HÄR ÄR DVD-SKIVAN SOM RYMMER 200 000 FILMER!

VINN ASUS EEE

PC FÖR ALLA .se

NR 8 SEPTEMBER 2008 FÖRE, UNDER OCH EFTER DITT IT-KÖP 64:90 KRONOR • 7:50 EUR • 69 NOK • PCFORALLA.SE

TEST: PRISVÄRDA BÄRBARA – FRÅN 4 800 KRONOR!

- ✔ Tänk på det här när du väljer modell
- ✔ Experttips: Så får du ännu snabbare pc

TEST: 4 BILLIGA BLU-RAY MED PERFEKT BILD!

SVENSKA FOLKETS STÖRSTA IT-FRUSTRATIONER

SÅ VÄLJER DU RÄTT ROBOTDAMMSUGARE

6 KAMEROR MED SUPERZOOM

303 NYA TIPS!

- ✔ Windows Vista ✔ Internet Explorer ✔ Photoshop Elements
- ✔ Firefox ✔ Messenger + massor av andra program!

TIDSAM 0668-08

KOMPLETT.SE™

NORDENS STÖRSTA NÄTBUTIK

WWW.KOMPLETT.SE E-POST: **ORDER@KOMPLETT.SE** TELEFON: **031-710 20 00** FÖRETAGSFÖRSÄLJNING: **031-710 20 30**

TRYGG E-HANDEL

NYLANSERAD & KRAFTFULL

KOMPLETT HOME i50 HD

14.995:-

KOMPLETT HOME i50 HD

Intel Core™ 2 Quad Q9300, 4GB RAM, 1TB HD, 24" widescreenskärm, 9600GT, Blu-Ray-brännare, Vista Ultimate. 60 dagars testversion av Office 2007 medföljer och kan aktiveras för vidare användning vid köp av aktiveringskod.

www.komplett.se/pc

PC I DELAR - ENTHUSIASTS CHOICE

Maximal spelprestanda för den prismedvetna gamern. Bygg själv – Spara pengar! Intel Core 2 Quad Q9300, 4GB RAM-minne, GeForce 9800GTX 512MB.

8.995:- Artikelnr: 346269

CORSAIR FLASH VOYAGER 32GB

USB-minne med hög hastighet, tåligt yttre och stöd för Vista ReadyBoost! 17/30MB i skriv/läshastighet och hela 32GB stort lagringsutrymme.

895:- Artikelnr: 342840

XFX GEFORCE GTX 260

Prispressad grafiknynet – Upplev den senaste grafikteknologin. 896MB GDDR3, PCI-Express 2.0, 2xDVI/HDCP.

2.395:- Artikelnr: 355303

KAN KONFIGURERAS

KOMPLETT GAMER i02

Grym speldator med Intel Core™ 2 Duo E8400, 2GB RAM, 250GB HD, kraftfullt grafikkort m.m. Levereras med Vista Home Premium och 3 års garanti och support.

6.995:- www.komplett.se/pc

DICOTA BASE XX UNIVERSAL 15.4"

Mycket tålig datorväska tillverkad av polyester-material för bärbara datorer på 15.4". Väskan har gott med plats för dokument och mobila tillbehör.

159:- Artikelnr: 324758

TOSHIBA L300D 15.4" WXGA

Ny modell i Toshibas populära L-serie. Dubbelkärnig AMD-processor, ATI X1200-grafik, 2GB RAM-minne, 250GB hårddisk m.m. Levereras med Vista Home Premium.

5.390:- Artikelnr: 351608

BESTÄLL TILL VÅRA HÄMTBUTIKER
- SLIPP FRAKTKOSTNADEN!
GÖTEBORG STOCKHOLM MALMÖ

HAUPPAUGE! WINTV-KIT

TV-kort för både analog & digital-TV som spelar in i DVD-kvalitet. Många smarta funktioner såsom TV-paus (timeshift), elektronisk programguide, konvertera VHS-video. Fjärrkontroll ingår!

949:- Artikelnr: 315274

SILVERLIT X-TWIN JET RTF

Vårt populäraste flygplan! Flyger lika bra både inomhus som utomhus av personer i alla åldrar oavsett tidigare flygerfarenhet. Inbyggt Li-Po batteri med flygtid upp till 10 minuter. 2-kanals.

249:- Artikelnr: 334276

TRUST WIDE SCREEN TABLET TB-7300

Stort ritbord i widescreenformat med 2 reglage för bildredigering och andra grafiktillämpningar. 32 extra direkttillgängliga & programmerbara knappar, ergonomisk penna m.m.

1.095:- Artikelnr: 358613

OCZ SOLID STATE DISK

Efterlängtad nyhet från OCZ! Stöttålig och ultrakompakt solid state hårddisk med hela 128GB lagringskapacitet. 2.5", SATA2.

3.995:- Artikelnr: 363379

PANASONIC ÖVERVAKNINGSKAMERA

Idealisk liten kamera för övervakning av hemmet eller sommarstugan. 10x digital zoom, rörelsedetektering, nattläge med färgvisning, CMOS-bildsensor, enkel styrning genom PC m.m.

945:- Artikelnr: 326596

5 ÅRS GARANTI

EIZO 22" FLEXSCAN S2201WSE

22" kvalitetsskärm från Eizo för dig som vill ha knivskarp bild. Ergonomisk fot, miljövänliga enerisparfunktioner, högtalare, 1000:1 i kontrast och upplösning på 1680x1050. VGA/DVI.

2.995:- Artikelnr: 342943

D-LINK AIRPLUS G 54 MBPS

Prisvärd trådlös router med inbyggd brandvägg. Trådlös signalhastighet på maximalt 54Mbps, inbyggd 4-portars 10/100Mbps switch med Auto MDI/X. Enkel att installera!

299:- Artikelnr: 316907

LOGITECH MX518

Mus med extrem precision för spelfantasten! MX-motor som ger en upplösning på hela 1800 dpi för blixtsnabb respons. Avläsningskänsligheten kan justeras under spelets gång.

295:- Artikelnr: 351141

SAMSUNG 32"' LCD-TV LE32A330

Kvalitets-TV från Samsung till ett oslagbart pris. HD-ready med upplösning på 1366x768, 2xHDMI-anslutningar, 7500:1 i kontrast m.m.

4.895:- Artikelnr: 350117

Vi reserverar oss för slutförsäljning, felttryck och prisjusteringar vid ändrade leverantörsförhållanden. Alla priser är inklusive moms och gäller t.o.m. 26 september 2008.

INNEHÅLL

NUMMER 8 – SEPTEMBER 2008

PC FÖR ALLA FÖRE, UNDER OCH EFTER DITT IT-KÖP

SKOLSTART!

4 DATORER FÖR STUDIERNA

Höst igen, och läge för en ny dator. Då blir det roligare att skriva uppsatser och lösa labbuppgifter om du har en ny och bra bärbar. Spana in de här modellerna för runt 6 000 kronor. **Sidan 48**

I TEORIN ÄR robot-dammsugare en toppen-idé. I praktiken floppar i stort sett alla modellerna! **SIDAN 72**

Test: Varning för

ROBOTDAMMSUGARE SOM (INTE) SUGER

Så sparar du tusenlappar på prisvärd

BLU-RAY

HÄR ÄR 4 SÄTT att fixa högupplöst film via blu-ray-teknik utan att du behöver ruinera dig. Vi testar bland annat Playstation 3. **SIDAN 66**

Månadens skolor och tips:

Om en timme kan du se datorns filmer på din tv

KOPPLA RÄTT, och sedan kan du koppla av i soffan. så här ansluter du datorn till tv:n utan strul. **SIDAN 98**

Rädda dina bokmärken när du byter dator

DINA VÄRDEFULLA bokmärken är inte förlorade. Så här tar du med dem vid datorflytten. **SIDAN 104**

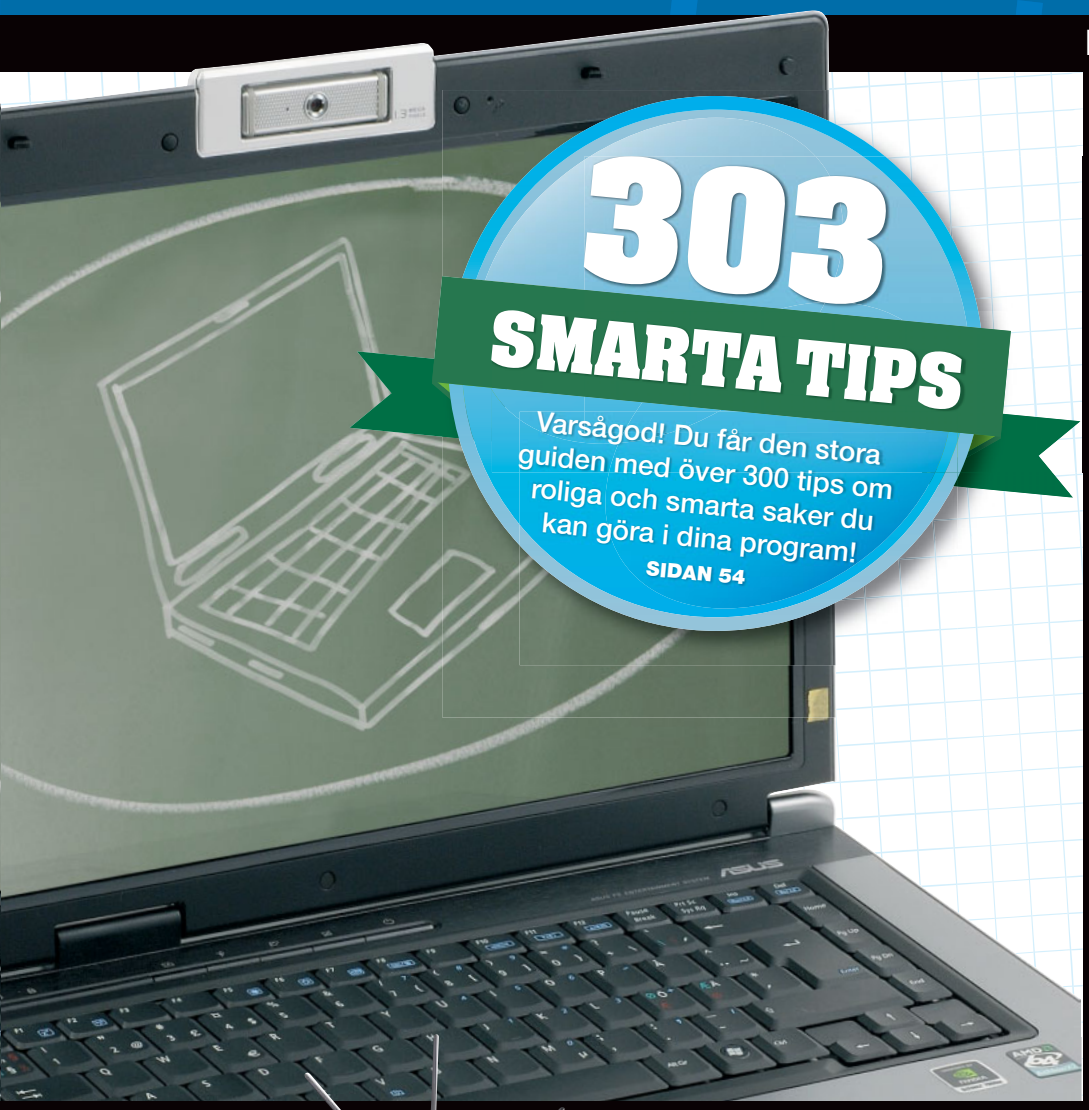

13 sätt att använda ditt gratis virusskydd

VARFÖR BETALA? Du kan använda AVG Free kostnadsfritt och utan några förbehåll. Så här kommer du igång. **SIDAN 108**

Mer innehåll på nästa sida

303 SMARTA TIPS

Varsågod! Du får den stora guiden med över 300 tips om roliga och smarta saker du kan göra i dina program!

SIDAN 54

Så väljer du rätt TRÅDLÖS ROUTER

DAGS FÖR en komplett köpguide med allt du behöver veta om märken, modeller och krångliga facktermer. Med den i handen hittar du fram till bästa köp. **SIDAN 84**

Test: 6 kameror med KRAFTFULL ZOOM

ÄNTLIGEN har systemkamerorna fått konkurrens! Med en superzoomare slipper du byta objektiv. Men de kräver stadiga händer. **SIDAN 78**

PC för Allas läsare avslöjar:

HÄR ÄR DATORKRÅNGLET SOM GÖR OSS SKOGSTOKIGA

LÅNGSAMT BREDBAND och glömda lösenord hör till it-mardrömmarna som driver svenska folket till vanvett. Men är det samma saker som irriterar både män och kvinnor? Nej, inte riktigt, visar vår undersökning. Här avslöjar 4 000 svenska män och kvinnor vad det är som får dem att nästan bita sönder tangentbordet. (Tips, bläddra till slutet av artikeln om du vill tjuvkika på vad som står överst på dödslistan …) **SIDAN 86**

31 TESTADE PRYLAR OCH TJÄNSTER

BLU-RAY-SPELARE	BETYG	SIDAN
Panasonic DMP-BD30	6	68
Samsung BD-P1400	5	68
Sony Playstation 3 40 GB	9	69
LG GGW H20L / Asus EAH3650 Silent	6	69

BÄRBARA DATORER	BETYG	SIDAN
Acer Aspire 6920G	9	38
Acer Travelmate 5520 7A2G16Mi	9	50
Asus F5N.AP170C	7	51
Toshiba Satellite Pro P300 PSPC5E-01500DN5	7	50
Zepto 3215W	8	51

DIGITALKAMEROR	BETYG	SIDAN
Canon Powershot S5 IS	8	80
Fujifilm Finepix S8100fd	7	80
Nikon Coolpix P80	7	81
Olympus Sp-570 UZ	8	81
Panasonic Lumix DMC-FZ18	9	82
Sony Cybershot DSC-H50	8	83

ROBOTDAMMSUGARE	BETYG	SIDAN
Electrolux Trilobite 2.0	4	72
Exido Robotic Vacuum Cleaner	2	73
Irobot Roomba 560	5	74
Siemens Sensor Cruiser VSR8000	4	74

SPEL	BETYG	SIDAN
Lego Indiana Jones: The Original Adventure	9	90
Mass Effect	9	90
Race Driver Grid	9	92

ÖVRIGA PRODUKTER	BETYG	SIDAN
Asus VW222U (bildskärm)	8	40
Canon IP100 (bläckstråleskrivare)	8	42
D-feldt Audioengine 2 (högtalare)	9	43
Eaton Protection Box 5 (överspänningsskydd)	10	46
Jabra JX20 Pura (bluetooth-headset)	8	45
Linksys WRT160N Ultra Rangeplus Wireless-N router (router)	9	43
Norton Ghost 14 (säkerhetskopiering)	7	44
Sony MDR-EX700LP (öronsnäckor)	9	46
Travelsound i80 (Ipod-högtalare)	7	41

Här gör du dina egna **PERSONLIGA PRYLAR**

33 sajter för dig som inte vill ha det alla andra har!

SIDAN 76

PC FÖR ALLA Månadens artiklar – sida för sida

Sidan 32 Ny teknik

Sidan 48 Bärbara datorer

Sidan 54 303 tips

Sidan 125 Vinn en minidator

Sidan 66 Blu-ray-spelare i test

Sidan 86 It-frustration

Sidan 72 Robot-dammsugare

Sidan 78 Kameror med superzoom

NYHETER OCH TRENDER

NYHETER & TRENDER. Bill Gates säger hej då och skyhöga mobilräkningar chockar abonnenter. **SID 18**

MORGONDAGENS MOBILER. Så här vill innovatörerna att telefonerna ska fungera i framtiden. **SID 24**

MOBILT. Trist i snabbköpskön? Här är de 15 bästa sajterna för dig som snabb vill komma igång och surfa med mobilen. **SID 26**

SÄKERHET. Så skapar du säkra lösenord – och så kommer du ihåg dem. **SID 28**

SMÅFÖRETAG. Arbetsgivarnas nya knep: Snoka fram fakta på nätet om den som ska anställas. **SID 30**

NY TEKNIK. Snart kan du lagra 200 000 långfilmer på en enda dvd. **SID 32**

JUST NU I TESTLABBET. Den här månaden fokuserar vi på bild- och ljudprodukter. **SID 36**

TESTER OCH GUIDER

MÅNADENS NYA PRODUKTER. En lysande bärbar dator för filmfansen, en ruggigt prisvärd spelskärm, en oväntad pryl som får en 10:a (bilden). **SID 38**

DATORTEST. Här är de fyra häftigaste skoldatorna med en prislapp runt överkomliga 6 000 kronor. **SID 48**

BLU-RAY. Vi testar fyra alternativ för att se högupplöst film (och som inte tömmer hela ditt bankkonto). **SID 66**

ROBOTDAMMSUGARE. Det blir ett riktigt fiasko när vi testar automatiska städhjälpare (bilden). **SID 72**

PERSONLIGA PRYLAR. 33 sajter där du kan designa egna grejor som ingen annan har. **SID 76**

DIGITALKAMERON. Superzoomare är ett hett ord när vi testar den senaste kameratrenden. Bengt Hjord ser många fördelar men störs av problemet med skakningar. **SID 78**

KÖPGUIDE: ROUTER. 10 raka tips och råd inför ditt nästa köp av en trådlös router. **SID 84**

SPELTEST. Jan Sandbladh är lyrisk över rollspelet Mass Effect. **SID 24**

REPORTAGE

IT-FRUSTRATIONER. 4 000 läsare berättar om it-strulet som ger svenska folket spader. **SID 86**

SKOLOR OCH TIPS

303 TIPS. En fullmatad tipsguide för dina viktigaste program. **SID 54**

KOPPLA DATORN TILL TV:N. Efterfrågad skola som ser till att du gör alla inställningar rätt. **SID 98**

SNABBGUIDE. Lösningen är här! Så här sparar du dina Favoriter när du byter dator. **SID 104**

SNABBGUIDE. Stäng av datorn och bli klimatsmart. Med Vista. **SID 106**

SNABBGUIDE. Sök mer effektivt med ett tillägg i Openoffice. **SID 108**

KOM IGÅNG-GUIDE. AVG Free är ett bra gratis antivirusprogram. **SID 108**

SURFTIPS NYTTA. På Google kan du översätta till 20 olika språk. **SID 110**

SURFTIPS NÖJE. Hur Kerstin gick miste om Bingolotto-miljonen. **SID 112**

FRÅGOR & SVAR. Vi reder ut problemen med verktygsfält. **SID 114**

I VARJE NUMMER

PCFORALLA.SE. Så blir du också en bloggare på PC för Alla. **SID 8**

LEDAREN: FREDRIK AGRÉN. Vi är på jakt efter fem entusiaster. Är du en av dem? **SID11**

ÅSIKTER & DEBATT. Lennart är arg över sitt datorköp och säljaren ger sin syn på saken. **SID 12**

KRÖNIKA. Martin Appel är glad över datorer som bantar. **SID 16**

MÅNADENS CD. 25 program som gör din dator säkrare. **SID 120**

KORSORD. Knäcker du det här kan du kamma hem ett säkerhetspaket från Norton. **SID 124**

TÄVLING. Hurra! Här har du chans att vinna en bärbar minidator från Asus. Tro det eller ej, men den är faktiskt bara 22 centimeter bred (bilden). **SID 126**

FREDDAS FAVORITER. Hur man klantar sig i Photoshop. **SID 127**

I NÄSTA NUMMER. Får vi be om största möjliga tystnad? Vi testar (nästan) ljudlösa datorer medan du lär dig sätta upp en egen ftp-server. Du får också läsa testet där vi utser höstens bästa mobiltelefoner, samt får insyn i den oroväckande trenden med mobbning på nätet. Vi spanar in kläder som laddar mobilen och förser dig med en kameraköpguide. **SID 129**

39 PROGRAM PÅ MÅNADENS CD-SKIVA

DU FÅR EN CD-SKIVA som är full av nyttiga och roliga program. Temat är säkerhet och följaktligen hittar du gratisprogram som gör allt från att sudda ut spåren av ditt surfande till att stoppa spioner eller komma ihåg dina lösenord. Men du får också tre fullversioner: Serif Pageplus som låter dig göra egna trycksaker, Ashampoo Spyware som letar upp och raderar alla snokande program på din hårddisk, samt smarta Photo Optimizer som låter dig snygga till en hel grupp av dina digitalbilder på en gång. **SIDAN 120**

PC för Allas märkningar

BÄST I TEST
I jämförande test får vinnaren (om den fått betyget 8, 9 eller 10), den här utmärkelsen.

BRA VAL
Vi ger utmärkelsen Bra val till testade tjänster och produkter som fått betyget 8, 9 eller 10.

FAVORIT
Så här märker vi ut ett program, en tjänst eller en produkt som vi gärna tipsar våra läsare om.

VARNING
En del produkter måste vi tyvärr varna för. Det är dem vi ger betyget 1 eller 2 i våra tester.

SÅ TESTAR VI: Vi testar datorer med programmet PC Mark Vantage som använder en rad testrutiner där vanliga arbetsformer simuleras. När vi testar bärbara datorers batteritid använder vi batteritestprogrammet Battery Eater. Läs allt om hur testerna går till i detalj på sidan 53 och på ***pcforalla.se/tester***.

HP rekommenderar Windows Vista® Home Premium.

VÅR SENASTE DESIGN.

intel Centrino 2 inside™
Performance to go

Nya HP Pavilion dv5-1095eo med Intel® Centrino® 2 processor technology är en läcker komposition av linjer och former. När du öppnar den möts du av en kromad yta med matchande tangentbord, Brightview Infinity-skärm och lättanvända Magic Chrome-kontroller. Under ytan finns dessutom tillräckligt med kraft för att lyfta bärbar underhållning till nya höjder. Men det är ingenting som syns, det är sånt som känns.

DATORN ÄR PERSONLIG IGEN.

hp®

hp.se/dv5

©2008 Hewlett-Packard Development Company, L.P. All rights reserved. Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Inside, Centrino Logo, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Viiv Inside, vPro Inside, Xeon, and Xeon Inside are trademarks of Intel Corporation in the U.S. and other countries. Vissa funktioner i Windows Vista kräver avancerad eller ytterligare hårdvara. Gå till www.microsoft.com/windowsvista/getready/hardwarereqs.mspx och www.microsoft.com/windowsvista/getready/capable.mspx för närmare information. Windows Vista Upgrade Advisor kan hjälpa dig avgöra vilka funktioner i Windows Vista som du kan använda på din dator. För att ladda ner detta verktyg, gå till www.windowsvista.com/upgradeadvisor. Microsoft och Windows är registrerade varumärken som ägs av Microsoft Corporation. Windows Vista är varumärke eller registrerat varumärke som ägs av Micrsoft Corporation i USA och/eller i andra länder. Produktbilderna är simulerade.

Andreas Thors, *andreas.thors@idg.se*

Möt PC för Allas BLOGGARE

Forumet Smart på pcforalla.se är inte bara för dig som vill ha hjälp med datorproblem. En stor del av Smart utgörs av våra engagerade bloggare som ger dig chansen att fördjupa dig i och diskutera ämnen som intresserar dig.

PÄR STRÖM

Jag är verksam inom it och samhällsdebatt. I botten är jag civilingenjör (KTH, teknisk fysik). Är integritetsombudsman på tankesmedjan Den nya välfärden, där jag driver opinionsbildning för personlig integritet och mot ”storebror”. Har skrivit sju böcker, främst om olika aspekter av it och den digitala revolutionen.
Blogg: **Storebror** – Tankar om övervakning, FRA och storebrorssamhället.

DAN SANDBERG

Jag är 43 år gammal, gift, har tre egna barn och är bosatt i Växjö. Datornörd sedan vaggan.
Högskoleutbildad programmerare, datorjournalist, datorboksförfattare, utbildare, föreläsare. Jag bygger egna datorer, testar datorer, älskar datorer, både Windows, Mac och Linux.
Blogg: **Linux för Alla** – Allt om Linux och open source!

LINA OTTERDAHL

Jag heter Lina Otterdahl och är redaktionssekreterare på PC för Alla. Det innebär en hel del fixande och pillande i andras texter, men också lite eget skrivande. Och senaste året har det blivit mer arbete på webben också. Skoj!
Blogg: **Coolaste prylarna** – Älskar du galna, roliga, tuffa prylar? Då har du kommit rätt! På min blogg skriver jag om en ny pryl – varje dag.
Välkommen!

PC FÖR ALLA

Jag är en pigg 11-åring som gillar datorer, internet och häftiga prylar. Och så gillar jag att berätta om allt det där.
Blogg: **Bakom kulisserna på PC för Alla** – Se vad som egentligen händer på redaktionen på Sveriges största datortidning.

Tips: Spana också in Max Klurigs Linux-blogg **Linux distributioner och program** och Alexas blogg **Alexas liv med datorer**.

Men det är naturligtvis inte allt. På PC för Alla Smart finns många, många fler bloggare. Här kan du fördjupa dig i allt mellan himmel och jord.
Och om du inte hittar något intressant – starta en egen blogg! Instruktioner hittar du i rutan här nedan.

4 steg till din egen blogg

1. Registrera dig på ***pcforalla.se/smart*** eller gå in direkt på ***pcforallasmart.idg.se/bloggar*** om du redan är medlem.
2. Välj fliken ***Börja blogga***.
3. Fyll i önskat namn, adress och beskrivning av bloggen. Godkänn villkoren och tryck på ***Skapa blogg***. Om inte namnet du valt är upptaget är du nu klar.
4. Börja blogga!

Sätt lite färg på tillvaron!

WinTV-HVR-900 ger dig möjligheten att se, pausa och spela in digital-tv (DVB-T) och analog tv på din PC samt spela in från analoga källor. **WinTV-CI** är lösningen för dig som även vill ha tillgång till dina betalkanaler.

Hauppauge!®

www.hauppauge.se

Skydda dig mot objudna gäster
med säkert bredband från Telia
Det finns mycket på internet som man inte vill ha innanför dörren. Därför får du brandvägg, virusskydd och spamfilter på köpet när du skaffar bredband från oss. Läs mer om hur du får det tryggare hemma på telia.se/sakert
TELIA

pcforalla.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Fredrik Agrén, 08-453 65 91, fredrik.agren@idg.se

Redaktionschef
Helena Reistad, 08-453 65 89, helena.reistad@idg.se

Redaktionssekreterare
Fredrik Claesson, 08-453 65 81, fredrik.claesson@idg.se
Lina Otterdahl, 08-453 65 96, lina.otterdahl@idg.se

Redaktörer
Martin Appel, 08-453 65 93, martin.appel@idg.se
David Bogerius, 08-453 63 10, david.bogerius@idg.se
Bengt Hjord, 08-453 65 94, bengt.hjord@idg.se
Andreas Thors, 08-453 62 93, andreas.thors@idg.se

Cd-redaktör
Jan Sandbladh, 08-453 65 92, jan.sandbladh@idg.se

Formgivare
Jessica Wennberg, 08-453 60 42, jessica.wennberg@idg.se

Layout
Erik Mathers, 08-453 60 13, erik.mathers@idg.se
Christian Sabe, 08-453 60 41, christian.sabe@idg.se

Foto
Christofer Loneberg, Arthur Payne, Istockphoto

Illustration
Johan Isaksson, Istockphoto

Repro/bildbehandling
Arthur Payne

Cd-produktion
Electric, info@electric.se

Affärschef
Daniel Binett, 08-453 60 67, daniel.binett@idg.se

Marknadsansvarig
Stefan Garvander, 08-453 60 28, stefan.garvander@idg.se

Annonsbokning
Robert Ahlqvist, 08-453 64 41, robert.ahlqvist@idg.se

Traffic/annonsmaterial
08-453 60 66, annons@idg.se

Särtryck
Lennart Ekner, 08-453 61 33, lennart.ekner@idg.se
Tryck: Acta Print Oy, Finland, www.actaprint.fi
PC för Alla trycks på **miljövänligt papper**
Cd-tryck: GZ Digital Media, www.gzcd.com
Vd och förlagschef: Lars Dahmén, lars.dahmen@idg.se

BEHÖVER DU HJÄLP?

Besök vårt forum på nätet!
pcforalla.se/smart

KUNDSERVICE & PRENUMERATION

Ring, faxa eller e-posta dygnet runt:
Tel: 08-453 61 00
Fax: 08-453 60 65
E-post: kundservice@idg.se
På nätet: prenumeration.idg.se

Helår (12 nr)
695 kronor
inklusive moms.

Halvår (6 nr)
359 kronor
inklusive moms.

PC för Alla utges av IDG AB
Besöksadress:
Karlbergsvägen 77
106 78 Stockholm
Telefon: 08-453 60 00
E-post: pfa@idg.se
ISSN 1402-6139
Internet: pcforalla.se

Observera att allt material som sänds till PC för Alla kan komma att publiceras.

PC FÖR ALLA
Upplaga:
57 500
(TS helår 2007)
Läsare:
228 000
(Orvesto konsument 2007)

PCFORALLA.SE
Unika besökare/vecka:
99 752
(TS helår 2007)

PC FÖR ALLA EXPRESS NYHETSBREV
Prenumeranter:
54 534

PC FÖR ALLA SMART COMMUNITY
Medlemmar:
9 108

Jag söker 5 entusiaster!

NÅGONTING HÄFTIGT HÅLLER på att hända! Ungefär 100 000 svenskar besöker varje vecka ***pcforalla.se***. Antalet läsare på vår sajt har ökat explosionsartat det senaste året, något som givetvis är fantastiskt roligt.

Samtidigt är det en grym utmaning. Förväntningarna på det innehåll vi presenterar på sajten är högt ställda, och vår webbredaktör Andreas Thors har förstås fullt upp med att hitta på nya kreativa tjänster och häftiga artiklar för att tillfredsställa dig som läsare.

”Antalet läsare på vår sajt har ökat explosionsartat”

SÅ JAG FICK en idé, som går ut på att slå tre flugor i en smäll! Jag skulle vilja utöka innehållet på sajten – med din hjälp!

Det handlar om att skapa undersidor om olika intressen och ämnen, exempelvis spel eller digitalfoto, och driva dessa som egna ”tidningar” under ***pcforalla.se***. Erfarenheter, tips, nyheter, nedladdningar – ja, allt som efterfrågas inom varje ämne.

MIN FRÅGA LYDER således: Finns det något ämne, intresse eller tema du skulle vilja bevaka åt PC för Alla – och från start få 100 000 nyfikna läsares uppmärksamhet som dagligen läser dina klokheter och råd?

REDAN I DAG har vi tjuvstartat med en Linux-bevakning, som sköts av entusiasten Dan Sandberg. Dessutom har vi med anledning av FRA-debatten dragit i gång en avdelning om ”storebror”-samhället, som debattören Pär Ström driver. Men jag skulle förstås vilja ha hjälp av ytterligare fem entusiaster. Minst!

HÄR ÄR FEM ämnen som jag vet skulle läsas och uppskattas av många:

- Säkerhet (nya virusvarningar och andra it-hot, olika sätt att skydda sig med mera).
- Spel (Xbox, pc, Wii – eller annan valfri inriktning). Speltester, lanseringar, skvaller och så vidare.
- Digitalfoto (tips på hur man tar bättre bilder, nya produkter med mera).
- Mobilt (tester av nya telefoner, nya tjänster, smarta knep).
- Robotar (bilder, prototyper, skvaller).

HAR DU NÅGOT annat ämne du skulle vilja bevaka åt oss i stället? Mejla mig i så fall, så bollar vi dina idéer.

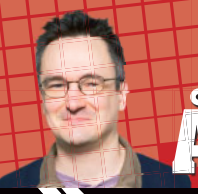
Det här kommer att bli riktigt häftigt! ●

Fredrik Agrén, chefredaktör
agren@idg.se

PS. ”Tre flugor i en smäll”? Ja, Andreas blir avlastad, sajten blir bättre – och du som läsare är med och skapar Sveriges smartaste sajt!

Fredrik Claesson, *fredrik.claesson@idg.se*

Blåst på datorköpet

Jag har en servicefirma och köpte för två år sedan en multimediedator för 24 000 kronor, monterad av Westium Data i Göteborg.

Under dessa två år har datorn plötsligt stannat och låst sig ett otal gånger. Det går inte att sitta och titta på hyrfilm eller lyssna på musik.

Varje gång jag har skickat den på service har den kommit tillbaka utan servicerapport. När tålamodet rann över åkte jag till Göteborg för att tala med företagets chef. Jag presenterade en lista över de problem jag haft och krävde att de skulle ta tillbaka datorn. De vägrade. Efter några månader tog jag fram datorn igen och använde den till att surfa och skriva mejl. Efter någon månad gick det plötsligt inte att starta den. Skickade då in den och fick tillbaka den efter en vecka, med information att det var bland annat Norton 360 som ställt till problemet.

Om jag köpt pc:n privat hade jag kunnat få hjälp av Allmänna reklamationsnämnden, men som liten företagare är man helt utlämnad. Har kontrollerat med advokat vad jag kan göra och det enda är att stämma firman. Frågan är om det är värt en sådan process. **LENNART WESTLING**

WESTIUM DATA SVARAR:
Lennart har vid flera tillfällen lämnat in sin dator för garantiservice. Alla dessa gånger (utom en gång) har våra tekniker konstaterat programfel, det vill säga inte garantifel.

Första gången berodde det på att Lennart hade installerat ett gammalt videoredigeringsprogram som inte var kompatibelt med Windows Media Center. Trots det har Westium åtgärdat detta utan kostnad. Efter 18 månader kom Lennart in i butiken och ville häva köpet. Vi erbjöd oss att återköpa datorn till dagspris. Lennart ville ha hela inköpssumman tillbaka. Det fann vi oacceptabelt då datorn använts under lång tid och endast haft ett konstaterat hårdvarufel. Senaste gången Lennart skickade in datorn konstaterade vi att inget hårdvarufel fanns. Vår tekniker installerade om Windows och då fungerade allt.

Vi fick senare ett brev från Lennarts advokat, där de krävde att få häva köpet. Vi berättade om det erbjudande vi gett Lennart och har sedan inte hört något mer från advokaten.

Tyvärr verkar det som att vi inte kan göra Lennart nöjd förutom om vi köper tillbaka en två år gammal, fungerande produkt till ett alldeles för högt pris.

Vi hade naturligtvis inte kunnat jobba med våra kunder under 25 års tid om vi hade misskött dem.
CHRISTER PETERSSON, WESTIUM DATA

Fel om Kodak i kameratest

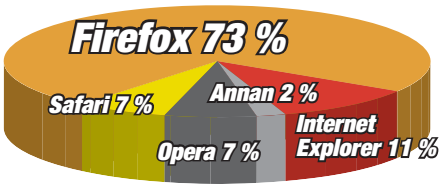
Angående testet av systemkameror (PC för Alla 6/08). Det gäller Kodak Z1085 som jag har själv. Först video. Även om ni bara testade bildkvaliteten på stillbilder tycker jag det var konstigt att det inte nämndes att det var den enda kameran med hdv (1 280 x 720) vid 30 fps (bilder per sekund) – till ett billigt pris. Jag tror att många använder kamerorna till både stillbilder och film.

På batterifakta stod det bara 2 aa. På alla de andra kamerorna stod det litium. Hoppas det var litiumbatterier du använde i testet. Slutligen nämner du ett surrande ljud. Det beror på att du kör kontinuerlig autofokus. Med single af är det tyst.
SEBASTIAN EHRSTEDT FRISTAD

SVAR: Det är riktigt att hdv inte nämns i brödtexten. Men i tabellen finns uppgiften om hdv (1 280 x 720) med. Att den filmar med 30 fps är inte särskilt angivet, men 30 fps anser vi vara standard och anger bara när hastigheten är lägre. När det gäller batterierna missade vi dock att skriva ut crv-3 som medföljande batterier.

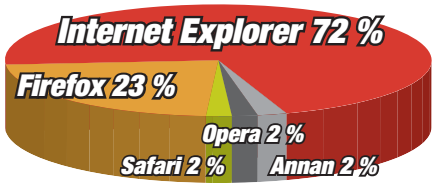
Visst hade jag kontinuerlig autofokus påslagen när kameran surrade. Men även andra kameror har den funktionen, och låter inte alls lika illa. Det var därför jag påpekade den här egenheten. **BENGT**

Vilken webbläsare hejar du på?

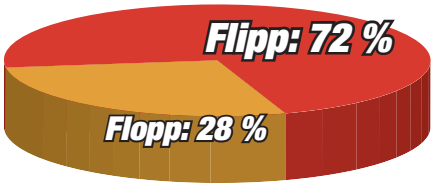
Firefox har blivit ett verkligt hot mot Internet Explorer och Safari växer sig större. Och företagen tar till allt fulare metoder.
Omröstningen startade 9 juni. Totalt har 8 408 personer svarat på frågan.

Webbläsaren som du verkligen använder

Sifforna anger i procent vilka webbläsare som besökare på Pcforalla.se använder när de besöker sajten.
Siffrorna baseras på trafiken från maj till juni 2008 på Pcforalla.se.

Blir Iphone 3g en flipp eller flopp?

Blir Apples nya version av multimediemobilen Iphone en framgång eller ett misslyckande?
Omröstningen startade 11 juni. Totalt har 1 011 personer svarat på frågan.

Fler webbfrågor på *pcforalla.se*

Besvärligt med fotobok

Jag har tidigare beställt en fotobok hos Expert, till full belåtenhet. Jag har nu gjort en del bildbyten, lagt till text och beställt en ny bok. Då får jag meddelandet: ***operationen misslyckades, felkod soap clicent Order details did not find delivery***. Finns det ingen Expert-expert som kan tala om för mig hur jag ska få mitt album?

Jag har skrivit och ringt till Expert, men ständigt skickats vidare med uppgift om att den expert jag talat med inte är expert på mitt problem, men att någon annan kanske är expert. Varje telefonrunda slutar med att jag hamnar i någon Expertbutik, där personalen säger att de bara är experter på att sälja vad som finns i butiken. Fyra dagars mejl till de supportadresser som finns har inte heller resulterat i något svar. **LASSE EKHOLM**

Saxat ur PC för Alla Smarts bloggar och forum:

LINUX PÅ VÄG LÄMNA NÖRDSTADIET

Intel och IBM, två av de tyngsta namnen bakom Linux som operativsystem, skapar och fyller en fond med pengar för att ge Linux stöd. Det handlar om stöd vid stämningar och åtal, upphovsrätt och copyright, varumärkesskydd och annat juridiskt. Fonden har redan dragit in 3-4 miljoner dollar. Det tycker jag är en glädjande utveckling. Ska Linux lämna nördstadiet måste det börja leka med de stora grabbarna. Och IBM och Intel hör antagligen till de senare. **DAN SANDBERG (LINUX FÖR ALLA)**

MASSOR AV ROSOR...

…till er som jobbar på PC för Alla, nu går forumet som på räls. Vad ni än gjorde så ändra ingenting nu. **PFAUSER**

LAGLYDIGA SKA INTE STRAFFAS

I dag kom Office 2007 på posten från Microsofts studentpartner. Installationen lyckades, likaså aktivering och jag är nöjd. Förutom att jag inte kan ladda ned uppdateringar då Microsofts Genuineprogram anser att mitt lagliga Office som inte är installerat på någon annan dator inte är giltigt! Skärp er Microsoft, vi laglydiga ska inte straffas!

ALEXA (ALEXAS LIV MED DATORER)

ÄKTA VARA. **Microsoft Genuine är ett program som kollar att dina Windows-program inte är piratkopior. Du kan kolla om dina program är äkta på *www.microsoft.com/genuine***

Läsarnas tyckartopp

Här är de mest kommenterade inslagen om nyheterna på pcforalla.se den senaste månaden.

1 Här är fulknepen som ska vinna webbläsarkriget

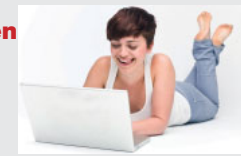
I takt med att konkurrensen ökar tar företagen till allt skummare metoder och det är inte längre enbart Microsoft som kan anklagas för fult spel.

”Om man är så puckad i huvudet att man inte fattar eller klarar av att välja bort ett förval då borde man än mindre använda en pc med Windows, för då är sannolikheten mycket stor att man klickar på alla filer i e-posten också.” **PRONTOR**

”Att smyga in nyinstalleringar på fleranvändarsystem är ett stort problem när inte alla vet precis vad de andra kör för program. På din egen dator vet du nog och kan bocka av, men på familjedatorn där det finns flera användare kan det vara vanskligt att välja bort förkryssade automatiska säkerhetsuppdateringar.” **ANAKIN-S**

2 10 mest nedladdade gratisprogrammen

PC för Alla har undersökt vilka som är de mest nedladdade gratisprogrammen. Antivirus och fildelning står högt upp på listan.

”Att antivirus och antispyware är mest populära tillsammans med chattprogram och nedladdningsprogram är skrämmande.” **WALKIR**

”Download.com är endast en nedladdningssajt bland många. En rubrik i stil med ’De mest nedladdade gratisprogrammen på Download.com’ hade varit mer korrekt.” **DEVNULL**

”Jag har slutat använda Download.com och använder i stället Filehippo.com. Här (***filehippo.com/popular***) är listan över deras mest nedladdade program.” **S. LINDÉN**

3 Sju frågetecken kring Iphone 3g

Det är knappast någon som missat att Apple lanserat en ny version av Iphone. PC för Alla hittar sju obesvarade frågor kring nya mobilen.

”Snälla sluta säga att Iphone är otroligt billig. Det är väldigt långt ifrån sanningen även i USA.” **NJUUTON**

”Iphone 3g blir en succé här hemma utan tvekan. Svensson gillar tekniska prylar. Synd bara att den kommer med lite minne.” **SARRADS**

”Varför finns det inte mms på den? Och en bra kamera? Känns ju lite meningslöst att köpa en mobil som saknar dessa funktioner.” **SEED**

3 mest populära programmen

i Programbanken **juni 2008**

1. **AVG Antivirus 8.0.1.** Antivirusprogram.
2. **Ccleaner. 2.07.** Städar bort onödiga filer.
3. **Ad-Aware 2008 7.1.0.8.** Antispionprogram.

Hämta själv på ***pcforalla.se/programbanken***

”Steve Jobs säljer glasögon och 30 000 blöjor”

Många läsare var entusiastiska över artikeln i PC för Alla 5/08 där barn tolkar it-företagens logotyper och bilder på kända it-profiler.

Var det Andreas Thors som gjort artikeln om Förskolan Pyramidens expertpanel? Mycket bra. Bevisar att barn fortfarande är barn – tack och lov. Det var en mycket intressant artikel! Och rolig dessutom! **RALF KARLSSON**

Barn är helt underbara alltså. Så fria från stereotypiskt tänkande och spånar helt fritt om saker som faller dem in. Bästa artikeln på länge, jag skrattade gott. **THOMAS HÖÖG**

Intressant att se att så många tyckte om artikeln. Själv kan jag inte riktigt se poängen eller ens tycka att det var roligt. Hur många av er hade ens förväntat er annorlunda svar? Och sedan det där med barns fria fantasier. Gör samma experiment med 40-åriga gubbar från någon afrikansk stam, eller vilken annan grupp av människor som helst som aldrig sett eller hört talas om dessa personer och logotyper så får du se att du får samma typ av svar.

Det är varken konstigt, överraskande eller roligt. **ARASH**

Bara för att dessa barn aldrig sett Apples klassiska logga betyder ju inte det att de inte gör en rätt intressant logisk slutledning. Jag menar. ”Jupp, vi ska kränga datorer. Så för att symbolisera vårt företag använder vi ett bättre begagnat äpple.” Smart och logiskt? Det är skillnad på dumhet och okunskap. Och i oss vuxnas fall, ignorans ... **MOONCHILD**

LÄS HELA ARTIKELN HÄR: *pcforalla.idg.se/2.1054/1.161978*

Det som gör det roligt är barnens förmåga att hitta på innovativa svar, i stället för att – som en vuxen person skulle göra – bara säga ”Jag vet inte vem det är”. Jag spillde kaffe på mig när jag läste om Jobs talande stock och 30 000 blöjor. Dagen blev bra. **OSKAR**

Är gps-designen stulen?

I nummer 5/08 testade ni gps i mobilen. Jag kollade lite på bilderna och såg att Glofiishs och Mios gps-design var nästan identiska. Ramen högst upp är mest identisk med alla knappar och allt, utom menyknappen som har en annan färg. De grå ikonerna under översta ramen är lika och sitter i samma ordning. Ramarna som sitter längst ned är likadana, utom färg och pilarna. Vem har härmat vem? **ADDE LARSSON**

SVAR: Skarpsynt, Adde! Men troligen beror likheterna på att båda mobilerna har Tele Atlas som kartleverantör och Windows Mobile som operativsystem. **FREDRIK CLAESSON**

DE 5 MEST LÄSTA TESTERNA

Fem i topp under juni på pcforalla.se/tester.

1. Så bra är gps i mobilen
2. 4 bärbara datorer som klarar det mesta
3. 4 hdtv till fotbollsyran
4. Eee-pc – så bra är den lilla datorn
5. Firefox 3 – snygg räv får toppbetyg

Månadens fråga

Hur mycket tid spenderar du vid datorn en ledig dag?

Maria Wetterstrand, språkrör (mp)

– Kanske en halvtimme. Men om jag skulle ha en helt ledig dag, utan barnen, skulle det bli flera timmar datorspel.

Foto: Carl-Johan Söder/SVT

Fredrik Sahlin, filmkritiker (SVT)

– Det blir inte så mycket. Lite datorspel och mejlkoll. Cirka en timme per ledig dag.

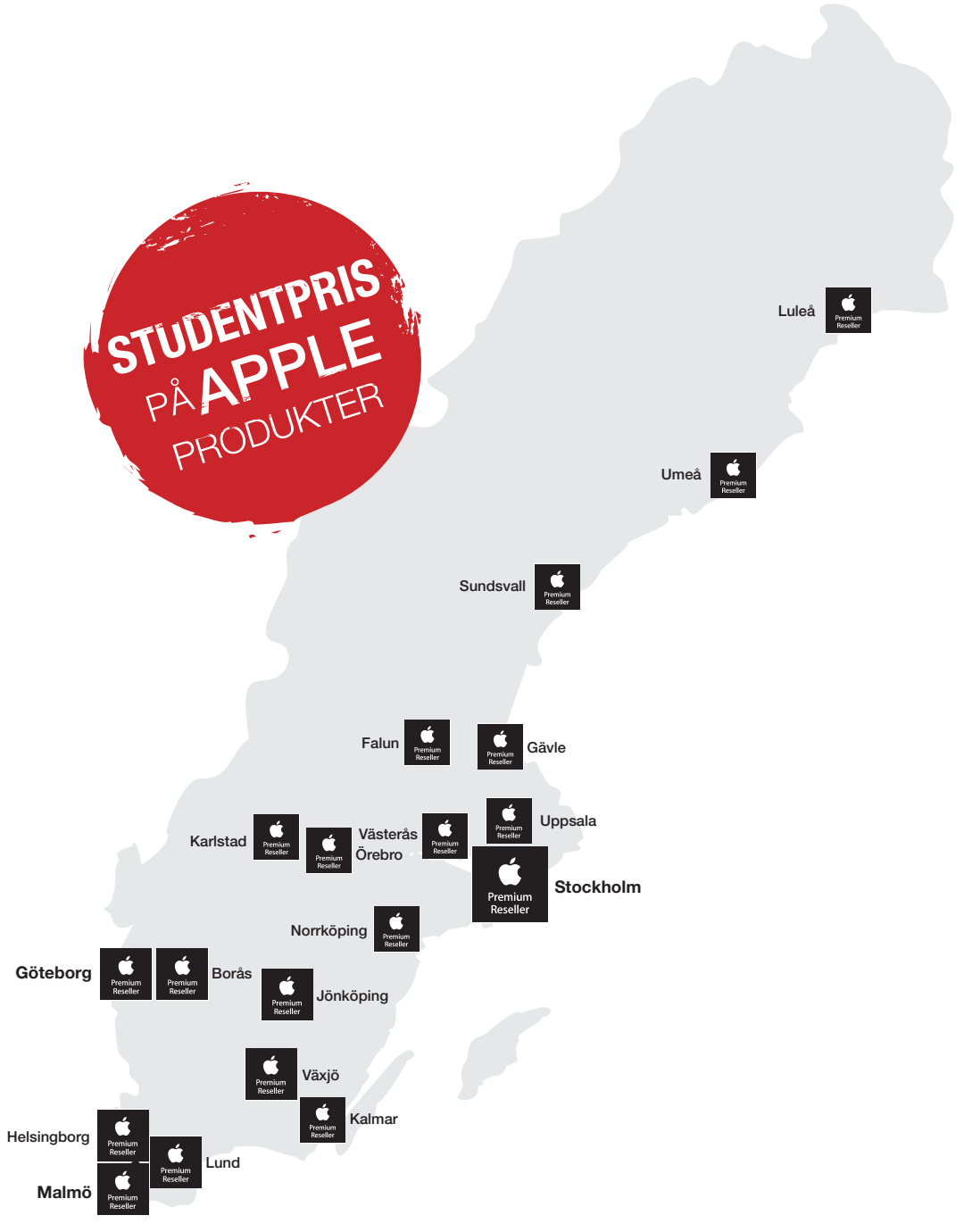
Foto: Fredrik Harkén

Katerina Janouch, författare

– Oj, det kan bli allt från en timme till fem. Jag har egentligen inga ”lediga” dagar som bloggare!

Får vi lov att presentera

Sveriges största Apple återförsäljarkedja nära dig: Apple Premium Resellers.

Välkommen in.

| **Borås** | MacHuset Allégatan 16 | **Falun** | BK Data Slaggatan 17 | **Gävle** | Office Store Norra Rådmansgatan 8 | **Göteborg** | MacForum Östra hamngatan 16 ,MacForum Kungsgatan 28 | **Helsingborg** | Jansson Data Kullagatan 54 | **Jönköping** | MacHuset Lantmätargränd 45 | **Kalmar** | Kstore Kaggensgatan 27b | **Karlstad** | Office Store Östra Torggatan 7 | **Luleå** | Prova Storgatan 61 | **Lund** | MacSupport Mårtenstorget 6 | **Malmö** | InWarehouse Baltzarsgatan 26, Kullander Regementsgatan 94, MacSupport Baltzarsgatan 18 | **Nacka** | MacSupport Smedjegatan 7 | **Norrköping** | DS-Store Gamla Rådstugugatan 44 | **Stockholm** | dStore Götgatan 76, Humac S:t Eriksgatan 45, inLife Sveavägen 35 inLife Sergels Torg 3, InWarehouse Birger Jarlsgatan 6, M.store Drottninggatan 53, M.store Birger Jarlsgatan 37, M.store Kungsgatan 31 | **Sundbyberg** | M.store Sturegatan 35 | **Sundsvall** | Postero Esplanaden 17 | **Södertälje** | Kantro Saltsjögatan 1 | **Umeå** | Prova Storgatan 44 | **Uppsala** | M.store Svartbäcksgatan 14 | **Västerås** | MacSupport Vasagatan 26 | **Växjö** | MacSupport Kungsgatan 2 | **Örebro** | Digital Inn Drottningstan 22

Premium Reseller

Stjäl Visa mina pengar?

Jag fick det här mejlet (se bilden), och vill bara visa att nu är det något lurt på gång igen! Jag har inte rört mitt Visa-kort de senaste tolv månaderna. Gillar Master Card bättre! **BERTIL**

SVAR. Du har råkat ut för något som kallas för nätfiske (”phishing” på engelska). Tricket går ut på att brottslingarna skickar ut en massa mejl som ser ut att komma från Visa (eller Nordea, Paypal eller något annat företag som har konton med pengar).

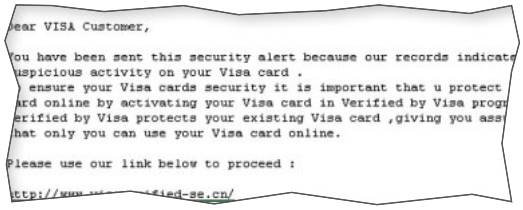
I mejlet talar man om något diffust problem och uppmanar dig som kund att klicka på en länk för att fylla i användarnamn och lösenord till ditt konto. Länken leder till en falsk sida, och du som fyller i dina personliga uppgifter här ger på så sätt brottslingarna tillgång till ditt konto.

Det är naturligtvis väldigt få kunder som låter sig luras, men eftersom brottslingarna skickar ut miljontals mejl räcker det med att en oerhört liten andel svarar för att attacken ska fungera.

Lösningen är ganska enkel: Kasta alla mejl direkt. Inget kreditkortsföretag och ingen bank kräver inloggning via mejl. Om du är osäker, logga in på banken/företaget via din ”vanliga” inloggningssida. Du kan förstås också ringa banken och fråga vad det handlar om.

Med andra ord: Visa är i det här fallet helt oskyldigt. Det är bara brottslingar som har använt deras namn. Det kunde precis lika gärna ha drabbat Master Card.

MARTIN APPEL

NÄTFISKE. Mejl som handlar om lösenord och utger sig från att komma från banken, Visa eller liknande företag är alltid fejk. Släng dem!

LÄSARTIPSET

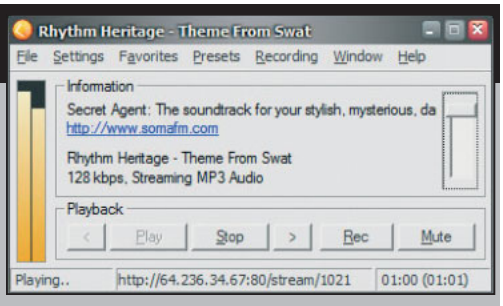
”Så spelar vi in på datorn”

SVAR. I nummer 5/08 frågade Lars Närvall hur han gör för att spela in från internetradiostationer. Mitt råd är att ladda ned gratisprogrammet Screamer Radio (***www.screamer-radio.com***).

Där finner han alla radiokanaler i hela världen och med den fina lilla knappen inspelning kan han spela in musik som sparas i mp3-format. **JAKOB**

SVAR. Kan inte låta bli att berätta om min ”uppfinning” för 8-10 år sedan. Jag kopplade in en sladd till högtalarna, som jag sedan anslöt till en kassettbandspelare.

Jag kunde nu spela in det jag hörde med godtagbar ljudkvalitet. Sedan kunde jag avnjuta min favoritmusik i bilen. Hade flera favoritstationer på nätradiosajten Live 365 (***www.live365.com***). **CS**

GRATISMUSIK. Med Screamer Radio spelar du in musik från nätet.

reddot design award
winner 2008

product design award 2008

Behind every extraordinary design, there's a beautiful story.

Kinergy Design. The BenQ V2400W.

Enjoy Kinergy Design, our newest achievement. It captures the grace, inspiration and energy of kinetic movement, revealing beauty in every angle. It's a celebration, a new spirit of style.

- World's slimmest 24" widescreen design
- Unique asymmetric base stand design
- Luminous blue LED touch pad
- Curvaceous high gloss finish

BenQ

Enjoyment Matters

www.BenQ.se

Andreas Thors, *andreas.thors@idg.se*

Mobilfällan
som kostar dig tusenlappar

Billiga abonnemang och maxtaxa i all ära. Har du inte rätt inställningar i mobilen kan du tvingas betala flera tusen extra för att surfa. Precis det hände Joakim Arnling.

I BÖRJAN AV juni hoppade Joakim Arnling från Saltsjö-Boo på ett erbjudande från Telenor om maxtaxa för mobilsurf. Han lockades av att hur mycket han än surfade, skulle det bara kosta honom max 19 kronor om dagen.

– Så jag passade på att surfa extra mycket under semestern, säger han till PC för Alla.

RÄKNINGEN EN KALLDUSCH

Men när räkningen damp ned i brevlådan en månad senare var det inga 19 kronor per dag han debiterades. I stället krävde Telenor Joakim på 15 kronor per megabyte.

– Räkningen blev på tusen kronor mer än väntat, säger Joakim Arnling.

När Joakim kontaktade Telenors kundtjänst för att påpeka det inträffade fick han till svar att han hade haft fel apn-inställningar i mobilen och att det var hans eget ansvar att se till att inställningarna var rätt.

– Men att man var tvungen att aktivt gå in och ändra inställningarna i mobilen framgick inte av reklamen. Och inställningarna för mobilsurf har ju skickats automatiskt från Telenor till min telefon, säger Joakim Arnling.

”Inställningarna skickades ju automatiskt från Telenor till min telefon.”

JOAKIM ARNLING

TELENOR SLÅR IFRÅN SIG

När PC för Alla ringer upp Telenor beklagar man det inträffade, men håller fast vid att företaget inte gjort något fel.

– Det är olyckligt att Joakim inte känner sig tillräckligt väl informerad, samtidigt är det naturligtvis viktigt att man läser igenom villkoren för tjänsten,

Nyhetsredaktören noterar

Så skulle vi slippa avtalsfifflet

STÄNDIGT HÖR JAG om människor som känner sig lurade av operatörernas dolda avgifter. Och varje gång säger företagen samma sak: Läs avtalet ordentligt.

De lurade konsumenterna hävdar att de inte sett det finstilta. Och operatörerna vill självklart inte skylta, mer än vad lagen kräver, med något som försämrar det annars så fantastiska erbjudandet. Den onda cirkeln är sluten. Ingen gör något fel.

Ändå blir det så fel.

Så den stora frågan lyder: Hur bryter vi cirkeln? Busenkelt: Större typsnitt.

Den som inte orkar läsa igenom ett avtal får skylla sig själv. Absolut.

Men det är svårt att beskylla någon för att ha strunta i det finstilta om det finstilta inte ens går att hitta.

Om ett erbjudande säger: ”Surfa hur mycket du vill, betala fast pris”, varför göms då klausulen ”… men du måste göra den här inställningen på din mobil, annars kostar det ofantligt mycket” med minimal text på en sajt konsumenten själv måste leta upp?

Det säger sig självt att fler än Joakim Arnling kommer att känna sig lurad. Och fler än Joakim kommer att byta operatör om missnöjet blir för stort. Operatörerna måste inse att skriva med stora bokstäver vad som verkligen ingår i ett erbjudande inte gör erbjudandet sämre, det ger fler nöjda kunder.

Så sluta gömma det finstilta och ge oss kunder en ärlig chans att själva välja att strunta i att läsa det. Det är faktiskt inte mer än rätt.

säger Marcus Adaktusson, pressansvarig för Telenor i Sverige.

SVÅRT ATT HITTA VILLKOREN

På Telenors hemsida finns det information om maxtaxan, men den måste kunderna själva hitta.

Där finns också information om att maxtaxan enbart gäller vid mobilsurf via en speciell kopplingspunkt – en punkt som heter services.telenor.se.

Men för Joakim Arnling kommer de här upplysningarna alldeles för sent. Han är mycket besviken på operatören.

– Jag har bytt till en annan operatör nu och tänker aldrig mer ha något med Telenor att göra, säger Joakim Arnling.

FREDRIK CLAESSONS TOPP & FLOPP

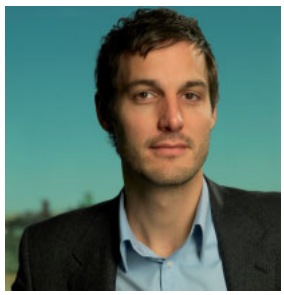
+ FRA-debatten. Har blivit ett riktigt långkok på webben. Så fort ämnet med avlyssning dök upp blev det rena ramaskriet – särskilt som lagen röstades igenom trots att det blåste duktig motvind i den allmänna opinionen. Hur ska Reinfeldt ta sig ur det här? Skönt att folk bryr sig.

+ Diska tangentbordet. Att städa är det tråkigaste som finns. Tur då att du kan göra rent ditt äckliga tangentbord i diskmaskinen. Kom bara ihåg att ta bort tangenterna först. ***www.thebachelorguy.com/10-things-you-can-clean-in-your-dishwasher-besides-dishes.html***

– Iphone eller iPhone? Hur vi än skriver i PC för Alla så retar det någon språkpolis. Apple-kultisterna gillar inte Iphone, ”iPhone heter det”. Och Mobileme låter konstigt eftersom det uttalas Mobile me. Skriv ihop eller skriv isär? Tusan vet. Med it-produkter och it-företagsnamn med siffror i är det ett elände att få konsekventa skrivregler som gör alla nöjda.

– Cd-stofil. Det blev en fix idé. Jag försökte stå emot köpet av en mp3-spelare i det längsta, men nu när The Clash börjar låta mer än lovligt svajiga i min gamla trogna Technics cd-spelare är det bara att kasta in handduken och öppna plånkan. Mp3-spelarna är ju löjligt billiga.

Bredbandsbolaget krypterar surfzoner på 24 orter i landet

SÄKRARE. En teknik lik ett rör skyddar dig från avlyssning när du surfar, säger Georgi Ganev.

BREDBANDSBOLAGET ÖPPNAR säkra surfzoner för att minska risken för att obehöriga avlyssnar när du surfar trådlöst. All trafik till och från användarens dator krypteras.

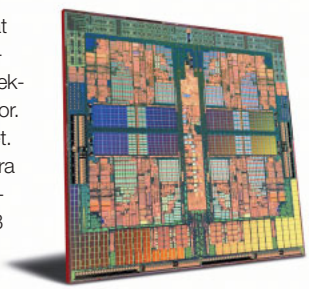
– Man skulle kunna likna tekniken vid ett rör eller slang som kapslar in och skyddar uppkopplingen från dator till internet, säger Georgi Ganev, vice vd hos Bredbandsbolaget.

Till och med september är tjänsten gratis, och finns på 24 orter: Arboga, Borås, Eskilstuna, Gävle, Göteborg, Jönköping, Karlskrona, Karlstad, Kumla, Linköping, Luleå, Lund, Malmö, Norrköping, Nyköping, Stockholm, Sundsvall, Umeå, Uppsala, Västerås, Växjö, Åre, Örebro och Östersund.

55 393

Så många kanadensare skrev på uppropet Ruindiphone.com, i protest mot de abonnemang, utan fri datatrafik, som krävs för att köpa en Iphone i Kanada.

AMD flexar musklerna med monsterprocessor

PROCESSORTILLVERKAREN AMD har lanserat tre nya processorer, varav en är en riktig tungviktare. AMD Phenom X4 9950 har en klockfrekvens på 2,6 gigahertz och fyra processorkärnor. Ett bra val för överklockning, skriver Hexus.net.

De två andra processorerna har även de fyra kärnor och arbetar i klockfrekvenserna 2 gigahertz (AMD Phenom X4 9350e) respektive 1,8 gigahertz (AMD Phenom X4 9150e), men de skiljer sig på en viktig punkt mot toppmodellen 9950: De drar betydligt mindre ström även i jämförelse med Intels Core 2 quad-processorer. 9950 har en maximal strömförbrukning på 140 watt, vilket kan jämföras med de två andra modellerna som har en maxförbrukning på 65 watt.

AMD Phenom 9950 kostar omkring 1 800 kronor, medan de mindre modellerna ligger på ungefär 200 kronor mindre.

7 av 10 Windows-användare på pcforalla.se använder XP

1	Windows XP	70,44 %
2	Windows Vista	25,88 %
3	Windows 2000	2,19 %
4	Windows Server 2003	1,21 %
5	Windows 98	0,23 %
6	Windows Me	0,02 %
7	Windows CE	0,01 %
8	Windows NT	0,01 %

Källa: PC för Alla. Sifforna avser juli 2008.

Hej då, Bill!

Så kommer vi att minnas datagurun Bill Gates

Han är både älskad och hatad. En nörd som är lika briljant som han är hänsynslös. Efter mer än 30 år med Microsoft har Bill Gates officiellt lämnat företaget. Här är 10 minnesvärda stunder ur hans karriär.

1. Inne på brottets bana (januari, 1975)
Bill Gates jobbar på MITS för tio dollar i timmen och tjänar dessutom royalty på försäljningen av programmet Basic. Han tjänar så mycket att han kan köpa en Porsche 911. I den bilen åker han fast flera gånger för fortkörning och körning utan körkort.

2. En mångmiljonär är född (13 mars, 1987)
Den dag som Microsoft börsnoteras blir Bill Gates mångmiljonär över en natt. Han är då värd 234 miljoner dollar (cirka 1,5 miljarder kronor). Hans förmögenhet ökar snabbt och 1995 utnämner Forbes Magazine Bill Gates till den rikaste affärsmannen i världen med en förmögenhet på 13 miljarder dollar (cirka 78 miljarder kronor).

En stor del av förmögenheten har Bill använt till välgörenhet.

I dagsläget är Bill Gates bara världens tredje rikaste person med en personlig förmögenhet på nätta 58 miljarder dollar.

3. Bill Gates som utvikningsmodell (juli, 1987)
Nej, han poserar inte naken när han är med i ett utvik på mittuppslaget av PC Worlds julinummer 1987. Bill Gates har traditionsenlig nördmundering på sig som består av mörkblå kavaj, lavendelskjorta och en randig slips.

4. Bill Gates bygger drömhus (1988 till 1995)
Vad gör du när du har mer pengar än någon annan? Jo, du bygger ett hus som klår allting som någon sett tidigare. Bill Gates hus vid Lake Washington i Seattle tar inte mindre än sju år att bygga.

Härligheten kostar mellan 40 och 100 miljoner dollar, beroende på vilken källa du lyssnar på.

Huset har bland annat flera garage, inomhuspool och egen biograf med popcornmaskin.

5. Bill Gates gängar sig med Melinda (1 januari, 1994)
När Bill gifter sig med sin Melinda på ön Lanai i Hawaii så ser han till att ingen ska kunna störa ceremonin. Bill hyr helt enkelt varenda hotellrum som finns på ön och dessutom varenda helikopter på Hawaii för att hålla elaka paparazzi borta från festligheterna.

Kalaset går loss på över en miljon dollar. Countrystjärnan Willie Nelson står för musiken.

6. Lansering av Windows 95 (24 augusti, 1995)
Microsoft betalar flera miljoner dollar bara för att få använda Rolling Stones låt ”Start Me Up”. Bland andra överdrifter märks Empire State Building som kläs ut i Microsofts företagsfärger. Total kostnad: 300 miljoner dollar.

7. Offer för pajkastning (4 februari, 1998)
När Bill Gates besöker Belgien 1998 får han känna på baksidan av framgången när belgaren Noël Godin tar tillfället i akt att kasta en nybakad gräddpaj rätt i ansiktet på en överraskad Bill.

Bill uppger senare att pajen inte smakade speciellt gott.

8. Bill Gates minnesförlust i domstolen (27 augusti, 1998)
Windows har problem med minneshanteringen. Så även Bill Gates. I antitrust-rättegången mot Microsoft 1998 tillfrågas Bill Gates om vissa känsliga uppgifter rörande Microsofts förehavanden.

Han svarar: ”Det kan jag inte erinra mig” sex gånger, ”jag kommer inte ihåg” 14 gånger och ”jag vet inte” 22 gånger.

I HATTEN. Bill blir doktor – 30 år efter att han hoppade av plugget.

9. Microsoft lyckas undvika uppdelning (28 juni, 2001)
Microsoft är 2001 i riktigt blåsväder och företaget hotas av domstol att behöva delas upp i två skilda företag av konkurrensskäl. Efter ett överklagande lyckas Microsoft upphäva ett tidigare domstolsbeslut och kommer ut helskinnat ur tvisten.

10. Bill Gates blir doktor (7 juni, 2007)
Mer än 30 år efter det att Bill Gates hoppade av sina studier vid Harvard och nu är en mångmiljardär tycker han att det är dags att återvända. Så sent som juni 2007 får Bill ett doktorsdiplom i juridik.

BÖRJAN. Det är 1975. Paul Allen och Bill Gates bygger och säljer första produkten, ett Basic-program för Altair 8800 som kräver fyra kilobyte i minne.

Spamchock: 100 000 skräpmejl på en månad

SPAMMARNA ÄR MER aktiva än någonsin tidigare, menar säkerhetsfirman McAfee, som nyligen avslutat ett 30 dagar långt spamexperiment.

Företaget lät 50 användare från olika delar av världen surfa på internet, göra onlineköp och registrera sig på olika sajter, från helt oskyddade datorer.

Resultatet blev mer än 104 000 skräppostmeddelanden, det vill säga mer än 70 mejl per testperson och dag.

Psykologiska knep

Skräpposten visar sig också vara betydligt slugare än tidigare. För att undvika spamfilter anpassas skräpposten efter regionala och kulturella skillnader och språk.

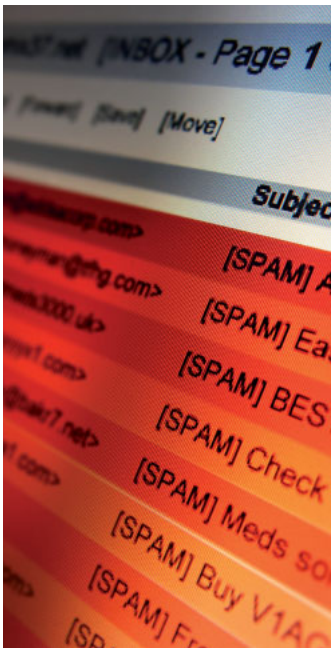
Dessutom används i större utsträckning sociala och psykologiska knep, och anspelningar på känslor, berättar Niklas Eklöv, säkerhetsexpert på McAfee.

– Spam är mer än bara ett störande element, det är även ett snabbt växande hot som inte kommer att försvinna, och det har ofta ett samband med internetbrottslighet, säger Niklas Eklöv.

Phishing vanligt tjuvknep

Phishing, det vill säga fisket efter mottagarens personliga information såsom användarnamn, lösenord och kontoinformation, var vanligt förekommande bland skräpposten i testet.

Även många bifogade virus och länkar till virussmittade hemsidor upptäcktes när man granskade mejlen.

PROPPFULLT. Inboxarna svämmade över av skräppostmeddelanden hos de 50 datoranvändare som deltog i McAfees surfexperiment. Värst drabbades användare i USA.

Slöare datorer

Hos datoranvändarna i försöket märktes detta genom ett ökat antal popup-fönster och betydligt slöare datorer, vilket vittnar om att många skadeprogram installerats utan användarens vetskap.

Globalt sett visade sig USA fortfarande vara den mest nedspammade regionen och de amerikanska testdeltagarna blev värst utsatta under experimentet.

Tillväxtekonomier som Brasilien och Mexiko hamnade också högt upp, vilket visar att spammarna satsar på nya, potentiellt väldigt lukrativa områden.

MICHAEL WILCZEK

”Mycket av det här handlar om attityd. Ungdomar är mer oförsiktiga och utsätter sig för större risker”

Per Hellqvist på Symantec kommenterar företagets undersökning som visar att stölderna av användarkonton till spel har fördubblats sedan förra året.

Ladda mobilen när du dansar

DET ÄR FÅ mobiler i dag som klarar av mer än fem dagar utan laddning. Så vad göra om du är på festival och inte har tillgång till en vanlig laddare? Jo, det finns en lösning.

Mobiloperatören Orange har tillsammans med företaget Gotwind utvecklat något de kallar för Dance Charge.

Du fäster Dance Charge på ditt arm och sedan kan armbandet, med hjälp av ett system med magneter och vikter, ta till vara på rörelseenergin när du dansar och rör på armarna. Efter att du rört på dig en hel dag är batterierna i armbandet fulladdade, vartefter du på kvällen kan koppla in och ladda upp mobilen.

NYTTIGT NÖJE. Rör på dig och samla batterikraft i armbandet.

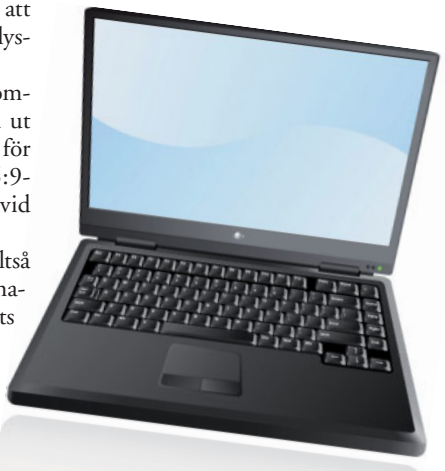
9 av 10 bärbara datorer säljs med bredbildskärm 2010

2010 KOMMER 90 procent av alla bärbara datorer ha breddförhållandet 16:9 på sina skärmar. För skrivbordskärmarna kommer siffran att vara två tredjedelar, spår analysföretaget Displaysearch.

– Inom en snar framtid kommer paneltillverkarna att fasa ut befintliga 16:10-lcd-skärmar för att driva marknaden mot 16:9-formatet, säger analytikern David Hsieh på Displaysearch.

Datormarknaden väntas alltså gå åt samma håll som tv-marknaden, där formatet 16:9 funnits länge.

– Tillverkare av bärbara datorer och bildskärmar måste börja planera för övergången för att försäkra sig om en smidig produktion och lansering, menar David Hsieh.

SNART I SVERIGE. Vi jobbar på att göra våra strömmade live-tv-sändningar tillgängliga i Sverige, säger Francesco Vass på Zattoo.

Reklam betalar för licensfria

Det är kul att vara dansk och trist att vara svensk. Åtminstone om du vill se gratis tv i realtid från tv-tjänsten Zattoo. Men en lösning är inom synhåll.

SVT:S PROGRAM ÄR numera helt fria att se som strömmande media, samtidigt som de sänds på tv. Men inte om du bor i Sverige och betalar tv-avgift.

Zattoo är en nättjänst som strömmar tv-kanaler, gratis på nätet i realtid. Bland annat SVT 1 och SVT 2.

För att använda Zattoos strömmade tv (så kallad live-tv) laddar du ned ett gratisprogram från hemsidan. Sedan är det bara att sätta igång att titta. Om du inte befinner dig i Sverige, förstås.

– Zattoo har inget samarbete med SVT, men de har löst rätten att strömma kanaler i realtid i Danmark hos Copydan, som är den danska motsvarigheten till svenska Copyswede. Det är en samarbetsorganisation som företräder sina medlemmar när det gäller ersättning för nyttjade verk, säger Thomas Porsaeus som är strateg på SVT interaktiv.

”Svenskar som betalar tv-licens kan inte se kanalerna”

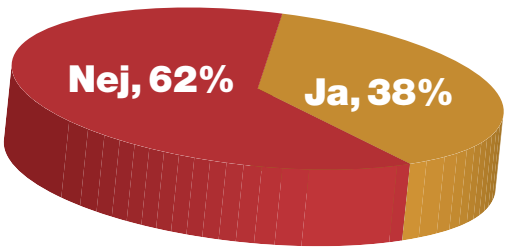
”Danskar betalar med tid”

Svenskar som betalar tv- och radiolicens har alltså inte möjlighet att se public service-kanalerna i realtid på sin dator, medan det är kostnadsfritt att göra det i Danmark. Det har att göra med reklamfinansiering.

– Som användare i Danmark får man, som jag ser det, betala för tittandet med tid, i och med att Zattoo lägger in reklam vid kanalbyten. Zattoo i sin tur har betalat för rättigheterna till Copydan, säger Thomas Porsaeus.

Det totala utbudet hos Zatoo är 186 kanaler, däribland svenska SVT1, SVT2 och TV4. Kanalutbudet varierar för varje land och de svenska kanalerna finns bara tillgängliga i Danmark.

Tänker du skaffa en Iphone 3G?

Frågan besvarades på ***pcforalla.se*** under juli 2008 av 1 081 personer.

5 populäraste surftipsen

1	Pinkar du i frysen? (***pcforalla.idg.se/2.1054/1.169619***)
2	Världens sämsta tv-reportage (***pcforalla.idg.se/2.1054/1.169021***)
3	20 mest extrema visitkorten (***pcforalla.idg.se/2.1054/1.169000***)
4	Bästa kondomreklamen (***pcforalla.idg.se/2.1054/1.168877***)
5	Galningar grillar i poolen (***pcforalla.idg.se/2.1054/1.168899***)

Listan anger mest besökta surftipsen på ***pcforalla.se*** under juli 2008.

8 av 10 nätbutiker struntar i åldersgränser för datorspel

NÄTBUTIKERNAS ÅLDERSKONTROLL FUNGERAR dåligt, visar en ny undersökning gjord av brittiska Trade Standards Institute. Av 44 nätbutiker sålde 38 spel med hög åldersgräns till minderåriga.

Många våldsamma datorspel har en rekommenderad åldergräns som ska förhindra att personer under den åldern köper spelet. Men när en grupp ungdomar i Storbritannien mellan 12 och 16 år prövade att handla på nätet, visade det sig att 18-årsgränsen inte var något hinder. Hela 38 butiker av 44 släppte igenom köpet.

– Föräldrarna har så klart ett ansvar för sina barn, men även butiker som vill visa goodwill och vara ansvarsfulla, säger Martin Lindell på Dataspelsbranschen. Martin Lindell har inte hört talas om någon liknande undersökning i Sverige, men tror att om det gjordes skulle resultatet bli ett annat.

– De flesta återförsäljarna i Sverige följer Pegi (ett system för åldersmärkning) vilket betyder att det inte ska vara lätt för en 14-åring att köpa ett spel med en märkning på 18+.

Ökat spelutbud

Vikten av åldersmärkning av spel har ökat de senaste åren, menar Martin Lindell. Anledningen är att de som började spela när datorspelen kom på 80-talet nu vuxit upp, men fortsatt spela.

– Med en medelålder på över 30 år har spelutbudet blivit större och det inkluderar även spel för en mognare publik som likt vissa filmer och böcker inte är lämpliga för yngre. Då är det till hjälp med åldersmärkning för icke-spelande föräldrar som ska köpa spel till sina barn, säger Martin Lindell.

SVT-sändningar i Danmark

– Om du vill se SVT på din dator i Sverige kan du köpa en tv-mottagare i form av ett tv-kort eller en usb-sticka. Då fungerar datorn som en mottagare på samma sätt som i en tv och du kan få in de reguljära fria kanalerna, som till exempel SVT1 och SVT2, säger Thomas Porsaeus.

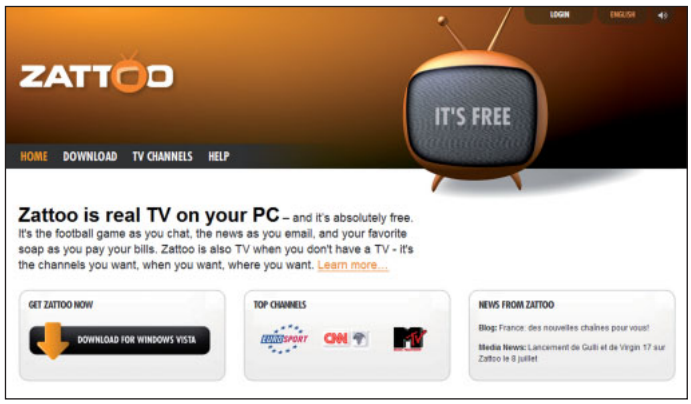
Zattoo snart i Sverige

I dag finns Zattoos realtidssändningar tillgängliga i åtta europeiska länder: Belgien, Danmark, Frankrike, Tyskland, Norge, Spanien, Schweiz och Storbritannien. Antalet användare beräknas ligga på omkring 2,7 miljoner.

Från Zattoos håll tar man ett land i taget. I de europeiska länderna finns så kallade collecting societies. Det är samarbetsorganisationer för olika branscher där upphovsrättsliga frågor är aktuella och i Sverige är det Copyswede som är samarbetsorganisationen.

– Vi har pågående förhandlingar med Copyswede för att kunna göra våra strömmade live-tv-sändningar tillgängliga i Sverige och vi vet ännu inte när det blir av, säger Francesco Vass som är marknadsansvarig på Zattoo.

VIKTOR SANDQVIST

GRATIS TV. Snart kan du se SVT:s kanaler utan licens – via tjänsten Zattoo.

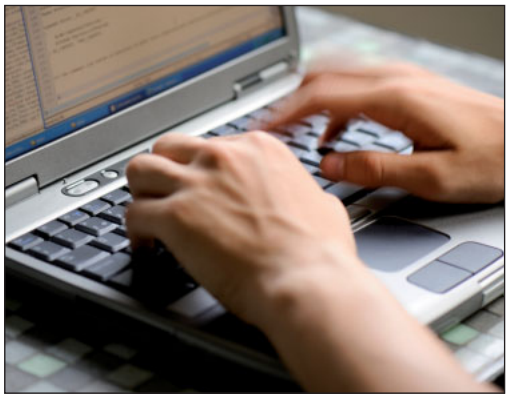
Senaste studentfusket: Outsourcing till Indien

BIRMINGHAM CITY UNIVERSITY i Storbritannien har sedan 2004 hållit ett öga på ourscourcing-sajter, där vem som helst kan lägga ut programmeringsuppdrag som tillfaller det företag som gör uppdraget billigast.

Nu rapporterar universitetet att så många som 1 000 av deras studenter använt dessa sidor för att få sina skoluppgifter gjorda för en billig peng, skriver tekniksajten TG Daily.

Enligt universitetet kan det kosta en student så lite som 60 kronor för att få en liten hemläxa gjord och dryga 1 000 kronor för en hel avhandling.

Enligt skolan är det också nästintill omöjligt att upptäcka fusket. Till skillnad från en vanlig uppsats, där variationen är oändlig, finns det inom programmering ofta mer eller mindre självklara sätt att skriva varje funktion.

SVÅRUPPTÄCKT LÄXFUSK. Studenter anlitar billiga programmerare för att få skoluppgifter gjorda.

REPSKYDDAD. Scratch Armour ska ge Belkins dvd-skivor 50 gånger bättre skydd än vanligt.

Blu-ray-skivan som håller i 200 år

DU SOM ÄR ute efter ett arkivbeständigt media kan nu vända sig till Belkin. Företaget har nämligen tagit fram skivor som de hävdar ska lagra data säkert i 200 år. Exakt hur de har kommit fram till den siffran framgår inte, men Belkin garanterar livslängden.

Archival Gold blu-ray-skivorna är skyddade av ”Scratch Armor”-teknik som enligt Belkin ska ge 50 gånger så bra skydd som vanliga skyddslager på blu-ray-skivor. Skivorna har en skriv- och läshastighet på 4x och Belkin påpekar stolt att det gör att det går att bränna 25 gigabyte på 23 minuter. Förutsatt att du har en 4x-brännare förstås.

Priset för Archival Gold Blu-ray i USA ligger på 27 dollar, 165 kronor, per styck.

Läs mer hos ***www.belkin.com***.

Prylnytt

Dinosaurien Pleo
Robotdinosaurie utrustad med 13 sensorer för att kunna ”se”, ”höra” och ”känna”. Visar känslor efter hur den behandlas.
Cirkapris: 2 900 kronor.
www.pleoworld.com

SNC-P1
Kamera för övervakning av hem eller småföretag via bredband. Speciellt abonnemang krävs.
Cirkapris: 3 000 kronor.
www.sony.se
www.sixa.se/netcam

Navigon 2150 max
Gps-navigator med 4,3-tums-skärm i 16:9-format. Text-to-Speech anger gatunamn i vägbeskrivningar.
Cirkapris: 2 990 kronor
www.navigon.com

3D Finger Optical Mouse
En mus i miniformat du sätter på fingret. Sedan behöver du aldrig släppa tangentbordet.
Cirkapris: 230 kronor.
www.usbfever.com

Lina Otterdahl, *lina.otterdahl@idg.se*

Förvandlingsteknik från Nokia

Genomskinliga Nokia Morph är böjbar, töjbar och kan ändra form radikalt beroende på användarens behov – allt tack vare ett spindelvävsliknande tänk och nanoteknik där ett slags proteiner är invävda i materialet. Den är självrengörande och kan laddas med energi från solen samt har inbyggda sensorer som känner av omgivningen.

www.nokia.com/A4852062

Miljövänlig telefon med rolig design

Designern Ricardo Baiaos telefon är grön – det vill säga miljövänlig. Den är gjord i aluminium och glas och drivs av en sorts rörelseenergi – du laddar den genom att röra den upp och ned eller åt sidan. Du behöver alltså aldrig oroa dig för att batteriet ska ta slut.

www.yankodesign.com (Sök på ***kinetic cell phone***)

Huvudsaken är ...

Headphone är en kombination av vanliga hörlurar och en kommunikationsenhet. Den togs fram av Product Visionaires en dag när de fick telefoner på hjärnan …

www.slashphone.com/111/3515/page3.html

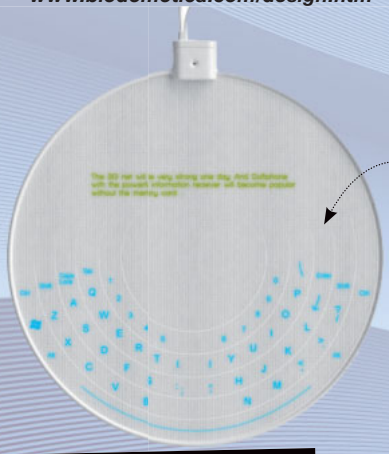

Långt ifrån hands free

Mazzimo Marrazzo är inte riktigt inne på det där med hands free. Tvärtom. Han vill använda handen – fast på ett nytt sätt. Konceptet är en rund tryckkänslig skärm med 65 000 färger samt lyssnar- och talenhet som sätts på fingrarna.

www.biodomotica.com/design.htm

Kramgo mobil

Med hjälp av bomullstyg med ledande egenskaper har Qian Jiang skapat Softphone som kan fällas ihop likt moderna vindrutesolskydd. När du behöver ett fullstort tangentbord vecklar du bara ut skärmen. När du vill lägga på luren kramar du den mjuka telefonen med handen. Antenn, batteri, kamera och liknande finns inuti den lilla fyrkantiga delen.

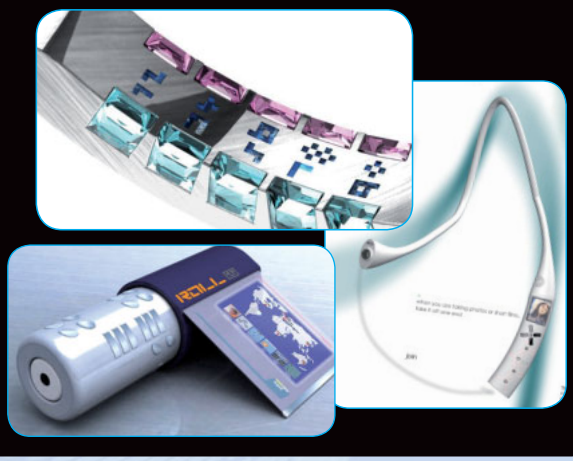
www.yankodesign.com (Sök på ***Qian Jiang phone***)

Det vimlar av kloka – och galna – idéer om hur framtidens telefoner ska se ut och fungera. Här är våra 14 favoriter.

MORGONDAGENS

Juveler för telefonälskare

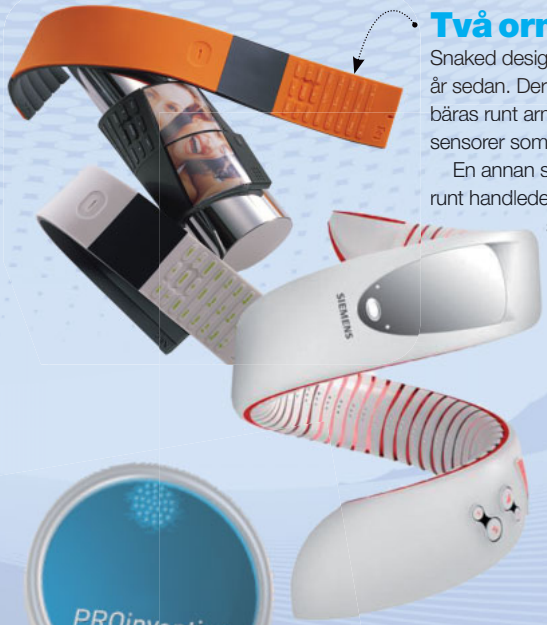
Jag skulle kunna fylla en hel tidning bara med kinesen Tao Mas sköna modeller. Här är tre: Bracelet phone och Pendant cellphone som för tankarna till smycken samt Roll phone som kan rullas ihop och bli liten som en gammaldags filmrulle. Dröm dig bort i hela hans kollektion här: ***www.coroflot.com/zomatao***

Skön projektortelefon

Stefano Casanovas Windows-baserade koncepttelefon kan projicera skärmens bild på väggen om du så önskar. Kanske inte så dumt på nästa säljmöte, eller när du vill ha bildvisning hemma med fotografierna du har i telefonen. Den här är snyggare än de konceptmodeller vi hittills sett.
www.casanovaindustrialdesign.com

Två ormar som slingrar sig runt dig

Snaked designades av tyska företaget Product Visionaires för ett par år sedan. Deras tanke var att den skulle passa sportiga kvinnor och bäras runt armen för att accentuera musklerna. Den innehåller också sensorer som känner av din kropp – som hjärta, lungor och liknande.

En annan som också är lite ormlik är Tag från NEC. Den kan bäras runt handleden, men materialet tillåter också att den kan hängas upp, snurras ihop eller fästas runt halsen om du hellre vill det.
www.design-emotion.com (Sök på ***Snaked***)
www.nec.co.jp/design/en/advance/indexj.html

Tunn remsa vågar visa känslor

Nokia 888 liknar mest en wellpappremsa, men kan skifta färg och funktion samt böjas och vikas. Och via E-motions kan du skicka ”känslohälsningar” till vänner. På ***www.nokia888.com*** kan du läsa mer samt se en film om hur 888:an fungerar.

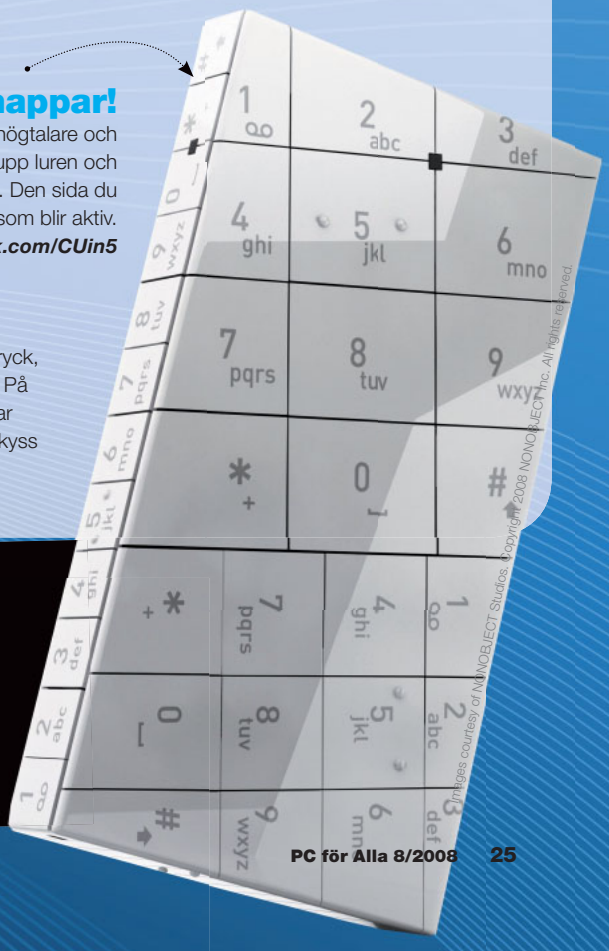

Full med knappar!

Varje sida på Cuin5 innehåller såväl tangenter som högtalare och skärm! Tanken är att du snabbt ska kunna plocka upp luren och svara, utan att tänka på hur du ska hålla telefonen. Den sida du först rör när du ska knappa in något är den som blir aktiv.
nonobjectbook.com/CUin5

Här är telefonen som kysser som du

Tryck din mun mot George Koussouros Kissphone så känner den av tryck, temperatur och sug och kan skicka just en sådan kyss till mottagaren. På samma sätt kan du få pussar skickade till dig från någon annan – du tar emot dem via telefonens läppar. Skulle du sakna partner kan du få en kyss av exempelvis Madonna, det finns nämligen en inbyggd ”kyssbank”.
www.proinvention.com

MOBILER

Images courtesy of NONOBJECT Studios. Copyright 2008 NONOBJECT Inc. All rights reserved.

Pontus Jeppsson, *pontus.jeppsson@idg.se*

Surfa i mobilen

– här är 15 tips som hjälper dig att komma igång

Chefer gör det. Studenter gör det. Och din mamma kanske gör det. Häng på den stora trenden – surfa med hjälp av din mobiltelefon!

NU BEHÖVER DU aldrig mer ha tråkigt. Det spelar ingen roll om du sitter på bussen, står i matkön eller väntar på att tandläkaren ska ropa in dig. Har du blott en minut över, så finns det ett effektivt sätt att döda den.

Mobilsurf är lösningen. Ta fram din telefon och läs nyheter, kolla vädret eller se hur det går för dina aktier. Planera middagen, tv-kvällen eller läs mejlen.

Nya sajter varje dag

I takt med att det har blivit billigare och telefonerna bättre har allt fler börjat mobilsurfa. Och det dyker upp nya, smarta mobilsajter varje dag.

Ofta hittar du mobilsajterna genom att byta ut ***www*** mot ***mobil*** i webbadressen, som till exempel ***mobil.expressen.se***.

För utländska sajter är prefixet ***m*** vanligare, som exempelvis ***m.cnn.com***.

För att hjälpa dig komma igång med ditt mobilsurfande har vi på PC för Alla valt ut våra absoluta favoritsajter just nu. ●

HÄR ÄR VÄDRET DET ALLRA BÄSTA

TV4 är kung över vädret. TV4:s mobila vädersajt är Sveriges bästa. Den är lätt att använda och överblicka, och du kan hitta all information du behöver och lite till.

mobil.tv4vadret.se

MUMS, EN GIGANTISK RECEPTBOK!

Går du i matbutiken och funderar på vad du ska laga till middag? Knappa in dig på Tastelines mobilsajt. Där kan du snabbt och lätt söka bland 6 000 recept, och får på några sekunder reda på vad du ska stoppa i korgen.

mobil.tasteline.com

VÄLJ RÄTT VINARE

När du är klar i matbutiken kan du gå förbi Systemet och köpa en flaska vin till kvällens middag. På ***mobil.vinsprit.se*** kan du få dryckestips utifrån vilken mat du ska bjuda på, eller vad det är för typ av tillfälle.

mobil.vinsprit.se

KUNGEN PÅ NYHETER

De flesta nyhetssajter har en mobilanpassad sida med de senaste rubrikerna. Men Dagens Nyheter har den bästa mobilsajten just nu. Förutom nyheter kan du hitta mobil-tv, trafikinformation, serier och vintips.

mobil.dn.se

SÖK OCH DU SKALL FINNA

Givetvis finns även Google i mobilen. Flera av företagets sajter och tjänster finns i mobilversioner, men den allra nyttigaste är såklart sökmotorn. I Googles mobilsöksida kan du välja att bara söka bland mobilsajter eller på hela nätet.

google.se/m

BIOSUGNAS BÄSTIS

SF har gjort det enklare för dig som drabbas av plötsligt biosug när du är ute på stan. Plocka fram telefonen och gå till ***mobil.sf.se***, så kan du se vilka filmer som går på närmaste biograf – och boka biljetter.

mobil.sf.se

NYHETER I VÄRLDSKLASS

Brittiska public service-bolaget BBC är världens bästa nyhetsförmedlare. När du går in på ***bbc.co.uk*** från mobilen hamnar du automatiskt på deras mobilanpassade sajt, och kan läsa de senaste nyheterna från hela världen.

bbc.co.uk

NUMMERUPPLYSNING I MOBILTELEFONEN

Är du på jakt efter en adress eller ett telefonnummer? På ***mobil.hitta.se*** söker du i samma register som på vanliga sajten. Smart tjänst,

Foto: Bo Håkansson, Bilduppdraget/SVT

Psst! Tv-planeten har tv-tablåer och SVT Play visar tv direkt i mobilen

som dock får minus i kanten för den bökiga kartfunktionen.
mobil.hitta.se

GOOGLE BÄST PÅ MOBILKARTOR

Som tur är finns det de som är bättre på kartor än Hitta.se. Google Maps har tagit fram ett särskilt program som du laddar hem och installerar i mobilen, som ger dig en supersmidig och kraftfull interaktiv karta.
google.com/gmm

WIKIPEDIA I SMART FICKFORMAT

När PC för Alla-redaktionen går och lunchar hamnar vi ofta i högljudda diskussioner om vilka som var med i 80-talsgruppen Triad, eller varför laxens kött är rött. Ofta slutar diskussionen med att någon plockar fram mobilen och knappar in ***wapedia.mobi***. Det är nämligen en mobilanpassad version av uppslagsverket Wikipedia.
wapedia.mobi

TV I TELEFONEN

Webb-tv-tjänsten SVT Play finns även i mobilen. Och du behöver inte något dyrt mobil-tv-abonnemang för att kunna titta. Det är långt ifrån hela SVT-tablån som finns i mobilen, men du kan se alla nyhetssändningar och en hel del annat kul.
mobil.svt.se (klicka på ***Play***)

PLANERA TV-KVÄLLEN MED PLANETEN

Tv-planetens mobilsajt är perfekt när du latar dig i soffan, och inte har dator eller tv-tidningen i närheten. Du får enkelt fram vad som går på alla de vanligaste tv-kanalerna för stunden, eller vid vilket klockslag du vill.
mobil.tvplaneten.se

MEJLA MERA MOBILT

Nu behöver du inte missa några viktiga mejl när du är på språng. De tre största webbaserade e-postleverantörerna – Hotmail, Yahoo och Gmail – har alla mobilanpassade versioner av sina mejltjänster. Använder du Gmail kan du välja mellan att sköta mejlen direkt i mobilens webbläsare, eller ladda hem en liten klient som gör mejlen snabbare och smartare.
m.gmail.com
mobile.live.com
mobile.yahoo.com

Tänk på kostnaderna

Innan du börjar mobilsurfa bör du kolla upp hur mycket det kostar med just ditt abonnemang. Priserna varierar, och ibland kan det bli riktigt dyrt. De flesta operatörer erbjuder en tilläggstjänst där du kan surfa hur mycket du vill till en fast kostnad.

Men akta dig för att surfa utomlands! Roamingavgifterna är jättehöga, och bara några minuters surfande kan kosta tusenlappar. Har du en telefon med wlan kan du i stället ansluta den till hotellets trådlösa nätverk.

Så kommer du igång

Att mobilsurfa är enkelt. Och du behöver inte någon avancerad telefon. De flesta telefoner som är hyfsat nya klarar mobilsurf.

Har du en 3g-telefon går det fortare att surfa än med en gsm-telefon. Och har du en telefon med turbo-3g går det riktigt fort.

Det enda du behöver göra för att komma igång är att se till att telefonen har rätt inställningar för internet. Du kan ställa in telefonen automatiskt via din operatörs webbplats. Där knappar du in ditt telefonnummer, så skickas inställningarna direkt till din mobil.

HÄR HITTAR DU RÄTT BUSSLINJE

Det finns bra mobilsajter, och så finns det sådana som är helt ovärderliga. Att snabbt och lätt kunna ta reda på vilken buss du ska åka, och när den går, är en sådan. De tre största trafikbolagen har alla riktigt bra mobilsajter.
mobil.sl.se
mobil.vasttrafik.se
mobil.skanetrafiken.se

MISSA INGA BÖRSKLIPP!

Börsen rör sig snabbt, och det kan vara bra att ha koll på dina aktier även när du är på språng. På Dagens Industri kan du följa kurserna, minut för minut.
mobil.di.se

Foto: BLR-fotograferna

Lisa Bjerre, *lisa.bjerre@idg.se*

Säkerhetsexperten tipsar:

”Mobilen bäst för lösenord”

Att inte ha samma lösenord på olika sajter är a och o inom datorsäkerhet. Och det bästa verktyget för att komma ihåg kluriga lösenord är mobilen, tycker säkerhetsexperten Kaja Narum.

I VÅRAS HACKADES Spray och Aftonbladet, och lösenorden till hundratusentals användarkonton gjordes tillgängliga för allmänheten. För vissa användare var detta särskilt alarmerande – nämligen alla de som använder samma lösenord på flera olika sajter. Har du ett universallösenord räcker det att en enda sajt har en säkerhetslucka eller blir hackad för att en illasinnad person ska ha tillgång till alla dina webbtjänster och konton.

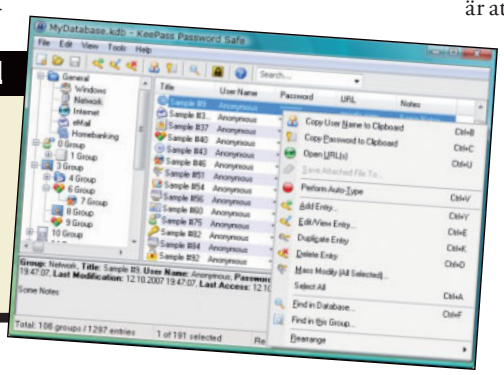
– Det bästa är att använda olika lösenord på olika sajter. Ett lösenord bör innehålla både små och stora tecken och siffror, och helst fler än sex tecken, säger Patrik Johansson som är ansvarig för it-säkerheten på Spray.

Anledningen till att många använder samma lösenord på olika sajter är helt enkelt att det är lättare så. Att komma ihåg ett stort antal lösenord till olika sajter kan vara knivigt. Patrik Johanssons tips för att komma ifrån detta är att välja lösenord som kan associeras till respektive sajt.

– Om du till exempel ska hitta på ett lösenord till dejtingsajten Spraydate kan det vara ett klurigt ord som du associerar med att dejta. För att göra det ännu svårare att gissa kan du byta ut bokstäver mot siffror, till exempel byta b mot 6, föreslår Patrik Johansson.

6 program som minns alla dina lösenord

Keepass Password Safe: ***keepass.info***
Password Manager XP: ***www.cp-lab.com***
Roboform Password Manager: ***www.roboform.com***
Handy Password: ***www.handypassword.com***
Password scrambler: ***www.onepassword.com***
Password Safe: Finns att ladda ned i PC för Allas programbank: ***pcforalla.se/program***

Denna metod gör också lösenordet svårare att lista ut än om det är associerat till användaren, som exempelvis en partners eller ett barns namn. Sådana typer av lösenord avråds det starkt från, eftersom det är lätt att gissa sig till dem.

Program som lagrar lösenord

Det finns andra knep också, som baserar sig på tekniska lösningar. Ett sådant är minnesprogram som lagrar lösenord på datorn eller på internet, exempelvis Keepass. Med ett sådant program behöver du bara komma ihåg ett enda lösenord för att öppna programmet, och väl inne kan du lagra och hämta varje unikt lösenord för alla dina olika sajter och tjänster.

– Om du använder ett sådant program gäller det att du ser över säkerheten och tillgången till din dator. Det är större risk att någon hackar din dator än att något av dina internetkonton hackas, säger Patrik Johansson.

Inte heller Kaja Narum, nordisk säljchef på säkerhetsföretaget Trend Micro, rekommenderar den här lösningen. Hon säger att man kan titta på lösenord ur två olika perspektiv. Det ena är ur användarens: Hur användarvänlig är metoden? Det andra är ur säkerhetssynpunkt: Hur svårt är det att knäcka lösenordet?

– Ett program för lösenordslagring är bra ur ett användarperspektiv. Problemet är att om det hackas är alla dina lösenord öppna. Det är bättre att du som privatperson själv har koll på dina lösenord, säger Kaja Narum.

Använd mobilen

Att hålla alla lösenord i huvudet kan vara svårt, även om Kaja Narum tror att vi klarar av att hålla reda på fler lösenord än vad vi vanligtvis tror. Och att skriva upp på papper är den sämsta metoden av alla.

Hennes rekommendation är i stället ganska enkel: använd mobiltelefonen.

– Mobiltelefonen är en pryl du har kontroll på och som du bär med dig nästan jämt. I många mobiler kan du i dag lagra lösenord – du skapar en kodlista där du loggar in med din pinkod och lägger in lösenorden, säger Kaja Narum.

Unikt fingeravtryck

En annan säker metod är att använda fingeravtryckssläsare. Nyare datorer är ofta utrustade med sådana, och det går även att köpa separata läsare som kan spara och skydda dina lösenord. Kaja Narum säger att tekniken inte är fullt utvecklad än, men tror att det kommer att bli allt vanligare.

– Ditt fingeravtryck är unikt, så det är absolut säkert. Det är din egen identifikation och kan användas som ett lösenord.

En annan faktor i säkerhetsfrågan är hur ofta du byter lösenord. Att ha samma lösenord år efter år är inte bra. Har du svårt att komma på nya lösenord kan du antingen utgå från ett intresse, och kombinera det med ett tecken och siffror. Eller så kan du använda dig av lösenordsgeneratorer som hittar på säkra kombinationer automatiskt.

Hur stor är då egentligen risken för att någon ska försöka knäcka dina lösenord? När det är fråga om rent privata angelägenheter som medlemskap i olika forum eller webbaserade mejltjänster är det ganska ovanligt att en vilt främmande person försöker ta sig in på någon annans konto, berättar Patrik Johansson på Spray.

– Oftast är det då någon som känner dig och kan gissa lösenordet, någon som tycker att det är ett kul skämt eller en sur pojkvän eller flickvän. Det kan också vara någon som vill dig illa, som vid mobbning. Men ytterst sällan är det en okänd främling, säger Patrik Johansson. ●

Så skapar du säkra lösenord

Grundpelare för ett säkert lösenord är:

- Använd både stora och små bokstäver.
- Använd siffror.
- Använd minst ett tecken som inte är en bokstav eller siffra, exempelvis * eller &.

Sajten Slumpad Lösenordsgenerator skapar automatiskt lösenord som är säkra. Du kan även välja att få lösenord som går att uttala, så att du lättare kan minnas dem.
www.generate-password.com/?language=sv

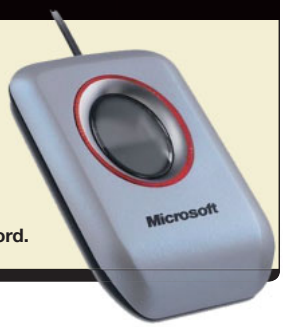
Post- och telestyrelsen har en tjänst som testar hur starkt ett lösenord är. Du bör dock av säkerhetsskäl inte skriva in dina faktiska lösenord här.
www.testalosenord.se

En sak är säker – ditt finger!

Fingeravtryckssläsare blir allt vanligare. För att lagra lösenord är de utmärkta – ditt fingeravtryck är unikt och ett mycket säkert lösenord. I moderna datorer är läsarna ofta inbyggda, men det går också att köpa fristående produkter där du kan lagra dina lösenord. Här är några exempel:

- APC Biometric Password Manager, från cirka 400 kronor.
- HP Biometrisk fingeravtryckssläsare, från runt 500 kronor.
- Microsoft Fingerprint Reader, kostar drygt 500 kronor.

SÄKERT. **Ditt finger är ett bra lösenord.**

”I många mobiler kan du lagra lösenord: Du skapar en kodlista där du loggar in med din pinkod.”

KAJA NARUM, NORDISK SÄLJCHEF PÅ TREND MICRO

Open id – det digitala id-kortet

Open id är ett slags digitalt id-kort som bevisar att du är du. Du registrerar dig på en open id-sajt och får då en unik Open id-adress som du kan använda för att logga in på andra sajter. Här är fem Open-id-sajter:

Yahoo: ***openid.yahoo.com***
Verisign: ***pip.verisignlabs.com***
My Openid: ***www.myopenid.com***
Claim ID: ***www.claimid.com***
Get Openid: ***getopenid.com***
Läs mer på ***pcforalla.se/extra***

Lisa Bjerre, *lisa.bjerre@idg.se*

Så får du järnkoll på dem du ska anställa

Dags att anställa? Grattis! Det har aldrig varit så enkelt att snoka reda på mer information runt personer som söker jobb hos dig. Via Google och nätverkssajter som Facebook och Linkedin kan du ta reda på mer än vad som står i den sökandes cv. Här är experternas bästa tips på hur du gör!

– DE SENASTE åren har det kommit fler pusselbitar att pussla med, säger den professionella rekryteraren Daniel Målberg.

Han driver rekryteringsfirman Intip som hjälper företag att hitta folk med en rad olika yrkesprofiler, från lokförare till it-experter, chefer och säljare. Daniel Målberg använder regelmässigt internet för att bilda sig en bättre uppfattning om de kandidater som är aktuella för ett jobb.

– En viktig sak du kan hitta är var personerna jobbar i dag, vilket jag inte alltid vet från början. Och det är väldigt relevant vad de har för tjänst i dag.

Daniel Målberg tycker också att man har stor nytta av sociala nätverkssajter som Facebook och Linkedin. Linkedin är en yrkessajt där medlemmarna berättar vad de har för utbildning, arbetserfarenhet och vad de jobbar med för närvarande. De skapar också synliga kontakter med nya och gamla bekanta och kollegor.

Facebook är en mer privat sajt, och under 2008 har många börjat spärra sina Facebook-profiler för okända läsare, berättar Daniel Målberg.

– Men Linkedin har en cv-funktion som är hjälpsam. Där kan du se personens hela meritförteckning.

Festbilder ett plus

En annan sak Daniel Målberg brukar titta på är hur många kontakter en person har i sitt nätverk på Linkedin.

– Särskilt om du ska rekrytera exempelvis en säljare. Om en person har 150 personer i sitt kontaktnät tyder det på ett nätverkande anlag.

Även bilder från kändisfester anser Daniel Målberg är ett plus. I storstäderna finns det i dag flera sajter som publicerar bilder från olika mingel. Att synas och höras i vimlet ser Daniel Målberg som ytterligare ett tecken på att personen är bra på nätverkande.

– Social kompetens är det vik-

Så hittar du Svensson

Ett problem när du gör internetresearch på arbetssökande är att personer med vanliga namn är svåra att hitta. Tyvärr finns det i dagsläget ingen universalmetod för att hitta information om dessa personer. Men det finns några små knep att testa. Till exempel kan du söka på namnet i kombination med nuvarande eller tidigare arbetsgivare. Du kan även prova att använda bostadsorten i kombination med namnet. Exempel: ***”Anders Svensson” Vilhelmina*** eller ***”Anna Eriksson” Axfood***.

Testa också att kombinera namnet med nuvarande eller tidigare yrkestitlar – testa flera olika om du inte vet säkert – och med det ämnesområde eller den bransch inom vilken personen är verksam.

Allt eftersom du får tag i andra nyckelord kan du även slänga in dem i leken – exempelvis klubbar, föreningar och fritidsintressen.

”Om en person du ska rekrytera som säljare har 150 personer i sitt kontaktnät på Linkedin tyder det på ett nätverkande anlag”

DANIEL MÅLBERG, rekryteringsfirman Intip

tigaste när man rekryterar i dag, det är ett stallkrav hos de företag jag hjälper.

Bra som komplement

Erik Myrhage är rekryteringskonsult och vice vd på Bohmans Nätverk och ansvarar för företagets verksamhet i Göteborg. Han tycker att research på internet är ett bra verktyg för att komplettera och fördjupa den bild han har av en rekryt. Liksom Daniel Målberg använder han Linkedin för att läsa personers cv och kikar på Facebook.

– Ibland har jag kanske inte så mycket information om personen, då är exempelvis Facebook bra. Där kan jag se ett foto, det går även att se om vi har några gemensamma bekanta.

Erik Myrhage påpekar också att den yngre generationen är mer öppen i sitt internetanvändande. De publicerar mer information om sig själva för allmänheten att läsa. De har vuxit upp med Lunarstorm och är vana vid att skriva och blogga om privata händelser.

– Ibland kan de vara lite naiva med att dela med sig, säger han.

Var går då gränsen för vad man bör titta på som blivande arbetsgivare? Erik Myrhage tycker inte att det finns någon sådan gräns i dagsläget.

– Jag upplever inte att det finns någon etik av det slaget i dag. Folk tycker nog att om de lägger upp det på internet kan alla gå in och titta på det. Det är inte som att läsa någons dagbok.

Bloggare avslöjar mycket

På frågan om han någonsin backat på en rekrytering på grund av information han fått online svarar Erik Myrhage bestämt nej. Men Daniel Målberg tvekar på frågan.

– Det vill jag inte berätta om, svarar han efter en paus. Men jag kan säga så här: På Facebook och andra sociala sajter kan jag se att folk lägger väldigt mycket tid på icke-jobbrelaterade saker på arbetstid. Det är en liten varningsklocka.

”Du kan hitta en hel del information med en liten arbetsinsats”

Hur ska man då ställa sig till personer som bloggar på arbetstid?

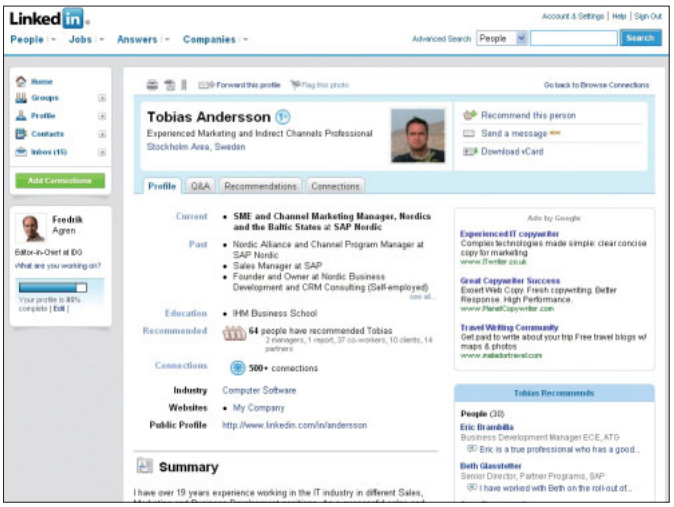
– Det är väldigt person- och situationsanpassat. Är det en it-säkerhetsexpert som bloggar om sitt område och får in nya kunder är det jättebra, säger Daniel Målberg.

Nackdelen med att söka information online om personer du överväger att anställa är, anser Daniel Målberg, att den bild du skaffar dig blir alldeles för osäker om du bara förlitar dig på nätet.

– Det är än så länge väldigt opersonligt, och den stackare som dyker upp i sökresultaten har ingen chans att kommentera det du hittar.

Fördelen är att du kan hitta en hel del information med en relativt liten arbetsinsats.

– Och som utvecklingen går tror jag att vi kommer få allt bättre resultat av sökningarna, säger Daniel Målberg. ●

KOMPLEMENT. **På Linkedin kan du till exempel se hur stort kontaktnät en person har, om ni har gemensamma bekanta samt personens kompletta meritförteckning.**

6 saker att leta efter när du gör research online

1 **Privata nätverkssajter.** Facebook, Myspace – det finns en rad populära sajter där du kan hitta privat information, se en bild av kandidaten, läsa om intressen med mera. Även fotosajten Flickr kan vara intressant för en inblick i en persons liv och hobbyer.

2 **Professionella nätverkssajter**. Linkedin är den överlägset mest populära. Här kan du ofta hitta hela cv och ibland även läsa vad före detta kollegor, affärskontakter med flera har för uppfattning om personen ifråga. Det går även att se hur många kontakter en person har, vilket kan vara intressant för yrkesroller där ett stort nätverk är viktigt.

3 **Forumdiskussioner.** Ofta använder man alias vid diskussioner i forum, men i vissa yrkesforum används riktiga namn. I sådana yrkesrelaterade forum kan du se kunskapsnivån på rekryter, exempelvis om en utvecklare diskuterar programmeringsfrågor.

4 **Bloggar.** Yrkesrelaterade bloggar är ytterligare ett sätt att se kunskapsnivån på en kandidat.

5 **Mingelbilder** från fester och liknande kan vara intressant då det säger något om nätverk och social förmåga.

6 **Sportresultat** säger något om personens fritid och intressen. Ibland kan även material från ideella organisationer, bostadsrättsföreningar och dylikt dyka upp i en Google-sökning.

Carl Lövgren, *pcforalla@idg.se*

Nanotekniken gör det möjligt: 200 000 långfilmer

Snart kommer dvd-skivor som med hjälp av nanoteknik kan lagra information med hjälp av olika färger. Det kan betyda att du får plats med ett par hundra tusen långfilmer på en enda skiva.

TÄNK DIG ATT du tar hela din dvd-samling och bränner ner den på en enda skiva. Okomprimerat och utan att förlora något i kvalitet. Och inte bara din dvd-samling utan även alla filmer från dina vänner, grannar och bekanta. Faktum är att du skulle kunna spara ned alla filmer och musik från nästan vilken välsorterad handlare som helst, och ändå ha massor av plats över.

Låter det hisnande? Ja, men det är faktiskt ingen dröm. Forskare i Australien har kommit på ett sätt att med nanoteknik öka mängden data som kan sparas på samma yta som en vanlig dvd eller cd-skiva.

Svindlande siffror

Under tre år har professor Min Gu och hans team vid Swinburne-Universitetet i Australien haft som mål att klämma in en petabyte data på en skiva stor som en dvd eller cd. En petabyte är på svindlande 1 000 000 000 000 000 byte, eller 2 000 hårddiskar på vardera 500 gigabyte. Det räcker till 200 000 långfilmer! Som jämförelse kan en blu-ray-skiva med dubbla lager ”bara” lagra 50 gigabyte.

– Tanken är att använda nanostrukturerat material och att öka kapaciteten utan att nödvändigtvis öka storleken för en cd eller dvd-skiva, förklarar professor Min Gu. För att ta en vanlig cd-skiva som exempel: En normal cd-skiva är omkring 1,2 millimeter tjock, men informationen som lagras på skivan tar bara upp mindre än en tusendels millimeter. Det vill säga 0,1 procent används för lagring, medan 99,9 procent av utrymmet inte alls används.

Tre olika tekniker

För att kunna öka lagringsmängden används sammanlagt tre olika tekniker. Den första tekniken går ut på att just utnyttja den outnyttjade tjockleken hos skivan. Denna teknik används faktiskt redan i dag hos skivor med dubbla lager, och med dubbelsidiga dvd-skivor kan vi i dag klämma in upp till fyra lager på en och samma skiva.

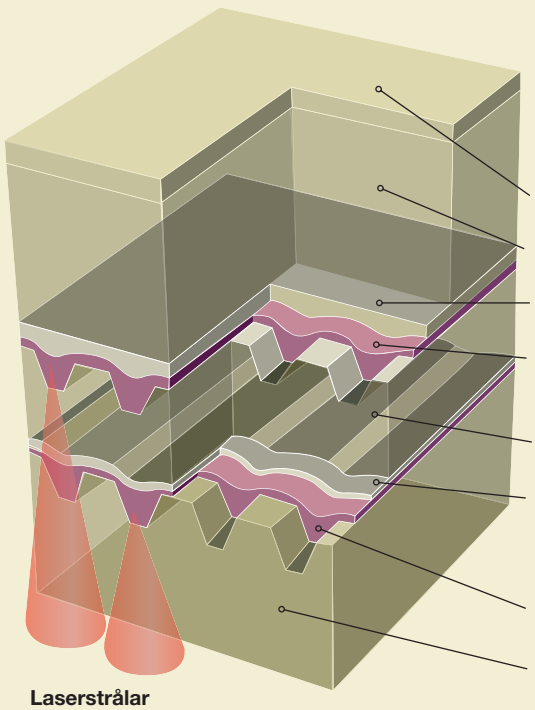
Professor Min Gu och hans team har vid experiment visat att det är fullt möjligt att öka antalet lager till 52. Forskarna räknar med gränsen för hur många lager som man kan få in på en skiva ligger mellan 200 och 300.

Vid sidan av att öka antalet lager, är en del i projektet att undersöka hur vi kan använda nanoteknik för att kunna spara data i fler dimensioner. I dag används normalt lagring i två dimensioner: höjd och bredd. Skivor med flera lager utnyttjar tjockleken, vilket är den tredje dimensionen.

Fler färger ökar utrymmet

Utöver dessa tre tittar forskarna på ytterligare två dimensioner. Den första av dessa är färgdimensionen. När du i dag skriver en vanlig cd eller dvd, bränns informationen in med en laser som har en bestämd

Därför får det plats mycket mer information på en nano-dvd

En teknik för nano-dvd är att bränna information i flera färglager. Så här ser en skiva ut i genomskärning. Observera att laserstrålen kommer underifrån!

Etikett. Sitter överst på skivan, precis som på dagens cd- och dvd-skivor.

Polykarbonat. Plastlager som skyddar metallreflektorn.

Metallreflektor. Ett tunt lager som studsar tillbaka lasern till läsaren, så att den kan tolka informationen.

Färgbränningslager. Här lagras informationen. Den nya generationens dvd-skivor kan ha många färgförbränningslager.

Mellanrum. Ett genomskinligt material för att ta bort störningar.

Halvgenomskinlig metallreflektor. Ett tunnare lager som kan låta laserstrålen passera till översta färgbränningslagret eller studsa tillbaka den beroende på vilket lager som ska läsas.

Färgbränningslager. Här är det andra lagret, men det kan alltså finnas fler.

Polykarbonat. Underst på skivan finns ytterligare ett plastlager som används som skydd.

på en dvd

”Tanken är att använda nanomaterial och öka kapaciteten utan att nödvändigtvis öka storleken för en cd eller dvd”

MIN GU, PROFESSOR OCH FORSKARE I NANO-TEKNIK

färg. En av planerna med projektet är att se hur det är praktiskt genomförbart att använda flera olika färger vid lagring av information.

Den sista av dimensionerna kan skapas genom polarisering. Polarisering är en metod för att filtrera bort ljus respektive låta det passera. Det är faktiskt en teknik som kan finnas i dina solglasögon eller i din digitalkamera.

Tekniken går ut på att ändra om bland de elektromagnetiska partiklarna inne i själva ljuset.

Denna metod fungerar inte helt olikt tekniken som använder laser med olika färger. Med olika polarisering kan man skriva flera lager data utan att de krockar med varandra. Redan nu står det klart att detta är ett projekt som är genomförbart. Vid vår intervju med professor Min Gu, lät han oss förstå att de kan kombinera alla dessa tekniker på en och samma skiva, om de använder material som inte tidigare använts för cd/dvd-skivor. Vilken typ av material som används avslöjade han där-emot inte.

Hastighet en stötesten

Trots alla framsteg finns det många hinder som återstår. Bland annat att säkerställa i vilken hastighet som skivorna kan brännas, något som till mångt och mycket avgörs av det material som används. Just nu är tekniken för långsam för att kunna användas kommersiellt. Men forskarna gissar på att frukterna av dessa experiment kommer till användning i kommersiella produkter inom tio år, och redan nu har de australiska forskarna skrivit avtal med den koreanska elektronikjätten Samsung.

Professor Min Gu i Australien berättar att valet av samma format som cd och dvd-skivor var för att göra jämförelser enklare.

– Skulle man använda en skiva med de mått vi alla är vana vid, och samtidigt använda alla fem dimensioner för att lagra information, skulle det kunna leda till en kapacitet på en petabyte, säger han.

Skivor med en lagringskapacitet så hög som en petabyte skapar en enorm potential för hur vi i framtiden använder och sparar information.

Med en så stor skiva kommer du att kunna dokumentera allt som händer i ditt liv – och spara det för framtiden. ●

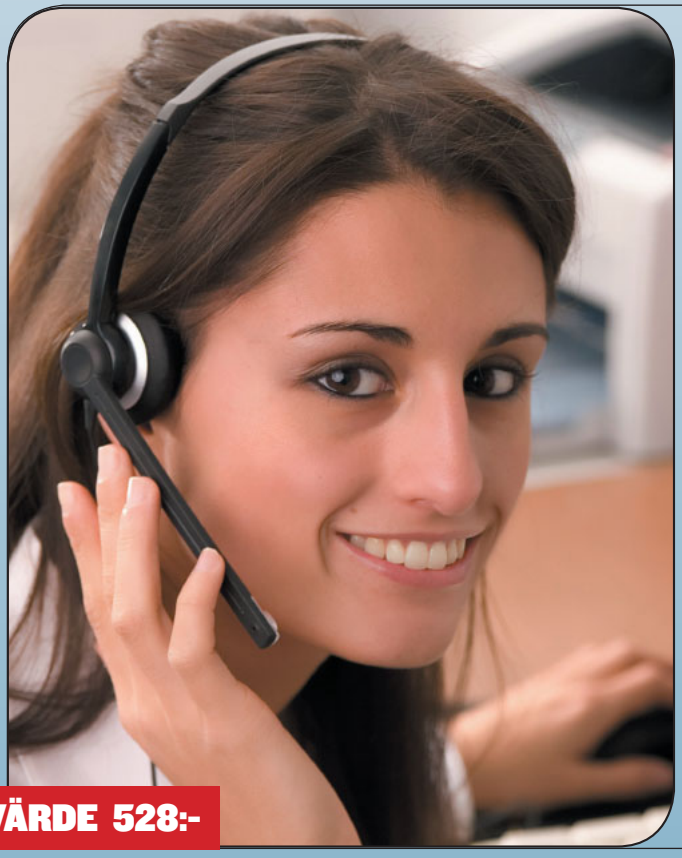

SWINBURNE. Vid det här universitetet i Australien försöker professor Gu och hans team spränga gränserna för vad som får plats på en dvd-skiva.

Bli helårsprenumerant på PC för Alla:

Datorsupport utan extra kostnad!

VÄRDE 528:-

Datorsupport

När du får problem med din dator, ring Datakompisen!

Här får du kostnadsfritt hjälp via telefon med att lösa problem med din dator och kringutrustning.

Öppettider 9-22 alla dagar!

Exempel på vad du kan få hjälp med:

- ✓Trådlösa nätverk
- ✓Bredbandsuppkopplingar, Internet och mail
- ✓Office och programvaruanvändning
- ✓Installationshjälp och rådgivning
- ✓Mediacenter och det digitala hemmet

DATAKOMPISEN

Så här får du tillgång till förmånerna

Du som redan är helårsprenumerant, gå in på **www.pcforalla.se/formanspaketet** för att få tillgång till alla dina förmåner. Om du inte är helårsprenumerant, fyll i och skicka in talongen här bredvid.

Bli prenumerant nu!

Dessutom Säkerhet och webblagring

Som helårsprenumerant har du tillgång till PC för Allas förmånspaket. Där du utan extra kostnad får tillgång till datorsupport via telefon, antivirus och 5 GB webbackup.

Läs mer på **www.pcforalla.se/formanspaketet**

Säkerhet
Du får ett komplett säkerhetspaket från F-Secure som är lätt att installera och använda.

- Antivirus
- Brandvägg
- Anti-spam
- Föräldrakontroll
- Fullversion

F-SECURE

VÄRDE 595:-

För dig som ännu inte är helårsprenumerant

Fyll i och skicka in talongen nedan för att bli helårsprenumerant!

Du får 12 nr + förmånspaketet för endast 695 kr!

Webblagring
Med Diino kan du säkert lagra och ta automatisk backup på dina viktiga filer.

- 5 GB lagringsutrymmegratis
- Säker lagring, förlora aldrig data
- Dela och publicera dina filer online

Diino

VÄRDE 468:-

Svarskupong

☐ **Ja tack!** Jag vill ha 12 nr för 695:- inkl* datorsupport, antivirus och 5 GB webblagring (totalt värde ca 2370 kr).
PFA437

☐ **Jag prenumererar redan** på 3 eller 6 nummer men väljer nu att förlänga min prenumeration med 12 nummer för att få tillgång till förmånspaketet för endast 695:-
PFA438

☐ Ja tack, jag vill gärna ta del av förmånliga erbjudanden, via modern informationsteknik, från IDG och våra samarbetspartners.

Namn

Adress

Postadress

Telefon

E-post

Erbjudandet gäller endast nya prenumeranter och inom Sverige, dock senast t.o.m. 31 december 2008. Du registreras med personuppgifter för att fullfölja vår kundrelation samt att kunna ge dig andra förmånliga erbjudanden från IDG som äger PC för Alla. Du kan en gång om året ta del av de uppgifter som finns registrerade om dig genom att ringa vår kundtjänst på 08-453 61 00. Vi lagrar dina personuppgifter i upp till tre år.

RING 08-453 61 00 eller POSTA – PORTOT ÄR BETALT

Frankeras ej.

PC för Alla betalar portot

PC FÖR ALLA
SVARSPOST
110 316 250
110 00 Stockholm

Så här tolkar du snabbetygen

Hurra! Den här tror vi starkt på.

Blä! Den här prylen tilltalar oss inte.

Jan Sandbladh, *jan.sandbladh@idg.se*

I testlabbet den här månaden:

Fokus på bild och ljud

Just nu tittar vi på filmer i full hd med en projektor från Viewsonic. Vi filmar samtidigt oss själva med videokameran Vado från Creative. Det här är våra första intryck.

Projektor med full hd

Nu när blu-ray har vunnit hd-kriget är det förstås frestande att köpa en projektor med full hd-upplösning, vilket är precis vad Viewsonic Precision Pro8100 är. Så här långt har den inte imponerat på oss. Vi har stört oss på att den är extremt stor och klumpig och att gränssnittet är allt annat än pedagogiskt. Att få till en vettig bildinställning är något som vi fortfarande kämpar med. Hur bra bilden eventuellt kan bli återstår med andra ord att se. ***www.viewsoniceurope.com/se***

Utbytbart skal – finns i svart, vitt, grått och vinrött

Inga menyer eller navigering i skärmen

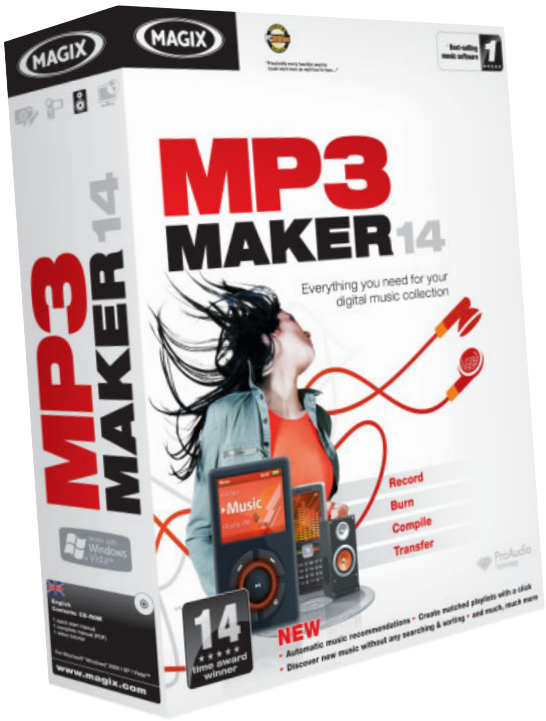
Filma direkt för Youtube

Du som brukar titta på filmer på Youtube vet att upplösningen och bildkvaliteten inte är den bästa, vilket är en nödvändighet för att hålla ned storleken på filerna. Creative har tänkt på detta och lanserar Vado, en liten och lättanvänd videokamera för att spela in filmer just för uppladdning på Youtube. Det klarar den utmärkt, inte minst tack vare det utmärkta inbyggda gränssnittet. Men vi är ändå lite skeptiska till bildkvaliteten och det förhållandevis höga priset. ***se.europe.creative.com***

Tryck på knappen med papperskorgen om du vill radera

Höstprojekt: Städa upp bland musiken

Har du massor av cd-skivor med musik vill du antagligen även ha dem som mp3-filer på din dator. Men att föra över en stor musiksamling skapar lätt ett smärre kaos på hårddisken och det är här Magix MP3 Maker 14 kommer in i bilden. Programmet hjälper dig att konvertera musiken på cd-skivorna till lämpligt format och låter dig sortera och rensa i samlingen, bland annat genom att jämföra musikstrukturen i filerna. MP3 Maker är både lätt-installerat och lätt att använda, men vi har stött på vissa problem när vi försöker föra över musikfilerna till en mp3-spelare. ***www.magix.com/se***

Tydliga navigations-knappar på fronten

Hårddisk för dina filmer

Iomega Screenplay HD är en extern hårddisk på 500 gigabyte som kan kopplas direkt till en tv eller projektor för att spela upp dina filmfiler. Men namnet till trots klarar den inte att spela upp material i äkta hd-kvalitet. Det är ett stort minus. Den trista formgivningen, det fula gränssnittet och avsaknaden av stöd för format som Quicktime och Real Video är andra faktorer som får oss att preliminärt ge den en ”tumme ned”. ***www.iomega.se***

4,3-tums skärm i fullfärg

Hårddisken rymmer 40 000 låtar

Ljuv musik i alla rum

Sony marknadsför sin Giga Juke NAS-SC55PKE som en ”digital jukebox”, vilket ganska bra sammanfattar vad det handlar om. På den 80 gigabyte stora hårddisken kan du lagra dina musikfiler för att sedan spela upp dem direkt utan att ta omvägen via en dator. Du kan även strömma musiken trådlöst till upp till fyra extra enheter för att fylla hela hemmet med musik. Även om prislappen på knappt 10 000 kronor är i saftigaste laget är vårt första intryck positivt. ***www.sony.se***

Jan Sandbladh, *jan.sandbladh@idg.se*

En lysande

Skärmformatet gör Aspire till filmälskarnas favorit

Acer Aspire 6920G är antitesen till senare års svala estetiktrend – men likväl en utmärkt familjedator.

I TESTLABBET STÄLLER jag upp Acer Aspire 6920G, låter Windows Vista susa igång och backar sedan ett par steg. Där står den sida vid sida med vår Macbook Pro och liksom bara … vräker sig som en solsvulten Svenne Banan på Mallorca. Ja, det här är verkligen den totala motsatsen till den svala estetik som anammats av allt fler datortillverkare de senaste åren.

Locket i klarlackad plast med en bakgrundbelyst logotyp är det mest diskreta med bygget. Gångjärnen lyser spejsat i blått och uppfälld lurar en än mer iögonfallande mediekontroll där du kan manövrera volym och pausa filmer med lätta fingersvep. Styrplattan är nedsänkt i nederkantens plastiga metallimitation och i bjärt kontrast till allt det i övrigt så svarta. Är det snyggt? Tja, hade jag varit 15 eller kanske en bit in i en 40-årskris hade jag nog vråldiggat grejen.

Men nog talat om det ytliga, låt oss öppna luckan och kliva in i detta rymdskepp till bärbar dator.

Udda skärmformat

Det första vi noterar är skärmen. Den är blank, vilket som bekant är en vattendelare bland konsumenter. Undertecknad störs inte av fenomenet utan konstaterar att det fungerar bra så länge du inte placerar en stark lampa bakom dig. Då förvandlas nämligen skärmen till en reflekterande spegel. I övrigt är den aningen mer ljusstark än vi är vana vid i den här prisklassen och färgerna är klara om än aningen gälla.

Den stora grejen är dock den udda storleken på 16 tum och bredbildsformatet på 16:9. Det senare är standard i tv-sammanhang, men i datorvärlden är det så gott som alltid 16:10 som gäller. Denna finess gör skärmen som klippt och skuren för dig som vill titta på film på datorn, men i övrigt får det föga betydelse för dina vardagliga aktiviteter.

Det som gör Aspire 6920G till en vinnare är mängden nytta per investerad krona. För drygt 10 000 kronor får du

Hitta din återförsäljare här: ***pcforalla.se/priser***

filmstjärna!

Lätt beröring ger ljuva toner

Acer Aspire 6920G i Gemstone Blue-design är utrustad med en tryckkänslig mediekontrolll som kallas Cinedash. Den sitter på vänstra sidan av tangentbordet. Via den styr du med lätt beröring underhållning som musik och film i din dator.

en maskin som inte skäms för sig och som utan problem pallar att stå till förfogande för hela familjens behov.

Blu-ray-läsare ingår

Visst, 2 844 PC Mark-poäng för spelprestanda innebär att du knappast kan använda den som en modern speldator. Men i övrigt har den tillräckligt med kraft för att mäkta med det mesta från videoredigering och ordbehandling till internetsurfande och hd-videoarbete. Hjärtat i maskinen är en 2,1 GHz-processor från Intels Penryn-familj, vilket innebär att den baseras på 45-nanometerteknik. Denna arvtagare till äldre kärnor som byggts på 65-nanometersteknik är strömsnålare och utvecklar mindre värme, två egenskaper som gör sig utmärkt i just en bärbar dator.

En trevlig bonus är den inbyggda blu-ray-läsare som medföljer. När formatkriget sedan en tid tillbaka är över och det konkurrerande formatet hd-dvd gått i graven kommer vi få se en explosion av just blu-ray-läsare i datorerna. Men att se just en sådan i en så pass billig burk som Acer Aspire 6920G är fortfarande något vi höjer på ögonbrynen åt, i synnerhet när Apple inte ens mäktar att slänga med det i sina allra dyraste Macbook Pro-modeller. Den ekonomiskt sinnade ser givetvis här en möjlighet att via den inbyggda hdmi-porten koppla upp datorn mot hemmets platt-tv och njuta av högupplöst film.

”En trevlig bonus är den inbyggda blu-ray-läsaren”

I vårt testprogram PC Mark Vantage utmärker sig burken inte överdrivet i någon riktning. Alla värden skvallrar om en bärbar burk som klänger sig upp aningen högre än genomsnittet och överlag är intrycket det av en välbyggd familjedator. Acer Aspire 6920G är familjärt småmysig, välbyggd och väldigt prisvärd.

DANIEL GUSTAFSON

ÖPPNA DIG! När du har kollat in portarna (nätverk, hdmi med mera), kika också på det läckra gångjärnet till vänster.

Acer Aspire 6920G

BRA VAL! PC FÖR ALLA

Tillverkare/läs mer: Acer, 020-25 25 10, www.acercomputer.se
Processor: Intel Core 2 duo (T8100), 2,1 GHz (3 MB L2-cache).
Minne: 3 GB ddr2 (667 MHz).
Hårddisk: 320 GB (5 400 varv i minuten).
Grafik: Geforce 9500M GS (512 MB).
Skärm: 16 tum tft, blank bredbild (16:9), 1 366 x 768 pixel.
Portar: 4 usb 2, expresscard 54, hdmi, ir-port, vga, rf-in, 3,5 mm multijack, mikrofon, line in.
Operativsystem: Windows Vista Home Premium.
Övrigt: Kamera (1,3 megapixel), blu-ray-läsare, nätverkskort/trådlöst (a/b/g/n), gigabit-ethernet, bluetooth, fingeravtryckssensor.
Strömförbrukning: 43 W (max), 30 W (aktiv), 0,8 W (viloläge).
Storlek: 3,9 x 38,5 x 27,5 cm.
Vikt: 3,5 kilo.
Garanti: 1 år.
Cirkapris: 10 500 kronor.

⊕ **Väldigt mycket dator för pengarna.**

⊖ **Väl vräkig design, garantin kunde vara mer generös.**

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

PC Mark Vantage	
totalbetyg:	3 165 poäng
Minnesprestanda:	2 131 poäng
Tv och film:	1 947 poäng
Spel:	2 844 poäng
Musik:	3 427 poäng
Kommunikation:	2 863 poäng
Produktivitet:	2 512 poäng
Hårddisk:	2 682 poäng
Batteritid: *	2 timmar 48 minuter

* Se sidan 6 om hur vi räknar fram batteritid.

Snabb spelskärm som är ett riktigt kap

Asus VW222U är ett bra exempel på en mycket trevlig utveckling bland bildskärmarna. De blir lite större, lite bättre och samtidigt lite billigare. Nu kan du få en bra spelskärm som samtidigt har riktigt fin färgvisning.

PÅ BARA ETT år har 22-tummarna med bredbild börjat tränga ut sina mindre syskon på 20 tum. Utbudet av 20-tummare minskar snabbt, medan det av 22-tummare ökar i motsvarande fart och prismässigt är skillnaden försumbar.

Dessutom pågår en kul teknikutveckling som innebär att billiga bildskärmar har synbart bättre bild i dag än de hade bara för ett år sedan. Mycket av det här hänger förmodligen ihop med explosionen för platt-tv. Tillverkarna har mer resurser att utveckla både själva lcd-panelerna och den elektronik som styr hur skärmen fungerar. Ny teknik tas först fram för stora och dyra skärmar och tv-apparater, men letar sig sedan in också i de billigaste skärmarna.

Passar för spel och film

Asus skärm har en extremt kort svarstid på två millisekunder, vilket gör den bra för spel och film. Förr brukade bra svarstider betyda att man offrat en del av färgvisningen, men här överraskar VW222U rejält. Färgerna är riktigt imponerande. När vi mätte färgvisningen med en spektrofotometer ser vi att skärmen sköter sig riktigt, riktigt bra.

Enda färgmässiga problemet är de vanliga för billiga och snabba skärmar: betraktningsvinklarna. Men även här verkar det ha skett vissa förbättringar senaste året. Numera förändras färgerna bara lite om du rör huvudet i sidled, lite mer om du byter vinkel i höjdled.

Svarta delar av bilden har som så ofta en tendens att bli lite blåaktiga. Vita delar är mycket bra, med bara en svagt varmrosa ton. Över huvud taget är färgerna en liten aning varma, men det brukar de flesta föredra.

”Skärmen har en extremt kort svarstid, två millisekunder”

Skärmen har bra kontrast, enda svagheten är att den har lite svårt att skilja på små nyansskillnader i de allra ljusaste delarna av bilderna. Men drar du ned ljusstyrkan lite så förbättras detta.

Skärmen har belysningen ovanligt jämnt fördelad över ytan, det är jättebra. Även när skärmen visar mörka toner är den jämn, vi kunde bara se en liten aning kantinstrålning längs underkanten.

Stadig på foten

Skärmfoten har ingen höjdjustering, men foten är stadig och det går att justera vinkeln. Knapparna sitter nedtill i ramen och är tröga men stora och tydliga. Inställningsmenyn finns inte på svenska, men är lätt att förstå och enkel att använda. De inbyggda högtalarna sitter baktill i skärmen. De är knappast avsedda för någon större musikupplevelse, men har helt klart godkänd ljudkvalitet för att vara inbyggda.

Vi gillar att skärmen både har analog och digital ingång. Den senare är dessutom hdcp-kompatibel så du kan visa dvd-filmer i full kvalitet på skärmen. Effektförbrukningen hos skärmen ligger på 38 watt vid normal drift och 0,7 watt i viloläge.

MARTIN AGFORS

22 TUM. Tack vare jämn belysning, bra kontrast och kort svarstid fungerar Asus VW222U lika bra för spel som för film och annat datorarbete.

BRA VAL! PC FÖR ALLA

Asus VW222U

Kontakt: Asus, 08-587 694 07, www.asus.se
Skärmstorlek: 22 tum, 1 680 x 1 050 bildpunkter.
Ljusstyrka: 300 candela/m².
Kontrast: 1 000:1 (2 000:1 dynamisk).
Betraktningsvinklar (h/v): 170/160 grader.
Svarstid: 2 millisekunder.
Strömförbrukning: 38 W (igång), 0,7 W (viloläge).
Kontakter: Analog (d-sub), digital (dvi-d) och 2,5 mm ljudingång.
Mått: 51,3 x 40,7 x 21 cm.
Cirkapris: 2 400 kronor.

⊕ **Kort svarstid. Jämn belysning.**

⊖ **Foten saknar höjdjustering.**

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Fler produkttester hittar du på *pcforalla.se/tester*

Hela baksidan av dockan är en högtalare

Reskompis som inte vill hålla tyst

Creatives Travelsound i80 förvandlar din Ipod Nano till en smidig ministereo. Perfekt på hotellrummet.

GODA NYHETER, GOTT folk! Borta är tiden då du tvingades checka in din bergsprängare som extrabagage på flygplatsen bara för att du ville avnjuta lite musik på balkongen i semestersolens Ayia Napa. Med alla dessa små, fina mp3-spelare som florerar på marknaden är det bara att packa ned ett par nätta högtalare så är musikbehovet stillat på resan. Har du en Ipod Nano är Creatives Travelsound i80 förmodligen den smidigaste lösningen pengar kan köpa.

Docka din Ipod

Högtalaren (egentligen två koner i en låda) är ungefär lika stor som en vanlig Ipod och innehåller även en smart dockningsstation. Medan du lyssnar på musik laddas även din Ipod om du samtidigt har kopplat in högtalaren i ett strömjack. Drar du i stället en kabel direkt in i datorn kan den även användas som en vanlig dockningsstation för din Ipod.

Annars går det givetvis utmärkt att köra helt sladdlöst, då ligger driftstiden på runt 15 timmar, vilket är alldeles utmärkt för ett rejält stålbad på stranden (lägg dig i skuggan då och då).

Ljudet är som väntat ganska ”diskantigt” om än väldigt klart, och du kan spela ganska högt (allt är som bekant relativt) utan att ljudet drunknar i distorsion. Med tanke på att syftet knappast är att ta med sig Berwaldhallen ned till poolen kan vi leva med det och understryker att vi lyssnat på betydligt bättre högtalare i denna storleksklass. Priset ligger på drygt 800 kronor, vilket vi tycker är väl magstarkt och ger därför poängavdrag.

DANIEL GUSTAFSON

Travelsound i80

Tillverkare/läs mer: Creative, www.creative.com
Batteritid: Upp till 15 timmar.
Storlek: 2,3 x 5,8 x 9,9 cm (högtalare).
Vikt: 90 gram (högtalare).
Watt: 0,7 W (per kanal, alltså sammanlagt 1,4 W) rms, det vill säga vad du kan spela utan att det låter illa.
Omfång: 180-20 000 Hz.
Cirkapris: 800 kronor.

⊕ **Smidig, inbyggd Ipod-docka.**

⊖ **Diskantigt ljud, dyr.**

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Hitta din återförsäljare här: ***pcforalla.se/priser***

UTE NU!

6 månaders GRATIS SÄKERHETS-PAKET på CD-skivan

REKOMMENDERAS AV PC FÖR ALLA NR 5/2008

BEST I TEST PC WORLD NORGE

- Du sitter säkert!
- Antivirus
- Antispionprogram
- Föräldrakontroll
- Personlig brandvägg

- Ny, modern grafik
- Svensk support ingår
- Aktiv skärmsläckare
- Vistakompatibel

Kontakta oss eller någon av våra återförsäljare, du hittar dem på vår webbsida.

NORMAN®
www.norman.com/se
011-230 330

Bärbar skrivare ger skarp utskrift

Den lilla, smidiga Canon Pixma IP100 kan drivas på batteri.

IP100 ÄR EN liten, lätt bärbar bläckstråleskrivare för dig som reser mycket och som behöver skriva ut lika snabbt och med samma kvalitet som med en stationär. Eller för den delen för dig som vill ha en bra skrivare hemma, men gärna gömmer undan den mellan gångerna. Skrivaren finns i två varianter: en med standardkonfiguration med nätanslutning och en som inkluderar ett laddningsbart batteri. Den senare versionen innebär maximal bärbar frihet.

Behändigt format

Den är verkligen liten och smidig – inte större än en bok att bära under armen.

Upplösningen för färgutskrifter är hela 9 600 x 2 400 dpi, vilket är en dubblering från föregångaren och likaså högre än konkurrentens. Med den utskriftskvaliteten når skrivaren fotolabbskvalitet på sina utskrifter, ett verkligt kvalitetslyft för bärbara skrivare. I vårt test fick vi utskrifter med skarp text och verkligt fina foton.

Skrivaren är lätt att installera med hjälp av snabbstartsinstruktionen och den medföljande cd:n. Hela installationen tog oss mindre än en kvart att utföra.

Droppstorleken är en pikoliter (en biljondel av en liter), vilket ger så gott som kornfria fotoutskrifter. Utskriftskvaliteten tillika hastigheten gör Pixma IP100 till en av de mest effektiva bärbara skrivarna på marknaden. Den klarar 20 svartvita sidor i minuten och 14 färgdokument per minut. Kantfria fotoutskrifter i 10 x 15 cm-format tar omkring 50 sekunder att skriva ut. A4-foton – likaså kantfria – klarar den på två minuter och 38 sekunder, vilket är snabbare än många stationära bläckstråleskrivare presterar.

Skrivaren använder Canons färgsystem Chromalife 100, som garanterar långlivade fina foton. Sju sidor text i minuten i snabbt läge lyckades vi pressa ur skrivaren – med bästa kvalitet tog varje sida omkring 35 sekunder.

Kan drivas på batteri

Några olika anslutningsalternativ finns att välja mellan. Direkt från datorn med usb-anslutning, via irda eller bluetooth som tillval. Stöd för pictbridge finns också (utskrift direkt från kompatibla digitalkameror).

Skrivaren har däremot inget uttag för minneskort och saknar även skärm. Och vid närmare eftertanke inser vi att utan skärm är det rätt meningslöst med inbyggd kortläsare.

För att göra verkligt skäl för namnet bärbar kan skrivaren drivas med ett batteri. Batteriet (LK-62) räcker för 290 utskrifter och tar omkring tre timmar att ladda. Du har också möjlighet att plugga in en anslutning via cigarettuttaget i bilen.

Utskriftskvaliteten är i alla delar imponerande, med fina foton på de flesta papper. Mjuka fina övergångar i färgtonerna och detaljskärpan är överlag god. Hudtonerna är naturliga och nyanserade, kontrasten bra och detaljer i skuggpartier framträder väl.

Den enda invändningen vi har är att skrivaren är rätt dyr – men vill du satsa på bärbart är det här definitivt en skrivare för dig.

BENGT HJORD

FÄRGLADDNING. Bläcksystemet innehåller en patron med pigmenterat svart bläck för skarp text och en med tre färger och svart färgbläck för förhöjd fotokvalitet.

UTSKRIFT. Istanbuls färstarka gatumiljö återges med fin kontrast och naturtrogna färger.

Canon IP100

Tillverkare/kontakt: Canon, 08-744 85 00, www.canon.se

Skrivarpplösning: 9 600 x 2 400 dpi.

Antal utskrifter: Svart patron: 191 sidor. Färgpatron: 249 sidor, 111 bilder (10 x 15 cm), 26 bilder (A4).

Skrivarhastighet: Svart: upp till 20 sidor/min, 15,6 sidor/min (standard). Färg: text och grafik upp till 14 sidor/minut, 11,2 sidor/min (standard).

Pappersmagasin: 50 ark.

Kantfri utskrift: Ja.

Utskriftshastighet A4-foto: 2 minuter 38 sekunder.

Utskriftshastighet foto, 10 x 15 cm: 54 sekunder.

Storlek: 32,2 x 18,5 x 6 cm.

Vikt: 2 kg.

Cirkapris: 2 700 kronor (3 200 kronor med batteri).

Pris bläckpatron: 157 kronor (färg), 136 kronor (svart).

⊕ **Utmärkt kvalitet på både text- och fotoutskrifter. Bärbarheten.**

⊖ **Relativt dyr.**

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Små högtalare med stort ljud

D'feldt fortsätter imponera med sitt handbygge.

I NUMMER 6/08 testade vi D'feldts större högtalarpar Audioengine 5 (i skrivande stund har man bara två modeller i produktion). Då imponerades vi stort av dessa jämförelsevis små högtalare som inte bara spelade högt utan väldigt rent och behagligt. Med detta i åtanke hade vi givetvis väldigt höga förväntningar på syskonserien Audioengine 2. För om det är något vi har lärt oss vid det här laget är det ju att D'feldt kan trycka in en sjuhelsikes massa ljud i trånga utrymmen.

Som datorhögtalare sett fungerar denna mindre utgåva betydligt bättre då de inte tar upp lika stor bänkyta. De är dessutom små nog att kunna packas ned i kappsäcken och ha som partyhögtalare av rang på resan. Och de handbyggda högtalarna imponerar stort. Storleken till trots levererar de en för undertecknad rejält imponerande ljudbild. Här finns både luft (givetvis inte jämförbart med större golvmodeller) och rejält med bredd. Basåtergivningen är balanserad men samtidigt ruskigt tung. Det mullrar behagligt men utan att störa den friska diskant som de tjugo millimeter små diskantkonerna pressar ut.

SMÅTTINGAR. Audioengine 2 är bara 10 centimeter breda och 15 centimeter höga.

Rena diskot

Som en trevlig bonus spelar de dessutom högt som attan och fungerar därmed utmärkt som mobil discoanläggning i samspel med till exempel en Ipod. Just därför är det lite märkligt att D'feldt fimpat den smarta Ipod-porten som finns inbyggd på den större modellen. En sådan hade ju suttit som handen i handsken här. Priset, tja, det är en annan grej som irriterar oss en aning.

Ändå har vi svårt att inte helhjärtat rekommendera dessa små blanklackerade klossar. Så här bra ljud i så här pass smidigt format har vi nämligen aldrig hört. Jisses.

DANIEL GUSTAFSON

D'feldt Audioengine 2

Tillverkare/läs mer: D´feldt, 08-551 101 92, www.dfeldt.se
Watt: 30 W (15 W rms).
Omfång: 65-22 000 Hz.
Storlek: 15 x 10 x 13 cm.
Vikt: 4,6 kg.
Cirkapris: 1 800 kronor.

⊕ **Låter ruskigt bra.**

⊖ **Dyra, saknar syskonmodellens Ipod-docka.**

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Pålitlig router för nybörjaren

Linksys router WRT160N är lättinstallerad, prisvärd och har bra räckvidd.

ATT EN TRÅDLÖS router ska vara snygg kan tyckas vara ett onödigt högt ställt krav, men faktum är att om det är någon teknisk pryl som för att fungera tillfredsställande inte bör stoppas undan i ett skåp så är det just en trådlös router.

WRT160N Ultra Rangeplus får därför direkt extrapoäng för sin (relativt) snygga design med inbyggda antenner. Även om den inte är den stiligaste tekniska pryl vi har sett så skäms den i alla fall inte för sig när den står framme.

Det positiva intrycket förstärks när vi installerar routern och sätter upp ett trådlöst nätverk. Det hela går busenkelt tack vare den användarvänliga guiden och även du som inte är så tekniskt erfaren bör klara av det utan problem.

Du som har mer rutin kan också få ditt lystmäte, då det även finns ett lite mer avancerat gränssnitt där du kan finjustera routerns inställningar.

Godkänd hastighet

Linksys WRT160N är en så kallad wireless-n router, vilket innebär att den teoretiskt har stöd för hastigheter upp till 300 megabit per sekund. I praktiken går det långt ifrån så snabbt och den högsta hastighet vi kommer upp i är 100 megabit per sekund, trots att vi använder rätt sorts adapter i vår bärbara dator. Men i jämförelse med andra wireless-n-routrar står sig denna hastighet väl.

Samma sak gäller för räckvidden. Vi kan strömma video utan problem trots att vi befinner oss hela 30 meter från routern med väggar emellan (i och för sig ganska tunna sådana).

Vi imponeras också av att routern inte blir särskilt varm, vilket ökar chansen att den ska fortsätta jobba stabilt även om den står på dygnet runt.

Det enda vi hittar att anmärka på är att Linksys WRT160N saknar stöd för 1 000 megabit per sekund i nätverket. Men det hindrar oss inte från att varmt rekommendera den, särskilt för dig som inte är så datorvan.

JAN SANDBLADH

SNYGG. Routern är en snygging som inte sticker ut – antennerna är nämligen inbyggda.

Linksys WRT160N Ultra Rangeplus Wireless-N router

Tillverkare/läs mer: Linksys, www.linksys.com
Systemkrav: Windows XP/Vista.
Antal antenner: 2.
Kryptering: Wep, wpa, wpa2.
Antal wan-interface: 1 st 10/100 Mbit/s.
Antal lan-interface: 4 st 10/100 Mbit/s.
Trådlös standard: 802.11b/g, 802.11n draft.
Storlek: 20,2 x 16 x 3,4 cm.
Vikt: 380 gram.
Cirkapris: 750 kronor.

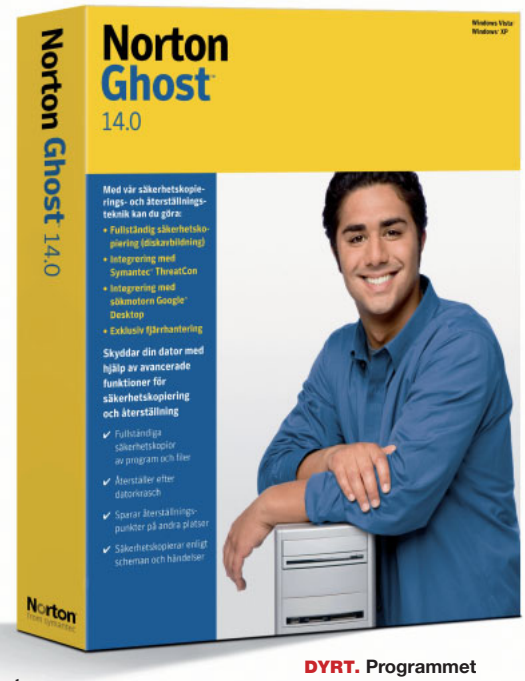
⊕ **Snygg design med integrerade antenner, prisvärd, lättinstallerad.**

⊖ **Saknar stöd för 1 000 Mbit/s.**

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

När något spökar i datorn ...

Du kan känna dig trygg med Norton Ghost 14 som automatiskt säkerhetskopierar hela din hårddisk eller enskilda filer.

DYRT. Programmet Norton Ghost kostar 600 kronor. Det tycker vi är lite för mycket.

ATT KÖPA ETT säkerhetskopieringsprogram som Norton Ghost är ungefär som att gå till tandläkaren – det är dyrt och det är tråkigt, men det är ett nödvändigt ont som måste göras.

För de flesta av oss är, mot bättre vetande, väldigt slarviga med att säkerhetskopiera innehållet på våra datorers hårddiskar. I bästa fall kanske vi då och då manuellt drar över en del av våra viktiga filer till en extern hårddisk eller ett usb-minne, men det sker alltför sällan och följden blir mycket gråt och tandagnisslan när olyckan sedan är framme och datorn kraschar.

Ska du vara säker och skyddad mot dataförluster gäller det att ha ett program installerat som automatiskt gör säkerhetskopior på alla viktiga filer och helst hela innehållet på hårddisken, och det är här Norton Ghost kommer in i bilden.

Många valmöjligheter

Att installera Norton Ghost är en barnlek, likaså att skapa det första backup-jobbet. Via en enkel och pedagogisk steg för steg-guide väljer du vilken typ av säkerhetskopiering du vill göra, vilka filer och mappar du vill säkerhetskopiera, hur ofta säkerhetskopieringen ska ske och var någonstans dina kopierade filer ska sparas. Nöjer du dig med en medelnivå på din säkerhet kan du nu luta dig tillbaka och låta Norton Ghost automatiskt sköta säkerhetskopierandet.

Vill du ha en högre säkerhetsnivå går det att ordna, även om det inte är lika enkelt att få till som den grundläggande schemaläggningen. Men efter lite pillande kan du bland annat se till Norton Ghost automatiskt skapar en sekundär backup vid säkerhetskopierandet, förslagsvis på en extern enhet som en ftp-server eller en nätverkshårddisk. Det förra är förstås att föredra om det skulle gå riktigt illa och du till exempel drabbas av en brand i hemmet.

Även att återställa filerna går smidigt och enkelt med Norton Ghost, vare sig det handlar om att föra tillbaka enstaka filer eller återställa hela ditt datorsystem.

Över huvud taget är Norton Ghost mycket lättanvänt, med möjligheten att gå in och finjustera och optimera säkerhetskopieringarna för dig som vill göra det. En sådan finess är funktionen Threatcon, som ser till att det automatiskt görs en säkerhetskopiering när hotnivån uppnår en viss nivå (vilket innebär att programmet hittar spionprogram eller annat elände på din dator).

”Norton Ghost gör säkerhetskopior automatiskt”

Inte värt pengarna

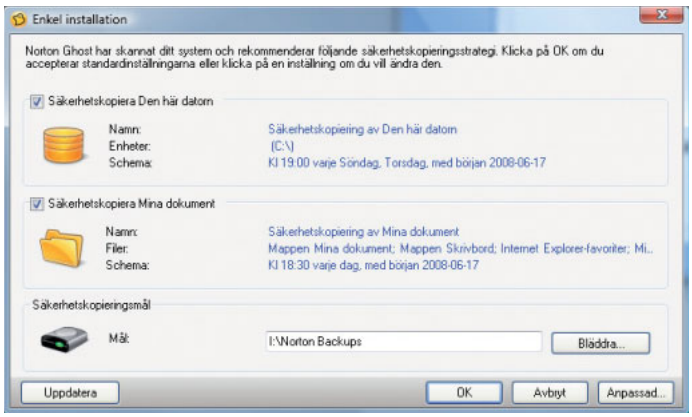
Tyvärr finns det även några brister i programmet. Precis som många andra Symantec-program lider Norton Ghost av en varningsmeddelandesjuka, framför allt om du har Threatcon aktiverat. Det är irriterande och har lite ”vargen kommer” över sig, vilket gör att du riskerar att missa de varningsmeddelanden som faktiskt bör tas på allvar.

Vi stötte även på en del problem när vi försökte säkerhetskopiera våra filer till en dvd-skiva, ett problem som också tas upp i programmets ”viktigt-fil”.

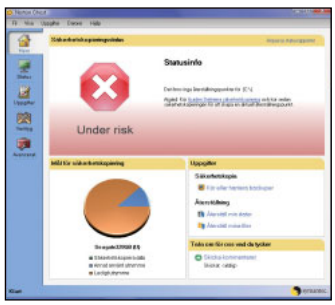
Den allra största nackdelen med Norton Ghost är att det inte är prisvärt. Visserligen finns här ett pedagogiskt gränssnitt och massor av alternativ och inställningsmöjligheter, men det finns flera gratisprogram som klarar det mesta som Norton Ghost klarar. Prislappen på 600 kronor blir därför i kraftigaste laget.

Bra gratisalternativ hittar du bland annat i PC för Allas programbank: ***pcforalla.se/program***.

JAN SANDBLADH

ENKELT. Den inbyggda guiden hjälper dig att skapa ett schema för dina säkerhetskopieringar. Välj om du vill ta en backup på hela datorn eller bara enskilda filer och mappar.

VARNING. Du meddelas när det finns viktiga filer som inte har säkerhetskopierats.

Norton Ghost 14

Tillverkare/läs mer: Symantec, www.symantec.se
Systemkrav: Windows XP/Vista.
Språk: Svenska.
Cirkapris: 600 kronor.

⊕ **Lättanvänt, många alternativ och inställningsmöjligheter.**

⊖ **Inte prisvärt.**

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Fler produkttester hittar du på *pcforalla.se/tester*

Vad bra, Jabra!

Med JX20 Pura ser du förvisso fortfarande på avstånd ut som ett psykfall när du snackar handsfree. Men du gör det i alla fall med stil.

DANSKA JABRA HAR hittat en framgångsrik nisch i att ta fram överdesignade bluetooth-headset till mobiltelefoner. Det välkända designhuset Jacob Jensen, med allt från stilrena brandvarnare(!) till glasögon på sitt samvete, återfinns hemma hos mången trendkänslig nordbo och tog för något år sedan fram den läckra modellen Cara för Jabras räkning.

Nu kommer uppföljaren Pura, en närmast sexig kreation byggd i titan och gummi.

Så här snygg är Jacob Jensens design i örat

Skön design

Allt från paketering till den läckra laddstation som förväntas bli hemvist åt ditt nyinköpta headset, är smakfullt designat och sisådär ett par miljoner grader hetare än den tvåhundrakronorsvariant du fluktat efter på din lokala bensinstation.

Visst, du kommer fortfarande att se ut som ett fån på avstånd – det kommer liksom aldrig att bli snyggt att snacka med händerna fria – men denna lilla metallkaramell ser vid en närmare granskning väldigt läcker ut även när den sitter på plats i ditt öra.

Vikten är väldigt låg – du glömmer snart bort att du har något i örat – och storleken är som sagt smäcker.

Tydligt ljud

Ljudet är väldigt bra och befriat från den metalliska kyla som headset annars har en tendens att dras med. Såväl vännen du ringt upp som du själv får en tydlig ljudbild och en inbyggd finess korrigerar även ljudvolymen efter hur högt personen på andra sidan mobilnätet pratar.

Som ett plus i kanten kan även nämnas att Jabra i paketet lägger med ett halsband där du kan hänga ditt headset om du inte hela tiden vill ha det på plats i örat. Utöver det får du både en billaddare, enkel usb-laddare samt en sobert formgiven bordsladdare.

Å andra sidan förväntar vi gott om bonustillbehör i lådan när det krävs att vi pröjsar 1 400 riksdaler för kalaset. För de pengarna får du en ruskigt bra produkt, så ser det stabilt ut på lönekontot är det bara att slå till.

DANIEL GUSTAFSON

Jabra JX20 Pura

Tillverkare/läs mer: Jabra, 08-693 09 00, www.jabra.com

Angiven batteritid: 6 timmar (tal), 200 timmar (stand by).

Vikt: 13 gram.

Cirkapris: 1 400 kronor.

⊕ **Läcker design, bra ljud, mycket tillbehör.**

⊖ **Priset.**

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Sökes: Wippies Wireless Hippies

Vad är dina visioner om framtiden? Wippies ger dig möjligheten att påverka den!

Beskrivning: Vi vill tillsammans med dig utveckla nya och förbättra våra befintliga produkter. Wippies behöver därför din kreativitet och kunskap, genom att hjälpa oss att sprida ordet om Wippies Community kan du alltid vara ansluten överallt där Wippies finns. Det är dessutom helt GRATIS!

Förmåner: Gratis hårdvara och mjukvara, webmail och webspace. Inom kort kommer vi även att erbjuda VoIP-tjänster och sensor teknologi.

Ansökan: Beställ en WippiesBox helt gratis på www.wippies.se och gå med i Wippies Community redan idag!

Till var och en efter behov, av var och en efter kapacitet / Wippies Wireless Hippies

wippies www.wippies.se

Räddningen när åskan går

Eatons överspänningsskydd räddar både din tv och din dator när åskan mullrar.

NÄR JAG I mina unga år knäckte extra som hemelektroniknasare fanns det en speciell kundkategori som alltid dök upp under sommaren. Dessa människor hade alla fått något dyrbart, typ en tv eller dator, förstörd utan synbar orsak.

I de flesta fall kunde mysteriet lösas med hjälp av en enda fråga:

– Åskade det i går?

Blixten behöver inte slå ned direkt i din stereoanläggning för att den ska förvandlas till skrot på en halv millisekund. Det räcker med att den slår ned i en strömledning eller på annat sätt påverkar strömdistributionen i närheten av din bostad för att en farlig strömspik ska rasa fram genom ledningarna. Har du otur går din anslutna elektronik då helt sonika sönder.

Lösningen är ett överspänningsskydd. Vi har testat Eatons Protection Box 5. Utöver fem standarduttag dit du i princip kan ansluta vad som helst ingår i denna deluxeversion också en liten dosa. Dit kopplar du antennkabeln till din tv, ett smart sätt att skydda sig från blixtnedslag direkt i antennen på taket. Här finns också kontakter för skydd av telefon samt fax och modem.

Försäkring ingår

En indikatorlampa visar om din utrustning är skyddad. Släcks den har den inbyggda säkringen slagits ut. Det fina i kråksången är att du då kan byta ut säkringen som sitter inkapslad i en liten plastbox och därmed slipper byta hela grenjacket. Vill du kan du givetvis även välja att bryta strömtillförseln till de fem uttagen.

Ynka 400 kronor kostar det att skydda din svindyra tv, dator, skrivare, telefon och stereoanläggning från himlens vrede. Skulle skyddet ändå brista ingår i köpesumman en försäkring där anslutna apparater ersätts till ett värde av upp till 25 000 euro. Köp. Nu.

DANIEL GUSTAFSON

Eaton Protection Box 5

Tillverkare/läs mer: Eaton, 08-598 940 00, www.eaton.se
Finesser: Överspänningsskydd för telefon/fax/modem samt tv. Fem jordade uttag. Väggfäste.
Garanti: 2 år, försäkringsskydd för anslutna apparater värda högst 25 000 euro ingår.
Cirkapris: 400 kronor.

⊕ **En livräddare i åsktider, generös försäkring.**

⊖ **Ganska klumpig.**

1 2 3 4 5 6 7 8 9 **10**

Smäcker snäcka med läckert ljud

Sonys MDR-EX700LP är dyra, men låter riktigt bra.

LÅT OSS LEKA matematiker. För samma pris som dessa hörlurar får du i skrivande stund 184 stycken stor stark på undertecknads favorithak i Stockholm eller en vecka i Grekland med ospecificerat hotellrum i höst. Vad vill jag ha sagt? Att 3 500 kronor är oskäligt mycket pengar för ett par hörsnäckor.

Frekvensomfånget är på smått svindlande 4-28 000 hertz, vilket din portabla musikspelare förmodligen inte ens kan leverera.

Även drivstegen är i sammanhanget smått otroliga – 16 millimeter är för tillfället världsrekord för serietillverkade snäckor. På ren svenska innebär det att de inte bara spelar ruskigt högt utan risk för distorsion, de gör det även med ett ljud som är så rent och nyansrikt att du knappt fattar att det är mikrosnäckor du pressat in i öronkanalen. Små detaljer blir plötsligt tydliga, basen värmer, mellanregistret är polerat och höga toner går fram mjukt utan att sticka knivar i trumhinnorna. Fantastiskt.

Vi är däckade

Med sju olika silikonsnäckor är det i princip omöjligt att inte finna en favorit och med en låg vikt på sju gram (sladden borträknad) sitter de dessutom riktigt skönt i öronen. Inte minst för att de gigantiska drivstegen har placerats vertikalt i bygget.

Vad är då poängen? Små snäckor har ju onekligen naturliga begränsningar och priset köper dig vanliga hörlurar som håller studioreferensklass. Jo, dagens mediespelare med inbyggda hårddiskar gör ju att du inte längre behöver komprimera din musik. Det är då de här små läckerbitarna kommer till sin rätt. För planerar du att även i fortsättningen pumpa dina gamla Kylie Minogue-singlar i 128 kbit/s kan du med gott samvete fynda på Claes Ohlsons ljudavdelning. Söker du efter bästa möjliga ljud i minsta möjliga format och inte tycker att några nollor hit eller dit på prislappen spelar någon nämndvärd roll, är du helt rätt ute.

DANIEL GUSTAFSON

Sony MDR-EX700LP

Tillverkare/läs mer: Sony, 08-585 452 30, www.sony.se
Frekvensomfång: 4-28 000 Hz.
Sladdlängd: 1,2 meter.
Tillbehör: Hårt skinnfodral, sju silikonsnäckor.
Cirkapris: 3 500 kronor.

⊕ **Hörsnäckor kan inte låta bättre än så här.**

⊖ **Priset är genant högt.**

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Hitta din återförsäljare här: *pcforalla.se/priser*

PC FÖR ALLA – NU I DIN MOBIL!

PC för Alla i fickformat

PC för Alla finns inte bara i tidningshyllan och på webben. Vi finns i din ficka, var du än befinner dig. På vår mobilsajt hittar du de senaste it-nyheterna och pryltesterna.
För att passa din telefon har vi skalat bort onödig grafik, och fokuserat på det viktigaste – innehållet.

Direkt från PC för Allas redaktion till din mobiltelefon

mobil.pcforalla.se

PC FÖR ALLA .se FÖRE, UNDER OCH EFTER DITT IT-KÖP

Låg vikt
eller kraftfull?
Billig eller
bästa prestanda?
Bra batteritid
eller skrivbordsdator?
Spel- eller
kontorsdator?

4 bärbara som är redo för skolstart

Höst igen och dags för ny dator. Se bara till att välja rätt! PC för Alla ha testat de fyra häftigaste skoldatorerna för runt 6 000 kronor.

Ny spännande termin i skolan. Nya utmaningar, nya projekt och nya arbetsformer ställer nya krav på datorerna. Och det går att hitta riktigt billiga datorer som ändå klarar allt du kräver av dem. Vi har testat de fyra mest intressanta alternativen.

Datorn ska ha tillräckligt lång batteritid för att klara en dubbellektion, den ska klara av alla vanliga kontorsuppgifter som ordbehandling, kalkyl- och presentationsprogram. Dessutom ska den kunna köra program för fysik, kemi- och matematiklabbar, kopplas till en videoprojektor samt klara av att redigera film från en dv-kamera. Operativsystemet är egentligen helt ointressant så länge de här arbetsuppgifterna går att utföra.

Ingen dator med Linux

Tyvärr ställer ingen leverantör i testet upp med någon Linux-dator. (Ubuntu har vuxit rejält i popularitet, speciellt inom skolvärlden, det senaste året.) Zeptos dator säljs visserligen i basutförandet utan operativsystem, den blir då absolut billigast i sin klass med en prislapp på bara drygt 4 000 kronor.

Samtidigt meddelar Zepto att man har lite problem med drivrutinerna under Ubuntu. Det går nog att komma runt, men det är synd att man inte valt en dator som utan krångel fungerar med något gratisoperativsystem.

Fredrik Granlund
E-post: fredrik.granlund@idg.se

En brist hos de riktigt billiga datorerna är också avsaknaden av kvalificerade grafikkretsar. Eftersom grafikprocessorer är så extremt bra på flyttalsoperationer anropas de ofta i labbprogram. Utan riktiga grafikkretsar är det risk att sådana program inte går att köra.

Grafikkrävande spel är förstås uteslutet. 3d-prestanda räcker inte till de nyare spelen; exempelvis Crysis går inte att köra alls.

Vista kräver minne

Vid sidan av diskussionen om vilket operativsystem du kan köra är det ett faktum att de allra flesta får Windows Vista i någon version tillsammans med datorn vare sig de vill det eller inte. Det är lite olyckligt eftersom Vista är så ohyggligt långsamt. Köper du en dator med Windows Vista, se till att få minst två gigabyte internminne.

Minnet och hårddiskens hastighet är faktorer du inte bör bortse från när du handlar nytt. Samtidigt får du betydligt mer dator för pengarna nu än för ett år sedan. Dessutom är datorerna mer genomarbetade, mer gedigna och mindre sladdriga.

Tänk särskilt på garantivillkoren. Jag pratar ofta med läsare som har haft problem med sin dator, ofta redan vid köpet, och som fått vänta i månader på sin reparation eller en ersättningsdator. Gardera dig gärna genom att se till att du får byta datorn om du inte är nöjd. ●

PÅ NÄSTA SIDA: Här är de testade datorerna

"Det här är vad jag kallar

Acer – prisvärt val

ACERS BIDRAG (Travelmate 5520 7A2G16Mi) är lite snabbare än budget-alternativet från Zepto, och kostar drygt hundra kronor mer. Men frågan är om inte det är en ganska väl investerad slant. Anslutningarna är ungefär desamma. Det enda som skiljer är att Travelmate har en svga-anslutning. Den används visserligen mindre och mindre, men när du står där med en enda sladd till skolans video-projektor kan det vara skillnaden mellan en lyckad och en misslyckad demonstration. Det skadar i alla fall inte.

Skärmen är så bra som du kan begära i den här prisklassen, men datorn har en annan stor fördel: Tangentbordet är svagt välvt. Arbetar du uteslutande med datorns inbyggda tangentbord (ett externt tangentbord är att rekommendera ur ett ergonomiskt perspektiv, men kan vara svårt att släpa med sig överallt), är det faktiskt en större poäng än du kan tro. Handlederna mår betydligt bättre av att arbeta så här än med ett konventionellt tangentbord.

En nackdel är de otroligt dåligt placerade snabbvals-knapparna på vänster sida av tangentbordet. Man kommer lätt åt dem av misstag. Vill du trycka ned skift-tangenten är det lätt hänt att mejlprogrammet startar. Helt klart feltänkt!

Bortsett från det är det här ett mycket bra val till ett lågt pris.

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Gedigen Toshiba för dyr

JAG ÄR INGEN stor förespråkare för att datortillverkare skräddarsyr operativsystemet hos sina datorer. Det är bättre att sälja datorer med rena standardinstallationer av Windows (eller något annat operativ-system för all del), och låta användaren, det vill säga du, göra eventuella ändringar.

Toshiba Satellite Pro P300 PSPC5E-01500DN5 levereras med Google Desktop, Microsoft Office i en testversion som måste köpas för att fungera efter en viss tidsrymd, Google Earth, en visitkortshanterare och en massa andra program. Det är synd, för det är i grunden en bra dator och du får mycket för pengarna även om datorn är betydligt dyrare än Zeptos budget-maskin.

Datorn är gedigen, med en riktigt bra skärm och ett stabilt och bra tangentbord. Tangentbordet är förresten försett med en riktig numerisk del – inte alls dumt när du betalar dina räkningar eller jobbar i ditt kalkylprogram.

Som ren skoldator ligger prislappen tyvärr på fel sida gränsen. Så här mycket ska inte en enkel dator behöva kosta.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

en skoldator

Asus har sämst skärm

ASUS F5N-AP170C finns (precis som konkurrenternas datorer) i flera olika prisklasser. Den billigaste modellen börjar på 5 300 kronor, och här får du verkligen mycket dator för pengarna. Datorn använder en 64-bitarsprocessor, men levereras av kostnadsskäl (får man förmoda) med 32-bitarsversionen av Windows Vista. Det innebär samtidigt att datorn behöver mindre minne, och sammantaget innebär det att priset hålls nere.

Någon speldator är det inte. Till skillnad från lite mer avancerade modeller har den inga snabba grafikkretsar, utan nöjer sig med en enkel Nvidia-variant. Däremot är datorn kompakt och stabil.

Tyvärr är inte skärmen den bästa. Det är synd, för det är den enskilt viktigaste komponenten hos en ren arbetsdator. Den är skarp, men känns trots upplösningen lite grovkornig. Det är svårt att sätta tummen på vad det beror på, men när datorn står uppställd bredvid de andra i testet märks skillnaden tydligt.

Inbyggd videokamera är ett plus i kanten, och underlättar förstås – låt oss kalla det videokonferenser – i skolmiljö.

Priset på datorn är lågt, men då saknas å andra sidan en firewire-kontakt.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

BRA VAL! PC FÖR ALLA

Zepto bästa budgetval

DET HÄR ÄR VAD jag kallar en skoldator. Zepto 3215W är helt renskalad från onödiga funktioner och knappar, och du slipper alla irriterande extraprogram som de större tillverkarna ofta förinstallerar. Datorn har ett absolut minimum av snabbstartknappar, vilket är alldeles förträffligt – hur ofta använder du dem egentligen?

Samtidigt är den tillräckligt snabb för att kunna arbeta effektivt. Att spela är otänkbart, men det främjar ju snarast studieresultaten. Till skillnad från Asus har Zepto dessutom inkluderat en firewire-kontakt, så du kan importera filmmaterial från en dv-kamera och redigera det i datorn.

Ytterligare en fördel är att datorn kan beställas helt utan förinstallerat operativsystem, eller välja precis den Windows-version du vill ha. Enligt Zepto finns det vissa drivrutinsproblem under Ubuntu, men en kvalificerad gissning är att de går att lösa. Med Windows Vista Basic kostar datorn 4 800 kronor, vilket är riktigt bra.

Trots det låga priset är datorn kompakt och gediget konstruerad, med rejäla anslutningar.

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

9 skolkamrater att göra

TESTVINNARE. Acer är 4,3 centimeter på höjden och väger 2,9 kilo. Det är den enda datorn i testet som har svga-anslutning.

TUNNIS. Asus är tillsammans med Zepto den tunnaste av de testade datorerna, bara 3,5 centimeter på höjden, Asus väger dessutom allra minst, bara 2,6 kilo.

	Acer Travelmate 5520 7A2G16Mi	Asus F5N-AP170C
Tillverkare/kontakt	Acer, 08-505 573 00, www.acercomputer.se	Asus, 08-511 610 00, www.asus.com
Processor	AMD Athlon 64 X2, 1,9 GHz	AMD Athlon 64 X2, 1,9 GHz
Minne	2 GB	2 GB
Kretsuppsättning	Anges ej av tillverkaren.	Anges ej av tillverkaren.
Grafikkort	ATI Radeon X1250	Nvidia Geforce Go 7000M
Hårddisk	160 GB	160 GB
Dvd-spelare/brännare	Dvd-brännare (dubbla lager)	Dvd-brännare (dubbla lager)
Nätverkskort	Ethernet 10/100/1000 + 802.11b/g	Ethernet 10/100 + 802.11b/g
Utgångar	4 st usb 2, vga, s-video, firewire, nätverk, modem, ljud in, ljud ut, minneskortsläsare, dvi.	4 st usb 2, vga, minneskortsläsare, nätverk, modem, ljud in, ljud ut.
Mått (bredd x höjd x djup)	36 x 4,3 x 27 centimeter	37 x 3,5 x 26 centimeter
Vikt	2,9 kilo	2,6 kilo *Väger minst*
Pekdon	Styrplatta	Styrplatta
Bildskärm	15,4 tum	15,4 tum
Operativsystem	Windows Vista Home Premium	Windows Vista Home Premium
Garanti	1 år	2 år
Telefon- och mejlsupport	1 år	2 år
Cirkapris *	5 100 kronor	6 000 kronor
⊕	Mycket prisvärd.	Webbkamera.
⊖	Smärre designmissar.	Grovkornig skärm.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10	1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

BÄST I TEST! PC FÖR ALLA

*** Observera att priset som anges är rekommenderat cirkapris och att du nästan alltid kan hitta datorerna till bättre pris i butik. Kolla in *pcforalla.se/priser* för bästa**

4 sätt att göra datorn snabbare

Alla datorer i testet går att konfigurera på olika sätt, med olika tillhörande priser. Har du en begränsad budget, men ändå vill ge datorn lite extra fart, kan du följa vårt prioriteringsschema:

■ **Mer minne.** Normalt kan du ha upp till 3 GB minne i en 32-bitarsdator. 1 GB till Windows Vista är för lite. 2 GB är lagom. 3 GB är lyx och gör att hårddisken inte behöver jobba så ofta.

■ **Snabbare hårddisk.** Kortare medelsöktider och högre överföringshastigheter ger snabbare programstarter och snabbare filsökningar. Hårddiskens antal varv per minut påverkar.

■ **Snabbare processor.** Skillnaden är faktiskt inte så stor som du förleds att tro av reklamen.

■ **Turbominne**, extra stort processor-cacheminne, memory boost-minnen och så vidare. Ger bara en liten hastighetsskillnad.

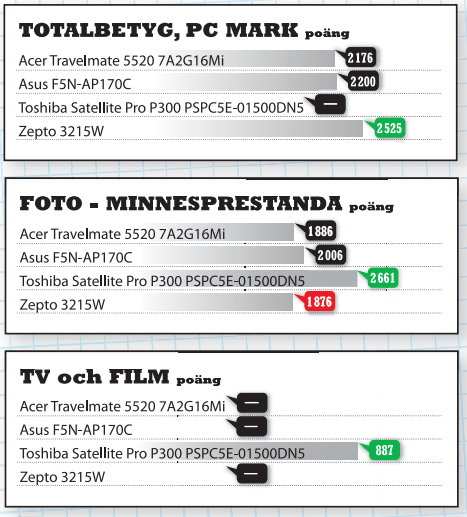
3 tips för att trivas med datorn

■ Använd ett externt tangentbord när du ofta jobbar på samma ställe. Det ger handlederna avlastning och gör att du kan skriva snabbare. Även ett litet och kompakt externt tangentbord är bättre än det inbyggda ur ergonomisynpunkt.

■ Använd en ställning som höjer bildskärmen till ögonhöjd (vilket samtidigt förutsätter ett externt tangentbord). Det sparar på nacke och axlar.

■ Om du ofta jobbar från samma plats, till exempel ett studentrum eller ett kontor – bygg en riktig ergonomisk arbetsplats kring datorn, komplett med en extern skärm i rätt ögonhöjd, externt tangentbord och mus, en usb-hubb så att du slipper ansluta alla tillbehör direkt till datorn och en extern hårddisk du kan säkerhetskopiera till. När du måste ta med dig datorn kopplar du bara ur tillbehören och tar med själva datorn.

Här är alla testade

– = Testet kunde inte genomföras.

Fler tester hittar du på: *pcforalla.se/tester*

Läxorna ihop med

TYNGST. Toshibas klumpeduns väger hela 3,4 kilo och mäter 3,9 centimeter på höjden.

BILLIG. Zeptos dator är tunn, 3,5 centimeter, men innehåller å andra sidan en hårddisk på bara 80 gigabyte. Men den är billigast av de testade datorerna.

Toshiba Satellite Pro P300 PSPC5E-01500DN5	Zepto 3215W
Toshiba, 0200-21 21 00, www.toshiba.se	Zepto, 040-601 31 00, www.zepto.se
Intel Core 2 duo, 1,8 GHz	Intel Celeron M, 2 GHz
2 GB	1 GB
Intel GM 965	Anges ej av tillverkaren.
ATI Mobility Radeon HD 3470	Anges ej av tillverkaren.
160 GB	80 GB
Dvd-brännare (dubbla lager)	Dvd-läsare
Ethernet 10/100/1000 + 802.11b/g	Ethernet 10/100 (inte trådlöst – finns som tillval)
4 st usb 2, vga, s-video, firewire, nätverk, modem, ljud in, ljud ut, minneskortsläsare.	4 st usb 2.0, vga, firewire, nätverk, modem, ljud in, ljud ut, minneskortsläsare.
40 x 3,9 x 29 centimeter	36 x 3,5 x 26 centimeter
3,4 kilo	2,8 kilo
Styrplatta	Styrplatta
17 tum Störst skärm	15,4 tum
Windows Vista Business Edition	Windows Vista Basic
2 år	1 år
2 år	Livstid
7 000 kronor	4 800 kronor Billigast
Stor skärm.	Billigast.
Högt pris.	Saknar trådlöst nätverkskort, för lite minne.
1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

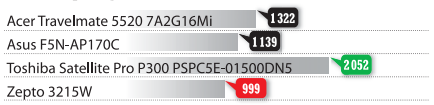
BRA VAL! PC FÖR ALLA

pris just nu!

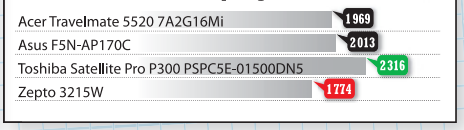
datorers olika värden

GRÖN = BÄST
RÖD = SÄMST

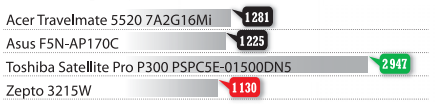
SPEL poäng

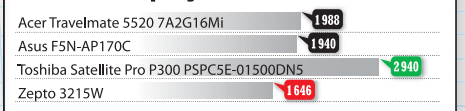
PRODUKTIVITET poäng

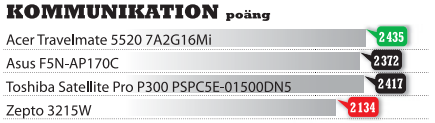
MUSIK poäng

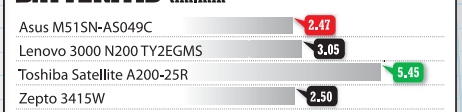
HÅRDDISK poäng

KOMMUNIKATION poäng

BATTERITID tim.min

Så testar vi datorerna

KRAVET VAR ATT priset på datorerna låg runt 5 000 kronor (inte översteg 7 000 kronor) och att de klarade de prestandakrav vi satt upp, bland annat att köra Windows Vista.

Vi testar datorerna med programmet PC Mark Vantage som använder en rad testrutiner där vanliga arbetsformer simuleras – du hittar alla delarna nedan.

När vi testar bärbara datorers batteritid använder vi batteritestprogrammet Battery Eater. Utifrån det resultatet räknar vi sedan fram ett värde som är en genomsnittlig totaltid som så realistiskt som möjligt visar hur länge batteriet orkar driva datorn vid normalt arbete.

Tänk på att den verkliga batteritiden i hög grad påverkas av vad du gör. Ju mer du belastar processor, hårddisk, cd- eller dvd-spelare och så vidare, desto kortare tid orkar datorn hålla igång. Spelar du ett 3d-intensivt spel, till exempel Crysis, orkar datorn kanske bara i tjugo minuter, medan du utan vidare kan ordbehandla i flera timmar på en batteriladdning.

Totalbetyg, PC Mark Vantage. Det här totalbetyget avser datorns genomsnittliga prestanda, och det plockar poäng från de olika delmomenten. Totalbetyget är jämförbart mellan alla datorer som kör testprogrammet, vilket gör att du kan följa din dators kapacitet under åren genom att följa betygsutvecklingen.

Foto (minnesprestanda). Programmet drar ut, roterar och förminskar ett stort antal digitala bilder. Operationerna tynger dels ned processor och minne, dels hårddisken.

Tv och film. Här mäts datorns förmåga att spela upp högupplöst film – något som i första hand belastar processor och minne.

Spel. Speldelen testar grafikkortets förmåga att rita upp avancerade 3d-miljöer, tillsammans med ett moment där datorns processor belastas hårt. Testdelen motsvarar det fristående programmet 3d Mark.

Musik. Dels testas datorns förmåga att konvertera okomprimerad musik till mp3, dels datorns hastighet vid hantering av musikdatabaser. Den första delen arbetar med processorkapaciteten, den andra med hårddiskens söktider.

Kommunikation. Testet handlar om datorns prestanda när det gäller webbaktiviteter och e-post, samt om ip-telefoni via Skype och Live Messenger.

Produktivitet. Produktivitet inbegriper delar från alla ovanstående moment, men i samma testomgång.

Hårddisk. Den sista delen av de olika testmomenten i PC Mark Vantage handlar om hårddiskens hastighet när det gäller att läsa, skriva och söka information på skivorna.

303 SMARTA TIPS

Den här månaden bjuder vi på hela 303 tips för dig som vill arbeta snabbare och smartare vid datorn. Du som vill lära dig nya fiffiga kommandon och finesser i programmen har också mycket att hämta här.

Fredrik Jones
E-post: fredrik.jones@idg.se

✘ **98 TIPS** för ordbehandling och kalkyler Sidan 54
✘ **78 TIPS** för dig som gillar foto och bildbehandling Sidan 56
✘ **63 TIPS** om webb och kommunikation Sidan 60
✘ **20 TIPS** som ger en säkrare dator Sidan 63
✘ **44 TIPS** att använda i film- och musikprogrammen Sidan 64
✘ **... SAMT 8 BONUSTIPS** med roliga överraskningar i olika program Sidan 60

ORDBEHANDLING OCH KALKYLER

98 tips för dig som jobbar med kontorsprogram

MICROSOFT WORD 2003/2007

1. Ange alltid dokumentegenskaper

Word 2003. För att ställa in Word så att du alltid kan ange dokumentegenskaper när du sparar ett dokument väljer du ***Verktyg***, ***Alternativ*** och klickar på fliken ***Spara*** i dialogrutan som öppnas. Markera alternativet ***Fråga efter dokumentegenskaper***.

2. Inga smarta etiketter

Word 2003. Om du har tröttnat på funktionen Smarta etiketter kan du enkelt välja att inaktivera den. Välj ***Verktyg***, ***Alternativ för autokorrigering*** och klicka på fliken ***Smarta etiketter*** i dialogrutan som öppnas. Avmarkera alternativet ***Visa knapparna Åtgärder för smarta etiketter***.

3-4. Koll på åtgärdsfönstret

Word 2003. Två praktiska kortkommandon för åtgärdsfönstret.

Visa åtgärdsfönstret ***Hjälp***:	F1
Visa/dölj åtgärdsfönster:	Ctrl + F1

5. Skriv ut markering

Word 2003. Du måste inte skriva ut ett helt dokument. Det går även att skriva ut delar av ett dokument. Markera den text som du vill skriva ut och välj ***Arkiv***, ***Skriv ut***. I dialogrutan som öppnas markerar du alternativet ***Markering*** under rubriken ***Sidintervall***. Det här alternativet visas bara om du har markerat text i dokumentet.

6. Navigera enklare i långa dokument

Word 2003. Med hjälp av visningsläget Miniatyrer blir det enklare att navigera i långa dokument eftersom miniatyrer av samtliga sidor i dokumentet visas i en lista till vänster om dokumentet. För att aktivera det här visningsläget väljer du ***Visa***, ***Miniatyrer***.

TIPS 5. Vill du inte skriva ut hela dokumentet – gör en markering av texten och skriv ut bara den!

7-11. Smarta markeringar

Word 2003-2007. Innan du kan formatera text i Word måste den markeras.

Markera ett ord: Dubbelklicka på ordet.

Word 2007. Du kan nåla fast dokument i listan så att de alltid visas.

Markera en mening: Håll ***Ctrl***-tangenten nedtryckt och klicka i meningen.
Markera en rad: Klicka till vänster om önskad rad.
Markera ett stycke: Dubbelklicka till vänster om önskat stycke.
Markera all text: Tryck ***Ctrl + A***.

12-14. Håll rätt radavstånd

Word 2003-2007. Ställ in radavståndet.
Enkelt radavstånd: ***Ctrl + 1***
En och en halv rads avstånd: ***Ctrl + 5***
Dubbelt radavstånd: ***Ctrl + 2***

15-22. Formatera med tangenterna

Word 2003-2007. Praktiska kortkommandon för att formatera text direkt från tangentbordet. Kortkommandona fungerar endast på den text som är markerad.
Öka teckenstorleken: ***Ctrl + Skift + >***
Minska teckenstorleken: ***Ctrl + <***
Ta bort formatering: ***Ctrl + mellanslag***
Kopiera formatering: ***Ctrl + Skift + C***
Klistra in formatering: ***Ctrl + Skift + V***
Formatera med fetstil: ***Ctrl + F***
Formatera med kursiv stil: ***Ctrl + K***
Växla mellan gement/versalt: ***Skift + F3***

23. Använd tangentbordet!

Word 2007. Menyflikar har ersatt menyraden och verktygsfälten. Men det går fortfarande att använda tangentbordet för att komma åt de olika kommandona. Det är bara att trycka ***Alt*** eller ***F10*** så visas små snabbtangenttips vid varje menyflik och kommando.

24. Nåla fast dokument

Word 2007. Visst använder du vissa dokument oftare än andra. I Word 2007 är det möjligt att ”nåla fast” dokument i listan med senast använda dokument så att de alltid visas. Börja med att öppna ett dokument som du vill nåla fast och klicka på ***Office***-knappen längst upp till vänster. Klicka sedan på den lilla knappnålen till höger om filnamnet.

25-28. Arbeta snabbare i menyflikarna

Word 2007. Smarta kortkommandon.
Visa/dölj menyfliksområdet: ***Ctrl + F1***
Växla fokus mellan dokumentet, statusfältet och menyflikar: ***F6***
Navigera bland kommandona i menyfliksområdet: ***Pil-tangenter***
Visa snabbmenyn för det markerade kommandot: ***Skift + F10***

29. Markera text med liknande formatering

Word 2007. Du kan se till att all text med samma eller liknande formatering markeras i ett dokument. Placera musmarkören i ett ord som har den formatering som du vill ändra. Klicka på alternativet ***Markera*** i menyfliksområdet ***Redigering*** i menyfliken ***Start***. Välj alternativet ***Markera all text med liknande formatering***.

30. Få fram formateringsmarkeringarna

Word 2007. En smart finess är att du kan välja vilka formateringsmarkeringar som ska visas i dokumentet. Klicka på ***Office***-knappen och sedan på ***Word-alternativ***. I dialogrutan som öppnas klickar du på ***Visa*** i listan till vänster. Under rubriken ***Visa alltid de här formateringsmarkeringarna på skärmen*** markerar du sedan önskade alternativ.

OPENOFFICE WRITER

31. Arbeta i helskärmsläge

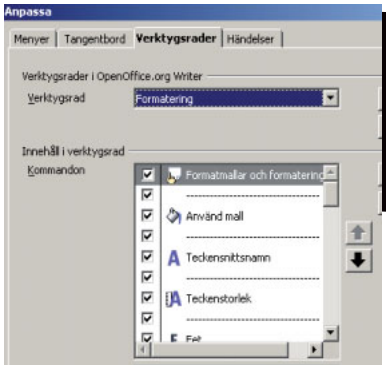
Openoffice. Du kan maximera arbetsytan när du arbetar med textdokument genom att trycka ***Ctrl + Skift + J*** så att Writer visas i helskärmsläge. För att återgå till normalt läge är det bara att trycka på ***Esc***-tangenten.

32. Klicka och skriv

Openoffice. Med hjälp av funktionen Direktmarkör kan du klicka och börja skriva var du vill i textdokumentet. För att aktivera den här funktionen väljer du ***Verktyg***, ***Alternativ***. I dialogrutan som öppnas markerar du ***Formateringshjälp*** under ***Openoffice.org Writer***. Under rubriken ***Direktmarkör*** markerar du sedan alternativet ***Direktmarkör*** och klickar ***OK***.

33-37. Arbeta effektivare i dialogrutor

Openoffice. När du arbetar i dialogrutor kan du använda dig av följande kortkommandon för att snabba upp arbetet.
Flytta till nästa alternativ: ***Tabb***
Flytta till föregående alternativ: ***Skift + Tabb***
Flytta till nästa flik: ***Ctrl + Tabb***
Flytta till föregående flik: ***Skift + Ctrl + Tabb***
Stäng dialogrutan: ***Esc***

TIPS 38. Klicka bara på nedåtpilen till höger i önskad verktygsrad och välj Anpassa verktygsrad så styr du vilka knappar du vill ha med.

38. Anpassa verktygsrader

Openoffice. Du kan enkelt anpassa vilka knappar som ska visas i en viss verktygsrad. Klicka på den lilla nedåtpilen längst till höger i önskad verktygsrad och välj alternativet ***Anpassa verktygsrad***.

39-50. Utnyttja funktionstangenterna maximalt

Openoffice. Funktionstangenterna överst på tangentbordet används just för att komma åt vissa funktioner. Nedan följer en lista som visar vilka funktioner du kommer åt via funktionstangenterna.
Öppna hjälpen: ***F1***
Visa/dölj formellisten: ***F2***
Expandera autotext: ***F3***
Öppna datakällvy: ***F4***
Visa/dölj Navigator: ***F5***
Växla mellan menyrad, verktygsfält och dokument: ***F6***
Kör rättstavning: ***F7***
Aktivera utvidgningsläget: ***F8***
Uppdatera fält: ***F9***
Växla mellan menyrad och dokument: ***F10***
Visa/dölj formatmallar och formatering: ***F11***
Slå på/stäng av numrerade listor: ***F12***

MICROSOFT EXCEL 2003/2007

51. Verktygsfält i två rader

Excel 2003. Som standard visas verktygsfälten Standard och Formatering på en rad vilket kan innebära att inte alla knappar får plats att visas. Vill du att verktygsfälten visas på två rader klickar du på den lilla nedåtpilen längst till höger i ett av verktygsfälten och väljer alternativet ***Visa knappar på två rader***.

52. Färgade flikar

Excel 2003. För att färga flera kalkylbladsflikar med en färg börjar du med

Excel 2003. Använd dig av Autoformat-typerna för att snygga till dina tabeller.

att markera dem genom att hålla ***Ctrl***-tangenten nedtryckt och klicka på önskade flikar. Sedan högerklickar du på de markerade flikarna och väljer alternativet ***Flikfärg***. I dialogrutan som öppnas väljer du önskad färg och klickar ***OK***.

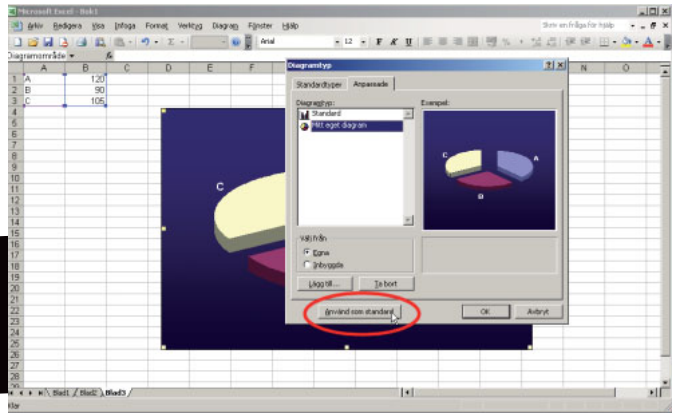
53-54. Visa eller dölj rader och kolumner

Excel 2003-2007. Du kan enkelt välja att dölja eller visa rader i ditt kalkylblad.
Dölj rad: För att dölja den aktuella raden håller du ***Ctrl***-tangenten nedtryckt och trycker på ***9***.
Visa rad: För att visa en dold rad håller du ***Ctrl***- och ***Skift***-tangenterna nere och trycker på ***9***.

55. Eget standarddiagram

Excel 2003. För att använda en egen diagramtyp som standarddiagram för nya diagram börjar du med att högerklicka i diagrammet och välja alternativet ***Diagramtyp***. Klicka på fliken ***Anpassade*** och markera ditt diagram. Klicka sedan på knappen ***Använd som standard***.

TIPS 55. I Excel skapar du enkelt ett eget diagram som du sedan kan använda som standard.

56-59. Navigera rätt bland böcker och blad

Excel 2003-2007. Fyra kommandon.
Nästa arbetsbok: ***Ctrl + Tabb***
Föregående arbetsbok: ***Skift + Ctrl + Tabb***
Flytta till nästa kalkylblad: ***Ctrl + Page down***
Flytta till föregående kalkylblad: ***Ctrl + Page up***

60. Autoformat-formatering

Excel 2003. Du kan använda dig av en av de 16 olika Autoformat-typerna för att snygga till dina tabeller och listor. Markera en valfri cell i listan och välj ***Format***, ***Autoformat***. Anpassa alternativen genom att klicka på knappen ***Alternativ*** och gör önskade inställningar.

61. Avslöja formlerna

Excel 2003. För att snabbt visa samtliga formler i ett kalkylblad håller du ***Ctrl***-tangenten nere och trycker på ***§***.

62-66. Markera celler smart

Excel 2003-2007. Fem kommandon.
Markera dataområde runt den aktiva cellen: ***Ctrl + Skift + ** (asterisk)
Markera celler med kommentarer: ***Ctrl + Skift + O***
Markera hel kolumn: ***Ctrl + mellanslag***
Markera hela raden: ***Skift + mellanslag***
Markera hela kalkylbladet: ***Ctrl + A***

67-68. Datum och klockslag

Excel 2003-2007. Du kan snabbt och enkelt infoga datum och klockslag i celler.
Infoga aktuellt datum: Markera den cell som ska innehålla datumet och tryck ***Ctrl + Skift +;*** (semikolon).
Infoga aktuellt klockslag: Markera den cell som ska innehålla aktuellt klockslag och tryck ***Ctrl + Skift + :*** (kolon).

69. Snabba autosummeringar

Excel 2003-2007. För att snabbt och enkelt summera värden i en rad eller en kolumn är det bara att markera den sista cellen i raden eller kolumnen och trycka ***Alt + Skift + =*** (likhetstecken).

70-74. Lätt skriva in formler

Excel 2003-2007. Följande kortkommandon ger dig hjälp att skriva in formler i celler eller i formelfältet.

FOTO OCH BILDBEHANDLING

78 tips för dig som vill fixa och tricksa med dina digitala bilder

PICASA

99. Redigera flera fotografier samtidigt

Picasa. För att redigera flera foton samtidigt håller du ned ***Ctrl***-tangenten och klickar på de foton som ska redigeras. Sedan väljer du ***Bild***, ***Batchredigering*** och klickar på önskat alternativ.

100. Lägg till sökord

Picasa. Genom att lägga till sökord blir det enklare att hitta bilder. Börja med att markera de bilder som ska ha samma sökord och välj ***Visa***, ***Sökord***. I nästa ruta anger du ett eller flera sökord för alla bilder som du har markerat.

101. Beskriv dina bilder

Picasa. Förutom att lägga till sökord så att du enklare kan hitta en viss bild eller bilder kan du även beskriva dina bilder. För att lägga till en beskrivning dubbelklickar du på bilden och klickar sedan på texten ***Skapa en förklaring/bildtext*** som visas under bilden. Om inte den här texten visas klickar du på ikonen ***Visa/dölj förklaring***.

102. Visa bildbeskrivningar

Picasa. För att visa information om bilderna i biblioteket väljer du ***Visa***, ***Miniatyrbeskrivning***. I menyn som visas kan du välja att visa filnamn, beskrivning och information om upplösning.

103. Zooma med hjulknapp

Picasa. Du kan enkelt zooma in och ut i bilder genom att använda hjulknappen på ditt pekdon.

104. Klicka, dra och zooma

Picasa. Har du ingen hjulknapp på ditt pekdon kan du ändå snabbt zooma in till 100 procent. Det är bara att klicka i bilden, hålla ned vänster musknapp och dra med muspekaren över bilden.

105-110. Redigera snabbare med kortkommandon

Picasa. När du arbetar med en bild i visningsläget Redigeringsvy kan du använda följande kortkommandon.
Rotera bilden medurs: ***Ctrl + R***
Rotera bilden moturs: ***Ctrl + Skift + R***
Flippa bilden horisontellt: ***Ctrl + Skift + H***
Flippa bilden vertikalt: ***Ctrl + Skift + V***
Gör bilden svartvit: ***Ctrl + Skift + B***
Jag chansar (korrigera automatiskt): ***Ctrl + Skift + E***

111. Hitta dubbletter

Picasa. Det är nästan ofrånkomligt att det blir en del dubbletter i din digitala fotosamling. Det är nästan lika ofrånkomligt att du inte lär hitta alla dubbletter när du går igenom dina filer. Lyckligtvis innehåller Picasa en funktion för just detta ända-

Infoga ett definierat namn: ***F3***
Infoga en funktion: ***Skift + F3***
Visa funktionsnamnet i formelpaletten: ***Ctrl + A***
Visa argumentnamn för funktionen: ***Ctrl + Skift + A***
Skriv in formeln som en matrisformel: ***Ctrl + Skift + Retur***

75. Snabbformatera rubriker

Excel 2007. Du kan enkelt få en rubrik att centreras över flera kolumner. Markera de celler som ska slås ihop och klicka på knappen ***Centrera över kolumner*** som finns i menyfliken ***Start***.

76. Ställ en diagnos

Excel 2007. Den inbyggda felsökningsfunktionen kan rätta till fel och ge information om din dator. Klicka på ***Office***-knappen och sedan på knappen ***Excel-alternativ***. I dialogrutan som öppnas markerar du alternativet ***Resurser*** och klickar på knappen ***Felsök***.

77-80. Smarta kommandon när du förhandsgranskar

Excel 2003-2007. Piltangenterna hjälper dig att förhandsgranska sidorna.
Flytta runt på en inzoomad sida: ***Pil-tangenterna***
Gå uppåt/nedåt en sida i taget: ***Page up/Page down***
Gå till den första sidan: ***Ctrl + uppåtpil***
Gå till den sista sidan: ***Ctrl + nedåtpil***

OPENOFFICE CALC

81. Ändra färg på rutnätet

Openoffice Calc. Välj ***Verktyg***, ***Alternativ*** och markera alternativet ***Vy*** under ***Openoffice.org Calc***. Under rubriken ***Optisk hjälp*** markerar du önskad rutnätsfärg i listrutan ***Färg***.

82. Visa värden och formler

Openoffice Calc. Vill du markera alla celler i ett tabelldokument som innehåller värden och formler? Tryck ***Ctrl + F8.*** Värden visas i blått och formler i grönt.

83-86. Ställ in höjd och bredd

Openoffice Calc. ***Alt***-tangenten tillsammans med ***pil-tangenterna*** hjälper dig att ändra radhöjd och kolumnbredd.
Öka radhöjden: ***Alt + nedåtpil***
Minska radhöjden: ***Alt + uppåtpil***
Öka kolumnbredden: ***Alt + högerpil***
Minska kolumnbredden: ***Alt + vänsterpil***

87-88. Enkelt att markera rader och kolumner

Openoffice Calc. Snabba kommandon:
Markera aktuell rad: ***Ctrl + mellanslag***
Markera aktuell kolumn: ***Skift + mellanslag***

89. Enkelt skriva in formler

Openoffice Calc. Med hjälp av Funktionsguiden blir det betydligt enklare att skriva in formler. Klicka på knappen ***Funktionsguiden*** till vänster om inmatningsfältet för formler.

90-91. Tabellflikshopp

Openoffice Calc. Tar dig från en flik till en annan:
Hoppa till nästa tabellflik: ***Ctrl + Page down***
Hoppa till föregående tabellflik: ***Ctrl + Page up***

92. Absolut eller relativt

Openoffice Calc. Tryck ***Skift + F4*** för att växla mellan absoluta och relativa cellreferenser när du arbetar med cellhänvisningar i inmatningsfältet för formler.

93-98. Cellformat snabbt

Openoffice Calc. Snabb och enkel formatering av markerade celler.
Formatera med tusentalsavgränsare och två decimaler: ***Ctrl + Skift + 1***
Formatera som exponent: ***Ctrl + Skift + 2***
Formatera som datum: ***Ctrl + Skift + 3***
Formatera som valuta: ***Ctrl + Skift + 4***
Formatera som procent: ***Ctrl + Skift + 5***
Standardformat (= det ”vanliga” allmänna formatet): ***Ctrl + Skift + 6***

mål. Välj ***Verktyg***, ***Experimentfilm*** och klicka på alternativet ***Visa dubblettfiler***. Du kan sedan radera dubblettfilen från hårddisken. Bli inte orolig om båda bilderna försvinner från sökresultatet. Det betyder bara att den kopia av bilden som är kvar inte har någon dubblettfil.

112. Visa i fullskärmsläge

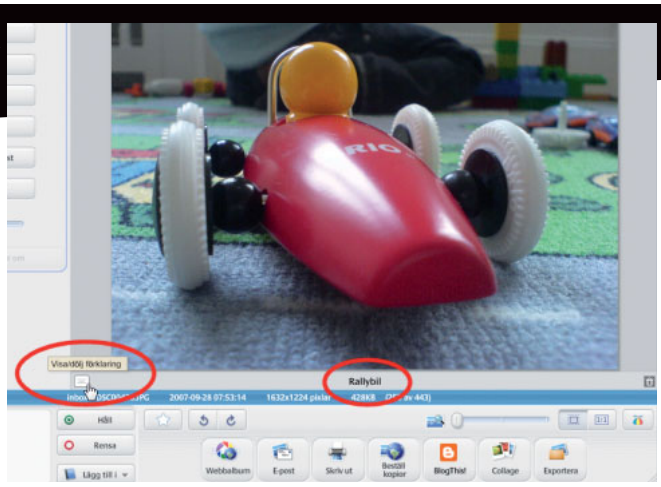
Picasa. När du arbetar i biblioteket kan det vara svårt att se vad de olika miniatyrbilderna egentligen föreställer. Det vanligaste sättet att titta lite närmare på en bild är att

TIPS 101. Är du smart lägger du till en förklaring vad din bild föreställer!

dubbelklicka på den så att den visas i visningsläget Redigeringsvy. Men det finns ett mycket snabbare sätt att förhandsgranska bilder. Det är bara att hålla ***Ctrl***-tangenten nedtryckt och låta musmarkören vila över en bild (du behöver inte markera den). När du sedan trycker och håller ned ***Alt***-tangenten kommer bilden att visas i fullskärmsläge.

113-120. Ändra visningsläge i biblioteket

Picasa. I biblioteket kan du använda dig av följande kortkommandon för att ändra visningsläge för miniatyrer och starta olika funktioner.
Visa små miniatyrer: ***Ctrl + 1***
Visa standardminiatyrer: ***Ctrl + 2***
Förstora miniatyrer: ***Ctrl + högerpil***
Förminska miniatyrer: ***Ctrl + vänsterpil***
Öppna redigeringsvyn: ***Ctrl + 3***

Starta bildspel: ***Ctrl + 4***
Visa tidslinjen: ***Ctrl + 5***
Visa Picasa i fullskärmsläge: ***F11***

121. Skriv ut en kontaktkarta

Picasa. Du kan enkelt skriva ut en kontaktkarta med små miniatyrbilder av alla fotografier i en mapp genom att markera önskad mapp och sedan välja ***Mapp***, ***Skriv ut kontaktark***. Kontaktkartan innehåller upp till 42 bilder per sida.

122. Musik till bildspelet

Picasa. Du kan göra dina bildspel lite roligare att titta på genom att använda

Picasa. Du kan göra bildspelen roligare att titta på genom att använda bakgrundsmusik.

bakgrundsmusik. Välj ***Verktyg***, ***Alternativ*** och klicka på fliken ***Bildspel*** i dialogrutan som öppnas. Under rubriken ***Välj mapp för MP3-låtar*** klickar du på knappen ***Bläddra*** och letar upp mappen som innehåller den eller de mp3-låtar som du vill använda som bakgrundsljud.

123. Importera till rätt mapp

Picasa. När du importerar bilder till Picasa sparas de som standard i mappen Mina bilder. Du kan dock ange en annan mapp genom att välja ***Verktyg***, ***Alternativ***. I dialogrutan som öppnas ser du till att fliken ***Allmänt*** är öppen och klickar på knappen ***Bläddra*** under rubriken ***Spara importerade bilder i***.

124. Sök på egenskaper

Picasa. Sökfunktionen i Picasa är mycket avancerad. Förutom att söka på filnamn och bildbeskrivningar kan du bland annat söka på egenskaper, exempelvis kameramodell, upplösning och iso-tal.

125. Snygga fotokollage

Picasa. För att göra ett snyggt fotokollage börjar du med att markera de bilder som ska ingå i kollaget. Sedan väljer du ***Skapa***, ***Bildcollage***. I dialogrutan som öppnas väljer du önskad typ i listrutan ***Typ***, exempelvis ***Bildbunt***.

126-127. Ändra bildordning och layout

Picasa. Om du har valt att skapa ett kollage av typen bildbunt är det inte säkert att du är nöjd med ordningen på bilderna eller själva layouten. Dessa saker kan du dock enkelt ändra på.

Ändring av ordning på bilderna: För att skapa en ny ordning på de bilder som visas är det bara att klicka i förhandsgranskningsfönstret.

Ändra layouten: Om du helt vill ändra layouten på bildkollaget håller du ***Skift***-tangenten nedtryckt och klickar i förhandsgranskningsfönstret.

128-132. Oumbärliga kortkommandon i Picasa

Picasa. Fem smarta kortkommandon.

Lägg till sökord för markerade bilder:	***Ctrl + K***
Starta sökfunktionen:	***Ctrl + F***
Visa detaljerade egenskaper för markerad bild:	***Alt + Retur***
Sök upp markerad bild på hårddisken:	***Ctrl + Retur***
Invertera markeringen av bilder i en mapp:	***Ctrl + I***

133. Backup till extern disk

Picasa. När du märker att dina cd- eller dvd-skivor börjar ta slut kan du välja att säkerhetskopiera dina fotografier till en extern hårddisk. Börja med att välja ***Verktyg***, ***Säkerhetskopiera bilder***. Klicka på knappen ***Ny inställning*** som du hittar under listrutan ***Säkerhetskopiering***. Skriv in ett namn för den nya säkerhetskopieringen och markera alternativet ***Säkerhetskopiering disk-till-disk***. Ange sökvägen till den externa hårddisken eller klicka på knappen ***Välj*** och markera enhet och mapp i dialogrutan som öppnas. Stäng dialogrutan genom att klicka på knappen ***Skapa***. Markera de mappar som ska säkerhetskopieras och avsluta med att klicka på knappen ***Säkerhetskopiering***.

WINDOWS VISTA OCH WINDOWS FOTOGALLERI

134. Visa foton i bildspel

Windows Vista/ Windows Fotogalleri. Du behöver inget speciellt program för att visa dina fotografier i ett bildspel. Leta bara upp mappen som innehåller de foton du vill se och klicka på ***Visa bildspel***. För att piffa upp bildspelet klickar du på knappen ***Teman*** och markerar önskat tema, exempelvis ***Vykort*** eller ***Stapel***. Om du inte ser den här knappen är det bara att röra på pekdonet så visas uppspelningskontrollerna igen.

135. Anpassa mapp för foton

Windows Vista/Windows Fotogalleri. Om du väljer att spara fotografier i en annan mapp än Mina bilder kan du anpassa inställningar för mappen så att Windows vet att den används för att spara bilder i. Högerklicka på mappen och välj alternativet ***Egenskaper*** i snabbmenyn. I dialogrutan som öppnas klickar du på fliken ***Anpassa***. I listrutan ***Använd följande mapptyp som mall*** väljer du alternativet ***Bilder och videofilmer***. Om mappen har undermappar markerar du alternativet ***Tillämpa den här mallen på alla undermappar*** innan du klickar på ***OK***.

136. Skapa en proffsig film

Windows Vista/Windows Fotogalleri. Visst duger det vanliga ”standardbildspelet” i Vista i många fall. Men för att få till ett riktigt snyggt bildspel kan du välja att skapa en film. Starta Windows Fotogalleri och markera de fotografier som ska ingå i filmen. Sedan klickar du på knappen ***Skapa en film*** så att Windows Movie startas. Lägg till bilderna i fältet ***Storyboard*** och använd dig av olika effekter, bildövergångar och musik för att skapa en riktigt snygg bildvisning.

137-140. Zooma i fotografier

Windows Vista/Windows Fotogalleri. Kortkommandon för att snabbt och enkelt zooma in och ut i dina fotografier.

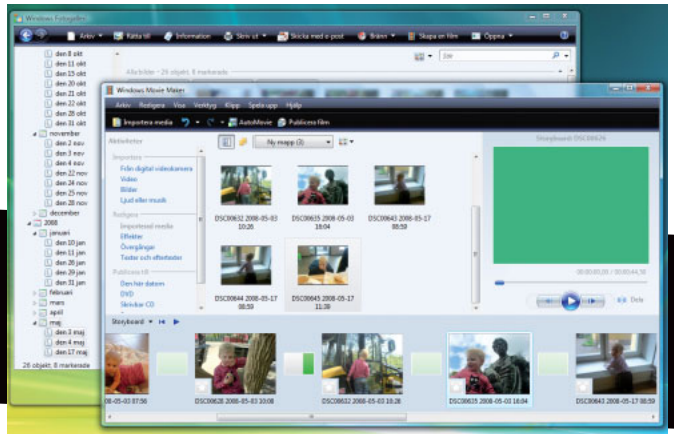
Zooma in:	**+** (plustecken)
Zooma ut:	**-** (minustecken)
Anpassa bildstorlek till mappfönster:	***Ctrl + 0***
Visa bild i originalstorlek:	***Ctrl + Alt + 0***

141. Ta bort röda ögon

Windows Vista/Windows Fotogalleri. Med hjälp av Windows Fotogalleri kan du enkelt fixa till röda ögon i dina fotografier. Börja med att öppna bilden och klicka på knappen ***Rätta till*** i verktygsfältet. Klicka sedan på alternativet ***Rätta till röd iris***. Se till att du har zoomat in i bilden ordentligt och rita upp en rektangel runt ögat.

142. Bildbehandling för lata

Windows Vista/Windows Fotogalleri. Om du är lite slapp eller inte tycker att du har tillräckliga kunskaper för att redigera fotografier är det bara att klicka på

TIPS 136. För att göra ett extra snyggt bildspel väljer du alternativet Skapa en film i Windows Fotogalleri.

alternativet ***Justera automatiskt***.

Windows Fotogalleri kommer då automatiskt att rätta till ljusstyrka, kontrast, färgtemperatur och ton i dina bilder.

143-146. Navigera smart

Windows Vista/Windows Fotogalleri. Det ligger i sakens natur att man samlar på sig en hel del digitala fotografier. Det kan därför vara svårt att få en överblick över alla bilder som ligger i en mapp. Lyckligtvis finns det fyra kortkommandon som du kan använda dig av för att navigera smartare bland fotografierna.

Gå till första bilden: ***Home***
Gå till sista bilden: ***End***
Gå till nästa sida: ***Page Down***
Gå till föregående sida: ***Page Up***

147. Bränn på cd eller dvd

Windows Vista/Windows Fotogalleri. Du kan enkelt bränna dina fotografier på en cd som vanliga bildfiler eller på en dvd som du sedan kan titta på i en dvd-spelare. Klicka på knappen ***Bränn*** i verktygsfältet!

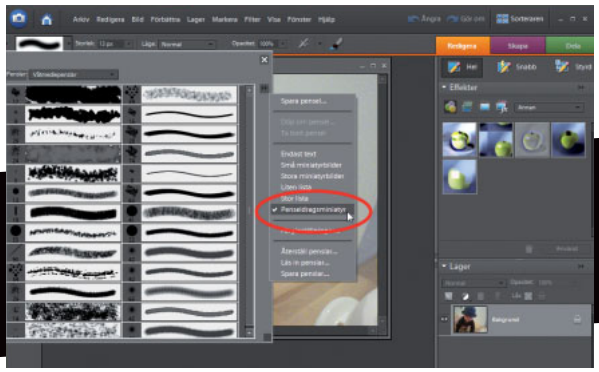
148. Radera bilder

Windows Vista/Windows Fotogalleri. Till skillnad från liknande program bör du se upp med raderingsfunktionen i Windows Fotogalleri. När du tar bort ett foto från galleriet tas det nämligen även bort från hårddisken. Du behöver lyckligtvis inte oroa dig om du av misstag råkat radera en bild. När du trycker på ***Delete***-tangenten hamnar bilden i ***Papperskorgen*** vilket gör det enkelt att få tillbaka den.

149-153. Kommandon du måste kunna!

Windows Vista/Windows Fotogalleri. Snabba upp arbetet i Windows Fotogalleri med följande kortkommandon.

Hoppa till sökfältet: ***Ctrl + E***
Öppna fönstret Rätta till: ***Ctrl + F***
Visa/dölj fönstret Information: ***Ctrl + I***
Starta bildspel: ***F11***
Skicka markerad bild som bilaga: ***Ctrl + S***

TIPS 155. För att snabbt se hur en pensel ser ut i Photoshop Elements kan du plocka fram penseldragsminiatyrerna.

PHOTOSHOP ELEMENTS

154. Snabböppna filer

Photoshop Elements. Det är naturligt att tro att kortkommandon Ctrl + O är det snabbaste sättet att få fram dialogrutan Öppna så att man kan öppna en eller flera bildfiler. Men det finns faktiskt ett ännu snabbare sätt. Det är bara att dubbelklicka i ett tomt område i bakgrunden ***Programfönstret***.

155. Känsla för penslar

Photoshop Elements. Ett av de mest använda verktygen är Pensel. För att snabbare lista ut hur en viss penselstorlek eller penseltyp ser ut kan du välja att visa penseldragsminiatyrer av samtliga penslar. Börja med att aktivera verktyget ***Pensel*** och klicka på penseldragsminiatyren för den valda penseln. I menyn som öppnas klickar du på de små dubbla högerpilarna som visas längst till höger. I menyn som öppnas markerar du alternativet ***Penseldragsminiatyr***.

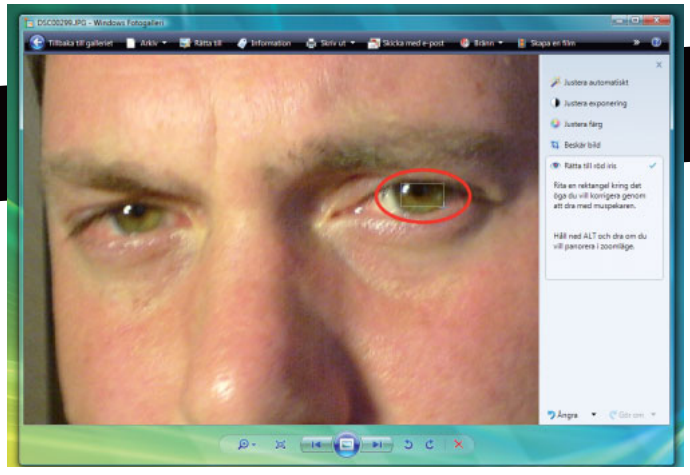
156-163. Hur du arbetar snabbare med lager

Photoshop Elements. Du behöver inte gå omvägen via menyraden eller försöka klicka rätt på miniikonerna i lagerpaletten när du arbetar med lager i dina bildfiler. I stället använder du snabbkommandon!

Skapa ett nytt lager: ***Ctrl + Skift + N***
Skapa nytt lager (utan dialogruta): ***Alt + Ctrl + Skift + N***
Kopiera lager: ***Ctrl + J***
Markera nästa lager: ***Alt + Skift :*** (kolon)
Markera föregående lager: ***Alt + Skift + ;*** (semikolon)
Gruppera lager: ***Ctrl + G***
Dela upp lager: ***Ctrl + Skift + G***
Lägg samman synliga lager: ***Ctrl + Skift + E***

164. Se upp med filformatet

Photoshop Elements. Även om bildfilerna från din kamera är i formatet jpeg ska du inte spara dem i det formatet när du har redigerat dem. Varje gång du sparar en bild i jpeg-formatet kommer nämligen kvaliteten att försämras. I stället ska du spara dem i Photoshops eget format som har filändelsen psd. På så sätt slipper du de problem som jpeg-formatet kan ställa till med samtidigt som du inte skriver över originalfilerna. Se därför till att välja alternativet ***Photoshop (*.PSD,*.PDD***) i listrutan Filformat när du sparar ändringar i bildfiler.

TIPS 141. I Windows Fotogalleri tar du enkelt bort röda ögon.

165. Rädda markeringen

Photoshop Elements. Att markera rätt delar av fotografier kan ibland vara krångligt. När du äntligen lyckats med rätt markering kan den försvinna i ett nafs om du råkar avmarkera den av misstag. I stället för att försöka få till markeringen igen kan du välja ***Markera***, ***Markera igen*** så kommer markeringen att visas igen. Om du föredrar att använda tangentbordet trycker du i stället ***Skift + Ctrl + D***.

166-175. Välj rätt verktyg

Photoshop Elements. Du vet väl att du kan välja önskat redigeringsverktyg genom att trycka på en knapp på tangentbordet? Nedan följer en lista med kortkommandon till tio av de vanligaste redigeringsverktygen.

Zooma: ***V***
Handverktyg: ***H***
Pipett: ***I***
Rektangulär markering: ***M***
Snabbmarkering: ***A***
Beskärning: ***C***
Borttagning av röda ögon: ***Y***
Pensel: ***B***
Färgpyts: ***K***
Byt för- och bakgrundsfärger: ***X***

176. Snyggare svartvitt

Photoshop Elements. Det finns många olika sätt att få ett färgfotografi att bli svartvitt. Att ta bort färginformation genom att välja ***Bild***, ***Läge***, ***Gråskala*** är kanske det enklaste sättet. Ett bättre och inte speciellt mycket svårare sätt är att använda en övertoningskarta. Välj ***Filter***, ***Justeringar*** och klicka på ***Övertoningskarta***. I dialogrutan som öppnas klickar du på den lilla nedåtpilen i fältet under rubriken ***Övertoning för gråskaleavbildning***. I menyn som öppnas klickar du på alternativet ***Svart***, ***vit***.

63 tips för dig som vill surfa och mejla bättre

FIREFOX 3

177. Ett klick skapar nytt bokmärke

Firefox 3. Att lägga till bokmärken har aldrig varit särskilt svårt. Men i den senaste versionen av Firefox har det blivit ännu enklare. Det är bara att klicka på den lilla stjärnan som visas till höger om webbsidans adress i Adressfältet. Ett bokmärke kommer då att skapas i mappen Osorterade bokmärken. Om du vill välja i vilken mapp som bokmärket ska sparas är det bara att dubbelklicka på stjärnan och välja önskad mapp i dialogrutan som öppnas.

178. Smidigt med dynamiska bokmärkesmappar

Firefox 3. Firefox innehåller en särskild kategori med dynamiska bokmärkesmappar som uppdateras automatiskt. När du installerar webbläsaren ingår två dynamiska mappar som heter Senaste bokmärken och Senast använda taggar. I mappen Senaste bokmärken hittar du exempelvis genvägar till de bokmärken som du nyligen har skapat. Du skapar enkelt egna dynamiska mappar genom att använda sökfunktionen i dialogrutan Bibliotek (***Ctrl + Skift + B***). När du är färdig med sökningen klickar du på knappen ***Spara***.

179-183. Smarta kortkommandon i Firefox

Firefox 3. Arbeta snabbare i Firefox med hjälp av följande fem snabbkommandon:

Öppna sidofältet Bokmärken: ***Ctrl + B***
Öppna sidofältet Historik: ***Ctrl + H***
Öppna Filhämtaren: ***Ctrl + J***
Rensa ut känsliga data: ***Ctrl + Skift + Delete***
Ordna bokmärken: ***Ctrl + Skift + B***

184. Lättare att hitta tilläggsprogram

Firefox 3. En av de stora fördelarna med Firefox är att det finns tusentals olika små tilläggsprogram som du kan installera för att ge webbläsaren ytterligare funktioner. Tidigare var du tvungen att besöka en särskild webbsida för att ladda ned och installera tilläggsprogram. I Firefox 3 väljer du i stället ***Verktyg***, ***Tillägg***. I dialogrutan som öppnas kan du nu, förutom att hantera installerade tillägg, även söka bland de 5 000 tillgängliga tilläggen och installera dem direkt i webbläsaren.

185. Zooma in rejält

Firefox 3. Du vet säkert redan att du enkelt kan zooma in och ut i texten genom att trycka ***Ctrl + +*** (plustecken) respektive ***Ctrl + -*** (minustecken). I den senaste versionen av Firefox kommer kortkommandona att zooma in och ut i hela webbsidan, inklusive all grafik. Föredrar du det ”gamla” sättet väljer du ***Visa***, ***Zoom*** och markerar alternativet ***Zooma endast texten***.

186. Enkelt att hantera många lösenord

Firefox 3. När du besöker en webbsida som kräver inloggning kan du ställa in Firefox så att webbläsaren sparar olika lösenord för olika webbsidor. För att aktivera den här funktionen väljer du ***Verktyg***, ***Inställningar*** och klickar på ***Säkerhet***. Under rubriken ***Lösenord*** markerar du alternativet ***Spara lösenord för webbplatser***. När du har matat in ett lösenord för en webbsida visas ett litet meddelandefält längst upp på webbsidan där du kan välja att spara lösenordet.

INTERNET EXPLORER

187. Miniatyrer av webbsidor

Internet Explorer 7. När du surfar med en massa flikar öppna är det lätt att tappa bort sig även om titeln på webbsidan visas på varje flik. Internet Explorer innehåller lyckligtvis en smart funktion som visar miniatyrer av samtliga webbsidor som är öppnade i flikar. Funktionen kallas för Snabbflikar och du kommer enkelt åt den genom att klicka på knappen ***Snabbflikar*** som du hittar direkt till vänster om den första fliken. Knappen visas endast om du har två eller flera flikar öppna.

TIPS 187. Tack vare Internet Explorers funktion Snabbflikar kan du se miniatyrer av webbsidorna du har öppna.

188. Zooma från statusfältet

Internet Explorer 7. Du kan enkelt zooma in och ut i en webbsida genom att klicka på knappen Ändra zoomnivå som du hittar längst ned till höger i statusfältet. Du kan antingen klicka dig fram mellan olika zoomnivåer eller klicka på den lilla nedåtpilen

Bonus. 8 påskägg som bjuder dig på roliga överraskningar

BLANDADE PÅSKÄGG

Bonus 1. Vad står det i Mozillas bok, 7:15?

Firefox 2. Skriv in ***about:mozilla*** i adressfältet och läs ett spännande utdrag ur Mozillas bok.

Bonus 2. Sida med namn på personerna bakom Firefox

Firefox 2. Skriv in ***about:credits*** i adressfältet i Firefox 2.

Nu öppnas en sida där samtliga personer som arbetat med Firefox tackas.

Bonus 3. Rullande lista

Openoffice 2. Öppna ett valfritt program i Openoffice och välj ***Hjälp***, ***Om OpenOffice.org***. I dialogrutan som öppnas håller du ***Ctrl***-tangenten nedtryckt och trycker i tur och ordning ***S***, ***D*** och ***T***.

Bonus 4. Tack till-hälsning på hela skärmen

Winamp 5. Välj ***Help***, ***Om Winamp*** och klicka på fliken ***Tack till*** i dialogrutan som öppnas. Dubbelklicka sedan med höger musknapp i animeringen så visas den i helskärmsläge.

Bonus 5. Hemlig funktion visar utvecklarna

Openoffice Calc. Öppna ett nytt tabelldokument och skriv in ***=STARCALCTEAM()*** i en valfri cell. Nu infogas namnen på personerna bakom programmet och en dialogruta med en bild öppnas.

och välja önskad zoomnivå i menyn som öppnas.

189. Ange eget suffix

Internet Explorer 7. När du skriver in en adress till en webbsida vet du säkert redan att du inte behöver ange www. i början och .se i slutet. I stället skriver du in exempelvis ***dn*** och trycker ***Ctrl + Retur***. Men det går även att lägga till ett ytterligare suffix som infogas när du trycker ***Ctrl + Skift + Retur***. Inställningarna kommer du åt genom att välja ***Verktyg***, ***Alternativ*** och klicka på knappen ***Språk*** som du hittar under rubriken ***Utseende***. Ange önskat suffix i fältet ***Suffix*** och klicka ***OK***.

190-194. Smarta kortkommandon i Internet Explorer

Internet Explorer 7. Fem snabbkommandon som gör arbetet snabbare.

Visa menyraden:	***Alt***
Öppna Snabbflikar:	***Ctrl + Q***
Öppna Favoritcenter (Favoriter):	***Alt + C***
Öppna Favoritcenter (Tidigare):	***Ctrl + H***
Öppna Favoritcenter (Feeds):	***Ctrl + J***

195. Enkelt att prenumerera på feeds

Internet Explorer 7. Att prenumerera på så kallade feeds eller nyhetsflöden är mycket enkelt. Varje gång du surfar till en webbsida som innehåller ett nyhetsflöde aktiveras den orangea ikonen ***Visa feeds på den här sidan***. När du klickar på den här knappen kan du välja att visa information om aktuella nyhetsflöden och sedan starta en ”prenumeration”.

196. Återställ alla inställningar

Internet Explorer 7. Om du har otur kan Internet Explorer kajka ur helt och hållet. Det finns en funktion som gör det möjligt att återställa samtliga inställningar för webbläsaren. Välj ***Verktyg***, ***Internet*** och klicka på fliken ***Avancerat*** i dialogrutan som öppnas. Under rubriken ***Återställ inställningar för Internet Explorer*** klickar du på knappen ***Återställ***.

197-206. 10 kommandon som funkar både i Firefox 3 och Internet Explorer 7

Firefox 3/Internet Explorer 7. Visst påminner webbläsarna starkt om varandra både vad gäller utseende och funktioner. Även många av kortkommandona som kan användas för att snabbt komma åt vissa funktioner är desamma.

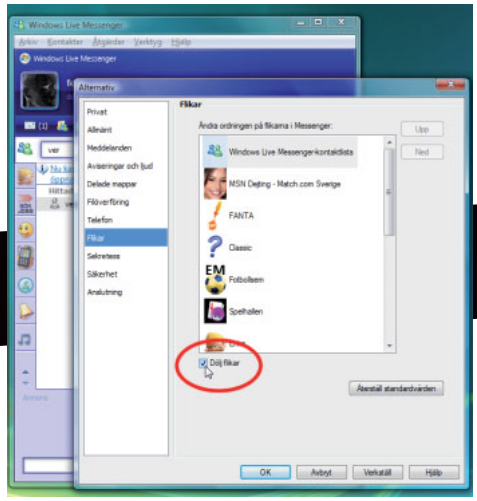
Öppna ny flik:	***Ctrl + T***
Gå till nästa flik:	***Ctrl + Tabb***
Stäng aktuell flik:	***Ctrl + F4***
Gå till startsidan:	***Alt + Home***
Ladda om webbsidan:	***F5***
Ladda om webbsidan (strunta i cacheminnet):	***Ctrl + F5***
Öppna nytt fönster:	***Ctrl + N***
Sök på webbsidan:	***Ctrl + F***
Skapa bokmärke/favorit:	***Ctrl + D***
Skriv ut:	***Ctrl + P***

WINDOWS LIVE MESSENGER

207. Så slipper du reklamen i vänsterkolumnen

Windows Live Messenger. En av de mest irriterande sakerna i Windows Live Messenger är flikarna (eller ska vi kalla det för reklamen) som visas i en kolumn längst till vänster i programfönstret. Lyckligtvis kan du enkelt välja att dölja dessa genom att välja ***Verktyg***, ***Alternativ*** och markera ***Flikar***. Under fältet ***Ändra ordningen på flikarna i Messenger*** markerar du sedan alternativet ***Dölj flikar*** och klickar på ***OK***.

TIPS 207. Vill du bli av med ”reklamrutan” nedtill i Windows Live Messenger är det enkelt ordnat.

208. Snabblockera en kontakt

Windows Live Messenger. Om du helt tröttnar på att chatta med en viss kontakt och inte vill ha med den att göra längre är det definitivt läge att blockera kontakten. Det gör du genom att klicka på knappen ***Blockera den här kontakten från att se eller kontakta mig***. Är det riktigt bråttom att blockera kontakten är det bara att trycka ***Alt + K***.

209. Använd ”egna” bilder

Windows Live Messenger. I Messenger kan du enkelt ändra på såväl bakgrundsbild som visningsbild genom att välja ***Verktyg***, ***Bakgrunder respektive Verktyg***, ***Byt visningsbild***. För att få ett litet större utbud av bilder som du kan använda bör du testa att söka efter bilder med hjälp av söktjänsten Live Search (***www.live.com***). När du har hittat en bild som du vill använda behöver du inte spara ned den på hårddisken. I stället är det bara att dra och släppa den från sökresultatet i webbläsaren till bakgrunden i konversationsfönstret. På samma sätt kan du ändra på visningsbilden.

210-215. Smarta kortkommandon i Messenger

Windows Live Messenger. I stället för att klicka runt med muspekaren kan du använda dig av följande sex kortkommandon i Messenger för att komma åt vanliga funktioner.

Visa menyraden:	***Alt***
Öppna e-postinkorgen:	***Alt + T***
Öppna fönstret Live Today:	***Alt + Y***
Öppna fönstret Delade mappar:	***Alt + P***
Skicka en vibb:	***Alt + B***
Byt bakgrund i konversationsfönstret:	***Alt + G***

Bonus 6. Hemlig autotext visar utvecklarna

Openoffice Writer. Öppna ett nytt textdokument och skriv in ***StarWriterTeam***. När du trycker på funktionstangenten ***F3*** infogas en bild på utvecklarna.

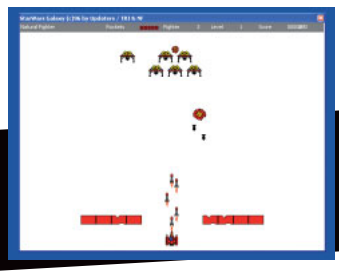
Bonus 7. Hemlig meny för bildeffekter

Itunes. Spela upp en låt och tryck ***Ctrl + T*** för att visa bildeffekter. När du sedan trycker på tangenten ***H*** visas menyn ***Hjälp om bildeffektsinställningar***. Trycker du på ***H*** en gång till visas menyn ***Hjälp om bildeffekter***.

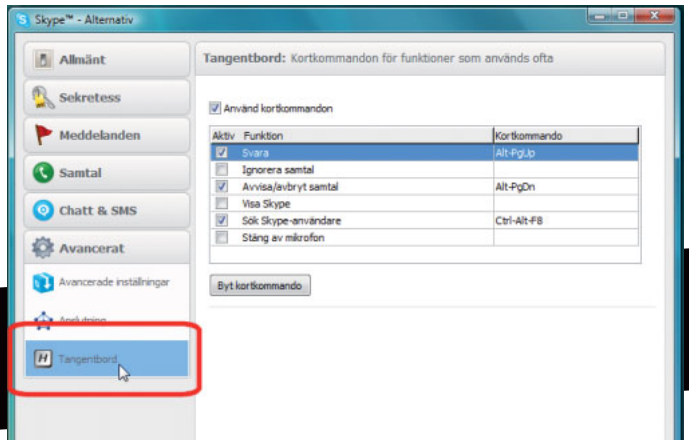
Bonus 8. Star Wars Galaxy

Openoffice Calc. Öppna ett nytt tabelldokument och skriv in ***=game()*** i en cell. Cellen kommer att visa texten ***say what?***. Skriv in formeln ***=GAME(”StarWars”)*** och tryck ***Retur*** så kommer ett roligt spel att startas.

BONUS 8. I Openoffice Calc finns ett roligt Star Wars-spel att öppna om du skulle tröttna på tråkiga kalkyler ...

Skype. Programmet upptäcker om den du talar med börjar ljuga.

TIPS 223. Utnyttja möjligheten att styra Skype via tangentbordet!

SKYPE

216. Logga dina konversationer

Windows Live Messenger. Det är inte bara FRA som kan lagra dina konversationer. Du kan nämligen ställa in Windows Live Messenger så att dina konversationer lagras på en fil på hårddisken. Välj ***Verktyg***, ***Alternativ*** och markera ***Meddelanden***. Under rubriken ***Meddelandehistorik*** markerar du alternativet ***Behåll automatiskt en historik med mina konversationer***. Om du vill ändra i vilken mapp dina konversationer sparas är det bara att klicka på knappen ***Ändra*** och bläddra fram till önskad mapp i dialogrutan som öppnas.

217. Skydda dig mot oönskade samtal

Skype. Skype är som standard inställt på att vem som helst får kontakta dig. Om du får många oönskade samtal och chattmeddelanden kan du ställa in Skype så att bara dina kontakter kan göra det. Välj ***Verktyg***, ***Alternativ*** och klicka på ***Sekretess***. Under rubriken ***Sekretessinställningar*** markerar du alternativet ***Enbart kontakter i kontaktlistan får kontakta dig***. Du kan få fram fler sekretessinställningar genom att klicka på knappen ***Visa fler alternativ***.

218. Smarta kommandon i chattfönstret

Skype. När du chattar kan du använda dig av ett slags kortkommandon som gör att det går snabbare att både skriva meddelanden och komma åt olika slags funktioner. En fullständig lista med de olika kommandona får du fram genom att skriva in ***/help*** i chattfönstret.

219-221. Få kortkommandon

Skype. I Skype finns det inte särskilt många kortkommandon som du kan använda dig av. Förutom att trycka ned Alt-tangenten och trycka sig fram med hjälp av menyraden har vi bara hittat tre ”riktiga” kortkommandon som du kan använda dig av.

Starta sökfunktionen i chattfönstret: ***Ctrl + F***
Öppna hjälpfilen: ***F1***
Stäng ett chattfönster: ***Ctrl + W***

222. Fler funktioner med tilläggsprogram

Skype. Det finns en hel del tilläggsprogram som du kan ladda ned och installera för att ge ditt Skype lite extra funktioner. Vad sägs om KishKish Lie Detector som upptäcker om den du talar med börjar ljuga? Det här tilläggsprogrammet och många andra hittar du här: ***https://extras.skype.com***

223. Kortkommandon som alltid fungerar

Skype. Programmet innehåller en funktion som gör det möjligt att styra vissa funktioner med hjälp av ”globala” kortkommandon som fungerar även om du arbetar i ett annat program. Med hjälp av dessa kan du exempelvis stänga av mikrofonen, svara på samtal och lägga på ”luren”. Inställningarna för kortkommandona kommer du åt genom att välja ***Verktyg***, ***Alternativ*** och klicka på ***Avancerat***. Markera sedan alternativet ***Tangentbord***.

WINDOWS MAIL

224. Fyll på kontaktlistan automatiskt

Windows Mail. Visst är det en god idé att mata in adress- och kontaktuppgifter för vänner och kollegor i kontaktlistan. Men det är inte alltid man orkar ta sig tid att göra det. Därför finns det en smart funktion i Windows Mail som ser till att automatiskt spara e-postadresser i kontaktlistan när du svarar på e-postmeddelanden. För att aktivera den här funktionen väljer du ***Verktyg***, ***Alternativ*** och klickar på fliken ***Skicka*** i dialogrutan som öppnas. Under rubriken ***Skicka*** markerar du sedan alternativet ***Lägg automatiskt till användare som jag svarar i kontaktlistan***. Avsluta med att klicka ***OK***.

225. Komprimera e-postmeddelanden

Windows Mail. I föregångaren till Windows Mail (Outlook Express) kunde du välja att öka utrymmet på hårddisken genom att manuellt komprimera mappar med e-postmeddelanden. I Windows Mail sköts detta i stället automatiskt var hundrade gång som du kör programmet. För att få Windows Mail att oftare komprimera databasen med e-postmeddelanden väljer du ***Verktyg***, ***Alternativ***. I dialogrutan som öppnas klickar du på fliken ***Avancerat*** och sedan på knappen ***Underhåll*** som du hittar under rubriken ***Underhåll och felsökning***. Ange önskat intervall i fältet körningar och klicka på ***Stäng***.

226. Automatiska signaturer

Windows Mail. Om du ofta mejlar i Windows Mail bör du skapa en signatur som automatiskt infogas i varje e-postmeddelande som du skickar iväg. Du kan enkelt skapa en signatur genom att välja ***Verktyg***, ***Alternativ*** och klicka på fliken ***Signaturer***. Klicka på knappen ***Nu*** och skriv in önskad signatur i fältet ***Text***. Markera alternativet ***Lägg till en signatur i alla utgående meddelanden*** och klicka ***OK***.

227-231. Kortkommandon i Windows Mail

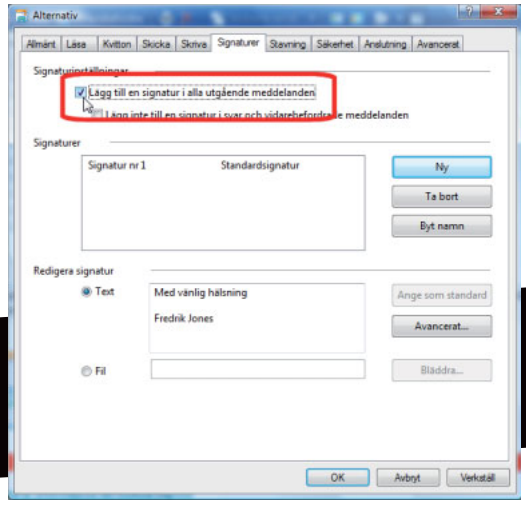
Windows Mail. När du läser och skriver e-postmeddelanden i Windows Mail kan du snabba upp arbetet med följande fem kortkommandon.

Kontrollera stavningen: ***F7***
Infoga en signatur: ***Ctrl + Skift + S***
Sök efter text i meddelandet: ***F3***
Stäng meddelandet: ***Esc***
Skicka meddelande: ***Ctrl + Retur***

MOZILLA THUNDERBIRD

232. Hämta hem meddelanden oftare

Mozilla Thunderbird. Du behöver inte sitta och klicka på knappen

TIPS 226. Genom att skapa en signatur behöver du inte manuellt skriva avslutningsfraser i varje mejl du skickar.

Hämta om du väntar på nya e-post-meddelanden. Om du tycker att det tar för lång tid kan du i stället ställa in Thunderbird så att programmet oftare kontrollerar om det har kommit in några nya meddelanden på servern. Välj ***Verktyg***, ***Kontoinställningar*** och markera alternativet ***Serverinställningar***. Under rubriken ***Serverinställningar*** minskar du sedan intervallet.

Som standard är Thunderbird inställt på att hämta nya meddelanden var tionde minut.

233. Full koll på nya meddelanden

Mozilla Thunderbird. Thunderbird innehåller en funktion som visar ett meddelande så fort ett nytt e-post-meddelande har laddats ned. Du kan anpassa vilken information som ska visas i meddelandet genom att välja ***Verktyg***, ***Alternativ*** och klicka ikonen ***Allmänt***. Klicka sedan på knappen ***Anpassa*** under rubriken ***När ny e-post kommer***. I dialogrutan som öppnas kan du välja att visa eller dölja meddelandetext, ämne och avsändare.

234. Skydda dig mot skräppost

Mozilla Thunderbird. Thunderbird innehåller en funktion som effektivt ser till att stoppa spam (skräppost) så att den inte hamnar i Inkorgen. Du aktiverar den här funktionen genom att välja ***Verktyg***, ***Kontoinställningar*** och markera alternativet ***Skräppost***. Markera sedan alternativet ***Aktivera skräppost-kontroll*** och gör önskade inställningar, exempelvis för vilken mapp skräpposten ska flyttas till och om skräpposten ska tas bort automatiskt efter ett visst antal dagar.

235-239. Kortkommandon i Thunderbird

Mozilla Thunderbird. Här är fem kort-kommandon som gör mejlprogrammet roligare att använda.

Hämta nya meddelanden för aktuellt konto: ***Ctrl + T***

Hämta nya meddelanden för alla konton: ***Ctrl + Skift + T***

Öka textstorleken i e-postmeddelande: ***Ctrl + +*** (plustecken)

Minska textstorleken i e-post-meddelande: ***Ctrl + -*** (minustecken)

Visa/dölj förhandsgranskningsfältet: ***F8***

SÄKERHET

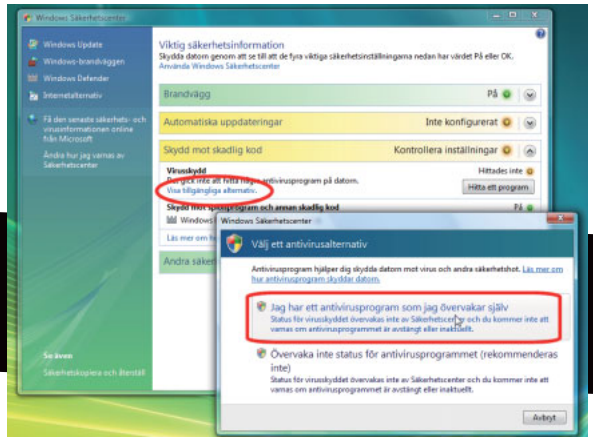
20 tips för dig som gillar att känna dig trygg och säker

WINDOWS SÄKERHETSCENTER

240. Kolla säkerheten

Windows Säkerhetscenter. Det enklaste sättet att kontrollera hur det står till med säkerhets-inställningarna på din dator är att öppna Kontrollpanelen och klicka på länken ***Kontrollera den här datorns säkerhetsstatus*** som du hittar under rubriken ***Säkerhet***. Om du inte ser några länkar alls i Kontrollpanelen måste du först klicka på länken ***Kontrollpanelen - startsida***. I Windows Säkerhetscenter som öppnas får du en snabb överblick av status för bland annat brandväggen, automatiska uppdateringar och säkerhetsinställningar för internet.

TIPS 244. I Windows Säkerhetscenter ställer du enkelt in att du har ett virusskydd i din dator.

241. Snabb tillgång till program och inställningar

Windows Säkerhetscenter. Du kommer snabbt och enkelt åt olika säkerhetsprogram och inställningar genom att klicka på önskat alternativ i listan som du hittar längst upp till vänster i programfönstret.

242. Ställ in varningarna

Windows Säkerhetscenter. Windows Säkerhetscenter är som standard inställt för att visa varnings-meddelanden och en ikon i Meddelandefältet när datorn kan vara hotad. Om du vill ändra på hur varningarna ska ske klickar du på länken ***Ändra hur jag varnas av Säkerhetscenter***. I dialogrutan som öppnas kan du ändra inställ-ningarna så att bara ikonen visas eller helt stänga av varningarna.

243. Varningsmeddelanden

Windows Säkerhetscenter. Om du får ett varningsmeddelande om ett säkerhetsproblem är det bara att klicka i meddelandet för att öppna Windows Säkerhetscenter där du hittar information om hur du kan åtgärda problemet.

244. Övervaka själv

Windows Säkerhetscenter. Det är inte säkert att Windows känner igen det antivirusprogram som du har installerat. För att slippa varningarna behöver du inte inaktivera hela varningssystemet i Windows Säker-hetscenter. I stället klickar du på länken ***Visa tillgängliga alternativ*** som du hittar under rubriken ***Virus-skydd***. I dialogrutan som öppnas markerar du alternativet ***Jag har ett antivirusprogram som jag över-vakar själv***.

WINDOWS-BRANDVÄGGEN

245. Vanlig och avancerad brandvägg

Windows-brandväggen. När du öppnar Windows-brand-väggen via Start-menyn kan du välja mellan två alternativ. Alternativet ***Windows-brandväggen*** öppnar ett fönster med endast ett fåtal inställningar där du bland annat snabbt kan se om brandväg-gen är aktiverad, välja att slå på eller av brandväggen eller läsa mer om brandväggs-funktionerna. Alternativet ***Windows-brandväg-gen med avancerad säkerhet*** ger dig tillgång till funktioner för att impor-tera och exportera principer, en översikt över inställningar för olika profiler och listor över regler för inkommande och utgående trafik.

246. Blockera alla inkommande anslutningar

Windows-brandväggen. Genom att ställa in brandväggen så att alla inkommande anslutningar blockeras får din dator maximalt skydd. Öppna Windows-brandväggen och klicka på länken ***Ändra inställningar***. I dialog-rutan som öppnas klickar du på fliken ***Allmänt*** och markerar alternativet ***Blockera alla inkommande anslutningar***. Du kommer fort-farande att kunna skicka och ta emot e-post och besöka de flesta webb-sidor.

Windows Defender.

Du kan tillåta program som anses vara skadliga.

247. Koll på anslutningar
Windows-brandväggen. Brandväggen är inställd så att alla utgående anslutningar tillåts, såvida det inte finns en regel som uttryckligen blockerar anslutningen. Du kan vända på situationen så att alla utgående anslutningar blockeras om det inte finns en regel som uttryckligen tillåter anslutningen. Starta ***Windows-brandväggen med avancerad säkerhet*** och klicka på länken ***Egenskaper för Windows-brandväggen***. I rutan som öppnas klickar du på fliken ***Privat profil*** och väljer alternativet ***Blockera*** i listrutan ***Utgående anslutningar***. Klicka ***OK***. Du måste skapa en regel eller ändra tillbaka inställningen till ***Tillåt*** om du stöter på problem.

248. Stäng av brandväggen för det lokala nätverket
Windows-brandväggen. Du kan ställa in så att brandväggen inte är aktiverad för en viss nätverksanslutning, exempelvis en anslutning till ett lokalt nätverk som inte är kopplat till internet. Klicka på länken ***Ändra inställningar*** och sedan på fliken ***Avancerat*** i dialogrutan ***Inställningar för Windows-brandväggen***. Under rubriken ***Nätverksanslutningar*** avmarkerar du den nätverksanslutning som inte ska skyddas.

249. Logga anslutningar
Windows-brandväggen. För att hålla koll på lyckade och misslyckade anslutningar kan du välja att logga dem. Starta Windows-brandväggen med avancerad säkerhet och klicka på länken ***Egenskaper för Windows-brandväggen***. Klicka på fliken ***Privat profil*** och sedan på knappen ***Anpassa*** under rubriken ***Loggning***. I dialogrutan som öppnas anger du vad som ska loggas, vilken fil som ska användas för loggningen och hur stor loggfilen får bli. Avsluta med att klicka ***OK*** och sedan på ***OK*** igen.

250-251. Snabbt av och på
Windows-brandväggen. Om du ofta stänger av och slår på brandväggen, exempelvis när du letar efter fel i nätverket eller internetanslutningen, kan du skapa två smarta genvägar som ser till att stänga av respektive slå på brandväggen i ett nafs. Se till att ändra i egenskaperna för respektive genväg så att du alltid kör genvägarna som administratör.
Genväg som stänger av brandväggen: Skapa en genväg och skriv in ***netsh firewall set opmode disable***. Ange namnet till ***Stäng av brandväggen***.
Genväg som slår på brandväggen: Skapa en genväg och skriv in ***netsh firewall set opmode enable***. Ange namnet till ***Slå på brandväggen***.

252. Undantag är enkelt
Windows-brandväggen. För att skapa ett undantag för ett program är det bara att öppna ***Kontrollpanelen*** och klicka på länken ***Avblockera ett program i Windows-brandväggen***. I dialogrutan som öppnas markerar du det program som ska tillåtas eller klicka på knappen ***Lägg till program***.

WINDOWS DEFENDER

253. Aktivera realtidsskydd
Windows Defender. För att vara säker på att Windows Defender verkligen skyddar din pc måste realtidsskyddet vara aktiverat. Kontrollera inställningarna genom att klicka på ***Verktyg*** och sedan på ***Alternativ***. Se till att alternativet ***Aktivera realtidsskydd*** är aktiverat under ***Alternativ för realtidsskydd***.

254. Lista med tillåtna objekt
Windows Defender. För att få lite mer koll på vilka program som du valt att

FILM OCH MUSIK

44 tips som gör det enklare och roligare att se film och spela musik

VLC MEDIA PLAYER

260. Större gränssnitt
VLC Media Player. Gränssnittet i VLC Media Player är minimalt.Välj ***Inställningar***, ***Utökat gränssnitt*** så visas fler alternativ, bland annat video- och ljudinställningar.

261. Visa undertext
VLC Media Player. Du kan inte använda kommandot Snabböppna fil om du ska koppla videofilen till en textfil med undertexter. I stället väljer du ***Arkiv***, ***Öppna fil***. När du har angett sökvägen till videofilen markerar du alternativet ***Använd en undertextfil*** och bläddrar fram till rätt textfil.

252. Strömma på nätverket
VLC Media Player. Du kan strömma en film till en annan dator via nätverket. Välj ***Arkiv***, ***Guide***. Markera alternativet ***Strömma till nätverk*** och klicka på ***Next***. Öppna önskad videofil och ange inställningar för strömmen.

263-267. 5 VLC-kommandon
VLC Media Player. Fem snabbisar:

Öppna spellistan:	***Ctrl + P***
Öppna rutan Inställningar:	***Ctrl + S***
Snabböppna fil:	***Ctrl + L***
Öppna fil:	***Ctrl + F***
Visa utökat gränssnitt:	***Ctrl + U***

ITUNES

268. Hitta lätt i Biblioteket
Itunes. När du markerar ikonen ***musik*** under rubriken ***Bibliotek*** visas samtliga musikfiler som ingår i din musiksamling. För att enklare hitta låtar från en viss artist, i en viss genre eller i ett visst album är det bara att öppna bläddraren genom att välja ***Visa***, ***Bläddrare***.

269. Öppna minispelaren
Itunes. Väljer du ***Avancerat***, ***Växla till minispelare*** så visas en minivariant av Itunes med uppspelnings- och volymkontroller.

270. Visa minispelaren överst
Itunes. Du kan ställa in Itunes så att minispelaren alltid visas överst, det vill säga att inga andra program- eller mappfönster kan dölja den. Välj ***Redigera***, ***Inställningar*** och klicka på fliken ***Avancerat*** i dialogrutan som öppnas. Markera ***Låt alltid minispelaren ligga överst***.

271. Detaljerad information
Itunes. För att få fram detaljerad information om en musikfil är det bara att markera den och välja ***Arkiv***, ***Visa info***. I dialogrutan som öppnas kan du även välja att redigera informationen om den markerade musikfilen.

272. Smarta spellistor
Itunes. Med funktionen Smarta spellistor kan du skapa ”dynamiska” spellistor som uppdaterar sig själva. Du kan exempelvis skapa en smart spellista för en viss artist eller genre som automatiskt uppdateras när du importerar ny musik till biblioteket. För att skapa en smart spellista väljer du ***Arkiv***, ***Ny smart spellista***.

273-277. 5 Itunes-kortisar
Itunes. Smarta kortkommandon:

Visa/dölj Bläddrare:	***Ctrl + B***
Växla till minispelare:	***Ctrl + M***
Öppna rutan Visningsalternativ:	***Ctrl + J***

stänga av varningarna för klickar du på ***Verktyg*** och sedan på länken ***Tillåtna objekt***. Nu visas en lista med de program som du valt att inte övervaka med Windows Defender.

255. Visa alltid ikon i Meddelandefältet

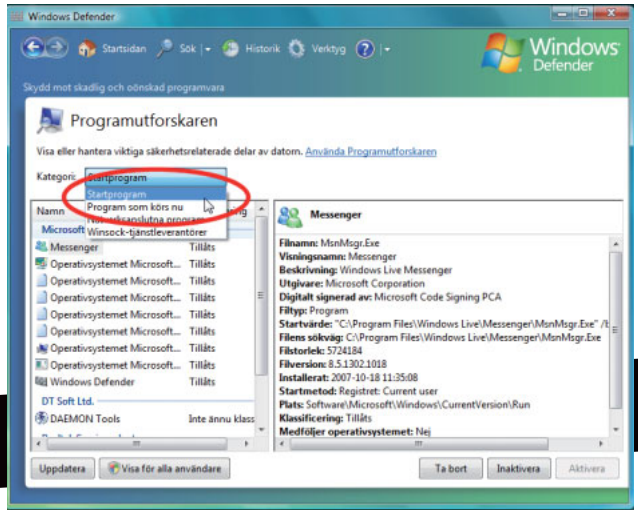
Windows Defender. Programmet visar som standard en ikon i Meddelandefältet endast om ett problem uppstår. Om du vill att ikonen ska visas hela tiden så är det enkelt ordnat. Starta Windows Defender och klicka på knappen ***Verktyg***. Klicka på länken ***Alternativ*** och markera alternativet ***Alltid*** under rubriken ***Välj när ikonen för Windows Defender ska visas i meddelandefältet***.

256. Full koll med Programutforskaren

Windows Defender. En smart funktion i Windows Defender är Programutforskaren. Med hjälp av den har du full koll på vilka program som just nu körs på datorn och vilka program som startas automatiskt med Windows Vista. Programutforskaren kommer du åt genom att klicka på ***Verktyg*** och sedan på ***Programutforskaren***.

257. Uppdatera före sökning

Windows Defender. Om du brukar använda dig av schemalagda sökningar kan det vara en god idé att låta Windows Defender kontrollera om det finns några uppdaterade definitioner av skadliga program innan sökningar sker. Välj ***Verktyg*** och klicka på ***Alternativ***. Under rubriken ***Automatisk sökning*** ser du till att markera alternativet ***Sök efter uppdaterade definitioner före sökningen***.

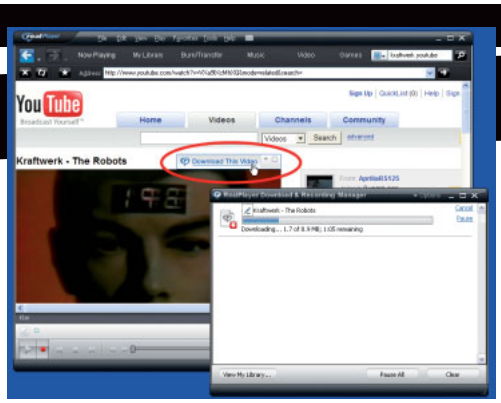
TIPS 256. Programutforskaren ger dig koll på vilka program som körs i din dator.

258. Stäng av varningar för program

Windows Defender. Det händer att Windows Defender felaktigt varnar för vissa program när datorn söks igenom efter skadliga program. Om du är helt säker på att programmet är okej kan du ställa in Windows Defender så att du slipper varningar i framtiden genom att välja alternativet ***Alltid tillåta*** i den listruta som visas bredvid namnet på programmet.

259. Undanta mappar vid sökning

Windows Defender. Om du har mappar som innehåller filer som inte behöver sökas igenom, exempelvis mappar med fotografier och videofilmer som du själv har tagit, kan du ställa in Windows Defender så att dessa mappar inte söks igenom. Välj ***Verktyg*** och klicka på ***Alternativ***. Under rubriken ***Avancerade alternativ*** klickar du på knappen ***Lägg till*** som du hittar bredvid fältet ***Sök inte igenom följande filer eller sökvägar***. I dialogrutan som öppnas bläddrar du fram till önskad mapp och klickar ***OK***.

TIPS 296. I Realplayer kan du enkelt spara filmer från filmsajten Youtube.

Skapa en smart spellista: ***Ctrl + Alt + N***
Visa Cover Flow-vy: ***Ctrl + Alt + 5***

WINDOWS MEDIA PLAYER

278. Anpassa kolumner

Windows Media Player. I Windows Media Player visas en hel del information om de låtar som ingår i Biblioteket. Om du inte är intresserad av information om föräldraklassificering eller medverkande artister kan du anpassa vilka kolumner som ska visas. Högerklicka på en kolumnrubrik och välj ***Välj kolumner***.

279-281. Tangentstyr volym

Windows Media Player. När du lyssnar på musik eller tittar på en film behöver du inte använda volymreglaget som visas till höger om uppspelningskontrollerna. Använd funktionstangenter i stället!

Öka volymen: ***F9***
Sänk volymen: ***F8***
Stäng av ljudet: ***F7***

282. Fram med menyraden

Windows Media Player. Om du saknar menyraden i Media Player kan du enkelt välja att visa den genom att trycka på ***Alt***-tangenten och sedan välja alternativet ***Visa menyrad*** som du hittar längst ned i den snabbmeny som öppnas.

283-287. 5 kortkommandon i Windows Media Player

Windows Media Player. Fem sätt att arbeta smartare i Media Player.

Visa Media Player i standardläge: ***Ctrl + 1***
Visa Media Player i skalläge: ***Ctrl + 2***
Lägg till filer i biblioteket: ***F3***
Spela upp/pausa: ***Ctrl + P***
Blanda uppspelningen: ***Ctrl + H***

WINAMP 5

288. Rippa rätt

Winamp 5. Du kan exempelvis ange var de rippade filerna ska hamna och hur namngivningen av spår ska ske. Inställningarna kommer du enklast åt genom att trycka ***Ctrl + P*** så att dialogrutan ***Inställningar för Winamp*** öppnas. Markera ***CD-bränning*** under alternativet ***Mediebibliotek*** och klicka på fliken ***Inställningar för utdatafil***.

289. Filtrera musiken

Winamp 5. När du arbetar i Mediebiblioteket visas dina musikfiler som standard efter artist och album. Du kan enkelt välja att filtrera låtarna enligt andra villkor genom att klicka på knappen ***Välj filterfönster***. I snabbmenyn som öppnas kan du välja att visa musiken efter exempelvis genre, artist och album eller efter kompositör och album.

290. Koll på uppspelad musik

Winamp 5. När en ny låt spelas upp i Winamp visas ett litet meddelandefönster längst ned till höger på bildskärmen med information om bland annat artist och låtnamn. Du kan ange var det här meddelandet ska visas, hur länge det ska visas eller om det inte alls ska visas. Inställningar kommer du enklast åt genom att trycka ***Alt + C***.

291-295. 5 kortkommandon som styr uppspelningen

Winamp 5. Det räcker med att trycka på en tangent för att styra olika funktioner.

Spela upp: ***X*** Pausa: ***C***
Stoppa: ***V*** Nästa: ***B***
Föregående: ***Z***

REALPLAYER

296. Ladda ned från Youtube

Realplayer. En trevlig finess är att du enkelt kan ladda ned videofiler från webben, exempelvis roliga videoklipp från Youtube. Det är bara att klicka på länken ***Download this Video*** som visas ovanför videoklippet. Om länken inte visas går videoklippet inte att ladda ned.

297-303. Realplayer-kortisar

Realplayer. Kommandon i Realplayer:

Visa i Normal Mode: ***F7***
Visa i Toolbar Mode: ***F8***
Visa i Theater Mode: ***F9***
Lägg till fil bland favoriter: ***Ctrl + G***
Öka volymen: ***Ctrl + Uppåtpil***
Sänk volymen: ***Ctrl + Nedåtpil***
Stäng av ljud: ***F11***

BLU-RAY TILL
Så ser du högupplöst film

Tycker du att 10 000 kronor är hutlöst för en glorifierad dvd-spelare? Eller brände du hela budgeten på hd-tv:n men glömde bort att du också behöver något att spela filmerna på? Misströsta inte. Vi har synat fyra prisvärda blu-ray-lösningar.

I januari i år gav Toshiba officiellt upp hd-dvd-formatet. Därefter har den frenetiska kapplöpningen från tillverkarnas sida för att spotta ur sig nya, bättre och billigare spelare uteblivit. Flera leverantörer har dock lovat spännande nyheter under andra halvåret i år. Framför allt kan vi vänta oss många nya spelare med utökade funktioner såsom nätverkskoppling och kombination med hårddiskvideo. Det är en utveckling som varit stark på dvd-sidan i ett par, tre år och givetvis något som många användare kommer att efterfråga även här. Även medieboxar och hemmabiodatorer (htpc) med blu-ray-läsare lär bli vanligt framöver.

Å andra sidan finns det konsumenter som helt struntar i sådana saker. De vill bara kunna spela film i hd-format på sin nya stora tv, eller så letar de efter en tillfällig spelare i väntan på att nya, bättre modeller dyker upp. Och det är inte längre något som måste kosta skjortan. Det finns en och annan budgetspelare som håller måttet och ett par alternativ till den traditionella spelaren som också ger dig all blu-ray du behöver för hemmabion till ett klart överkomligt pris.

Mattias Inghe
E-post: mattias.inghe@idg.se

Liten ordlista

BD: Blu-ray (disc).
BD-RE: Återinspelningsbar blu-ray-skiva.
DOLBY TRUE HD: Ett komprimeringsformat för surroundljud på bland annat blu-ray-skivor.
DTS-HD MA: Det optimala komprimeringsformatet för surroundljud på bland annat blu-ray-skivor.
DVI: Digital visual interface, en kontakt för digital video som finns på videokort med digital utgång.
HDCP: High bandwidth digital content protection, en krypteringsstandard för hårdvaruenheter såsom bildskärmar och bildskärmskort, som ska följas för att enheterna ska kunna visa hd-tv.
HDMI: High definition multimedia interface, en digital standard för överföring av både ljud och bild. Hdmi förenklar sammankoppling av hemelektronikutrustning. Standarden för bildöverföring är densamma som i dvi.
S/PDIF: Sony/Philips digital interconnect format, en metod för att överföra digitala ljudsignaler.
SUPER AUDIO CD: Ett skivformat som ger mycket bättre återgivning än en standard-cd och som möjliggör musik i 5.1-format. Formatet kom år 1999 och togs fram av Sony och Philips.

BUDGETPRIS
för under 4 000 kronor

Vi har testat två traditionella spelare med små prislappar, samt två alternativa lösningar som både har bra pris och levererar imponerande mervärden.

Fynda långsamt

Det första du ska tänka på om du vill fynda är att marknaden är oerhört omogen. Handeln har ännu inte någon bra uppfattning om vad ett rimligt pris är. Samma spelare kan kosta 4 000 kronor i en butik och dubbelt så mycket i en annan. Därför bör du börja din shoppingtur på någon av de stora prisjämförelsesajterna. Det finns stora summor att spara. Samma sak gäller för filmerna. En snabb sökning säger oss att nysläppta blu-ray-titlar kan kosta allt mellan 250 och 400 kronor.

Skillnaden mellan budgetspelarna är i dag inte så stor när det gäller bildkvaliteten. Skillnaden ligger i stället främst i sådant som funktionsutbud och användarvänlighet, stöd för olika ljudformat och olika bonusfunktioner. Den mest grundläggande funktionen, att kunna slå sig ner i tv-soffan och avnjuta en ”nära bio-upplevelse” med stor, skarp bild klarar alla våra testade lösningar.

Samtliga våra fyra testade blu-ray-varianter klarar 1 080 linjer vid 60 bilder per sekund. Vad gäller bildkvaliteten kan vi inte påvisa några avsevärda skillnader mellan spelarna, de gör alla ett bra jobb. Men där slutar likheterna. ●

PÅ NÄSTA SIDA: 4 blu-ray-spelare i test

”Den totala kostnaden för att göra din dator till en blu-ray-spelare landar på

PANASONIC DMP-BD30

Panasonic spelar det mesta

PANASONICS DMP-BD30 dök upp i slutet av 2007 och var då en av de allra första spelarna som stödde profil 1.1 (se faktaruta om profiler på sidan 70). Sedan dess har det kommit en uppsjö andra spelare med samma funktion, men DMP-BD30 är en av få 1.1-spelare i denna prisklass.

Den är liksom Samsungs BD-P1400 fullt utrustad med alla nödvändiga och onödiga ljud- och videoutgångar. Även här finns 5.1-ljud analogt och 7.1 digitalt. Ljudkvaliteten på de analoga utgångarna håller inte lika hög klass som hos Samsungspelaren. Både bas och diskant är något grumliga i karaktären. Det är inget som de flesta användare störs av, men du som är en kräsen audiofil bör nog välja att koppla ditt ljud digitalt i stället.

Bred repertoar

Förutom finessen med infälld bild så är det framför allt bredden på vad som går att spela som ger Panasonics spelare ett övertag mot Samsungs. Förutom att den läser i stort sett allt som finns på optisk disk, från cd-r till bd-re, så kan den läsa minneskort av sd-typ samt spela upp divx-filmer. Vi lyckades dock inte få den att spela divx-film från minneskort, utan bara från bränd skiva.

Spelaren är mycket bra på att skala upp dvd-filmer till hd-format. Det är något som de allra flesta spelare gör, men med varierande kvalitet. Resultatet blir här givetvis inte lika bra som riktig högupplöst film, men det blir en klar förbättring.

Panasonic DMP-BD30 är en ovanligt funktionsrik budgetspelare som kan mycket mer än att bara spela blu-ray-filmer. Den har ett lättarbetat (men tråkigt) menysystem och är bara lite jobbig att ha att göra med när det vid enstaka tillfällen tar lång tid att starta visningen av en inmatad film.

För övrigt finns det inte mycket att anmärka på, vilket får ses som ett gott betyg när man testar budgetprodukter.

1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

SAMSUNG BD-P1400

Lätthanterad och diskret Samsung

DEN BILLIGASTE fristående spelaren i testet är Samsungs BD-P1400. För ungefär 2 800 kronor får du en sobert diskret spelare som gör jobbet riktigt bra. Den bjuder dock inte på några vidare finesser.

Den har den första generationens blu-ray-profil, vilket innebär att en del funktioner som stöds av många nyare filmsläpp inte fungerar. Annars klarar den av det mesta du kan tänkas önska. Här finns stöd för alla viktiga ljudkodningar, inklusive dolby true hd och dts-hd ma, vilket det har varit lite si och så med i billigare spelare. Dts-hd ma fungerar dock bara via hdmi-kabeln.

Samsungs spelare har femkanaligt ljud ut via analog utgång och upp till sju kanaler digitalt via hdmi. Vi testade spelarens interna d/a-omvandlare och kan konstatera att ljudkvaliteten ut från de analoga portarna är riktigt bra. Eftersom ljudet via hdmi är en digital signal så testar vi inte denna – hur det låter har mer med mottagande tv eller hemmabioanläggning att göra.

Många utgångar

Samsung BD-P1400 har förutom hdmi-utgång även utgångar för trekanalig komponentvideo, s-video och enkel videosignal. Den har också många bra ljudutgångar. Förutom 5.1 analogt så finns här vanlig stereo och både koaxial- och optisk utgång för digitalt ljud.

Spelaren får höga poäng för användarvänlighet och handhavande. Menyerna är snygga och lättbegripliga, installationen är problemfri med bra vägledning på skärmen och det finns en bra svensk handbok. Fjärrkontrollen känns däremot lite billig med trötta gummiknappar.

Det här är inte en märkvärdig, men en väl genomförd, blu-ray-spelare som vinner mycket på ett lågt pris. Avsaknaden av funktionerna i profil 1.1 är dess största nackdel, men för den som bara vill ha en pålitlig spelare till dess att utbudet av bättre maskiner har ökat är den ett mycket bra val.

1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10

cirka 3 200 kronor”

SONY PLAYSTATION 3

Playstation 3 är en kraftfull lösning

DEN DYRASTE maskinen i testet är spelkonsolen Playstation 3 från Sony, vars prislapp för 40-gigabytesversionen smiter strax under 4 000 kronor. Skillnaden mellan denna och de dyrare 60- och 80-gigabytesmaskinerna är, förutom större hårddiskar, bland annat att de större även stöder super audio cd-skivor, har läsare för minneskort och är bakåtkompatibla med Playstation 2-spel.

Många hävdar att det var Sonys val att basera spelkonsolen på blu-ray-teknik som gjorde att formatet till slut tog hem segern i det senaste formatkriget. Hur det är med den saken låter vi vara osagt, men vi kan definitivt säga att Playstation 3 är en utmärkt blu-ray-spelare.

Den stora fördelen med PS3:an ligger i att den är en kraftfull dator. Dess cell-processor tar (utan att behöva spänna musklerna särskilt mycket) hand om stora delar av den ljud- och videohantering som andra spelare har dedikerade chips till. Med en nätverksuppkoppling är det därför lätt för Sony att uppgradera konsolen med finesser och nya uppspelningsprogram. Playstation 3 är också en av de bättre spelarna på marknaden för att skala upp dvd-filmer.

Spelmaskin ”på köpet”

PS3 stöder redan nu blu-ray-profil 2.0, vilket förutom möjligheten till parallella bilder också förutsätter uppkoppling mot internet.

Baktill sitter inga vanliga analoga utgångar, utan bara hdmi och utgång för digitalt ljud på s/pdif. För äldre, analoga mottagare finns Sonys specialkontakt ”av multi”. Den innehåller komponent, s-video, rgb och även analogt stereoljud.

Playstation 3 skulle med sin stora datorkraft, stora hårddisk och närmast oändliga mångsidighet som mediespelare vara ganska prisvärd enbart som fristående blu-ray-spelare. Så att man för en så pass nätt summa också får marknadens mest kraftfulla spelmaskin kan helt klart kallas för en duglig bonus.

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

LG GGW H20L OCH ASUS EAH3650

Gör din pc till en blu-ray-spelare

HAR DU REDAN en vanlig stationär pc så har du alla möjligheter att förse den med bra blu-ray-funktioner. Det som krävs är en intern blu-ray-läsare, ett grafikkort som stöder hdmi och rätt uppspelningsprogram. Det här är en lösning som kräver en hel del pyssel, men har du bytt ut en hårddisk eller stoppat i ett pci-kort någon gång så är det här inte svårare.

Till detta test valde vi inte den billigaste spelaren vi kunde hitta. Du kan få en för under tusenlappen, men då går du miste om viktiga funktioner. Ofta sitter det en dvd-brännare i datorn, och om du ersätter den så vill du även fortsättningsvis kunna bränna skivor. Därför valde vi en blu-ray-brännare.

LG:s GGW-H20L blev testvinnare i vårt brännartest i nummer 5/2008, och är en utmärkt läsare. Den inte bara läser och skriver blu-ray, utan läser också hd-dvd. Till spelaren medföljer videovisningsprogrammet Cyberlink Powerdvd. Men det är en snikversion som inte har stöd för blu-ray, så du behöver dessutom lägga ut 500–600 kronor på extra program med bd-stöd.

Kanske räcker ditt grafikkort

Du behöver också ett grafikkort med fullt hdmi-stöd. Det är mycket möjligt att ditt nuvarande kort har det, men vi räknar ändå med en investering i ett nytt grafikkort i totalkostnaden för detta paket.

Asus EAH3650 Silent är ett billigt grafikkort för pci express som ger dig hdmi via dvi-porten. Det enda som behövs är en adapter som Asus skickar med för att ändra kontaktformatet. Kortet kostar cirka 600 kronor och ger prestanda därefter, hyggligt snabbt för enklare spelande men inget för en kräsen gamer. För filmvisning tillsammans med en hd-tv fungerar det däremot problemfritt.

Den totala kostnaden landar på cirka 3 200 kronor inklusive program, och då får du en hd-dvd-spelare och en blu-ray-brännare på köpet.

1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

PÅ NÄSTA SIDA: Vad är profiler?

» ”Vissa funktioner på framtida blu-ray-skivor kommer inte att fungera på gamla spelare.”

Vad är profiler ...

... och varför ska jag bry mig?

NÄR HD-DVD TILL SLUT gav upp började blu-ray-folket på allvar att rulla ut planerna för en vidareutveckling av formatet. Inte av själva diskarna, utan av funktionerna på filmsläppen. Det gamla vanliga innehållet, som följt med från dvd – själva filmen, interaktiva menyer, flera ljudspår och text – kallas blu-ray-profil 1.0 och kräver inget speciellt av din spelare.

Men redan förra året introducerades nya funktioner som ska göra upplevelsen mer varierad. Andra generationen kallas profil 1.1 och har bara en egentlig ny funktion: infälld bild, även kallad picture-in-picture. Under våren har profil 2.0 fått fotfäste, och den kallas ”BD Live” vilket syftar på att online-innehåll ska kunna ge filmen extra värde.

Nya profiler kräver minne

Bara en firmwareuppgradering räcker inte för att byta från en profil till en annan. Profil 1.1 kräver att spelaren har dubbla chips för att avkoda video och audio, samt att det finns minst 256 megabyte inbyggt lagringsminne.

Profil 2.0 kräver allt det, samt en gigabyte minne och uppkoppling mot internet. Det gör att vissa funktioner på framtida blu-ray-skivor inte kommer att fungera på gamla spelare.

PS3 klarar uppgraderingar

De nya profilerna gör inte 1.0-spelare till oanvändbara plåtklossar. Klarar du dig utan extra funktioner och bara vill titta på snygg film, så sitter du troligen säkert. Men i längden kan nog en ny spelare bli aktuell. Här visar Playstation 3 sin styrka. Med kraftfull processor, hårddisk och inbyggt nätverk har Sony kunnat uppgradera från 1.0 till 1.1 och senast till 2.0 utan att behöva dra i en enda skruv. Kanske är det den här sortens blu-ray-spelare som kommer att regera i framtiden – mer mediedator än traditionell dvd.

Så gjorde vi testet

SPELARNA KOPPLADES upp via hdmi mot lcd-tv:n 47LG6000 från LG. Bildkvaliteten bedömdes visuellt med ett flertal filmtitlar. Analogt ljud testades i stereo med studiomonitorerna Near04 från ESI.

Energiförbrukningen mättes under en timmes filmuppspelning med en klass 1-certifierad effektmätare.

Av marknadens mycket få blu-ray-spelare under 4 000 kronor tog vi in dem som kommer att fortsätta levereras under hösten. Spelare som snart inte går att köpa anser vi inte är intressanta att testa.

Till pc-lösningen valde vi en tidigare testvinnande brännare, och det billigaste grafikkortet med hdmi-stöd på pci express vi kunde hitta.

Grafikkortet är dock främst ett exempel. Vi har inte bedömt dess prestanda eller kvaliteter för annat än hdmi.

Playstation 3 är bästa budgetlösningen

	PANASONIC DMP-BD30	SAMSUNG BD-P1400	SONY PLAYSTATION 3 40 GB	LG GGW H20L / ASUS EAH3650 SILENT
Kontakt	Panasonic, ***www.panasonic.se***	Samsung, ***www.samsung.se***	Nordisk Film, ***www.nordiskfilm.com***	LG, ***nordic.lge.com***, Asus, ***www.asus.se***
Produkttyp	Spelare för tv-bänk	Spelare för tv-bänk	Spelkonsol	Datorkomponenter
Spelbara format	Cd, cd-r, cd-rw, dvd, dvd-ram, dvd+r, dvd-r, dvd+rw, dvd-rw, dvd+r dl, dvd-r dl, bd-rom, bd-r, bd-re Välutrustad	Cd, cd-r, cd-rw, dvd, dvd-r, dvd-rw, bd-rom, bd-r, bd-re	Cd, cd-r, cd-rw, dvd, dvd-r (video), dvd-r dl (video), dvd-rw (video) bd-rom	Cd, vcd, cd-rom, cd-r, cd-rw, dvd, dvd-rom, dvd-ram, dvd+r, dvd-r, dvd+rw, dvd-rw, dvd+r dl, dvd-r dl, bd-rom, bd-r, bd-re, bdmv, hd-dvd, hd-dvd-rom, hd-dvd-r
Ljudformat	Dd, dts, dd+*, dts-hr*, true-hd*, dts-hd ma*	Dd, dts, dd+, dts-hr, true-hd, dts-hd ma*	Dd, dts, dd+, dts-hr, true-hd, dts-hd ma	Beror på övrig hårdvara
Bildformat	480i, 480p, 576i, 576p, 720p, 1 080i, 1 080p	480i, 480p, 576i, 576p, 720p, 1 080i, 1 080p	480p, 578p, 720p, 1 080i, 1 080p	480p, 578p, 720p, 1 080i, 1 080p
Blu-ray-profil	1.1	1.0	2.0	Beror på program
Utgångar bild	Hdmi, komponent, komposit, s-video	Hdmi, komponent, komposit, s-video	Hdmi, av multi	Hdmi, dvi, s-video
Utgångar ljud	Hdmi, analog 5.1, analog 2.0, s/pdif, koaxial	Hdmi, analog 5.1, analog 2.0, s/pdif, koaxial	Hdmi, s/pdif, av multi	Beror på övrig hårdvara
Strömförbrukning**	28 W	29 W	161 W	Ej tillämpligt
Övriga funktioner	Sd-läsare	Ethernet	Spelkonsol, hårddisk, ethernet, kortläsare, trådlöst nätverk med mera Framtidssäker	Beror på datorn Kräver pc-kunskap
Mått	43 x 5,8 x 31,5 cm	43 x 7,9 x 32,5 cm	32,5 x 9,8 x 27,4 cm	Ej tillämpligt
Vikt	3,3 kg	4,2 kg	5 kg	1,3 kg
Cirkapris	3 600 kronor	2 800 kronor Billigast	3 900 kronor	3 200 kronor
⊕	Bra dvd-skalning, många anslutningar, läser minneskort.	Lågt pris, många anslutningar, bra analogt ljud.	Trådlöst nät, minneskort, stöder profil 2.0, spelkonsol.	Prisvärd, hd-dvd-stöd, uppgraderingsbar.
⊖	Långsam uppstart, inget nätverk, relativt högt pris.	Endast profil 1.0, Stöder ej dvd-dl, ingen kortläsare.	Högre pris, fläktbrus, annorlunda navigering.	Kräver god pc-kunskap, ingen fjärrkontroll, få anslutningar.
Betyg	1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10	1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10	1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

BÄST I TEST! PC FÖR ALLA

* Endast via hdmi ** Uppmätt effekt vid uppspelning av bd-rom

MED AVANCERAD SÄKERHET
FÖR ETT INRE LUGN.

eset

Årets Antivirusprogram 2007
Årets Antivirusprogram 2006

AV comparatives

ESET Smart Security

Det smarta sättet att skydda sig på nätet.

Det finns många alternativ. Men ett avviker från mängden. **ESET Smart Security med ESET NOD32 Antivirus ger dig marknadens i särklass bästa nolltidsskydd utan falsklarm.** ESET Smart Security fungerar självständigt och fattar blixtsnabbt egna kloka beslut utan att besvära dig i onödan och vara i vägen.

Tack vare dess ThreatSense®-teknik och dess avancerade heuristiska analys har ESET Smart Security den unika förmågan att skydda dig mot helt nya hot, före det att andra program upptäcker dem.

Installera ESET Smart Security så sköter det sig i princip självt. Du slipper ett program som ideligen pockar på din uppmärksamhet. ESET Smart Security skyddar mot inkräktare, virus, spionprogram, rootkits, phishing, pharming, och annan skadlig programkod. Bäst av allt, du får full prestanda även om du använder krävande program. ESET Smart Security ger dig sinnesro.

Surfa till **www.eurosecure.com** och provkör programmet gratis i 30 dagar och upplev skillnaden.

Komponenter som ingår:
ESET NOD 32 **ANTIVIRUS**
ESET NOD 32 **ANTISPYWARE**
ESET **PERSONAL FIREWALL**
ESET **ANTISPAM**

NOD32 technology

EUROSECURE™
www.eurosecure.com

SUGEN PÅ EN STÄDROBOT?

– VI TESTAR 4 POPULÄRA MODELLER!

Enligt 60-talets glada framtidsvisioner skulle robotarna ta över alla tråkiga hushållssysslor. Nästan 50 år senare konstaterar vi att robotdammsugarna visserligen är här – men redo att ta över städningen är de inte.

Simon Grabiec
E-post: pcforalla@idg.se

Att dammsuga hamnar högt på en lista över trista saker du gärna vill slippa göra. Så bra då att det finns robotdammsugare som fixar städningen åt oss, medan vi är på jobbet. Eller?

Sällan har vi sett fram emot ett test så mycket. Högblankt, vitt köksgolv och hund är inte en helt optimal kombination. Lösningen är förstås att dammsuga. Varje dag. Så hur glada blir vi inte när vi får hem fyra små slavar som ska snurra runt och suga upp lorten medan vi själva gör roligare saker? Betydligt gladare än vi är efter att ha testat. Det visar sig nämligen väldigt snabbt att dammsugarna suger. Eller inte suger, beroende på vilken generation du tillhör.

Vi hade väl inte väntat oss sugkraft i paritet med en tromb i Söderhavet, men nog borde det kunna gå att uppbåda lite mer sug än så här? Tydligen inte. Tillverkarna har i samtliga fall sett sig tvungna att utrusta sina dammsugare med roterande borstar av olika slag, som ska hjälpa till att fösa in damm och partiklar i luftdraget. Det försöker tillverkarna att framställa som något positivt, "tänk vad effektiv din nya städmaskin är, den både sopar och dammsuger!". Sanningen är den motsatta. En roterande borste på en dammsugare finns där av en enda anledning: sugkraften klarar inte jobbet på egen hand.

En timme per rum

När vi kikar på specifikationerna blir det tydligt: De två tillverkare som uppger sugförmåga anger 80 respektive 90 watt. Låter det mycket? En vanlig dammsugare med sladd kan utan vidare prestera över 500 watt.

Ett annat minus är att städningen tar tid.

Så bra är robotdammsugarna

ELECTROLUX TRILOBITE 2.0

Electrolux är på dekis

1 2 3 **4** 5 6 7 8 9 10

VÄN AV ORDNING noterar säkert att vi redan har testat Electrolux Trilobite 2.0 i PC för Alla nummer 8/2004. Fyra år har gått, och den enda vidareutveckling vi ser är en ny metallicfärg och ett lägre pris. Tyvärr är det fortfarande för högt.

Trilobiten är äldst i testkvartetten, och det märks. Navigeringen sker med ultraljud, och det klickar och knäpper som under en högspänningsledning mest hela tiden. Du vill inte vara i lägenheten längre stunder om dammsugaren är på, och vår fyrbenta, pälsklädda testmedlem blir märkbart besvärad av ljudet och kör in huvudet under en kudde.

Vi stör oss också på ljudnivån, som är testets högsta. Den låter i princip som en vanlig dammsugare, och när man tänker på att varje rum tar en timme att städa blir man glad över att den åker på laddning relativt ofta.

Sugeffekten verkar vara bäst i testet, vårt testexemplar klarar sand och mannagryn bäst av alla. Däremot är storleken en begränsning – Trilobiten åker inte in under soffan och den fastnar flera gånger mellan stolsben. Trots det verkar själva navigeringen vara den mest effektiva. Det är riktigt spännande att se hur den åker runt och mäter upp rummet innan städningen börjar.

Kul leksak? Javisst. Men för 9 000 kronor hade vi gärna sett att det blev rent också.

Räkna med ungefär en timme per rum, mer om du har möbler som dammsugaren kan villa bort sig bakom. Nu är detta kanske inte världens största problem, tanken är ju att dammsugaren ska kunna lämnas på under dagen, och en normal arbetsdag räcker för en helstädning. Om inte dammsugaren fastnar, vill säga.

Sladdar, trösklar, kläder på golvet, lite hundmat som hamnat bredvid skålen – ur en robotdammsugares perspektiv är lägenheten ett enda stort minfält. Ingen av de dammsugare vi testade klarade av att forcera en normal tröskel, men Electrolux och Siemens hade åtminstone vett att inte fastna. Roomba gjorde flera tappra försök att ta sig över med framgångsfrekvensen noll, och ungefär hälften av gångerna blev krabaten hängande på tröskeln pipandes. Till och med hunden tittade medlidsamt på den.

Allt detta skulle vi kunna ha överseende med om tekniken fungerade. Men det blev inte ens speciellt rent. Inte i närheten av en vad en vanlig, billig sladdsugare klarar på en tiondel av tiden. Den städbefriade, automatiserade framtiden är inte här riktigt än. ●

Så gjorde vi testet

Vi har inte mätt upp sugeffekten vetenskapligt, utan testade dammsugarna i en normal hemmiljö för att helt enkelt se hur de klarar sig under praktisk användning.

Dels har vi använt dammsugarna ”normalt”, det vill säga låtit dem gå lösa en åt gången och noterat hur de beter sig och hur väl de städar. Dels gjorde vi ett lite hårdare test med en avgränsad yta på fyra kvadratmeter där vi spred ut mannagryn, müsli, ett par teskedar mjöl, samt en näve sand och grus.

EXIDO ROBOTIC VACUUM CLEANER

Exido gör sig bäst i soptunnan

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Exidos modell Robotic Vacuum Cleaner är testets billigaste – och också sämsta – produkt. Dammsugaren är plastig, stor och ful – och nej, i detta fall är inte utseendet någon smaksak. Dessutom är den ganska högljudd och det värsta av allt: varje gång man startar den tvingas man utstå en melodislinga av samma kvalitet som återfinns i spelande födelsedagskort, fast här är volymen tio gånger högre.

När själva dammsugningen börjar är vi alltså redan på dåligt humör, och inte blir det bättre av att tvingas närvara vid den så kallade städningen. Arbetsmönstret är ointelligent och ser helt slumpmässigt ut – ungefär som de där leksaksbilarna du hade som liten som åkte rakt fram och vände när de stötte på hinder. Vi har inte kartlagt detta vetenskapligt, men det känns inte omöjligt att Exidon efter tre timmars sightseeing i ett rum fortfarande inte har bearbetat hela golvytan.

Inte för att det gör någon skillnad, städeffekten är under all kritik och endast de enklaste sakerna städas bort. Ett par dammråttor, lite müsli, några brödsmulor.

En rolig detalj är den medföljande fjärrkontrollen som kan användas för att styra Exidon manuellt. Rolig, eftersom dammsugaren åker snett även när vi trycker på “forward”-knappen. Nej, vi kan faktiskt inte se något vettigt användningsområde för denna produkt.

PÅ NÄSTA SIDA: Testresultaten

”Allt som hamnar framför borsten

IROBOT ROOMBA 560

Roomba är nästan acceptabel

1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10

AMERIKANSKA IROBOT är den tillverkare som satsar hårdast på robotstädning för hemmabruk, och de har flera modeller i sortimentet – även för våttorkning av golv och poolrengöring. Roomba 560 hör till de lyxigare dammsugarmodellerna, och vi blir lite imponerade av de två små infraröda klossarna som ligger i paketet. Dessa ställs på golvet och kan antingen användas för att skapa virtuella väggar, till exempel sättas i dörröppningen till ett rum som Roomba inte får åka in i, eller som ”virtuella fyrar”.

Det senare innebär att du sätter ut dem i dörröppningar, och på så sätt markerar var ett rum börjar och slutar. Gör du så, städar Roomba färdigt det första rummet innan den går till nästa, i stället för att åka runt i hela lägenheten.

Flera städlägen

Roomba har några olika städprogram, där ”fläck”-läget innebär att dammsugaren åker runt i en spiral. Tanken är att du ska kunna ställa ut den på golvet om du just har råkat spilla ut smuts på en avgränsad yta. Men vad skulle det vara? Blomjord, sand, smulor eller grus från ytterskor är sådant som Roomba ändå inte fixar.

Ett annat irritationsmoment är den lilla roterande borsten, som i bästa vägverketstil sopar sig fram. Allt som hamnar på rätt sida borsten åker in under dammsugaren, vilket är jättebra. Men allt som hamnar framför borsten skjuts iväg med en hiskelig fart. Mindre bra.

Detsamma gäller utblåset, som blåser iväg dammråttor till redan städade områden. De dammråttor som dammsugaren ändå tar hand om fastnar snart i borstarna, och manuell rengöring blir nödvändig.

Trots allt är Roomba testfavoriten. Den är inte lyxigast eller tystast, men den är lägst och kommer in under soffan, vilket ingen annan klarar. Dessutom är städresultatet bäst. Eller rättare sagt: minst dåligt.

Irobot Roomba 560 är minst dålig

	ELECTROLUX TRILOBITE 2.0	EXIDO ROBOTIC VACUUM CLEANER	IROBOT ROOMBA 560 Bäst	SIEMENS SENSOR CRUISER VSR8000
Tillverkare	Electrolux, *www.electrolux.se*	Exido, *www.netonnet.se*	Irobot, *www.irobot.com*	Siemens, *www.siemens-hushall.com*
Storlek (diameter x höjd)	35 x 13 cm (men behöver 16 cm fri höjd)	37 x 13,5 cm Störst	33,5 x 9 cm	30 x 11 cm Tystast
Vikt	5 kg	3,5 kg	3,4 kg	2,3 kg
Uppmätt värde*	67 dBA	68,2 dBA	63,8 dBA	60,2 dBA
Sugkapacitet	90 W	80 W	Anges ej	Anges ej
Batteritid	80 minuter Uthållig	30 minuter	Anges ej	Anges ej
Lämplig städyta	3-4 rum	1-2 rum	3-4 rum	Obegränsad, 15 m²/h
Hepa-filter (partikelfilter)	Nej	Nej	Nej	Nej
Laddare	Ja, dockar själv	Ja, dockar själv	Ja, dockar själv	Ja, dockar och tömmer dammpåsen själv
Städteknik	Normal, snabb, punkt, schema	Auto (stort/litet rum), manuell (styrs med fjärr)	Schema, auto, punkt	Auto
Cirkapris	9 000 kronor	2 000 kronor	3 800 kronor	10 000 kronor
⊕	Smartast rörelse-mönster	Inget särskilt	Tyst, smidigast	Tömmer påsen själv, tystast
⊖	Svindyr, högljudd, stor	Högljudd, plastig, städar dåligt	Suger dåligt	Svindyr, städar dåligt
Betyg	1 2 3 **4** 5 6 7 8 9 10	1 **2** 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10	1 2 3 **4** 5 6 7 8 9 10

VARNING!

* Värdet är uppmätt cirka 150 cm från golvet

Basstationen ger roboten ny energi

skjuts iväg med en hiskelig fart”

SIEMENS SENSOR CRUISER VSR8000

Svindyr Siemens är åtminstone tyst

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

SIEMENS SENSOR CRUISER går på knock med det häftigaste namnet och coola funktioner. Dessvärre har den även ett matchande pris.

Den coolaste funktionen består i en basstation, som inte bara laddar dammsugaren utan även tömmer den. Inget pillande på undersidan, inga små plastfack som ska öppnas, utan en rejäl dammsugarpåse som byts. Det här är inte bara bekvämt, utan gör också att dammsugaren kan städa en större yta – blir den full är det bara att docka med basstationen. Nackdelen är att basstationen måste stå framme, och även om den inte är ful så är den definitivt ett förfulande inslag i de flesta hem. Och så tar den upp en hel del golvyta.

Siemens anger ljudvolymen till endast en decibel lägre än Electrolux, men i vårt test var skillnaden enorm. Siemens är testets tystaste dammsugare. Du behöver med andra ord inte evakuera hela familjen bara för att det är städdags. Däremot låter tömningen en hel del, och vi gissar att det är den som ljudspecifikationerna avser.

Bra minne

Sensor Cruisern är minst i testet och också den som tar sig runt smidigast i lägenheten efter Irobot Roomba 560. Roomban har lite bättre framkomlighet, men Cruisern verkar kunna analysera ytan mer effektivt och kommer även bättre ihåg hur den åkte vid olika platser.

Vi blev väldigt imponerade vid en svår passage som krävde många vridningar. När den väl tagit sig igenom (vilket tog en bra stund) hade den också lärt sig vägen – nästa gång den kom fram till hindret passerade den det blixtsnabbt.

Siemens modell är utan tvekan den häftigaste damsugaren i testet, men det motiverar ändå inte en prislapp på 10 000 kronor. Även om du har pengarna och vill vara värst i kvarteret återstår nämligen ett problem: Grannarna med sina gamla dammsugare kommer att ha renare hemma.

5 andra städrobotar

Inte bara rent utan Scooba-rent

Irobot Scooba är en liten städrobot som inte dammsuger utan våttorkar golven. I stället för vanligt vatten används en speciell rengöringsvätska, och konstruktionen gör att endast ren vätska kommer i kontakt med golvet. Smuts och använd vätska samlas upp i en behållare.

Den osexiga poolskötaren

Om du har en pool vet du att det bildas en del beläggningar på botten som måste tas bort med jämna mellanrum. Irobot Verro är en liten robot som fixar detta. Släpp bara ner rackaren i vattnet och låt den köra runt på botten. Den städar botten och filtrerar samtidigt vattnet.

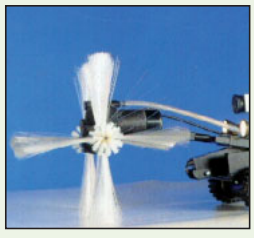
Japansk Babar för pissoar

DCBA-elefanten är en fascinerande produkt som har gjort succé i Japan sedan den introducerades i våras. Denna degenererade Babar städar nämligen urinoarer på ett för städpersonalen mindre otrevligt sätt. Den används flitigt på bland annat Kobe internationella flygplats.

Grovarbetande vägrobot

Figla är en grovdammsugare för rejäla tag! Denna japanska robot klarar trottoarkanter lika bra som sneda eller lutande ytor, och använder en mängd tekniker för navigeringen. Batteriet räcker som bäst i två timmar, men då har den också hunnit städa 2 000 kvadratmeter.

Rörstädare fixar skyskrapan

Tycker du om det friska luftdraget från luftkonditioneringen på jobbet? Vi med. Men för att luften inte ska bli dammig och unken gäller det att ventilationstrummorna är rena. Har du en skyskrapa att damma av överlåter du med fördel jobbet till en liten krabat som denna.

Här är 33 sajter som ger dig personliga prylar

Kreativa läsare – se hit! Internet är fullt av sajter där du enkelt kan designa dina egna helt unika grejer – till dig själv eller som present till någon du gillar. Här är 33 webbplatser som du bör besöka.

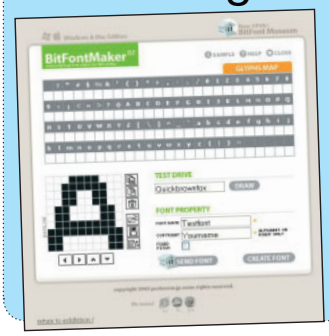
Lina Otterdahl
E-post: lina.otterdahl@idg.se

Kakelspektakel

Bara att sitta och leka med bilderna på sajten är skoj, du ser precis hur din kakelvägg kommer att se ut. När du är klar med designen klickar du på prisförfrågan. Slutpriset hänger på hur stora kakelplattor du vill ha samt hur många. Hmm, undrar just vad jag ska ha för motiv i mitt nya badrum? ***www.fotokakel.se***

Gör ditt eget teckensnitt

Helvetica, Garamond, Arial och Knockout är namn på olika teckensnitt. Varför inte skapa ett som får just ditt namn! På ***pentacom.jp/soft/ex/font/edit.html*** bygger du upp varje bokstav av små pixlar och sparar dem sedan så att du kan använda dem när du skriver brev och annat.

Kort på kort

Swedbank erbjuder möjligheten att välja en egen bild till bankkortet. På sajten laddar du upp bilden och placerar den precis som du vill ha den på kortet, så att du kan se precis hur det färdiga kortet kommer att se ut. Priset är 100 kronor. Obs! Du måste vara Swedbank-kund för att kunna använda denna tjänst, men SEB och andra banker har liknande tjänster. ***swedbank.se/kortpakort***

Personlig hälsning på dörren

Dymo-framklickade bokstäver som till hälften har lossnat – roligare dörrskylt kan man ha! Till exempel en som du skapar hos ***www.dorrskylt.nu***. Du bestämmer vad det ska stå och vilken stil själva skylten ska ha – och ser direkt på sajten hur resultatet kommer att bli. Priset är drygt 500 kronor.

Fler webbplatser där du kan skapa unika saker

■ Hos Garnnet görs din design om till stickmönster så att du kan sticka dina personliga tröjor. ***www.garnnet.com***

■ Stämpel med just den text du har valt. ***www.stampelfabriken.se***

■ Här kan du få en unik golvmatta med företagets logotyp eller någon annan skojig symbol. ***www.tarkett-commercial.com/floors/site/sv-se/topic/design_service/topics.asp***

■ Alla familjemedlemmarnas planering parallellt på samma väggkalender. ***www.trycksakstorget.se/produkter/familjealmanacka.html***

■ Här gör du dina egna pussel, kylskåpsmagneter, termosar, musmattor, datorväskor och mycket mer. ***www.clickit.se***

■ Fodral med gravyr till kreditkorten. ***www.kortfodral.se***

■ På ***www.funplate.se*** finns personliga registreringsskyltar till bil eller mc. (Obs! De får inte användas som ersättning för de ordinarie registreringsskyltarna. En korrekt skylt från Vägverket beställer du här: ***www.vv.se/templates/page3____2904.aspx***).

■ Här vimlar det av grejer du kan beställa – ”registreringsskyltar” till barnvagnen eller rullatorn, nallar, t-shirtar, väskor eller musmattor. ***www.lays.se***

■ Personlig skylthållare till bilens registreringsskylt. ***www.absmc.se***

■ Moderna almanackor med personlig touch. ***www.personligalmanacka.se***

■ Här laddar du upp foton och får skal till de olika tillverkares kameror, datorer och skrivare. De levereras i form av

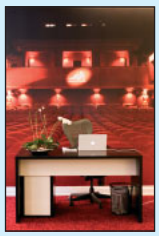

Egna foton på datorfronten

Shuttle KPC K45 är en strömsnål liten dator vars front du enkelt kan byta ut mot ditt eget val av bild. Coolt med ett akvarium, barnens glada ansikten eller julmotiv till vintern. Själva datorlådan kostar runt tusenlappen. Vill du ha en konfigurerad variant blir priset beroende av vad du stoppar i för komponenter.
global.shuttle.com/Event/kpc

Din design är uppåt väggarna!

Det är såklart inte svårare att sätta upp en tapet med ditt eget motiv än att sätta upp vilken annan tapet som helst – men resultatet blir så himla mycket roligare. Du kan få tapeten i precis vilka mått du vill, och motivet väljer du förstås från ditt eget fotoalbum eller ritprogram.
www.yourwallpaper.se

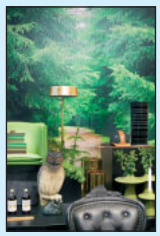

Bild: www.yourwallpaper.se

För mattanten eller mysfarbrorn

En kockrock, ett förkläde eller en badrock med namnbrodyr blir en trevlig present. Brodyren ingår i priset (max 15 bokstäver) och beställs på sajten där du kan välja utseende på texten. Pris från 680 kronor.
www.eccentric.se

Dekaler till bilen eller båten

Hos ***www.bil-dekalen.se/designonline_dekal*** formulerar du texten till dina egna dekaler – dessa kan du sedan sätta på båten, bilen eller var du vill. Välj vad det ska stå, vilket typsnitt du vill ha samt storlek och bakgrundsfärg.

Färgglad popart

Andy Warhol-inspirerad popart av dina egna foton är tufft och känns inte riktigt lika trist som att sätta upp ett vanligt fotografi på väggen. Du får 100 x 81 centimeter för 690 kronor.
www.egodesign.se

Roligare när barnet själv figurerar i boken

Efter att du på sajten har angett ditt barns namn, ålder, hemort, kompisars namn och så vidare trycks boken med dessa uppgifter så att ”Min dag som fotbollshjälte”, ”Mitt första mysterium” eller ”Min julsaga” handlar om just ditt barn. Bilderna är desamma – det är bara texten som anpassas.
magiskpresent.se

Lock som speglar dina intressen

Här kan du beställa skal till din bärbara dator baserade på dina egna fotografier. 269 kronor kostar det att kunna fälla upp ditt personliga lock.
www.laptopskins.se

klistermärken som passar precis till din produkt.
skinit.com

■ Trämus med ingraverad text.
www.depuz.com

■ Kodaks sajt med haklappar, muggar, kepsar och fotoböcker.
www.kodakgallery.eu.com

■ Personlig konst av dina foton.
www.pintura.se

■ Beställ personliga tavlor till barnen. ***www.isa.nu/shop***

■ Här finns barnvagnsskyltar, nallar och mycket mer: ***magiskpresent.se***

■ Fototapeter, tygväggar, canvastavlor. ***www.proformat.se***

■ Lakan, sockor, filtar, näsdukar, nallar, lekböcker och andra mjuka, personligt broderade grejer till barnen. ***www.microdemus.com***

■ Bestäm själv vad som ska stå på din huvtröja eller t-shirt.
www.roligaplagg.com

■ På Bildoteket laddar du upp ditt foto. Motivet förs över på riktig canvasduk så att tavlan ser målad ut. Pris från 400 kronor (30 x 40 centimeter). ***www.bildoteket.se***

■ Här designar du din plånbok. ***www.planbok.nu***

Brodera efter eget foto

Från 500 kronor kostar det att få din bild omgjord till ett korsstygnsmönster. Men då får du också allt material (Aidaväv och garn) du behöver. Du laddar upp bilden på sajten, beställer hur stor du vill att tavlan ska bli och anger om du vill att motivet ska vara frilagt. Vill du bara ha mönstret kostar det 169 kronor.
www.dittmonster.se

LUMIX
LEICA

STORT TEST:

6 KAMEROR med superzoom

Något har hänt med superzoomkamerorna. Numera har de ett rejält stort omfång och kan mäta sig med en systemkamera försedd med flera objektiv. Men du bör vara stadig på handen, för superzoomaren kan inte alltid hjälpa dig i skakiga lägen. Det visar vårt test av sex långzoomare.

När du blir riktigt biten av fotografering vill du säkert ha en mer mångsidig kamera. Och om en systemkamera av någon anledning inte är ett alternativ för dig finns det en mängd kameror i den så kallade superzoomklassen som erbjuder dig nästan samma nivå av prestanda.

Med den här typen av kameror försöker tillverkarna tillfredsställa två stora grupper av kameraanvändare på samma gång.

Det är dels den breda massan av sikta och tryck-användare som vill ha enkel hantering och få bättre bildkvalitet, dels fotoentusiaster som önskar lite mer kreativa valmöjligheter och specifika inställningar att mixtra med.

”Superzoomarna försöker erbjuda det bästa av två världar”

Superzoomkameror försöker erbjuda det bästa av dessa två världar

Till superzoomarna räknas allt från 10 upp till 20 gånger optisk zoom, som täcker hela spannet från bred vidvinkel till extremt telefoto, samt ett stort antal kreativa val som manuell exponeringsinställning, avancerad mätning och flera fokuslägen. Objektiven blir stora i de här kamerorna vilket gör de flesta superzoomkamerorna ganska biffiga och får dem att mer likna en systemkamera än en kompaktkamera. Vad de saknar är utbytbara objektiv för olika fotosituationer.

Bengt Hjord
E-post: bengt.hjord@idg.se

6 superzoomare i test

Men superzoomkamerorna har både rejält tilltagna zoomobjektiv och bred vidvinkel som kan mäta sig med flera teleobjektiv för systemkameror.

Bra för porträttbilder

Med manuella inställningar kan du styra slutartider, justera ljusinsläppet med bländaren för att uppnå ett bättre resultat eller, med den kraftiga zoomen, skapa effekter som suggestiv suddighet eller använda kort skärpedjup. Porträttbilder är utmärkta att ta med mycket zoom på några meters avstånd. Motivet får bättre proportioner och bakgrunden blir suddig vilket framhäver ansiktet bättre.

Alla kameror i testet är försedda med elektroniska sökare som gör det lättare att komponera bilden och fokusera när solen skiner för starkt för att använda lcd-skärmen.

”För ordentliga närbilder krävs ett särskilt objektiv”

Med en kraftig optisk zoom får du dessutom ut mer än vad en systemkamera med standardoptik kan prestera. Systemkamerorna har som regel tre gånger optisk zoom i sina standardobjektiv som vanligtvis ligger mellan 18 och 55 millimeter.

För att utöka detta måste du komplettera med ett större zoomobjektiv, och för ordentliga närbilder i makroläge krävs också ett särskilt objektiv.

Så vill du kunna fotografera många olika slags motiv måste du skaffa flera objektiv till

Pålitlig Canon snabb i starten

BRA VAL! PC FÖR ALLA

CANON Powershot S5 IS når inte upp till samma superzoomlägen som de övriga kamerorna i testet, men låter dig ändå komma så nära motivet att du kan se detaljer som du annars inte kan se med blotta ögat.

Kameran startar imponerande snabbt, autofokus är relativt kvick, den optiska zoomen är också snabb och exakt. En väl fungerande optisk bildstabilisering bidrar till att ge bra skärpa även med längsta teleläget.

5 300 kr

En och en halv sekund är väntetiden mellan bilderna. Kameran har ett bra handgrepp. Här finns inga reglage eller knappar i vägen för tummen när du håller kameran med en hand. Det är många knappar på baksidan och upptill på kameran för snabb tillgång till de vanligaste funktionerna och inställningarna. En knapp för snabb åtkomst till inställningar för iso är ett plus.

S5 IS är pålitlig och levererar i de flesta fall utmärkt bildkvalitet med naturliga färger och välexponerade bilder med mycket bra upplösning, fina detaljer och utmärkt färgåtergivning. Däremot förekommer rätt kraftig kromatisk aberration med lila skiftningar i skarven mellan mörka och ljusa detaljer. Riktigt störande.

Skärpan bibehålls relativt bra även i största teleläget, men färgskiftningar gör att kanterna i visa motiv blir något uppmjukade. Färgbrus förekommer som hos de flesta kompaktkameror. Upp till iso 400 är allt okej, bruset finns där men är hanterbart. Vid iso 800 blir bruset mer synligt. Canon har klokt nog valt att inte gå högre än till iso 1 600. Mer brusighet än som visas vid den känsligheten vill vi inte se.

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Fujifilm blek i färgerna

FUJIFILM FINEPIX S8100fd är utrustad med 18x optisk zoom, 10 megapixels upplösning och optisk bildstabilisator. Zoomomfånget motsvarar 27-486 millimeter hos en småbildskamera.

Ett rejält gummerat handgrepp gör att kameran sitter som gjuten i handen. Tyvärr är funktionsknappen för de vanligaste inställningarna placerad så att du lätt av misstag trycker till den med tummen. Något som vi råkade ut för ett par gånger under testet.

Kameran har genomsnittliga prestanda. Autofokus är

3 800 kr

normalsnabb, och har du förfokuserat är slutarfördröjningen näst intill omedelbar.

Omkring två sekunder får du vänta mellan bilderna. Normalt men inte snabbt för en kamera i den här prisklassen. Bildkvaliteten är överlag bra med god skärpa, kontrast och för det mesta fina färger, resultatet av en väl fungerande vitbalans och exponering.

I vissa lägen upplevde vi att färgerna hos en del bilder blev blekare än hos andra, trots att vi plåtade under samma förhållanden. Med längsta zoom på 18x var skärpan något sämre och viss färgförskjutning förekom i kanterna på motiven.

Kromatisk aberration förekommer, om än inte i lika hög grad som hos Canon och Sony. Bilderna ger ett kornigt intryck även vid rätt låga iso, även om färgbruset klarar sig ända upp till iso 400 utan större anmärkning. Från iso 800 blir det tydligare. Iso 1 600 är så gott som oanvändbart med ett fult brus. Du kan pressa upp känsligheten till iso 3 200 och 6 400, men då sänks upplösningen till 5 megapixel och bilderna blir oskarpa och vattniga av brus och brusreducering. Men om du inte är kinkig kan du acceptera resultatet utskrivet i 10 gånger 15 centimeter.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

systemkameran. Allt det här är inbyggt i de långzoomande kompaktkamerorna som ingår i vårt test.

Lång zoom kräver stabil kamera

Med lång zoom är en väl fungerande bildstabilisering nödvändig. Mycket riktigt har också alla kameror i vårt test någon form av bildstabilisering.

Bildstabiliseringen kan inte göra underverk, men den ökar möjligheten att ta skarpare bilder med längre slutartider än du annars skulle kunna använda. Och med längsta teleläget behöver du verkligen vara ordentligt stadig på handen om du ska undvika rörelseoskärpa – även med bildstabilisatorn påslagen. Använd hellre den elektroniska sökaren än skärmen, då håller du kameran närmare kroppen vilket ger stadigare kamerahållning.

Om du inte har ett stativ tillgängligt är det klokt att använda befintliga stöd som väggar, stolar, bord eller andra fasta föremål för att hålla kameran stilla. ●

Liten Nikon blir obekväm

COOLPIX P80 ÄR Nikons första riktiga superzoomkamera. Den har en rejäl optisk zoom på 18 gånger, med brännvidd på motsvarande 27-486 millimeter i småbildsformatet.

P80 är testets minsta och lättaste kamera. Men handgreppet känns för grunt och kameran är inte lika bekväm att hålla som de övriga i testet.

Kameran har en elektronisk sökare, som kunde ha varit ljusstarkare enligt vår mening, men lcd-skärmen är i gengäld på 2,7 tum. Ansiktsprioriterande autofokus och d-lighting som lättar upp skuggpartier är som vanligt införlivade i kameran. Här finns också en smart funktion som korrigerar tunndistortion, som annars kan störa vid vidvinkelfotografering.

Det tar omkring tre och en halv sekund att få igång kameran och uppemot en sekund innan autofokus har gjort sitt och bilden registrerats i kameran. Drygt två sekunder får du vänta på din nästa bild. Att zooma från vidvinkel till längsta teleläget tar nästan en och en halv sekund. Viss kromatisk aberration förekommer där det är hög kontrast i bilden. Skärpan är acceptabel, men i mitt tycke något mjuk i standardläget. Bildstabiliseringen gör ett bra jobb och klarar relativt skarpa bilder även med längsta zoomen.

Upp till iso 400 är allt frid och fröjd i brushänseende. Vid iso 800 börjar viss störande grynighet och vid iso 1 600 och 2 000 med tio megapixels upplösning får du ordentligt fult brus. Du kan använda högre känslighet, iso 3 200 och 6 400 men bara med tre megapixels upplösning. Här ger det synliga bruset ett ”knottrigt” intryck. Färgerna är däremot fina med bra mättnad.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Olympus har mesta vidvinkeln

BRA VAL! PC FÖR ALLA

OLYMPUS SP-570 UZ har en optisk zoom på gigantiska 20 gånger, från ett vidvinkelläge på 26 till största teleläge på 520 omräknade millimeter. Det är det största zoomomfånget någonsin på en kompaktkamera, och kameran har därtill den bredaste vidvinkeln i vårt test.

Lcd-skärmen är stor och bra med sina 2,7 tum, ljusstark och visar detaljer bra. Den elektroniska sökaren är ljusstark, men kontrasten är sämre vilket gör det svårt att fokusera. Ett gummerat handgrepp gör kameran stadig.

Autofokus och slutarfördröjning ligger på acceptabel nivå i normalt ljus. Väntetiden mellan bilderna är omkring två sekunder.

Du zoomar för hand med en zoomring runt objektivet – som med en systemkamera. En viss fördröjning gör att det snabbaste som går att zooma är omkring en sekund från vidvinkel till längsta teleläget. Det är knepigt att ställa in zoomen exakt – minsta rörelse får den att flytta ett steg längre än du kanske tänkt dig.

Bilderna håller bra skärpa i vidvinkelläget, men blir något sämre utåt kanterna. Med längsta teleläget håller skärpan inte lika bra, och motiven får diffusa kanter av kameraskakningar även när vi placerar kameran på ett stöd.

Bilderna har bra kontrast men något matta färger. Upp till iso 400 innebär bruset inga problem, vid iso 800 är bruset märkbart men hanterbart. Iso 1 600 som är högsta känsligheten med tio megapixels upplösning ger korniga brusbilder. Vid iso 3 200 och 6 400, sänks upplösningen till fem megapixel och bruset och brusreducering försämrar detaljer i bilden.

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

På nästa sida: Här är testvinnaren

”Kortast väntetid i testet”

Panasonic passar för porträtt

BÄST I TEST! PC FÖR ALLA

PANASONIC DMC-FZ18 är tillverkad i plast men ändå stadig och gedigen, med ett ordentligt handgrepp som gör att du lätt kan hålla kameran med en hand vid behov. Knappar och reglage sitter väl till men vi saknar knappar för direktåtkomst till bland annat iso och vitbalans. Lcd-skärmen är på 2,5 tum och visar oftast skarpa, färgstarka bilder. En elektronisk sökare underlättar arbetet med fokusering och komposition.

Kameran har ett intelligent autoläge som själv hittar ett läge med rätt inställningar för ditt motiv. Mellan bilderna är väntetiden under en och en halv sekund, kortast i testet. Kromatisk aberration är inget problem.

En antydan till färgskiftning kunde vi se i några av testbilderna när vi gick riktigt nära.

Bilderna får bra skärpa med fina detaljer, även om skärpan avtar utåt kanterna. Optiken (från Leica) fungerar väl och ger mycket liten tunndistortion i vidvinkelläget. Bildstabiliseringen ger utmärkta resultat genom att leverera riktigt skarpa bilder även med längsta zoomen. Men zoomen är långsam – 2,6 sekunder från vidvinkel till längsta teleläget med 18 gånger zoom.

Bilderna har balanserade färger, mättade utan att vara mustiga. Det ger förutsättningar för fina porträttbilder med naturliga hudtoner. Brushanteringen klarar FZ18 med väl godkänt. Upp till iso 400 är bruset relativt bra under kontroll. Iso 800 uppvisar en del färgbrus men utan stora detaljförluster. FZ18 har ett iso-läge på 1 250, men både den och den högsta känsligheten iso 1 600 skapar ett kornigt och fult färgbrus.

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Här är fakta om kamerorna

	Canon Powershot S5 IS	Fujifilm Finepix S8100fd	Nikon Coolpix P80
Tillverkare/kontakt	Canon, 08-744 85 00, www.canon.se	Fujifilm, 08-506 141 00, www.fujifilm.se	Nikon, 08-594 109 00, www.nikon.se
TEKNIK			
Upplösning	8 megapixel	10 megapixel	10,1 megapixel
Optisk zoom/digital zoom	12x/4x	18x/5,7x	18x/4x
Brännvidd	6-72 mm (motsvarande 36-432 mm)	4,7-84,2 mm (motsvarande 27-486 mm)	4,7-84,2 mm (motsvarande 27-486 mm)
Storlek (bredd x höjd x djup)/vikt*	12 x 8 x 8 cm / 568 gram	11 x 8 x 8 cm / 512 gram	11 x 8 x 8 cm / 406 gram Lättast
Skärmstorlek/exponeringsinfo**	2,5 tum/ja	2,5 tum/ja	2,7 tum/ja
Anslutning	Usb, tv-anslutning, pictbridge	Usb, tv-anslutning, pictbridge	Usb, tv-anslutning, pictbridge
Minneskortplats/inbyggt minne	Sd-kort/nej	Xd-kort/cirka 58 MB	Sd-kort/cirka 50 MB
FOTOGRAFERING			
Närgräns normal/makro	50/0 cm	70/1 cm	40/1 cm
Fokuslampa	Ja	Ja	Ja
Antal motivprogram/serietagning	14/ja	16/ja	14/ja
Bilder per minut utan/med blixt	38/22	26/23	28/19
Tid från start till första exponering	1,88 sekunder	2,38 sekunder	3,48 sekunder
Slutarfördröjning med/utan förfokus	0,08/0,58 sek	Omedelbar/0,68 sek	Omedelbar/0,88 sek
BATTERIER/ÖVRIGT			
Batteri	4 st aa-batterier, alkaliska eller laddningsbara NiMH (alkaliska medföljer).	4 st aa-batterier, alkaliska eller laddningsbara NiMH (alkaliska medföljer).	Laddningsbart litiumjonbatteri.
Batterilivslängd/uppladdningstid	170 bilder (alkaliska), 450 bilder (NiMH)	350 bilder (alkaliska), 500 bilder (NiMH)	250 bilder/cirka 120 minuter
Videoinspelning/upplösning	Ja/640 x 480 pixel	Ja/640 x 480 pixel	Ja/640 x 480 pixel
Handbok/menyer på svenska	Ja/ja	Ja/ja	Ja/ja
Cirkapris/lägsta pris***	5 300 kronor/2 979 kronor	3 800 kronor/3 036 kronor	4 000 kronor/3 485 kronor
⊕	Utvikbar skärm, bra bildstabilisering.	Bekväm och stadig.	Bra bildstabilisering, elektronisk sökare.
⊖	Störande missfärgningar i vissa lägen.	Korniga bilder även vid låg iso.	Långsam, sökaren inte så ljusstark.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10	1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10	1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

REFERENSBILDER. Tagna med Canon 20D med vidvinkel/teleobjektiv. Brännvidder 17 och 300 mm – med förlängning på 1,6 (27-480 mm).

CANON. Bildstabiliseringen ger bra skärpa även i längsta teleläget. Naturliga färger och fina detaljer. Kraftig missfärgning stör i många bilder.

FUJIFILM. God skärpa, kontrast och oftast fina färger. Något sämre skärpa med full 18x zoom och viss färgförskjutning i kanterna på motiven.

NIKON. Skärpan är acceptabel, och bildstabiliseringen gör ett bra jobb även med längsta zoomen på 18x. Viss kromatisk aberration.

* Med batteri och minneskort. ** Information om slutartid/bländare på skärmen i autoläge. *** På Pricerunner.se (juni 2008)

Läs mer: Fler bildexempel hittar du på ***pcforalla.se/extra***

Sony med stor skärm

BRA VAL! PC FÖR ALLA

SONY CYBERSHOT DSC-H50 har 15 gånger optisk zoom som spänner mellan 31 och 465 omräknade millimeter. Vidvinkeln räcker till att ta bra landskapsbilder med. Det automatiska makroläget låter dig plåta så nära som en centimeter även i normalt vidvinkelläge.

Lcd-skärmen är på tre tum, stor för en kamera i den här klassen, och du kan vinkla den för att få bättre kontroll både när du håller kameran högt över huvudet och lågt för att plåta från gräsrotsnivå. Kameran har ett bra handgrepp som ger den en stadig känsla.

Starten är inte supersnabb, men håller en normal standard för kompaktkameror. Zoomen är inte speciellt snabb med drygt två sekunder (2,25) från vidvinkel till full 15 gånger zoom. Zoomreglaget är ett bekymmer. När du håller kameran med höger hand kan du av misstag råka trycka ned zoomen.

Bildkvaliteten är mycket tillfredsställande, med fin skärpa och kontrast, starka färger och tydliga detaljer. Däremot förekommer störande kromatisk aberration i flera bilder. Med längsta zoomen inställd får motivet diffusa kanter som dels kan bero på rörelseoskärpa (även om bildstabiliseringen gör ett mycket bra jobb), dels på viss överstrålning.

Brusigheten märks redan vid iso 400 men är fullt okej. Även iso 800 kan passera, men både iso 1 600 och iso 3 200 ger rejält brusiga bilder. Det högsta läget ser inte ut som ett foto utan mer som en impressionistisk målning.

Färgerna i utomhusbilder blir bra. I kontrastrika miljöer (i solsken) kan ljusa partier överexponeras och frätas ut så att detaljer försvinner.

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Olympus SP-570 UZ	**Panasonic Lumix DMC-FZ18**	**Sony Cybershot DSC-H50**
Olympus, 08-734 35 00, www.olympus.se	Panasonic, 08-680 26 00, www.panasonic.se	Sony, 08-585 450 00, www.sony.se
10 megapixel	8,1 megapixel	9,1 megapixel
20x/5x	18x/4x	15x/5,4x
4,6-92 mm (motsvarande 26-520 mm)	4,6 x 82,8 mm (motsvarande 28-504 mm)	5,2-78 mm (motsvarande 31-465 mm)
12 x 8 x 9 cm / 558 gram	12 x 8 x 9 cm / 420 gram	12 x 8 x 9 cm / 458 gram
2,7 tum/ja	2,5 tum/ja	3 tum/ja Stor skärm
Usb, tv-anslutning, pictbridge	Usb, tv-anslutning, pictbridge	Usb, tv-anslutning, pictbridge
Xd-kort/cirka 47 MB	Sd-kort/nej	Memory stick duo/cirka 15 MB
10/1 cm	30/1 cm	1/1 cm
Ja	Ja	Ja
23/ja	14/ja	6/ja
27/20	44/35	36/17
3,18 sekunder	2,28 sekunder	2,48 sekunder
0,08/0,68 sek	0,08/0,4 sek	Omedelbar/0,48 sek
4 st aa-batterier, alkaliska eller laddningsbara NiMH (alkaliska medföljer).	Laddningsbart litiumjonbatteri.	Laddningsbart litiumjonbatteri.
390 bilder (alkaliska batterier)	400 bilder/cirka 120 minuter	Cirka 300 bilder/cirka 270 minuter
Ja/640 x 480 pixel	Ja/640 x 480, 848 x 480 pixel	Ja/640 x 480 pixel
Ja/ja	Nej/nej	Ja/ja
5 000 kronor/4 030 kronor	4 000 kronor/3 380 kronor	3 700 kronor/3 318 kronor
Gigantisk zoom, rejäl vidvinkel, råformat.	Utmärkt optisk bildstabilisering, råformat.	Fin skärpa och kontrast.
Osäkert zoomreglage.	En del färgbrus vid höga iso-tal.	Sämre vidvinkel än övriga kameror.
1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10	1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

OLYMPUS. Bra kontrast, men matta färger. Fin skärpa i vidvinkelläge, men inte lika bra med full 20x zoom. Motiven får något diffusa kanter.

PANASONIC. Bra skärpa, fina detaljer, mättade färger. Skarpa bilder även med full 18x zoom. Ingen kromatisk aberration att tala om.

SONY. Fin skärpa och kontrast, starka färger och tydliga detaljer. Mycket störande kromatisk aberration i flera bilder.

Så gjorde vi testet

URVAL. Kompaktkamerorna i det här testet är ultrazoomkameror med mellan 12 och 20 gånger optisk zoom. Kamerorna har också många av de funktioner och egenskaper som du hittar hos systemkameror – dessa modeller kan vara ett alternativ till systemkamera om du inte vill ta steget fullt ut. Den stora zoomen kan kompensera att du inte kan byta objektiv som med systemkameror.

BATTERIER. För batteriernas livslängd anges de värden för Cipa-standard som tillverkaren angivit. Standarden innebär att skärmen är påslagen hela tiden, en bild tas var trettionde sekund, blixt används för varannan bild och zoomen växlas mellan vidvinkel och tele vid varje bild. Kameran stängs av efter fem minuter. Värdena är angivna för de medföljande batterierna.

FUNKTIONER. Digitalt tidtagarur används för att ta tid på start och fördröjning. Alla bilder tas i högsta upplösning, i autoläge. Med den optiska zoomen testas skärpa, vinjettering och distorsion, det vill säga om normalt raka linjer kröker sig eller skevar i bildkanterna. Vi testar hur bra blixten lyser upp motivet och om den når ut i hörnen genom att fotografera en vit vägg på tre meters avstånd. Automatiken testas under olika ljusförhållanden.

Samma motiv tas med alla kameror med någon minuts mellanrum. Bilderna skrivs ut i A4 och bedöms efter skärpa, brus och färgåtergivning samt hur väl vitbalansen återger färger naturligt i dagsljus, artificiellt ljus och blandat dagsljus.

Cirkapris: Alla prisuppgifter är inklusive moms.

Smartköpguide!

SÅ VÄLJER DU ROU

En trådlös router befriar dig från sladdhärvorna och låter flera datorer komma åt internet. I vår köpguide får du koll på märkena, modellerna och alla viktiga facktermer.

Funderar du på att köpa router? Läs det här först! PC för Alla har sammanställt 10 saker att tänka på inför köpet.

1. **VÄLJ TRÅDLÖS.** Det finns ingen anledning att välja en router som inte klarar av trådlös överföring till din dator. Routrar som inte är trådlösa är bara marginellt billigare.

2. **TRÅDA IBLAND.** Undvik en helt trådlös router. Även om du ska använda den trådlöst bör den ha åtminstone en vanlig nätverksingång (lan-port). För uppgraderingar och olika inställningar är sladden både snabbare och mer stabil.

3. **KÖP NÄTVERKSKORT.** För att skapa ett trådlöst nätverk räcker det inte med en router. Du måste även ha ett trådlöst nätverkskort i datorn. I nya datorer är dessa inbyggda, men i annat fall måste du köpa det separat.

4. **RÄTT STANDARD.** För högre hastighet krävs att både router och nätverkskort följer samma standard. Däremot är tekniken bakåtkompatibel, vilket betyder att din gamla bärbara fungerar med din nya router och vice versa. Du får dock nöja dig med den lägsta hastigheten.

5. **KOLLA BOKSTAVEN.** Det finns flera olika sorters routrar (se nedan). N-routrarna

5 SORTERS ROUTRAR

B-ROUTRAR

Det finns en rad gamla routrar som följer den gamla nätverksstandarden 802.11b. Dessa så kallade b-routrar är långsamma och föråldrade – och det finns bara en sak att säga: Undvik!

G-ROUTRAR

Routrar som följer g-standarden (802.11g) är fortfarande de vanligaste, och äldre bärbara datorer med inbyggt nätverkskort följer som regel den standarden. Om du har en internetuppkoppling med en hastighet på tio megabit per sekund eller mindre räcker det med en g-router. Om du har – eller räknar med att få – snabbare internet är den däremot för långsam.

G+-ROUTRAR

För att öka hastigheten i g-standarden har många tillverkare lanserat förbättrade g-routrar. Genom att bland annat använda flera antenner är den teoretiska hastigheten dubblerad. Namnen varierar mellan tillverkarna, till exempel Xtreme G och G+. Har du en internetuppkoppling på 24 Mbit/s passar en g+-router.

LÄS MER PÅ PCFORALLA.SE
Diskutera dina köp och läs fler guider: ***pcforalla.se/kopguide***

RÄTT TER

är den senaste standarden (ieee 802.11n). Rent formellt är den inte fastställd. Därför kallas routrarna som regel pre-n eller n-draft. Det här är dock inget problem. Alla n-varianter som säljs uppgraderas utan kostnad över internet när standarden är helt fastslagen.

10 största märkena:
Asus ▪ Belkin ▪ D-link ▪ Linksys ▪ Netgear ▪ PCI/Planex ▪ Siemens ▪ Trendnet ▪ US Robotics ▪ Zyxel

6. INBYGGT MODEM. Du som får bredband via adsl eller kabel-tv har som bekant redan ett modem. För att slippa ha två prylar kan du köpa en router med inbyggt modem. Innan du slår till – kolla att routermodemet fungerar med just din bredbandsleverantör.

7. FLERA ANTENNER. De flesta routrar har flera antenner, vilket både ökar hastighet och räckvidd. För designentusiasten finns det modeller med inbyggda antenner, men det betyder som regel sämre kapacitet. Externa antenner har också fördelen att de kan vinklas olika för att förbättra hastigheten.

8. RÄTT SÄKERHET. För att inte obehöriga ska kunna ta sig in kan du lösenordsskydda din trådlösa uppkoppling. Det finns tre standarder: wep och wpa och wpa2. Wpa2 är nyast, smidigast och säkrast.

9. KOPPLA SKRIVARE. Vissa routrar har usb-ingång och inbyggd skrivarserver. Det betyder att du kan koppla din skrivare till routern, och skriva ut från valfri dator.

10. RING FRÅN ROUTERN. Om du väljer en router med stöd för voice over ip (voip) kan du använda den för att ringa billigt/gratis. I stället för att koppla din telefon till telejacket kopplar du den alltså till routern. Observera att du måste teckna ett abonnemang hos en så kallad ip-telefonioperatör, till exempel Megaphone eller Cellip.

Martin Appel
E-post: martin.appel@idg.se

11 krångliga ord

BRANDVÄGG. Ett skydd mot hackare och andra som vill ta sig in på din dator. Många routrar har brandväggen inbyggd.

IEEE 802.11X. En internationell standard för trådlösa nätverk. Bokstaven på slutet (x) anger vilken generation. Se rutan nedan.

LAN. Local area network (lokalt nätverk) betyder att flera datorer är ihopkopplade med varandra.

LAN-PORT. Ett annat namn på nätverksingången på en dator eller en router.

MEGABIT PER SEKUND. Överföringshastigheten på internet eller mellan datorer. Observera att megabit och megabyte är två olika enheter.

MIMO. En teknik för att öka routrarnas hastigheter med hjälp av flera antenner.

WEP. Wired Equivalent Privacy är en äldre standard för att lösenordsskydda trådlösa nätverk genom att kryptera dem. Wpa2 är ett bättre val (se nedan)

WIFI. Trådlösa nätverk som följer ieee-standarden.

WLAN. Wireless local area network är ett annat namn för trådlösa nätverk.

WMM. Wireless Multi Media är en teknik som gör att routern prioriterar känsliga internettjänster, till exempel ip-telefoni, framför mindre känsliga som fildelning.

WPA2. Wi-fi protected access är den nyaste standarden för att lösenordsskydda trådlösa nätverk genom att kryptera dem.

N-ROUTRAR

Den senaste generationens routrar följer den så kallade n-standarden (802.11n). Tack vare flera antenner och en helt ny teknik är hastigheten och räckvidden mycket bättre än tidigare.
Har du en snabbare internetuppkoppling än 24 Mbit/s är en n-router rätt val. Det är också en framtidssäker teknik, så även om du har en långsam internetuppkoppling i dag är en n-router som regel ett bra val.

TRÅDBUNDNA ROUTRAR

Det finns helt trådbundna routrar för dig som inte har något emot sladdar. Men med tanke på hur billigt det har blivit med trådlösa routrar finns det numera ingen anledning att välja något annat. Välj i stället en trådlös router med flera nätverksingångar.

Fler smarta köpguider: ***pcforalla.se/kopguider***

SVENSKA FOLKETS 8 VÄRSTA IT-MARDRÖMMAR

Varannan man stör sig på långsamt bredband och åtta av tio kvinnor kokar inombords varje gång datorn kraschar. PC för Alla har undersökt vad som får svenskarna att se rött framför datorn.

LADDNINGSTIDER, bortglömda lösenord och bredband som inte kommer upp i utlovad hastighet. Det finns många irritationsmoment som lurar bakom hörnet varje gång du sätter dig framför datorn.

Andreas Thors
E-post: andreas.thors@idg.se

Men vilka är egentligen de värsta it-frustrationerna, de där som får oss att vilja slänga ut den nya datorn genom fönstret? För att ta reda på det lade PC för Alla upp en enkät på sajten där vem som helst kunde svara på frågor om datorrelaterad ilska. Några veckor och 4 000 svar senare kan vi nu presentera resultatet: Här är era värsta stunder framför datorn. ●

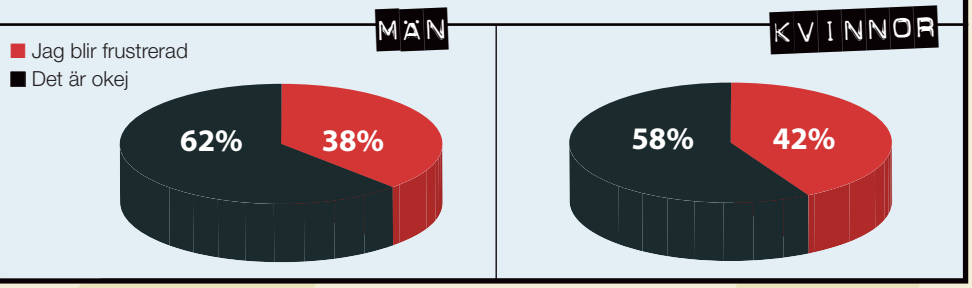

Är datorsupporten lösningen på dina problem eller ännu ett irritationsmoment?

Att få hjälp med sina datorrelaterade problem är inte alltid en positiv upplevelse. Bristande kunskap, långa väntetider och ”dålig attityd” kan i stället göra så att ett befintligt problem känns ännu värre. För fyra av tio personer i undersökningen är en stund med supporten detsamma som frustration i kvadrat (hela 20 procent svarade att supporten gör dem mycket frustrerade).

”Att man ska vara tvungen att förklara för supporten att man faktiskt kan använda en dator. Och ja, jag har startat om modemet och datorn.”
MAN I 20-ÅRSÅLDERN, DALARNA

”Hur många gånger har man inte råkat ut för ’Är datorn på?’ Man vill bara döda någon i det läget.”
KVINNA I 50-ÅRSÅLDERN, KALMAR

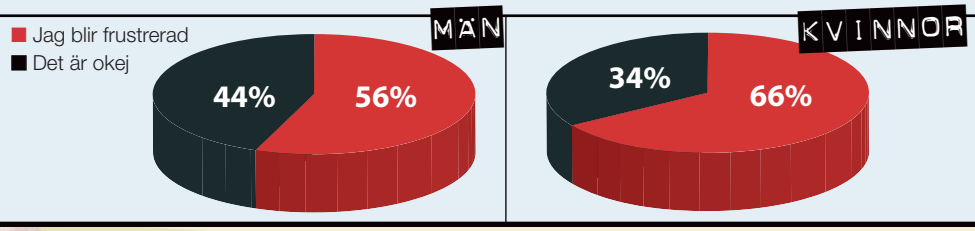

Hur frustrerad blir du av sega laddningstider?

Webbläsarens logga visar att sajten laddas, men ingenting händer och du känner ilskan komma krypandes. Är du kvinna och bor i Blekinge känner du nog igen dig. För sju av tio kvinnor är nämligen långsamma laddningstider ett stort irritationsmoment. Männen i vår undersökning har inte fullt så kort stubin, men sex av tio blir ändå förbannade. Procentuellt sett, i undersökningen, bor det flest upprörda män och kvinnor i Blekinge och Västmanland.

”Jag har lärt mig att inte sitta vid datorn och vänta, jag går och duschar eller nåt under tiden.”

KVINNA I 50-ÅRSÅLDERN, KALMAR

Hur irriterad blir du av Facebook?

Med Facebook går det att hålla koll på sina vänner genom meddelanden och bilder. Men för fyra av tio är det inte alls kul när kompisen lägger upp bilder från senaste Finlandskryssningen, när mamma lägger till dig som vän, eller när inkorgen fylls av mejl som berättar om de senaste händelserna på ”Fejan”.

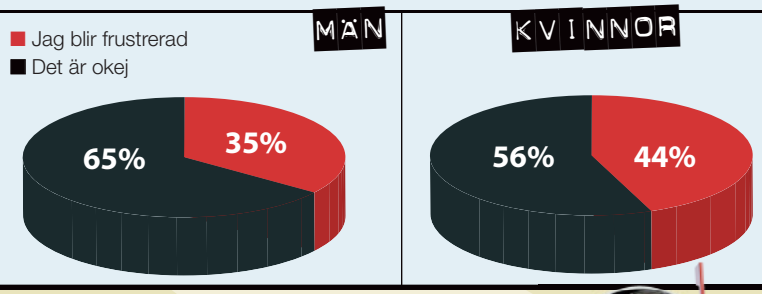
”Jag borde nog använda spamknappen mycket, se till att ta bort bilderna, och kasta ut min mor ur vänskapen”

MAN I 20-ÅRSÅLDERN, UPPSALA

”Varför har alla börjat lida av 'se mig'-syndromet? Jag vill inte vara allmän egendom på nätet. Jag skiter i allt vad Facebook och Myspace heter. Djävla trendkåta idioter som raggar folk till sådana sidor ...”

MAN I 30-ÅRSÅLDERN, NORRBOTTEN

Var du än surfar på nätet finns reklamen där. Hur frustrerad blir du?

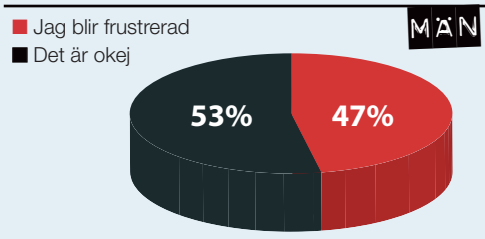
Den är överallt, blinkar och skriker efter uppmärksamhet. Internetreklamen får nästan hälften av alla som svarat på undersökningen att se rött. Men det skiljer sig mellan könen och mellan olika åldersgrupper. De yngre i undersökningen har en högre toleranströskel än de äldre.

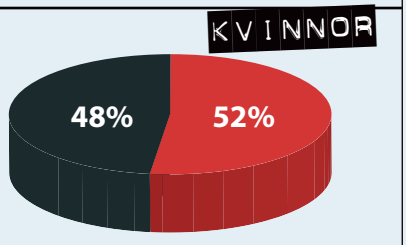
”Det är lika irriterande som påstridiga försäljare. Hur tror de att de ska kunna sälja något om själva reklamen gör mig irriterad? Ständigt förvånande!”

MAN I 30-ÅRSÅLDERN, STOCKHOLM

”Reklam direkt riktad till mig på grund av tidigare val etcetera är okej, men spam är det värsta som finns.”

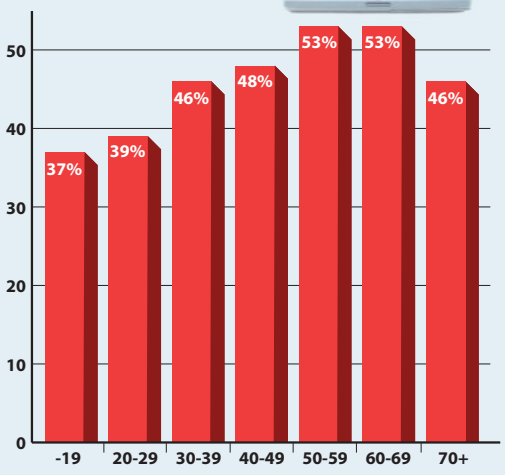
KVINNA I 30-ÅRSÅLDERN, VÄSTRA GÖTALAND

Åldersfördelningen, hur frustrerade deltagarna blir av reklam

”ATT MICROSOFT INTE KAN SKAPA STABILA

Hur frustrerad blir du av att hålla reda på flera olika lösenord?

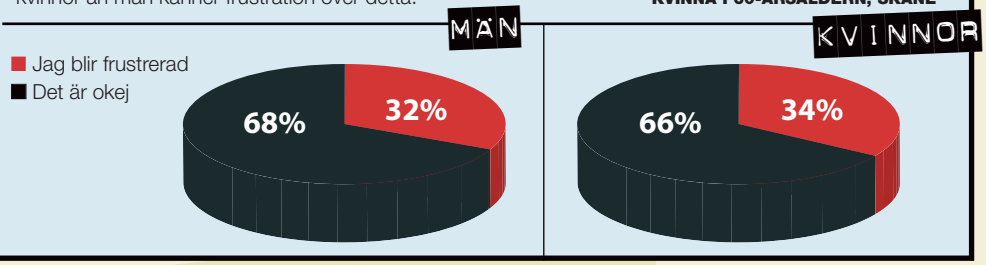
Ett lösenord till mejlen, ett annat till banken och ett tredje till bloggen. Hur ska man komma ihåg dem alla? För majoriteten verkar det inte vara något problem, men var tredje person ser lösenorden som en anledning till gråa hår. Något fler kvinnor än män känner frustration över detta.

”Jag sparar alla lösenord i en lösenordsskyddad Word-fil, plus att den ligger i en usb-sticka. ”

MAN I 40-ÅRSÅLDERN, STOCKHOLM

”Det är omöjligt att komma ihåg alla lösenord.”

KVINNA I 60-ÅRSÅLDERN, SKÅNE

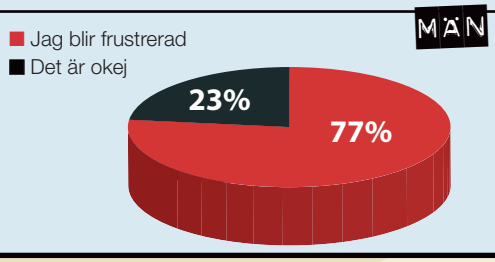

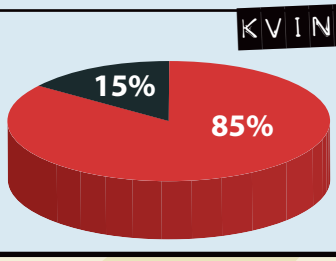
Hur irriterad blir du när datorn hänger sig mitt i det viktiga arbetet?

Det är inte kul om datorn hänger sig när du pysslar med något viktigt (eller oviktigt) framför datorn. Att behöva starta om är trist – att förlora viktiga dokument ännu tristare. Det är därför kanske inte helt oväntat att åtta av tio uppger datorkrasch som en stor huvudvärk. Men det skiljer sig mellan könen. Tio procent fler kvinnor blir frustrerade av datorer som hänger sig.

”Jag upplever datorkrascher varje vecka, så frustrationen har gått över till lätt irritation ...”

MAN I 70-ÅRSÅLDERN, ÖREBRO

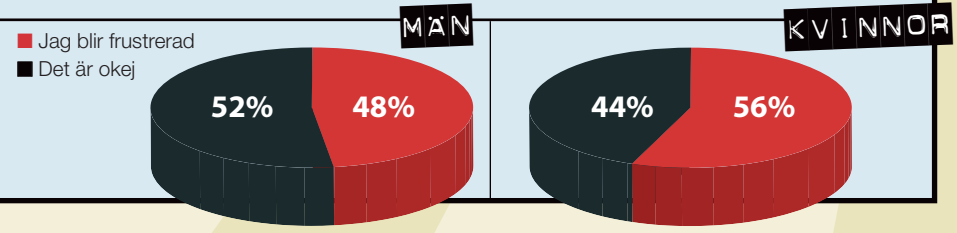

Du kommer inte upp i utlovad maxhastighet på ditt bredband. Hur frustrerad blir du?

Operatörerna lockar med supersnabbt bredband hit och maxhastigheter dit. Joråsåatt … Varannan person i PC för Allas undersökning känner sig inte helt nöjd med sitt bredband. För en av fem är detta dessutom mycket frustrerande. Återigen finns det skillnader mellan könen, där männen verkar aningen mer nöjda med sin uppkoppling.

”Detta är ju stöld! De ger mig bara 2 dl mjölk när jag har betalat för 1 liter!”

KVINNA I 60-ÅRSÅLDERN, DALARNA

PROGRAM”

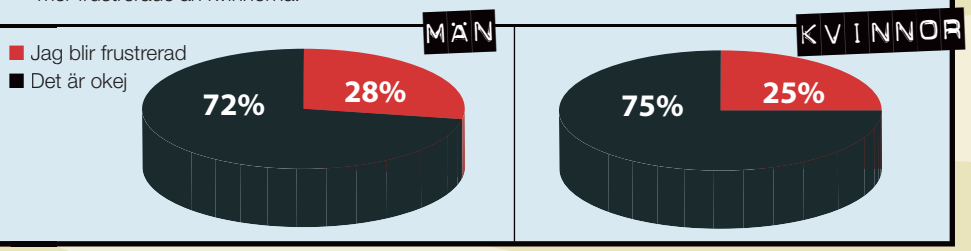

I tid och otid dyker det upp och vill hjälpa till. Hur galen blir du på ”gemet” i Word?

Ett i-landsproblem i den högre ligan, men inte desto mindre frustrerande, tycker en av fyra personer i vår undersökning. Hjälpredan i Word gör en av sex personer mycket frustrerad, och för första gången i undersökningen är männen mer frustrerade än kvinnorna.

”Jag har plockat bort det! Kommer inte upp hos mig – det gjorde mig fullständigt galet frustrerad!”

KVINNA I 50-ÅRSÅLDERN, KALMAR

Finns det något annat som gör dig frustrerad?

”Så kallade onlinetjänster som inte fungerar, har stängt på natten, måste aktiveras manuellt, eller resulterar i något som måste skickas med snigelpost innan det blir klart att använda.”

MAN I 40-ÅRSÅLDERN, DALARNA

”Det är mest frustrerande att stänga av datorn när arbetsdagen är slut och man är sen. Då står datorn där och tuggar låååångsamt med sitt ”Saving your settings” och ”Windows is now shutting down” i slow-motion. Få saker är så irriterande som detta.”

MAN, VÄSTRA GÖTALAND

”Mest irriterande är den tröghet som finns. Vista tar minst fem minuter att starta, öppna mappar är segt, kopiera filer är segt, starta program är segt ... sånt ska gå snabbt! Hellre snabbt och lite fulare än segt och snyggt. Men det går att få snabbt och snyggt om man vill, kolla på Apple!”

MAN I 40-ÅRSÅLDERN, DALARNA

”Spam. Behövs inte närmare förklaring. Möjligen att jag inte förstår logiken med att om man nu skulle hitta något man vill köpa, penisförstoring (jag är 32 år och tjej) och klickar på mejlet eller länken så funkar det inte, man kommer bara till en tom ruta. Då blir jag vansinnig. Skicka inte brev till mig med reklam om jag sedan inte kan köpa produkten.

Sedan är jag ju rätt vansinnig på skrivbordet som rasade alldeles nyss när jag höll på med denna undersökning, så nu sitter jag med tangentbordet i knät.”

KVINNA I 30-ÅRSÅLDERN, BLEKINGE

”Koppla in trådlösa routrar med en helt menlös manual. Allt är taskigt, inget fungerar, det går inte att följa steg för steg, de förutsätter att man är uppfinnare. Sedan när man väl får i gång skiten är det i regel heltaskig mottagning och massor av störningar. Så mycket för det trådlösa samhället ...”

MAN I 40-ÅRSÅLDERN, STOCKHOLM

”Att Microsoft inte kan skapa stabila program.”

MAN, VÄSTRA GÖTALAND

”Att spam och intrångsförsök i min dator 'tvingar mig' att köpa ett dyrt antivirusprogram och använda detta, med följden att min dator och all användning av datorn påverkas negativt.

MAN I 40-ÅRSÅLDERN, UPPSALA

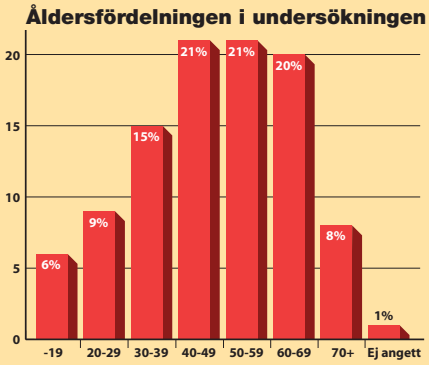
Så gjorde vi undersökningen

VI LÄT BESÖKARNA på pcforalla.se svara på frågor om sina it-frustrationer. Enkäten låg ute under maj 2008. Totalt fick vi in 3 812 svar (717 kvinnor, 3 060 män, 35 personer angav inte kön). Enkätsvaren var anonyma.

Observera att resultaten inte nödvändigtvis är representativa för hela Sveriges befolkning. Även om vi har ett stort underlag är inte urvalet statistiskt säkerställt.

Till höger ser du åldersfördelningen på deltagarna. Den exakta formuleringen av frågorna finns på ***www.pcforalla.se/extra.***

Åldersfördelningen i undersökningen

Svenska folkets största it-frustrationer

Här är största källorna till it-frustration. (Procentsiffran visar hur stor del som blev frustrerade av en företeelse.)

1. Datorn hänger sig	*78 %*
2. Långa laddningstider	*57 %*
3. Långsamt bredband	*49 %*
4. Reklam på internet	*48 %*
5. Dålig datorsupport	*38 %*
6. Facebook	*36 %*
7. Hålla reda på lösenord	*32 %*
8. Gemet (Word-assitenter)	*27 %*

MÅNADENS SPELTEST

Jan Sandbladh, *jan.sandbladh@idg.se* Therese Granlund (barnspel), *therese@granlund.net*

Spännande stämning ger rätt känsla i

Mass Effect

Den helt fantastiska bakgrundshistorien i Mass Effect gör det till årets överlägset bästa rollspel för pc.

FILM SKA SES på bio lyder en välkänd (och uttjatad) slogan. Med dagens hemmabiosystem finns dock ingen anledning att trängas med en massa popcornsmaskande idioter om du vill njuta av en mäktig filmupplevelse. På ett liknande sätt hävdar många att en bra berättelse bara kan förekomma i en film, inte i ett spel där du själv är delaktig i storyn. De som påstår detta har aldrig spelat Mass Effect.

För handlingen i Biowares rollspel Mass Effect är inget annat än fantastisk och spöar berättandet i de flesta filmer, vare sig de ses på bio eller hemma. Den är engagerande, gripande, spännande, romantisk och humoristisk samt innefattar en stor mängd sköna och älskvärda karaktärer. Dessutom gör röstskådisarna ett imponerande jobb.

Att uppleva hur storyn avslöjas bit för bit är givetvis spelets stora behållning, så för mycket ska inte avslöjas här. Du får därför bara en kort summering av bakgrunden och inledningen av spelet, resten får du utforska själv.

I utdöda folkslags spår

Mänskligheten har hittat rester av utomjordisk teknik på mars, vilket har lett till upptäckten av en så kallad Mass Relay – en port till galaxer långt bortom vår egen. När spelet tar sin början år 2183 har vi sedan länge vant oss vid att umgås och konfronteras med utomjordingar av alla de slag.

Du spelar rollen som John Shepard och skickas i spelets början ut på ett rutinuppdrag för att hämta en gammal artefakt från en sedan länge utdöd ras.

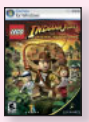
Det visar sig dock snabbt att det är allt annat än ett rutinuppdrag och du stöter snart ihop med spelets

STÄMNINGSFULLT. Bioware har lagt ned ett enormt jobb på de snygga miljöerna i Mass Effect.

BARNSPEL

Hjälten Indy toppen som Legogubbe

Efter succén med Lego Star Wars känns Indiana Jones-temat givet. Men en smula finslipning av mekaniken hade inte suttit fel.

POPULÄRKULTURENS största arkeologhjälte är tillbaka, både som åldrad äventyrare på bioduken och i fyrkantigt legoformat på datorn – och oavsett form är det omöjligt att inte älska honom. Sjuåringarna i dag har visserligen ingen aning om vilka heroiska insatser Indy gjorde på åttiotalet, men förmodligen har de flesta föräldrar redan delat med sig av sina lyriska minnen om de fobiframkallande ormgroparna och vidriga aphjärnorna, så den biten löser sig nog i alla fall.

Tre filmer i ett spel

Spelet rymmer de tre första filmäventyren: Jakten på den försvunna skatten, Det sista korståget och De fördömdas tempel. Och grundupplägget är detsamma som i Star Wars-succéerna, med en blandning av charmig grafik, legobygge, humor och action.

Givetvis är äventyret kryddat med farliga hinder, gåtor och elaka fienden som måste bekämpas, och för att späda på det hela ytterligare har man varvat spelmomenten med nytolkningar av välkända filmsnuttar som garan-

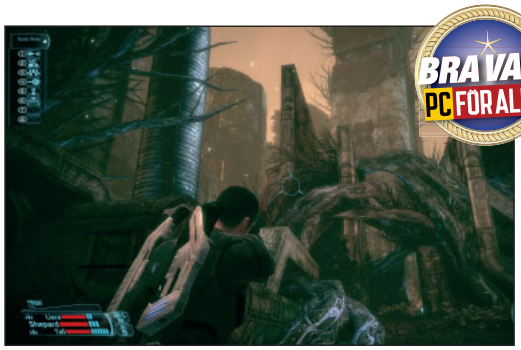

FAR OCH SON. Tidernas coolaste arkeologhjälte – omöjlig att inte älska. Här tillsammans med sin pappa, bekant från Det sista korståget.

Cirkapris: Alla prisuppgifter i faktarutorna är inklusive moms.

SKRÄDDARSY. Du väljer själv vilka talanger och specialförmågor din rollfigur ska ha.

ÖVERSIKT. Perspektivet i spelet är snett bakifrån, ett så kallat tredjepersonsperspektiv.

skurk, den onde Saren. Det som sedan utspelar sig är som sagt ett fantastiskt äventyr, där du hela tiden kan åta dig sidouppdrag och utforska planeter vid sidan av den huvudsakliga storyn i spelet.

Mass Effect är med andra ord grymt innehållsrikt och du kommer snabbt upp i bortåt 50 speltimmar om du inte bara rusar igenom spelet enbart fokuserad på huvuduppdraget.

Smidigt stridssystem

Mass Effect består inte bara av utforskande av härligt stämningsfulla miljöer och givande samtal med spännande karaktärer, det innehåller även en hel del action. Dessa delar är långt ifrån enkla, då dina fiender agerar både aggressivt och intelligent, men turligt nog är stridssystemet mycket smidigt och du har gott om kraftfulla vapen till ditt förfogande. Vapnen kan också uppgraderas och du kan välja vilken ammunition som ska användas beroende på vilken typ av fiende du slåss mot.

Action bjuds det också på i de sekvenser där du på vissa planeter rattar runt ett fordon utrustat med både kulspruta och missiler.

Mass Effect är egentligen inget nytt spel, det har funnits till Xbox 360 sedan i vintras. Pc-versionen är med andra ord en konvertering, men för ovanlighetens skull en mycket lyckad sådan. Faktum är att många delar i spelet till och med har förbättrats. Exempelvis fungerar spelets menyer mycket smidigare med tangentbord och mus. Det är också mycket enklare att använda specialattacker under striderna, tack vare ett bättre gränssnitt och snabbtangenter.

Ingen bonuspryl

Vad som däremot är trist är att det inte finns mer extramaterial i pc-versionen än det gör. Det är trots allt ett halvår sedan spelet första gången kom ut på marknaden, vilket är en smärre evighet i spelsammanhang.

Så lite extra godis för oss stackars pc-användare som har fått vänta så länge hade inte skadat.

Men detta är petitesser och inget som ska hindra dig från att införskaffa årets överlägset bästa rollspel till pc! ●

Mass Effect

Kategori: Rollspel.
Utvecklare: Bioware.
Utgivare/kontakt: Electronic Arts, 08-546 445 00, www.electronicarts.se
Systemkrav: Windows XP/Vista, Pentium IV 2,4 GHz, 1 GB ram, 3d-kort med 256 MB ram, dvd-läsare.
3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.
Flerspelarläge: Nej.
Språk: Engelska.
Åldersrekommendation: 18 år.
Cirkapris: 450 kronor.
Läs mer: masseffect.bioware.com
OBS! Innehåller våld!

⊕ **Spännande. Välberättat. Bra röstskådisinsatser. Snygga och stämningsfulla miljöer.**

⊖ **För lite nytt material.**

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

LÄSKIGT. Äventyret är kryddat med farliga hinder.

JAGAD. Inget Indy-äventyr utan rullande klippblock.

terar fåniga leenden från fansen. Filmerna går däremot inte att klicka bort, och utan de sentimentala bakgrundskunskaperna är underhållningsvärdet kanske inte lika stort, men det är inget som inte går att uthärda.

Det största minuset är i stället spelmekaniken som fortfarande är ganska simpel, och kameraföringen som också lämnar en del att önska. Ibland är det svårt att få en vettig överblick över situationen, vilket alltför ofta resulterar i förödande dödsstörtningar och irriterande omstarter. Visserligen slipper du börja om från början men det är ändå frustrerande.

Indy känns helt rätt

Möjligheten att välja och vraka bland sextio spelbara figurer är dock ett plus på underhållningssidan, och tröttnar du på dem kan du alltid roa dig med att skapa helt nya gubbar genom att kombinera olika kroppsdelar på klassiskt legomanér. Dessvärre är de inte så smarta så det är både tryggare och roligare att ha med sig en tänkande kompis på äventyret, än en dåligt programmerad datorföljeslagare. Dessutom finns ett riktigt schyst samarbetsläge som gör att även vi föräldrar kan vara med och fajtas.

I en jämförelse med Lego Star Wars är Indiana Jones snäppet vassare på alla sätt. Utmaningarna är lite klurigare och möjligheter att utnyttja och interagera med omgivningen är större. Lite mera djup är önskemålet inför nästa Legoäventyr, men överlag känns legofieringen av Indy helt rätt och förrädiskt charmigt. ●

Lego Indiana Jones: The Original Adventures

Kategori: Action/äventyr.
Utvecklare: Traveller's tales.
Utgivare: Lucasarts.
Kontakt: Activision, 08-441 86 06, www.activision.com
Systemkrav: Windows XP/Vista, Pentium III 1 GHz, 256 MB ram, 4 GB ledigt hårddiskutrymme.
Åldersrekommendation: Från 7 år.
PC för Alla rekommenderar: Från 7 år.
Språk: Engelska.
Cirkapris: 300 kronor.
Läs mer: www.legoindianajones.co.uk

⊕ **Klurigt och interaktivt med riktigt sköna mellansekvenser.**

⊖ **Bristfällig artificiell intelligens. Frustrerande kameraföring.**

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

BRA VAL! PC FÖR ALLA

Race Driver Grid

Kategori: Bilspel.
Utvecklare/utgivare: Codemasters.
Kontakt: Atari Nordic. 08-564 737 00, www.atari.com
Systemkrav: Windows XP/Vista, Pentium IV 3 GHz,1 GB ram, 3d-kort med 256 MB ram, dvd-läsare.
3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.
Flerspelarläge: Ja.
Språk: Engelska.
Åldersrekommendation: 12 år.
Cirkapris: 350 kronor.
Läs mer: www.racedrivergrid.com

⊕ **Stort, varierat och innehållsrikt. Snyggt och fartfyllt.**

⊖ **Minimala möjligheter att förbättra bilarna.**

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Arkadracing
med verklig fartkänsla

Race Driver Grid imponerar stort. Här kan du välja själv mellan street race, formel 1 och andra racingtyper. Allt i ett paket.

CODEMASTER HAR SKÄMT bort oss med bra bilspel som Colin McRae Dirt. Därför var förväntningarna på deras nya spel Race Driver Grid, där grusvägarna är utbytta mot asfalterade vägar, höga. Till vår stora glädje konstaterar vi att alla de högt ställda förväntningarna infrias – med råge.

Race Driver Grid siktar högt och erbjuder en hel godispåse av olika racingtyper i samma paket. Du får tillfälle att köra allt från street racing och backtävlingar till formel 1 och touring car. Det är ett vågat grepp men i Race Driver Grid håller det hela vägen och kvaliteten är jämn och hög.

Jobba dig upp

Något som dock är precis som i de flesta andra racingspel är hur du i karriärläget börjar från botten och sedan jobbar dig upp. När spelet startar har du inte ens en egen bil, utan hyr ut dina körförmågor till redan etablerade stall. När du sedan har kört ett tag och vunnit ett antal lopp har du tjänat ihop tillräckligt med pengar för att köpa din egen, tämligen skruttiga, bil.

Fler segrar ger mer pengar, vilket gör att du efter hand kan köpa finare bilar, ställa upp i mer avancerade lopp, tjäna mer pengar, köpa ännu starkare bilar och så vidare.

För att tjäna extra pengar kan du skaffa dig sponsorer. Och ju fler segrar du vinner desto fetare sponsorsavtal kan du teckna. En kul detalj är att du själv placerar ut dina sponsorers dekaler på bilen.

Möjligheterna att pimpa din bil är i övrigt minimala, vilket är spelets enda egentliga svaghet. Men det finns gott om faktorer som uppväger detta minustecken.

Race Driver Grid tillhör kategorin arkadracing. Realismen får med andra ord stå tillbaka för action och fartkänsla, och det är just fartkänslan som är spelets största fördel. Det går undan på ett sätt som får dig att krampaktigt hålla i ratten framför skärmen och det smäller hårt och ofta.

Ruskiga skador på bilen

När det smäller kickar ett av de andra stora plustecknen i Race Driver Grid in – skademodellen. Dina bilar skadas på ett ruskigt realistiskt sätt, både när det gäller rent visuella skador som bucklad plåt och när det gäller praktiska konsekvenser som försämrad körförmåga. Kör du alltför hårt blir din bil okörbar och du måste ge upp loppet.

Det finns lyckligtvis ett slags automatisk snabbsparfunktion i spelet som gör att du ett begränsat antal gånger kan snabbspola tillbaka och återuppta loppet från strax innan kraschen. Lite fuskigt, men välbehövligt.

Race Driver Grid är svårt och att ge järnet hela tiden leder bara till krascher. Vill du nå framgång måste du i stället memorera banorna och köra loppen smart.

Det allra viktigaste för att lyckas med körandet är att du har en ratt kopplad till din pc. Med den inkopplad och Race Driver Grid installerat får du årets hittills bästa racingupplevelse på din dator! ●

TUFFT. Det smäller ofta och hårt i Race Driver Grid, vilket påverkar både bilarnas utseende och deras körförmåga.

VÄLJ VY. Du väljer själv om du vill ha ett perspektiv inifrån bilen eller om du vill se den utifrån.

Hitta din återförsäljare här: *pcforalla.se/priser*

ASUS Gaming Series

ASUS rekommenderar Windows Vista® Ultimate

intel Centrino inside

Performance to go

ASUS G70

Bärbar speldator med attityd och prestanda!

Den extrema prestandan i ASUS G70 ger Gaming en helt ny mening.

ASUS G70 är bestyckad med en ”Multi-Dual-Engine” arkitektur vilket innebär att den är laddad med dubbla grafikkort, dubbla fläktar, dubbla hårddiskar och en processor med två kärnor för en prestanda som är långt över det vanliga.

Genom Intel® Centrino® processor technology och äkta Windows Windows Vista® Ultimate operating system , så sätter ASUS G70 en helt ny standard för mobilt spelande genom att erbjuda prestandan från en stationär dator i ett portabelt paket.

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Inside, Centrino Logo, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Viiv Inside, vPro Inside, Xeon, and Xeon Inside are trademarks of Intel Corporation in the U.S. and other countries.

ASUS rekommenderar Windows Vista® Ultimate

Multimedia

ASUS bärbara multimedia dator M70 med full HD upplösning ger en klarare, större och bättre bild tillsammans med ett exceptionellt ljud – detta är byggstenarna för riktig High Definition. ASUS bärbara datorer med en upplösning på 1920 x 1200 klarar av att återge HD i sin fulla prakt.

M70SR-7S007C

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor T8100
- Äkta Windows Vista® Home Premium
- 17" (Glare Type, WXGA+)
- ATI Mobility Radeon HD3470 256MB VRAM
- 3072MB DDRII 667 (2048+1024)
- 250G SATA HDD(5400rpm)+TPM
- DVD Super Multi LightScribe
- WLAN 802.11agn
- w/bag and mouse
- Bluetooth
- med 1.3M webcam
- 8 cell
- Fingerprint

Rek. Pris: 11.990 SEK

M50SA-AK002C

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor T9300
- Äkta Windows Vista® Home Premium
- 15.4" (Glare Type, WSXGA+)
- ATI Mobility Radeon HD3650 1G VRAM
- 3072MB DDRII 667 (2048+1024)
- 320GB SATA HDD(5400 RPM)+TPM
- 8X Super Multi DL Light Scribe
- WLAN 802.11agn
- w/bag and mouse
- Bluetooth
- Fingerprint
- 1.3M Webcam
- 6 cell

Rek. Pris: 14.490 SEK

M70SA-7U011G

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor T9300
- Äkta Windows Vista® Ultimate
- 17" (Glare Type, WUXGA+, 1920x1280)
- ATI Mobility Radeon HD3650 1G VRAM
- 4096MB DDRII 667 (2048x2)
- 1000G SATA HDD(500Gx2, 5400rpm)+TPM
- Blu-Ray Combo
- WLAN 802.11agn
- m/bag and mouse
- Fingerprint
- 1.3M Webcam
- 8 cell
- 1G TurboMemory
- Hybrid TV / Remote Control

Rek. Pris: 24.990 SEK

M51SN-AS049C

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor T8300
- Äkta Windows Vista® Home Premium
- 15.4" (Glare Type, WXGA+)
- nVidia Geforce Go 9500M GS 512MB VRAM
- 3072MB DDRII 667 (2048+1024)
- 250GB SATA HDD(5400 RPM)+TPM
- 8X Super Multi DL Light Scribe
- WLAN 802.11agn
- m/bad and mouse
- Bluetooth
- Fingerprint
- 1.3M Webcam
- 6 cell

Rek. Pris: 11.990 SEK

Gaming

Asus G70 är speciellt designad för att fylla behovet för en bärbar gaming dator utan några som helst kompromisser på hårdvaran. G70 i kombination med dess 17 tums widescreen skärm med snabb responstid och två högpresterande grafikkort som man endast brukar kunna hitta i en stationär gaming dator. Detta gör Asus Gaming series till det ultimata valet för den mobila gamern.

C90S-AK030C

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor E6600 2.4G
- Äkta Windows Vista® Home Premium
- 15.4" (WSXGA+, Glare type)
- Webcam (2 millioner pixler og autofocus)
- NV8600 GT 512MB DDR2 VRAM
- RAM 2048MB(1024x2) DDRII66
- 250GB 5400rpm SATA HDD+TPM
- DVD Super Multi with DL- 802.11agn
- Bluetooth
- Fingerprint
- w/bag and mouse
- 6 cell
- TV Tuner

Rek. Pris: 12.490 SEK

G1SN-AK023C

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor T9300
- Äkta Windows Vista® Home Premium
- 15.4" (WSXGA+, Glare type)
- NV GeForce9500M GT 512MB VRAM
- RAM 3072MB(2048+1024) DDRII 667
- 320GB 5400rpm SATA HDD
- 1GB Turbo Memory
- DVD Super Multi DL Light Scribe
- Built-in webcam (1.3 megapixler)
- 802.11agn
- Bluetooth
- w/bag and mouse
- Gaming Carry bag

Rek. Pris: 15.990 SEK

G2SG-7R013J

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor T9300
- Äkta Windows Vista® Ultimate 64 bits
- 17" (WXGA+, Glare type)
- NV GeForce8700M GT 512MB VRAM
- RAM 4096MB(2048 x 2) DDRII 667
- 300GB 4200rpm SATA HDD
- 1GB Turbo Memory
- DVD Super Multi DL Light Srcibe
- Hybrid TV Tuner
- Built-in webcam (1.3 megapixler)
- 802.11agn
- w/bag and mouse
- Gaming Carry Bag
- Remote Control

Rek. Pris: 18.990 SEK

G70S-7T008J

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor T9300
- Äkta Windows Vista® Ultimate 64 bits
- 17" (WUXGA, Glare type, 1920x1200 Full HD)
- NV GeForce8700M GT x2 GDDR3 512M
- RAM 4096MB(2048 x 2) DDRII 667
- 640GB 5400rpm SATA HDD(320Gx2)
- Blu-Ray ODD - Hybrid TV Tuner
- Bluetooth
- Built-in webcam (2.0 megapixler)
- 802.11agn
- w/bag and mouse
- Gaming Carry Bag
- Remote Control

Rek. Pris: 24.990 SEK

The specification and price may change without further notice.

ASUS rekommenderar Windows Vista® Business

Luxury

Asus Lamborghini Vx3 är teknik, design och styrka i ett, allt för att skapa en optimal bärbar dator. VX3 är uppbyggd med en 12.1" widescreen skärm och lyxiga material som en webkamera med panel av safir kristall, titanlegerad gångjärnsled och handledsstöd av äkta läder.

U2E-1P023E

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor ULV U7500
- Äkta Windows Vista® Business
- Intel® GM965
- 11.1" TFT(WXGA, LED Backlight TFT)
- RAM3072MB(2048+1024) DDRII667
- 120G 4200rpm PATA HDD+TPM
- DVD Super Multi DL
- 802.11agn
- Built-in Webcam (0.3 megapixler)
- Bluetooth - Fingerprint
- 3+6 cell
- w/bag and mouse

Rek. Pris: 16.990 SEK

U6SG-2P014E

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor T9300
- Äkta Windows Vista® Business
- Intel® 965PM
- 12" (WXGA, Glare Type)
- 3072M 48+1024) DDRII667
- NV GeForce9300 256MB VRAM
- Innebygd webcam (0.3 megapixler)
- 250GB 5400rpm SATA HDD + TPM
- DVD Super Multi DL
- 802.11agn
- 3+6 cellers batteri
- 3G-port
- w/bag and mouse

Rek. Pris: 18.990 SEK

U6SG-2P031E

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor T8100
- Äkta Windows Vista® Business
- Intel® 965PM
- 12" (WXGA, Glare Type)
- 2048MB DDRII667(1024x2) DDRII667
- NV GeForce9300 256MB VRAM
- Innebygd webcam (0.3 megapixler)
- 250GB 5400rpm SATA HDD + TPM
- Finger Print- DVD Super Multi DL
- 802.11agn - Bluetooth
- 3+6 cell
- w/bag and mouse

Rek. Pris: 14.990 SEK

VX3-2P001G

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor T9300
- Äkta Windows Vista® Ultimate
- 12" (WXGA, Glare Type)
- NVIDIA GeForce9300M G 256MB
- 4096MB DDRII 667 (2048*2)
- 320GB HDD(5400 RPM)+TPM
- DVD Super Multi LightScribe
- Intel 4965AGN WLAN
- 3+9 cell
- Fingerprint
- Built-in Webcam (0.3 megapixler)
- w/bag and mouse

Rek. Pris: 28.990 SEK

Professionel

V1S notebook-serien är en ultratunn 15,4" bärbar dator med en avtagbar dockingsstation. Denna ger dig ett brett utbud av anslutningar som kommer ökar din effektivitet och ge en bättre mobilitet.

F3E-AP303E

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor T8100
- Äkta Windows Vista® Business
- Intel® GM965
- 15.4" (Glare Type, WXGA)
- 2048MB DDRII 667 (1024*2)
- 250GB SATA HDD(5400 RPM)+TPM
- 8X DVD Super Multi DL LightScribe
- WLAN 802.11agn
- with 1.3M Video camera built-in
- Bluetooth - Fringerprint
- 6 cell battery
- w/Bag&Mouse

Rek. Pris: 8.999 SEK

V1SN-AK045E

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor T8300
- Äkta Windows Vista® Business
- 15.4" (WSXGA+, Glare type)
- NV GeForce9500 GS 512MB
- RAM 3072MB(1024+2048) DDRII667
- 320GB 5400rpm SATA HDD + TPM
- Swappable DVD SuperMulti DL Light Scribe
- Video Camera Built-in(1.3 million pixels)
- 802.11agn - Support 2nd HDD/BATT
- 8 cell battery
- Bluetooth, Fingerprint, Power Station
- w/Bag&Mouse

Rek. Pris: 15.990 SEK

V2S-4S071E

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor T8300
- Äkta Windows Vista® Business
- 14" (WXGA+, Glare type)
- NV GeForce8600M GS 256M VRAM
- RAM 3072MB(1024+2048) DDRII667
- 320GB 5400rpm SATA HDD
- DVD SuperMulti DL
- Rotating Camera Built-in(1.3 million pixels)
- 802.11agn
- 6 cell battery - Finger Print
- Bluetooth - TPM -
- Power Station - Support 2nd HDD/BATT
- w/Bag&Mouse

Rek. Pris: 15.990 SEK

F9E-2P158E

- Intel® Centrino® processor technology
  - Intel® Core™2 Duo processor T5550
- Äkta Windows Vista® Business
- Intel GM965
- 12" (WXGA, Glare Type)
- RAM2048MB DDRII667(1024*2) DDRII667
- Camera Built-in(1.3 M Pixel)
- 250G 5400rpm SATA HDD+TPM
- DVD Super Multi DL - 802.11abg
- Bluetooth
- 6 cell battery
- 3G WWAN(SIM card onboard)
- Fringerprint
- with bag/mouse

Rek. Pris: 12.990 SEK

The specification and price may change without further notice.

ASUS. En bärbar för varje tillfälle!

Asus erbjuder ett brett sortiment av produkter med hög kvalitet och stilren design. Om du vill spela de senaste spelen, se en film i högupplöst HD eller ha en lätt bärbar dator med dig på resan kan du vara säkert på att vi har ett val för dig.

Asus är för närvarande det snabbast växande märket för bärbara datorer i Europa, och har varit så under tre år i rad. I snart tjugo år har Asus legat i framkant när det gäller innovationer och Wall Street Journal Asia rankar Asus som nr 1 när det gäller kvalitet och service.

Business Week, en av världens ledandeaffärstidningar, rankar årligen världens 100 bästa IT-företag och här har Asus varit med tio år på rad. Asus är erkända för sina höga kvalité världen över och varje år vinner företaget över 2500 utmärkelser i media.

08 587 694 07

ASUS Won 2568 Awards in 2007

FORTUNE 500 2007

INFO TECH 100

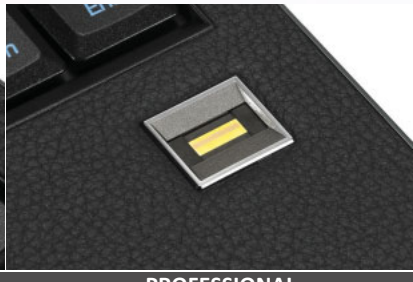
reddot design award winner 2006

Good Design

MULTIMEDIA | GAMING | LUXURY | PROFESSIONAL

ASUS. helhetslösning för ditt digitala liv.

ASUS erbjuder alla produkter du kan önska dig för en framtid i dagens digitala samhälle. Med ett utbud som inkluderar allt från stationära och bärbara datorer, LCD-skärmar, Eee PC, mobiltelefoner och GPS till moderkort, grafikkort och andra komponenter hittar du hos ASUS produkter som förenklar och förgyller både arbete och fritid. Faktum är att var tredje dator som säljs i världen är bestyckat med ett Asus moderkort.

ASUS Service med global garanti i 2 år

Alla ASUS bärbara datorer är skyddade av en global 2-års garanti. Detta betyder att garantin gäller även om du befinner dig i ett annat land än det du köpt din dator i. Om du får några problem med din dator när du är utomlands får du hjälp av närmaste ASUS-kontor. Med ASUS garanti försäkras du också 2 års avgiftsfria reparationer inklusive telefonsupport.

Hämtservice

Med ASUS Pick-up service kommer vi och hämtar din dator hemma hos dig om något skulle vara fel. Dessutom kör vi den tillbaka till dörren när vi är färdiga med reparationerna så du behöver inte ödsla din tid på resor. ASUS garanti erbjuder full service, hela vägen.

Sweden
+46-858-769-407

Finland
+358-9693-79690

Denmark
+45-3832-2943

Norway
+47-2316-2682

Australia
ASUSTeK Computer (Australia) Pty Ltd
1300-2787-88
Sydney
Suite 1, Unit 12, Gateway Business Park, 63-79 Parramatta Road, Silverwater,
NSW 2128 Australia

Bangladesh
Global Brand Pvt. Ltd. *
+88-02-8123283

Dhaka
19/2, West Panthapath (7th Floor), Dhanmondi, Dhaka-1205, Bangladesh

India
ASUS Technology Pvt. Ltd. *
+91-22-4005-8888

Mumbai
101-108, Bonanza 'A' Wing, Sahar Plaza Complex, Andheri Kurla Rd, Andher, Mumbai-400059, India.

Indonesia
PT. Astrindo Senayasa *
+62-21-612-6555

Jakarta
Gedung Mal Mangga Dua Ruko No. 25 Jl. Arteri Mangga Dua Raya, Jakarta 10730.
Indonesia

PT. Berca Cakra Teknologi *
+62-21-344-2234

Jakarta
Jl. Tanah Abang 3 No. 19 G-J, Jakarta Pusat 10160, Indonesia

Japan
ASUS Japan Inc.
0800-123-2787

Chiba
279-0032, 10-6 Chidori, Urayasu City, Chiba, Japan

Korea
ASUS Korea Co., Ltd.
+82-2-1566-6868

Seoul
#306, Chungjin B/D, 53-5, Wonhyoro-3ga, Youngsan-goo, Seoul, Korea 140-719

Malaysia
Asustek Malaysia Office
+603-2148-0827

Kuala Lumpur
G-2,Ground Floor,IT@SPS,Wisma SPS,Jalan Imbi 55100, Kuala Lumpur Wilayah Persekutuan, Malaysia

Mauritius
Pascal Computer Services Ltd. * +230-2131518

Port-Louis
40/42 St Georges Street Port-Louis, Mauritius

Myanmar
Golden Power Technology *
+95-1-226664
Yangon
No. 72, Lanthit Street, Lanmadaw TSP, Yangon, Myanmar

New Zealand
ASUS New Zealand Limited / 0800-278-788

Auckland
L1, 131 Khyber Pass Road, NewMarket, Auckland, New Zealand

Philippines
Banbros Commercial Inc. / +63-2-7273009

Metro Manilla
Banbros Corporate Center #32 Pilar, Corner Araullo Street, Addition, Hills, San Juan, MM, Philippines

Singapore
Asustek Computer (S) Pte. Ltd.
+65-6720-3835
No. 1 Coleman Street,#04-18 The Adelphi, Singapore 179803

Sri Lanka
Epsi Computers (Pvt) Ltd. * +94-11-2502533

Colombo
#302A Galle Road, Colombo 4, Sri Lanka

Thailand
ASUSTek Thailand / +662-679-8367~70

Vietnam
ASUS Technology (Vietnam) Co., Ltd. / +84-8-8300446 Ext. 112

Austria
0820-240513

Belgium
+32-(0)-78150231

Bulgaria
Most Computers Ltd. *
+359-2-91823

Sofia
Bl. 240, Blv. Shipchenski prohod, 1111 Sofia, Bulgaria

Croatia
M SAN Grupa D.O.O. * / +385-1-3654-961

Zagreb
Buzinski prilaz 10. Zagreb 10010/385 Croatia

Czech Republic
+420-596-766-888

China
Asustek Computer China
Shanghai / +86-21-5442-1616

France
0821-232787

Germany
01805-010920

Greece
80044142044

Hungary
+36-15-054-561

Italy
199400089

Netherlands
0800-023-2694

Poland
+48-225718040

Portugal
+351-808-789-887
Romania
Euros SRL * /800800316

Serbia
KIM-TEC Ltd. *
+381-11-2070-677

Slovak Republic
+421-232-162-621

Slovenia
Accord 92 DOO * / +386-01-511-47-50

Ljubljana
Stegne 13, 1000 Ljubljana, Slovenia

Spain
+34-902-889-688

United Kingdom
+44-870-120-8340

Switzerland
+41-848-111-010 (German / French)
+41-848-111-014 (German / French)
+41-848-111-010 (Italian)

Israel
Ronlight Digital Ltd. *
+972-3-9520520

Iran
Digital Guaranty *
+98-21-8855-2441

Pakistan
Shing Technologies Inc. *
+9221-5824561

Saudi Arabia
Asus Al-Aqlemia Trading Est.
+966-1-460-3216

Syria
Digital Plus Co. *
+963-21-2246260

Turkey
ASUSTeK Computer (Turkey) Pty Ltd
+90-216-521-4601

Istanbul
Alemdag Cad. Masaldan Is Merkezi No:46 D.1 Kisikli, Uskudar , ISTANBUL, TURKEY.

United Arab Emirates
ASUSTeK Computer (Dubai) Pty Ltd.
+971-4-2833-728

Dubai
Office #103, 1st Floor, Zalfa Bldg., Garhoud Road, Al Garhoud Area, Dubai, United Arab Emirates (UAE), P.O. Box 113499

Canada
Asus Service Center Canada
+1-888-678-3688

USA
+1-888-678-3688

Estonia
Servisa ICT * / +372-6671796

Latvia
Servisa ICT * / +371-7-408838

Lithuania
Servisa ICT * / +370-37-328442

Russia
+7-495-231-1999

Ukraine
DataLux Ltd. *
+380-44-4961791

South Africa
ASUSTeK Computers Pty Ltd.
+27-11-783-5450

Taiwan
ASUSTeK COMPUTER INC.
0800-093-456

Hong Kong
ASUS Technology (Hong Kong) Co. Ltd / +852-3582-4770

Mattias Inghe, *mattias.inghe@idg.se*

Så kopplar du datorn till tv:n

Att ansluta sin pc till skärmen på skrivbordet klarar de flesta. Så att koppla datorn till tv:n kan väl inte vara så svårt? Jo, tyvärr. Det är många saker att hålla reda på, och det finns fullt av fallgropar. Här är guiden till en lyckad pc till tv-upplevelse.

Avancerad

Tid: 1 timme

Det här lär du dig:

- Vilka anslutningsmöjligheter som finns för att koppla bild- och ljudsignal från datorn till tv:n.
- Hur du ställer in rätt signal.
- Vad du ska tänka på om du köper nya prylar.

DET ÄR DAGS att ta tv:n ur 1900-talet och in i nutiden! Dumburken kan användas till så mycket mer än att zappa mellan Grey's Anatomy, MTV och Sverker Olofsson. En modern tv har alla möjligheter att bli en förlängd del av hemmets andra stora mediemaskin – datorn.

Allt mer film- och tv-innehåll går i dag att få tag på via webben. Tv-stationer har mängder av klipp och program i strömmad form. SVT har ett helt programarkiv att gräva i. Bildstorleken är inte direkt hd, men det är kanske inte det som är den främsta anledningen att koppla in tv:n. Att sitta hukad framför skrivbordet och titta på senaste Mitt i naturen känns fånigt när du kan

Steg 1: Välj rätt kabel och kontakter

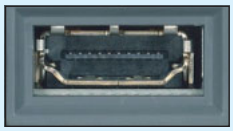
DU VILL GIVETVIS ha en så bra bild som möjligt på din tv. Har du en ny, fin lcd- eller plasma-tv med full hd-kapacitet vill du givetvis ha ut samma bildkvalitet från din dator.

Du kan inte ändra på upplösningen hos materialet – ett Youtube-klipp i fullskärm ser inte kul ut ens på en datorskärm. Men du har också en hel del material som foton, dvd-filmer och kanske ett och annat spel som förtjänar bästa möjliga behandling. Det är därför viktigt att välja rätt port för överföringen av videosignalen.

Här är en lista över de vanligast förekommande utgångarna från dator och grafikkort, från det just nu bästa alternativet till det sämsta. Identifiera den kontakt som sitter på din dator och den kontakt du har på tv:n. Sedan går du till din hemelektronikaffär och köper en kabel som passar däremellan.

Både för hdmi och hdmi via dvi är det viktigt att hålla koll på ljudet. Det går att få ut digitalt surroundljud via hdmi-utgången, och i vissa fall även via dvi. Dvi är inte byggt för det, men en del pci express-grafikkort använder kanaler i dvi-porten på det sättet när de kör i hdmi-läge. Det kräver att grafikkortet har stöd för intern ljudhantering, och att du ställer in rätt ljudutgång i datorn.

Var noga med detta när du köper ett nytt grafikkort. Alternativet är att dra separata ljudkablar till tv:n.

HDMI. High definition multimedia interface är ett digitalt gränssnitt för att föra över bild i upp till full hd-format (1080p) och även digitalt ljud upp till 7.1 surround. Hdmi är det nya standardformatet för att koppla ihop tv:n med tv-boxar, blu-ray-spelare och spelkonsoler med mera.

Om du har en hdmi-utgång i datorn och en motsvarande ingång i tv:n så är de helt klart ditt bästa alternativ. Grafikkort med hdmi-kontakt är inte så vanliga, men det finns en handfull, från budgetversioner upp till kraftfulla gamer-kort.

Signaltyp: Digital.
Kopplas till: Hdmi.
Bästa bildformat: 1080p.
Övrigt: 7.1 audio, möjlighet till fjärrstyrning.

Dvi-d

Dvi-i

DVI. Ett nästan lika bra alternativ som hdmi är dvi. Signalen är digital och fullt kompatibel med hdmi. Hdmi har högre maxkapacitet, men med dvi och ett hyfsat grafikkort så är hd-kvalitet inget problem. Du behöver en dvi till hdmi-kabel eller en adapter baktill på datorn som ger dig rätt kontakt till en vanlig hdmi-kabel.

Dvi finns i två varianter. Dvi-d stödjer bara digital överföring medan dvi-i även är bakåtkompatibel med analoga skärmar.

Signaltyp: Digital.
Kopplas till: Hdmi.
Bästa bildformat: 1080p.
Övrigt: 5.1 audio (ibland).

luta dig tillbaka i tv-soffan i stället. Speciellt om du inte tittar ensam.

Men det finns också video via nätet i högre kvalitet. Video on demand-tjänster över ip blir allt vanligare. Än så länge har inte användandet direkt exploderat, men det går att titta på en hel del filmer och andra program i nära dvd-kvalitet från till exempel SF Anytime. Sedan har vi hela fältet av bittorrent-nedladdade filmer och tv-serier med mera. Inte sällan är det olagligt, men det finns undantag. Och de filmerna kan ha både full dvd- och hd-kvalitet, och ska givetvis avnjutas på bästa sätt.

Fotobildspel i tv-soffan

Det digitala fotoalbumet förtjänar att visas på en central plats i vardagsrummet, och dina hemvideor är filmade med dvd- eller hd-kvalitet och bör också spelas upp i samma kvalitet. Kanske har du även skaffat en blu-ray-läsare till datorn och vill kunna titta på filmer den vägen?

Ett sätt att få allt detta är att köpa en färdig mediedator och ställa in den i vardagsrummet. Men det är en både dyr och för många onödig investering. Om du inte tänker utnyttja den till fullo, som tv-mottagare, hårddiskvideo, musikspelare, spelmaskin och så vidare, kan en enkel sladd från skrivbordsdatorn vara allt du behöver.

I den här skolan tittar vi därför på hur din vanliga pc – stationär eller bärbar – på bästa sätt kopplas samman med tv:n. ●

PÅ NÄSTA SIDA: Tv:n som datorskärm

mellan din dator och tv

KOMPONENT. Komponentvideo är den av de analoga varianterna som ger den bästa bilden. Namnet innebär egentligen bara att signalen är uppdelad på fler än en kontakt och kanal. I tv-sammanhang innebär detta tre rca-kontakter som har hand om olika bildinformation.
I teorin går det att överföra full hd (1080p) över dessa, men det är inte så vanligt att tv:n som tar emot signalen har stöd för det.

Komponent

Signaltyp: Analog.
Kopplas till: Komponent, scart (med adapter).
Bästa bildformat: 1080p.

Vga

VGA OCH DVI-A. Det vi i folkmun kallar för vga är i själva verket en 15-pinnars d-sub-kontakt som överför analog datorskärmssignal. Dvi-a för över samma signal, men via en dvi-kontakt. Vga består av tre kanaler bildsignal och kan ge mycket bra kvalitet. Full hd-bild ska inte vara något problem, hur högupplöst bild du kan visa styrs snarare av ditt grafikkort. Signalen är analog och känsligare för störningar än dvi och hdmi.

Vga-signalen fungerar på annat sätt än en vanlig tv-signal, så en analog tv kan inte visa den. Med en hdtv går det däremot utmärkt.
Signaltyp: Analog.
Kopplas till: Vga (endast på hdtv).
Bästa bildformat: 1080p.

S-VIDEO. Den vanligaste utgången för analog tv-signal på grafikkort. Den har också en uppdelad videosignal, vilket gör att kvaliteten kan bli hög. Men det finns bara två kanaler – färginformation i en och ljusstyrka i en annan, så kvaliteten är inte lika hög som hos komponentvideo. Alla tv-apparater har inte heller s-video-stöd, och då ser bilden färglös ut.
Signaltyp: Analog.
Kopplas till: S-video, scart (med adapter).
Bästa bildformat: 576i (högre om kontakten har rgb-kanaler).

KOMPOSIT. Kompositvideo skickas vanligen via en gul rca-kontakt på din dator eller dvd-spelare. Det är en enkel videokanal som ger dig en bildkvalitet som har samma mängder punkter som s-video, upp till 576 linjer, men där signalen har svårare att hålla isär informationen. Resultatet blir en bild som inte är lika skarp som s-video, och ungefär motsvarar gammal marksänd tv.
Signaltyp: Analog.
Kopplas till: Komposit, scart (med adapter).
Bästa bildformat: 576i.

Har du bara en vga-utgång och en gammal bildrörs-tv? Det finns lösningar även för dig, i form av konverterare som omvandlar vga-signal till tv-signal. Dessa kostar mellan 200 och 2 000 kronor. De enklaste konverterar till 576i och skickar vidare som komposit, och de mest avancerade omvandlar till nästan njutbar hd via komponentutgång.

”För bästa kvalitet bör upplösningen

Steg 2: Ställ in rätt signal

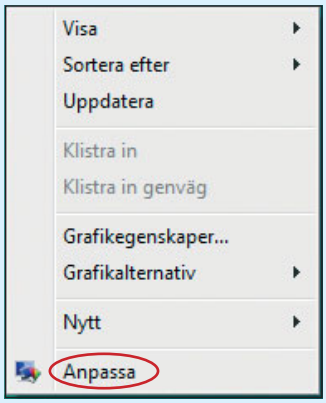
EN TV HANTERAS i Windows precis som en extra datorskärm. Du kan antingen använda den som en kopia av din datorskärm, så att den visar samma sak som du ser på skärmen, eller som en förlängning av ditt nuvarande Skrivbord, så att det sträcker sig över två skärmar.

Vi har valt att visa hur du ställer in det senare, så kallad extended desktop. Då kan du visa saker på tv:n samtidigt som datorn är tillgänglig för annat. Vi visar här hur det fungerar i Vista. För XP är inställningarna i stort sett desamma. Först kopplar vi pc:n till en modern platt-tv och på nästa sida går vi igenom några extra steg som krävs för en analog tv.

Så kopplar du in platt-tv:n

För digital signal (hdmi och dvi) och för vga direkt till hdtv gör du precis som när du kopplar in en extra skärm till din pc:

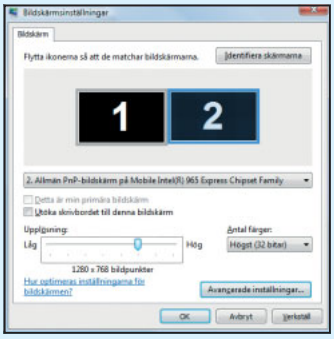
1 Starta datorn. Koppla in och slå på skärmen. Om Windows upptäcker en ny skärm (detta sker dock inte alltid, av olika skäl) så startar en inställningsguide. Välj önskat visningsläge och tryck på ***Verkställ***.

STEG 1. Högerklicka på Skrivbordet för att få upp denna meny.

Om inställningsguiden inte startar automatiskt kan du enkelt göra samma inställningar manuellt. Så här gör du:

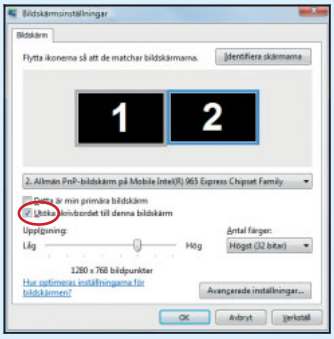
Högerklicka på Skrivbordet. Välj ***Anpassa***, och sedan ***Bildskärmsinställningar***.

STEG 2. Klicka på skärm 2 för att aktivera den.

2 Där ser du inställningarna för din aktiva skärm. För att ändra dem och aktivera din andra skärm (tv:n) klickar du på skärm 2, eller väljer den i rullgardinsmenyn. Sedan ställer du in rätt skärmstorlek.

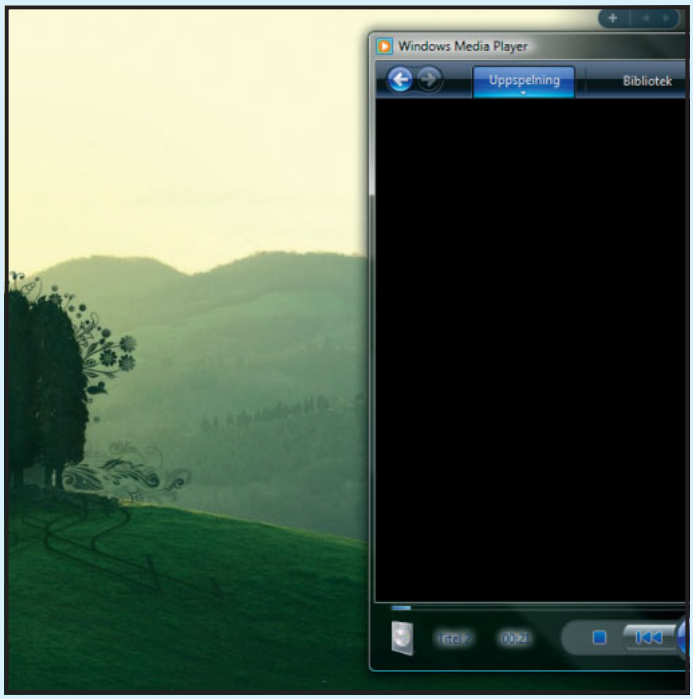
För bästa kvalitet bör upplösningen vara exakt samma som i din tv. Oftast står korrekt upplösning i handboken. Det står inte alltid på tv:n vilken upplösningen är, men stöder den full hd så är den 1 920 x 1 080 pixel. Står det däremot bara ”HD ready” kan det innebära den enklare varianten av hd,1 366 x 768 pixel.

STEG 3. Kryssa i ”Utöka skrivbordet till denna bildskärm”.

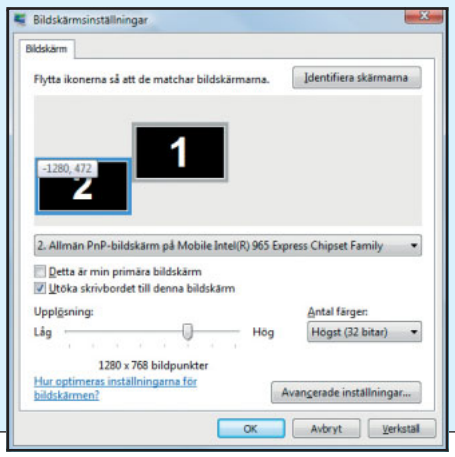
3 Till sist, välj ***Utöka skrivbordet till denna bildskärm*** för att aktivera tv:n som extra skärm, och klicka på ***Verkställ***.

4 Nu bör du ha en tv med samma Skrivbordsbakgrund som din dator, fast utan ikoner och programfönster. Men för du ut musen till höger på skärmen så dyker den i stället upp på din tv, som om de satt ihop. Du kan nu börja dra och släppa fönster mellan de två skärmarna. Kör du en mediespelare eller till exempel webbläsare i fullskärm på den ena skärmen så syns ingenting på den andra.

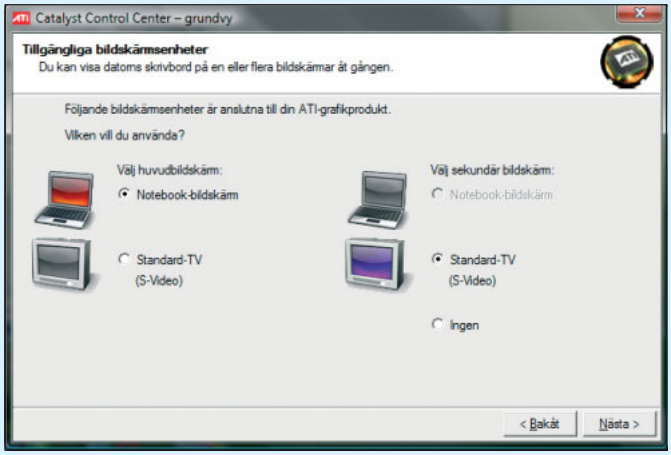
STEG 4. Nu kan du dra och släppa fönster mellan datorskärmen och tv:n.

5 Du kan också välja att ”placera” de två skärmarna på andra sätt i förhållande till varandra, till exempel så att du drar fönster till vänster i stället, eller snett nedåt.

STEG 5. Här talar du om för datorn hur din tv (skärm 2) är placerad i förhållande till datorn.

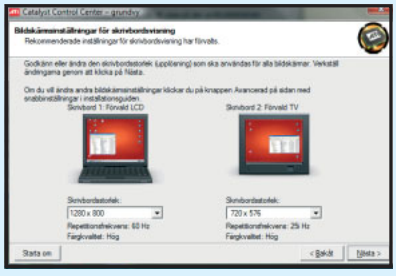
vara exakt samma som i din tv”

STEG 1. I ditt grafikkorts inställningsprogram väljer du rätt tv.

Så kopplar du in bildrörs-tv:n
För att koppla in en analog tv gör du samma sak som på föregående sida, men du behöver också ställa in ett par andra saker:

1 Om inte datorn upptäcker det själv, kan du behöva tala om för den att det just är en analog tv du använder, och vilken typ av signal datorn har att göra med. Inställningarna för de olika formaten hittar du i ditt grafikkorts inställningsprogram. Till exempel i Catalyst Control Center om du har ett ATI-kort och Nvidia Control Panel om du använder ett Nvidia-kort.

STEG 2. Välj sedan rätt upplösning för din analoga tv.

2 Sedan ställer du in en korrekt bildstorlek. En analog tv som fungerar för gammal tv-signal av typen pal (se punkt 3) har en upplösning på 768 x 576 punkter.

STEG 3. Sedan väljer du färgkodningsformat. I Sverige gäller pal b eller g.

3 Men bara rätt bildstorlek räcker inte. Tv-signalen finns i flera olika format för färgkodning, som används i olika länder.

I Sverige använder vi pal b eller pal g, i USA däremot gäller det lite mer lågupplösta formatet ntsc.

4 Slutligen måste du hitta tv-signalen från datorn på din tv. Oftast ligger den på en dedikerad av-kanal (det brukar vara kanal 0, eller så har fjärrkontrollen en separat knapp för av eller video). På vissa tv-apparater kan du behöva göra en vanlig kanalsökning för att få tag på signalen. Sedan ska det vara klart. Har du varit noggrann med korrekta utgångar på datorn, rätt kabel mellan datorn och tv:n och rätt inställningar på datorn så bör din tv:s nya liv som datorns förlängda arm och extra ansikte kunna börja.

Det här ska du tänka på för bästa möjliga resultat med en hdtv

Pixelmappning. Pixelmappning innebär att en pixel som datorn skickar motsvarar en pixel på tv-skärmen. Om du ska visa en film så gör det inte så stor skillnad, men vill du kunna läsa text, surfa eller visa högupplösta foton så är en korrekt pixelmappad bild betydligt bättre än en som måste skala om bilden. Om detta fungerar eller inte har med din tv att göra. Vissa tv-apparater har stöd för pixelmappning på hdmi-porten, vissa på dvi-ingången och vissa på vga-porten.

Det är också förvånansvärt många tv-apparater som inte har den här funktionen alls. Då hjälper det inte att du ställer in exakt rätt upplösning på utsignalen, tv:n kommer ändå att skala upp och sedan skala ned, vilket resulterar i sämre detaljskärpa. Så tänker du investera i en ny tv – se till att den har pixelmappningsstöd på den port du tänker använda. Funktionen har lite olika namn hos olika tillverkare. Håll utkik efter ”pc mode”, ”dot by dot”, ”1:1 imaging”, ”justscan”, ”0% overscan” eller just ”pixelmapping”.

Hdcp. Vill du spela blu-ray-filmer på datorn finns det en annan sak du måste tänka på. Dessa filmer, och även en del annat kommersiellt material i hd-format är skyddat med hdcp (high-bandwidth digital content protection). Det är ett system utvecklat av Intel som ska skydda materialet från att bli kopierat medan det spelas upp. Är materialet hdcp-skyddat måste du se till att allt från blu-ray-läsaren till programmet, grafikkortet, kabeln och tv:n är hdcp-kompatibla. Annars får du antingen lägre bildkvalitet eller ser inte ett smack.

Se upp med s-video när du kopplar in en analog tv!

Att koppla in sin tv från datorns s-videouttag kan vara en förvirrande syssla. Kontakten kan dölja både en kompositsignal och en trekanalig rgb-signal. Därför finns det till exempel kablar från s-video till rca, som kopplas till kompositingången på en tv, och flera andra varianter som kan vara svåra att skilja på. Det är inte ovanligt att användare kopplar in vad de tror är en s-video, men som i själva verket är en komposit-kabel, eller tvärtom. Och i bägge fallen får du en felaktig bild. Då hjälper inga färg- eller formatinställningar i datorn förrän den fysiska sladdhärvan har retts ut.

”Visst vore det skönt att slippa alla

Steg 3: Så optimerar du din nya pc-tv

ALLT ÄR KOPPLAT och du har fått signalen att gå fram som den ska. Nu kan du finjustera lite om du vill.

Ljudet. Har du en bra bild vill du självklart också ha bra ljud. Så glöm inte bort att du också måste ha en audiokoppling mellan datorn och tv:n. Har du ett grafikkort med hdmi och stöd för hdmi audio så har du ditt på det torra.

Det näst bästa alternativet är om ditt ljudkort har en s/pdif-utgång (och din tv har en motsvarande ingång, givetvis). Den kan överföra högkvalitativt ljud i 5:1-format digitalt. De flesta ljudkort har annars fem kanaler i analog form som får dras till tv:n separat.

LJUDKORT. Så här ser en optisk s/pdif-port ut.

I värsta fall har du bara en hörlursutgång. Den kan då kopplas till din tv:s ingång för analog stereo, och kan kräva en del trixande med volyminställningar innan det låter bra.

Kom också ihåg att du eventuellt måste ange rätt ljudkälla på din tv för att kunna höra något alls. Speciellt om du kör bild via hdmi, då lär tv:n anta att ljudet kommer samma väg.

Stora typsnitt. En tv används inte likadant som en datorskärm. Du sitter längre ifrån skärmen, vilket gör att punkttätheten upplevs som högre. Speciellt om den inte har full pixelmappning. Menytexter, muspekare och annat i Windows är designat för att se bra ut på en datorskärm med cirka 96 dpi (punkter per tum), där du sitter nära och arbetar. Därför finns det möjlighet att i Windows ställa in storleken på typsnitt, fönsterramar med mera för att anpassas till tv-användning (eller egentligen till nya, mer punkttäta datorskärmar, men effekten blir densamma).

I Windows Vista går du in på samma sätt som för skärminställningar, men klickar på ***Justera teckenstorlek (DPI)*** när du kommer till ***Anpassa***-menyn. (I Windows XP finns samma val under alternativet ***Avancerat*** där du ställer in skärmstorleken.) Tyvärr har Microsoft inte gjort det hela särskilt smidigt för oss med dubbelskärmar ännu. Du får samma textstorlek på tv:n som på datorskärmen, och för att ändra från det ena läget till det andra krävs en omstart av datorn.

Fjärrstyrning. Okej, du har en bra bild och bra ljud från datorn, men den står i andra änden av vardagsrummet, eller i rummet intill. Du vill inte behöva knalla fram och tillbaka varje gång du ska pausa en film eller ladda in en ny bild att visa. Därför behöver du trådlös kontroll av datorn från där du sitter. Paket med mus och tangentbord som styrs via bluetooth eller annan radiolänk finns att köpa för allt från ett par hundra till ett par tusen kronor. Se bara till att det just är en rf-sändare och inte optisk överföring via ir. Ir fungerar bara om du har datorn rakt framför dig.

Ska du köpa nytt? Tänk

VI HAR SKRIVIT den här guiden utefter vad du kan tänkas ha för hårdvara hemma. Men står du inför valet att köpa nya prylar så kan du göra några smarta val som eliminerar många problem. Här är några saker vi rekommenderar att du tittar extra noga på om du ska skaffa ny dator, nytt grafikkort till din pc eller en ny tv.

HÖGUPPLÖST. Ska du köpa ny tv? Välj en som stöder 1080p.

Tv

■ Bäst bild och minst krångel får du med en tv som stöjder full hd (1080p) och hdmi. Det innebär 1 920 x 1 080 bildpunkter. Även 720p, eller 1 280 x 720 punkter räknas som hd, men den högre upplösningen börjar bli klart dominerande på nya tv-apparater.

Tv trådlöst … funkar det?

MEDIA EXTENDER. Strömma trådlöst från pc:n till tv:n via en sådan här.

VISST vore det skönt att slippa bekymra sig om alla dessa sladdar fram och tillbaka. Tv:n var ju själv från början en mottagare av trådlösa signaler, så varför skulle det vara omöjligt att fixa en trådlös överföring till den från din pc?

Tja, du kan inte direkt börja sända digital-tv själv från datorn. Det är inte bara tekniskt svårt utan också olagligt. Men det finns sätt att göra sig fri från kabelelän-det, även om det ibland skapar mer problem än det löser:

Media Extender. Kör du Windows Media Center på din pc så kan du skaffa en Media Extender. Det är en liten låda som du kopplar till

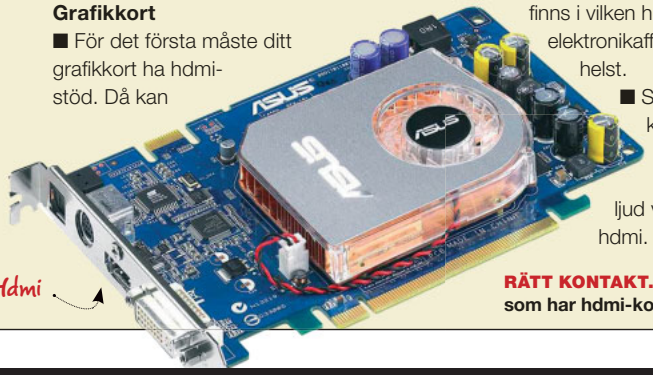
dessa sladdar”

på det här!

■ Kolla så att tv:n har stöd för pixelmappning via den port som du kopplar till datorn.
■ En bonus är om tv:n har en vga-ingång. Det gör att du ganska snabbt och enkelt kan koppla upp en annan dator, till exempel en bärbar, och visa innehåll från den.

Grafikkort
■ För det första måste ditt grafikkort ha hdmi-stöd. Då kan du antingen få ut full hd via dvi eller en hdmi-port. I hdmi-standarden ingår också stöd för kopieringsskyddet hdcp.
■ För enkelhetens skull, välj gärna ett grafikkort med inbyggd hdmi-kontakt i stället för att ta ut signalen via dvi. Då är det lättare att hitta en kabel som passar. Bra hdmi-kablar finns i vilken hemelektronikaffär som helst.
■ Se till att kortet har stöd för ljud via hdmi. Antingen via en inbyggd ljudkrets eller genom att man tar ljudet från datorns ljudkort och kopplar in det via grafikkortet. Bägge varianterna finns, i både dyrare och billigare grafikkort.

Övrigt i datorn
■ För högupplösta filmer behöver du skaffa en blu-ray-läsare. Den behöver som allt annat ha hdcp-stöd, och du behöver också ett mediespelarprogram som hanterar detta.
■ Har du inte ljud via hdmi, men kan tänka dig ett nytt ljudkort, se till att det har en optisk s/pdif-utgång.
■ Är du intresserad av att använda din pc fullt ut som mediedator? Då kan ett dtv-kort vara på sin plats. Det fungerar precis som en digital-tv-box men sitter i datorn.
■ Det finns bra program som gör hanteringen av mediefiler och eventuell tv från pc till tv mycket smidig. Windows Media Center, som ingår i Home Premium- och Ultimate-versionen av Windows Vista är kanske det vanligast förekommande. Andra alternativ är GB-PVR Mediacentre och Media Portal som båda två kan laddas ned och användas gratis.

RÄTT KONTAKT. Satsa på ett grafikkort som har hdmi-kontakt.

din tv. Den tar emot strömmande media från en värddator med Media Center-program och visar på tv:n.

Media Extender är kopplad till datorn via nätverk med dhcp, eller direkt till datorn med en nätverkskabel. Och det funkar också via wifi. Men testa först med till exempel en bärbar dator att du får bra signal mellan routern och platsen där tv:n står. Xbox 360 har en inbyggd Media Extender.

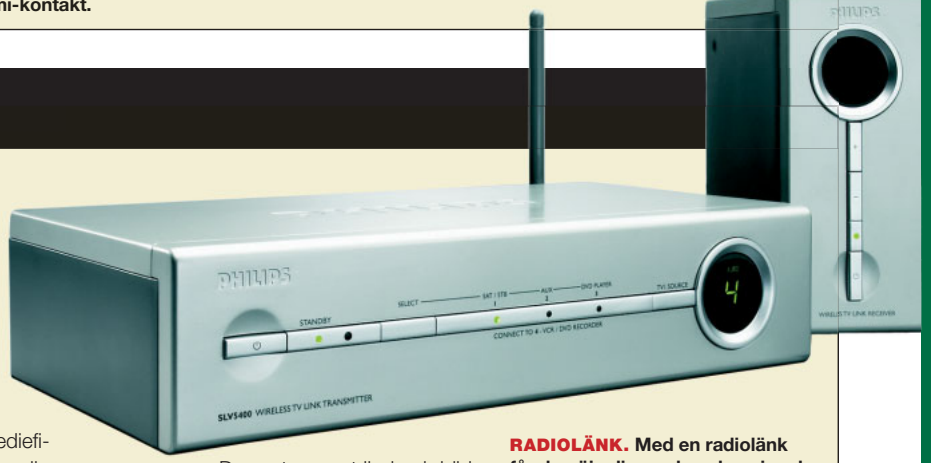
Medieboxar. Den här sortens mediespelare för tv-bänken har blivit allt vanligare. Dessa hårddisklådor med inbyggd bildprocessor och uppspelningsprogram hanterar många olika mediaformat och ger oftast hög kvalitet ut till tv:n via hdmi.

En del är också nätverksuppkopplade och kan komma åt mediefiler på en hemmaserver, eller om du väljer att dela ut en mediekatalog på din nätverksanslutna dator. Det senaste på den här fronten är just boxar med trådlös anslutning.

Radiolänk. Det finns ett antal produkter som skickar en tv-signal trådlöst.

MEDIEBOX. Via en mediebox kan du också skicka pc-filer trådlöst till tv:n.

Dessa tar emot ljud och bild i en enhet, skickar informationen som radiosignal till mottagaren, som skickar den vidare via kablar till tv:n. Vi kan däremot inte hitta någon sådan produkt som klarar av att sända högupplöst bild, utan du får nöja dig med analog signal ut via scart.

Trådlös hdmi. Det talas mycket om det och flera tillverkare, bland annat Philips och Belkin,

RADIOLÄNK. Med en radiolänk får du nöja dig med analog signal ut via scart.

har sagt att de har produkter på gång. Men än så länge lyser trådlösa hdmi-länkar med sin frånvaro. Men tekniken är i alla fall möjlig och lär dyka upp i framtiden. Hoppas vi.

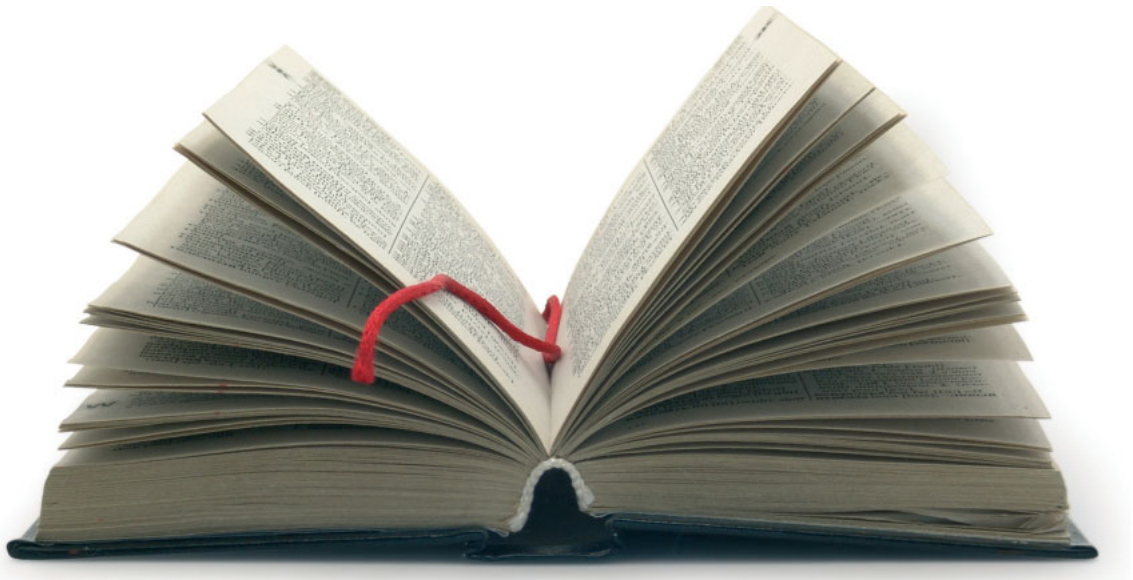
LÄS MER PÅ PCFORALLA.SE

Med gratisprogrammet Joost får du 500 tv-kanaler via datorn. Läs mer om hur du använder programmet på *pcforalla.se/extra*

SNABBGUIDE

Martin Appel, *martin.appel@idg.se*

Så enkelt sparar du dina **viktiga bokmärken**

Din värdefulla samling med bokmärken behöver inte försvinna när du byter dator. De är lätta att spara, och du kan dela dem med dina vänner.

NÅGRA KALLAR DEM ”bokmärken”. Andra använder ordet ”favoriter”. Oavsett vilket handlar det om en otroligt smart funktion som finns inbyggd i alla webbläsare.

Så snart du hittar en intressant webbsida kan du spara en genväg i din webbläsare. Nästa gång du vill besöka sidan blir det med andra ord enkelt att hitta tillbaka. Det enda som krävs är ett klick på rätt bokmärke.

Skapar du många bokmärken kan du sortera dem i mappar. Du kan exempelvis ha en mapp med tidtabeller, en som handlar om it-nyheter och en tredje som innehåller uppslagsverk och lexikon. Genom att högerklicka på en mapp kan du direkt öppna alla sajter som flikar.

Ju mer du surfar, desto större och mer värdefull blir din bokmärkessamling. Det vill med andra ord till att den inte försvinner – och det är tyvärr lätt hänt. Om du byter dator blir du av med allt jobb du har gjort, och samma sak gäller om datorn kraschar eller blir stulen.

Dela med dig till andra

En bra idé är därför att spara dina bokmärken som en fil. Den går att importera i vilken dator som helst och du kan använda den på din nya dator – eller dela med dig till dina vänner. Om en kompis har byggt upp en bra bokmärkessamling kan du dra nytta av hans eller hennes arbete.

De bokmärken du sparar lagras som en så kallad html-fil, och den kan läsas av alla webbläsare. Det är inga problem att föra över dina bokmärken från Internet Explorer till Firefox. Själva html-filen går även att visa i webbläsaren eller skriva ut på din skrivare.

Och har du en egen sajt kan du lägga ut hela din bokmärkessamling som en sajt som du gör öppen för hela världen. ●

Enkel

Internet Explorer eller Firefox

Tid: 5 minuter

Det här behöver du:

- En dator med Internet Explorer eller Firefox. Internetuppkoppling.

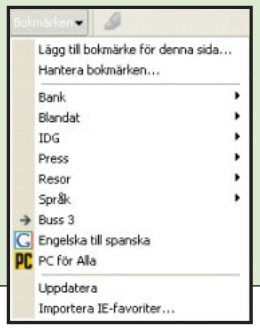
Det här lär du dig:

- Att spara dina bokmärken och flytta dem till en annan dator.
- Dela med dig av dina bokmärken till andra.
- Hur du sparar dina bokmärken på nätet med Google Verktygsfält.

Praktiskt att lägga dina bokmärken på nätet

Ett alternativ till att samla bokmärken i webbläsaren är att använda tilläggsprogrammet Google Verktygsfält. Om du installerar det får din webbläsare en extra verktygsrad med bland annat en bokmärkessamling. Fördelen är att de lagras på internet i stället för på din egen dator. Du kommer alltså åt samma bokmärken på alla datorer. Du som redan har sparat bokmärken i din webbläsare kan lägga till dem i Google Toolbar. Så här gör du:

1. Surfa till ***toolbar.google.com*** och välj ***Ladda ner Google verktygsfält***. Nu installeras verktygsfältet automatiskt och nästa gång du startar din webbläsare dyker det upp.

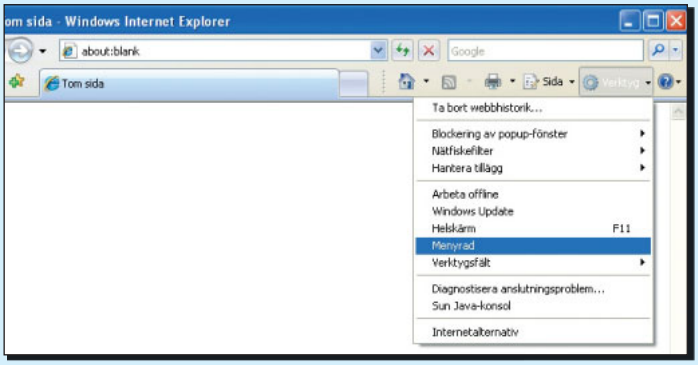

2. Du ser nu menyn ***Bokmärken***. När du besöker en sajt som du vill spara, klicka på stjärnan för att lagra den hos Google. Du öppnar en sajt genom att klicka på ***Bokmärken*** och sedan på sajtens namn. Du kan även importera bokmärken från din webbläsare härifrån.

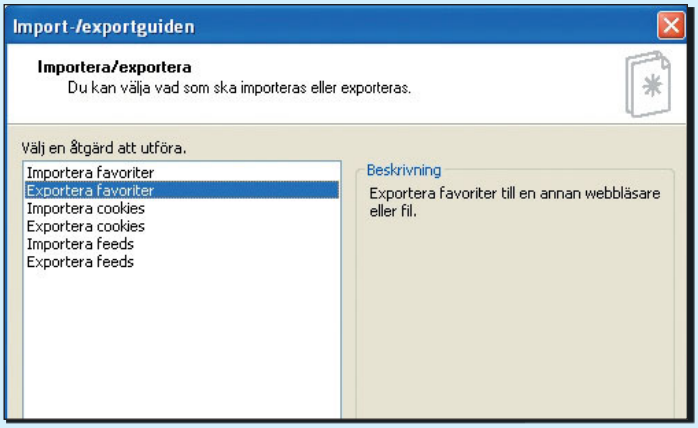
3. Om du sitter på en dator som inte har Google Toolbar installerat kan du gå till ***www.google.com/bookmarks***. Logga in med din Gmail-adress så får du se alla dina bokmärken som klickbara länkar.

Steg för steg: Spara dina bokmärken på nolltid

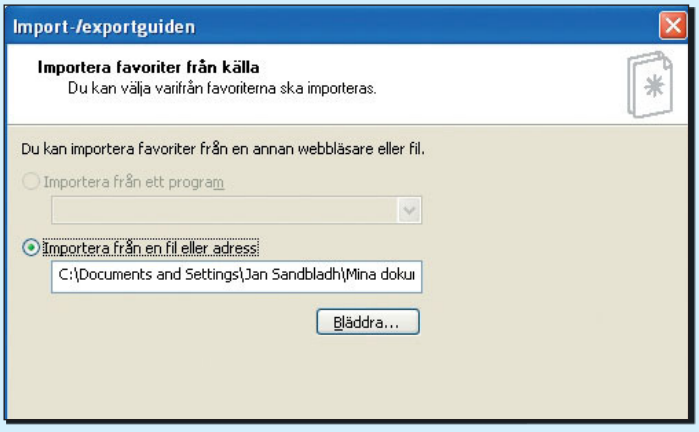
Internet Explorer

1 **VISA EXPORT-MENYN.** Klicka på ***Arkiv*** och välj ***Importera och exportera***. Om du har valt att dölja menyraden visar du den genom att klicka på ***Verktygsknappen*** och välja ***Menyrad***. Du kan också trycka ned ***Alt***-tangenten för att visa menyraden tillfälligt.

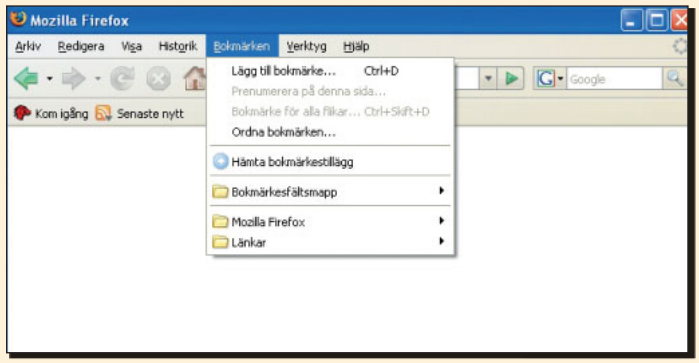

2 **EXPORTERA.** Genom att klicka på ***Nästa*** startar du en guide. Välj ***Exportera favoriter*** och klicka ***Nästa*** så kan du exportera alla favoriter. Markera ***Favoriter*** eller en enskild undermapp och välj ***Nästa***, ***Bläddra*** för att avgöra var de ska sparas. Avsluta med ***Nästa***, ***Slutför***.

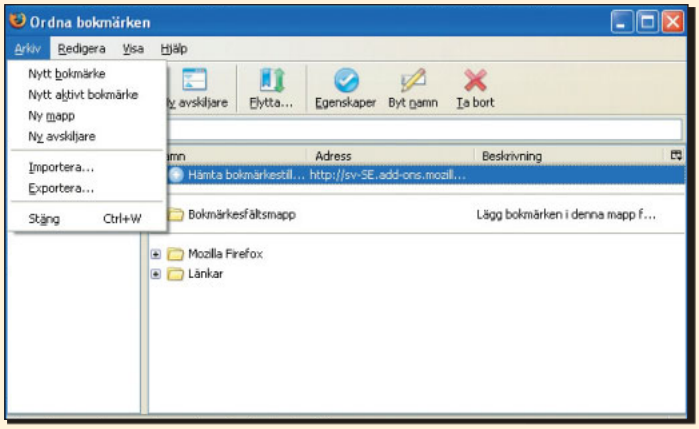

3 **IMPORTERA.** Nu har dina bokmärken sparats som en fil. Flytta den till en annan dator och välj ***Arkiv***, ***Importera och exportera***, ***Importera favoriter***. Klicka på ***Bläddra***, leta upp filen och välj ***Öppna***, ***Nästa***. Bestäm vilka mappar du vill importera. Bekräfta med ***Nästa***, ***Slutför***.

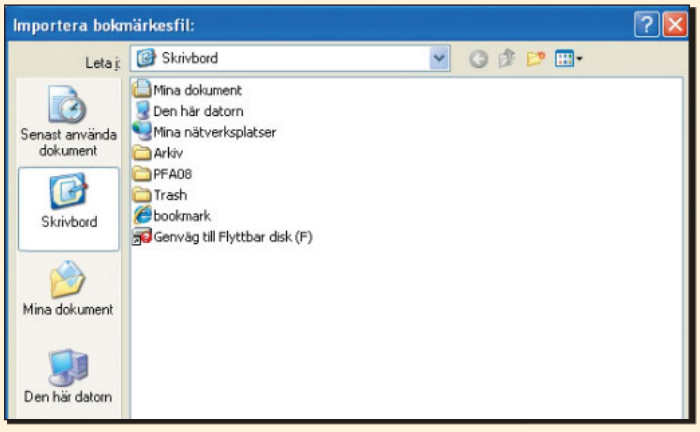
Firefox

1 **VISA EXPORT-MENYN.** I Firefox har du alltid rullgardinsmenyerna synliga, och som du ser finns det en speciell meny som heter just ***Bokmärken***. För att kunna spara dina bokmärken klickar du på den och väljer därefter alternativet ***Ordna bokmärken***.

2 **EXPORTERA.** Nu öppnas ett tilläggsprogram. För att starta exporten, välj ***Arkiv***, ***Exportera***. Du får nu välja var du ska spara filen. Det här fungerar precis som när du sparar filer i andra program: Bestäm var på hårddisken filen ska ligga, ge den ett valfritt namn och välj ***Spara***.

3 **IMPORTERA.** Nu har alla bokmärken lagrats som en fil. Importera den genom att flytta filen till din nya dator och välja ***Bokmärken***, ***Ordna bokmärken***, ***Arkiv***, ***Importera***. Välj ***Från fil***, klicka på ***Nästa*** och leta upp din fil. Kicka på ***Öppna*** så startar importen.

SNABBGUIDE

Fredrik Jones, *fredrik.jones@idg.se*

Var klimatsmart – stäng av datorn

I Windows Vista kan du ändra inställningarna för strömbrytaren i Start-menyn så att datorn stängs av ordentligt och inte fortsätter att dra ström.

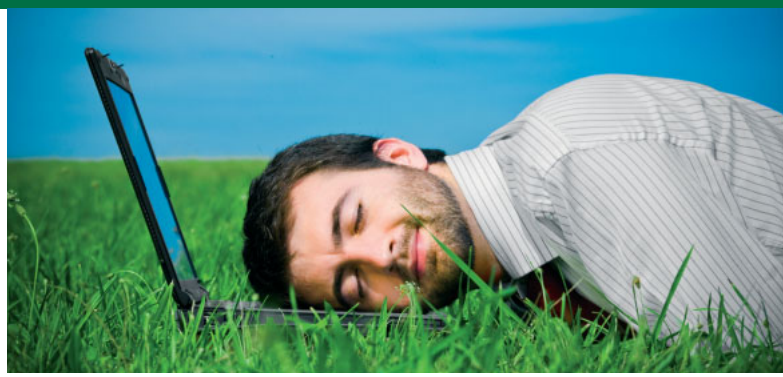
Medel

Windows Vista

Tid: 5 minuter

Det här lär du dig:

- Skillnaden på viloläge och att stänga av datorn helt – och hur du gör för att välja de olika lägena.

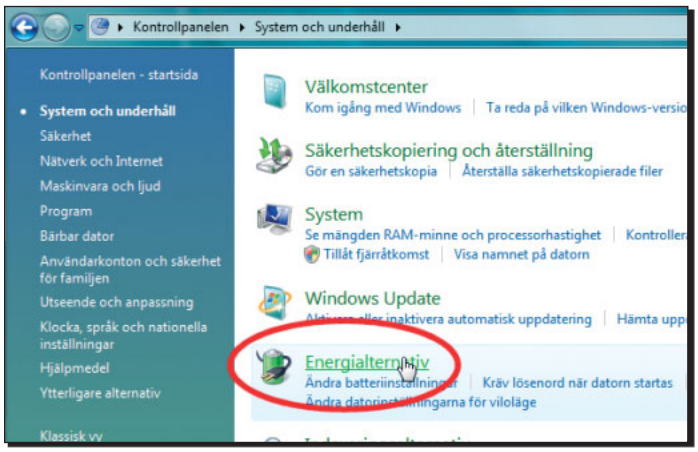

NÄR DU KLICKAR på strömbrytaren i Start-menyn i Windows Vista kommer inte datorn att stängas av. Standardinställningen är nämligen att datorn går ned i viloläge. Då sparar Windows automatiskt ditt arbete och stänger av bildskärm och fläktar.

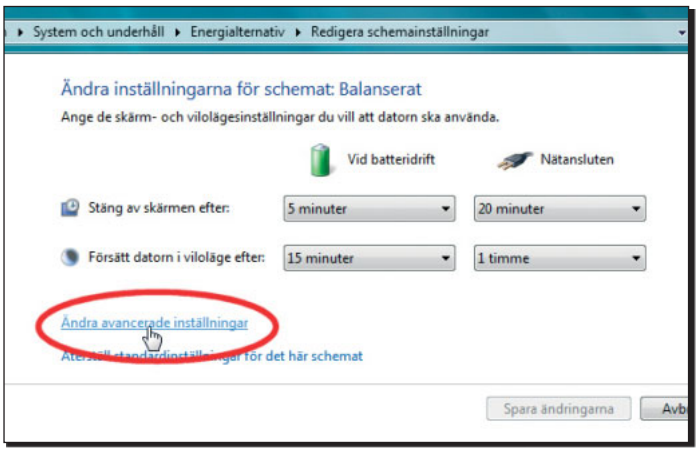
Visst är det praktiskt att slippa spara olika slags filer och få datorn att starta snabbare. Men när datorn befinner sig i viloläget kommer den att fortsätta dra en del ström. För att undvika viloläget bör du därför klicka på den lilla pilknappen till höger om strömbrytaren och hänglåset och välja alternativet ***Stäng av*** i menyn som visas. Eller så ser du till att ändra inställningarna för strömbrytaren så att datorn stängs av på riktigt.

Tänk på att viloläget är ett bättre alternativ än att låta datorn stå på när du inte använder den. Viloläget kommer du ändå åt genom att klicka på pilen i ***Start***-menyn. ●

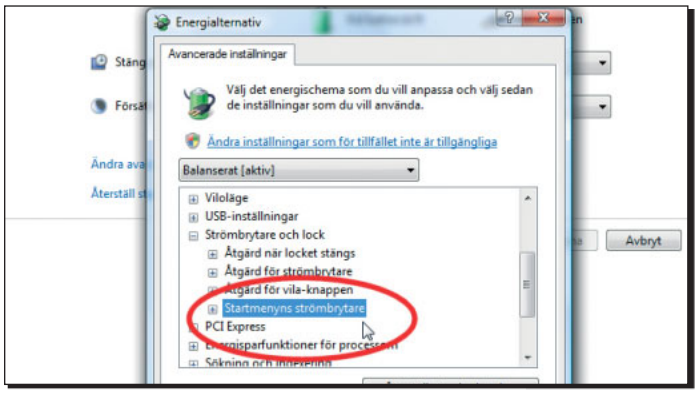
Så ändrar du så att strömbrytaren verkligen stänger av datorn

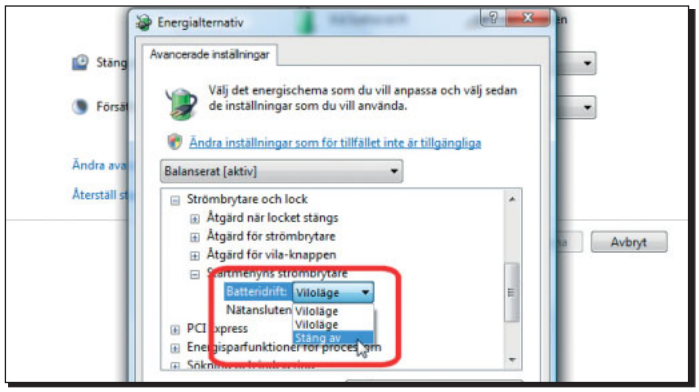
1 ÖPPNA ENERGIALTERNATIV. För att ändra inställningarna för Start-menyns strömbrytare börjar du med att öppna ***Kontrollpanelen*** och klicka på ikonen ***System och underhåll***. Klicka sedan på länken ***Energialternativ***.

2 AVANCERADE INSTÄLLNINGAR. Klicka på länken ***Ändra schemainställningar*** under det energischema som datorn är inställd på att använda. I nästa steg klickar du på alternativet ***Ändra avancerade inställningar***.

3 STRÖMBRYTARE OCH LOCK. I dialogrutan ***Energialternativ*** som öppnas bläddrar du ned till och dubbelklickar på alternativet ***Strömbrytare och lock***. Dubbelklicka sedan på alternativet ***Start-menyns strömbrytare***.

4 STÄNG AV. Klicka på den aktuella inställningen bredvid alternativen ***Batteridrift och Nätansluten*** (eller ***Inställning*** om du har en stationär dator). I den lilla listrutan som visas markerar du alternativet ***Stäng av***.

Fiffigt tillägg gör sökningen bättre

Med hjälp av små tilläggsprogram kan du utöka ditt Openoffice med nya funktioner, exempelvis en betydligt mer avancerad sökfunktion.

Medel

Openoffice 2.2

Tid: 10 minuter

Det här lär du dig:

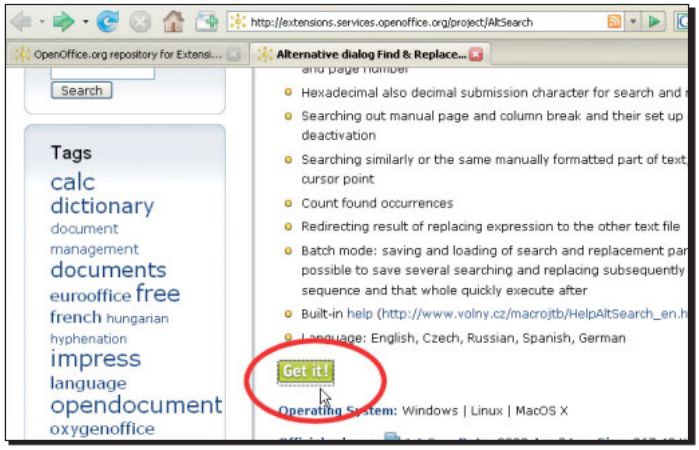
- Hitta och installera tilläggsprogram i Openoffice.

DU SOM ANVÄNDER webbläsaren Firefox är säkert van vid att ladda ned små tilläggsprogram som på olika sätt ger nya funktioner till webbläsaren. Men det är inte bara Firefox som går att ”förbättra” på det här sättet. Det går även att lägga till funktioner i de olika delprogrammen som ingår i Openoffice genom att ladda ned och installera så kallade ”extensions” eller tilläggsprogram.

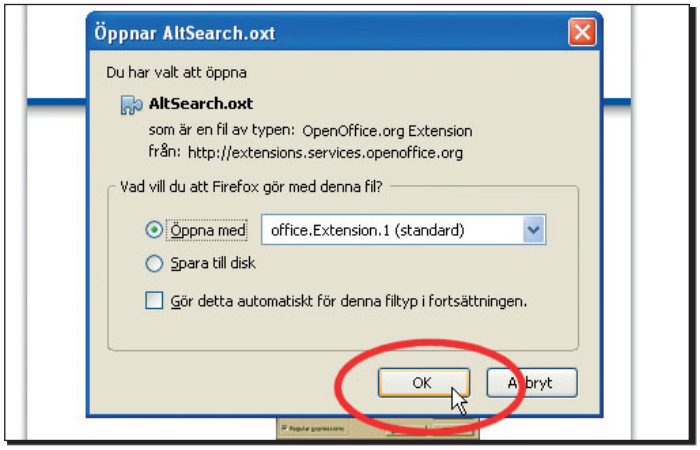
På Openoffices hemsida finns en hel del smarta tillägg som du fritt kan ladda ned och installera. Adressen till hemsidan med tilläggen är ***extensions.services.openoffice.org***. I vårt exempel kommer vi att utöka Openoffice Writer med en ny och betydligt mer avancerad sökfunktion.

Du kan enkelt inaktivera eller helt ta bort ett tillägg genom att markera tillägget i Pakethanteraren och klicka på knapparna ***Inaktivera*** respektive ***Ta bort***. ●

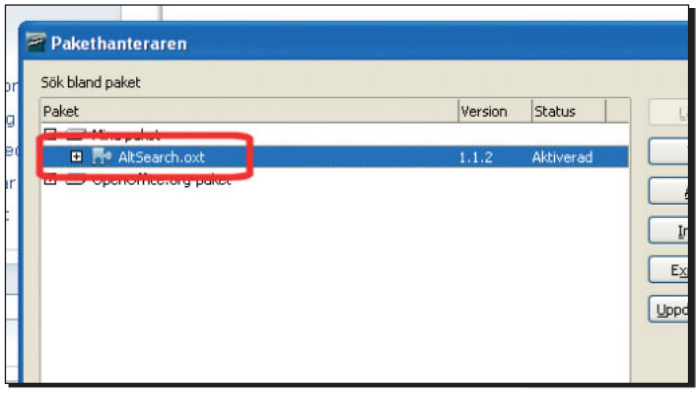
Så installerar du tilläggsprogram i Openoffice

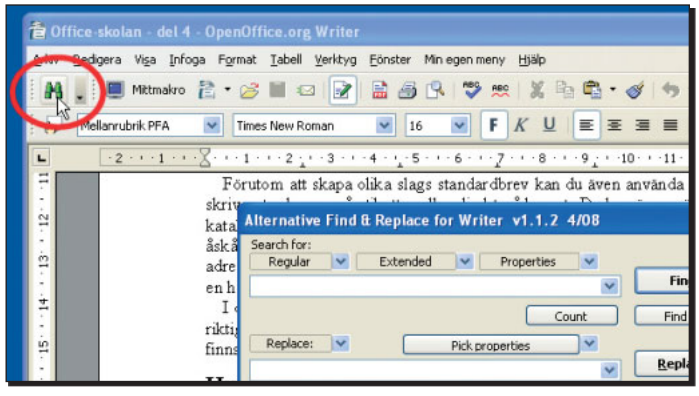
1 **MASSOR AV TILLÄGGSPROGRAM.** På adressen ***extensions.services.openoffice.org*** hittar du en mängd olika tilläggsprogram till Openoffice. När du har hittat ett intressant tilläggsprogram klickar du på ***Get it***.

2 **STARTA INSTALLATIONEN.** När du klickar på länken kommer du att bli tillfrågad om du vill att filen ska öppnas eller sparas. Se till att alternativet ***office.Extension.1*** är valt i listrutan och klicka på ***OK*** för att starta installationen.

3 **PAKETHANTERAREN.** När installationen är färdig öppnas Pakethanteraren i Openoffice. Se till att texten ***Aktiverad*** visas i kolumnen status för det installerade tilläggsprogrammet. Annars klickar du på ***Aktivera*** och sedan på ***Stäng***.

4 **DET BLEV EN KIKARE!** Hur du kommer åt de nya funktionerna beror på vilket tilläggsprogram du har installerat. I vårt exempel klickar vi på en knapp med en kikare i ett nytt verktygsfält som har lagts till längst upp till vänster.

Martin Appel, *martin.appel@idg.se*

FINNS PÅ MÅNADENS CD!

Gratis virusskydd – helt utan förbehåll

Varför betala för ett program som du kan få gratis? AVG Free är ett utmärkt antivirusprogram som inte kostar en krona. Du hittar det på Månadens cd.

AVG Free 8

Kategori: Antivirusprogram.
Typ: Gratisprogram.
Systemkrav: Windows XP eller senare.
Språk: Engelska.
Läs mer: free.grisoft.com

NORTON, F-SECURE, McAfee och Panda. Det finns många antivirusprogram att köpa, och alla ger datorn ett alldeles utmärkt skydd. Problemet är att de kostar pengar, och det handlar inte om någon engångskostnad. Nej, för att vara skyddad mot virus måste du betala en årsavgift på flera hundra kronor.

Vill du spara de här pengarna kan du i stället satsa på ett kostnadsfritt antivirusprogram. Det finns flera att välja på, och ett av de mest populära är AVG Free.

Lika bra skydd

Bakom AVG Free står det välkända säkerhetsföretaget Grisoft, och det är inte sämre på att hitta nya virus än något annat företag. Utifrån ett säkerhetsperspektiv spelar det ingen roll vilket program du använder.

Den stora skillnaden mellan antivirusprogrammen handlar i stället om hur lätta de är att använda.

Betalprogram som Norton och F-Secure är exempelvis svenskspråkiga medan du som väljer AVG Free får nöja dig med menyer och hjälpfiler på engelska. Och om något skulle gå fel kan du som har köpt ett program ringa till en supporttekniker. Kör du däremot ett gratisprogram saknas de här möjligheterna, och du får lösa dina problem själv.

Det är dessutom viktigt att komma ihåg att AVG Free ”bara” är ett antivirusprogram. Nu för tiden väljer de flesta så kallade säkerhetspaket (Internet Security) som även skyddar mot hackare, spioner och spam (skräppost).

Väljer du däremot AVG:s kostnadsfria antivirusprogram måste du komplettera med en brandvägg.

Bara privat

Det är också viktigt att komma ihåg att AVG Free bara är gratis för dig som är privatperson. Företag eller organisationer måste snällt betala. Naturligtvis är det omöjligt att kolla om exempelvis en småföretagare installerar gratisprogrammet, men det strider mot de licensvillkor som du accepterar när du installerar programmet. ●

1. Huvudmeny
Klicka här för att öppna menyn med de vanligaste uppgifterna.

2. Skanna
Om du vill söka igenom hela datorn efter virus klickar du här och väljer ***Scan whole computer***. Du kan också schemalägga när datorn ska kontrolleras.

3. Uppdatera
AVG Free uppdaterar sig automatiskt, men om du vill förvissa dig om att programmet är uppdaterat kan du klicka här.

4. Information
Här ligger en massa teknisk information. Som vanlig användare kan du dock strunta i den.

5. Tips
Om du vill kan du få tips och meddelanden från programmet.

6. Status
Här finns information om programmets status. Får du några varningar bör de åtgärdas.

7. Virusstatus
Klicka här för att få mer information om skyddet mot virus och spioner.

5 frågor och svar om AVG

Hur installerar jag?

Stoppa in Månadens cd i datorn och klicka på ***Tema.*** Du hittar programmet under ***AVG Free***, och för att dra igång installationsprogrammet klickar du på ***Installera***. I rutan ***Activate your AVG Free Licence***. Licensnumret är automatiskt ifyllt, så du behöver bara klicka ***Next***. Till sist kan du välja om du vill ha ett verktygsfält från AVG i din webbläsare. Avsluta med ***Finish***.

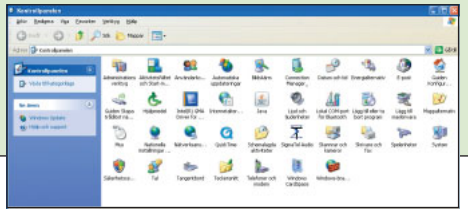
Hur konfigurerar jag?

Första gången du kör AVG Free får du gå igenom en inställningsguide. Här anger du om programmet automatiskt ska skanna din dator (***Scans***), om du vill skicka anonym säkerhetsinformation till AVG (***Help us to identify new threat online***), om du vill uppdatera programmet (***Update AVG Protection***) och om du frivilligt vill registrera dig som användare (***Register Anti-virus Free***). När du har gjort dina val är programmet färdiginstallerat och startar automatiskt när du slår på datorn.

Kan jag ha kvar Norton?

När du installerar ett antivirusprogram är det viktigt att du börjar med att avinstallera ditt gamla. Att ha två antivirusprogram på en och samma dator ökar inte säkerheten – det kan tvärtom skapa problem. Till skillnad från vanliga program ”krockar” nämligen olika säkerhetsprogram med varandra och det kan i värsta fall leda till att datorn slutar fungera.

Du måste med andra ord se till att avinstallera alla antivirusprogram och säkerhetspaket som

VIKTIGT. Du måste ta bort alla gamla antivirusprogram innan du installerar AVG Free.

Så funkar AVG Free

8. E-postskydd
AVG Free viruskollar din inkommande e-post. Koppla bort den funktionen här.

9. Licens
Vill du använda betalvarianten av AVG:s program kan du köpa den härifrån.

10. Länkkoll
AVG Free har ett filter som blockerar farliga webbsidor, till exempel falska banksajter.

11. Extraskydd
Resident Shield kontrollerar dina filer när du kopierar eller flyttar dem.

12. Uppdatering
AVG Free uppdateras automatiskt. Härifrån kan du koppla bort den funktionen.

13. Inställningar
Gör avancerade inställningar under ***Tools***, ***Advanced settings***.

finns på datorn. Det gäller även de ”prova på-versioner” av exempelvis Norton Internet Security som många datortillverkare skickar med på köpet. Även om provperioden har gått ut ligger programmet nämligen kvar på datorn.

Du avsintallerar genom att välja ***Start***, ***Kontrollpanelen***, ***Lägg till eller ta bort program***.

Räcker AVG Free?

Att skydda din dator mot virus är viktigt, men det är inte det enda som krävs för att hålla din dator säker. Går du till butiken och köper ett komplett säkerhetspaket, till exempel Norton Internet Security, ingår alla säkerhetsprogram du behöver. Väljer du däremot AVG Free måste du själv komplettera med en brandvägg, till exempel Zonealarm som du kan installera utan kostnad på ***www.zonealarm.com***.

FRITT FRAM. Precis som AVG Free är brandväggen Zonealarm gratis.

Måste jag betala?

Tjeckiska Grisoft som ligger bakom AVG är ingen välgörenhetsorganisation. De tjänar pengar på att sälja säkerhetsprogram precis som alla andra. Affärsidén är alltså att de skänker bort AVG Free utan kostnad – och sedan hoppas de att du ska bli så nöjd att du uppgraderar till AVG:s kompletta säkerhetspaket Internet Security för cirka 500 kronor.

När du installerar AVG Free kommer du att få erbjudanden om att byta upp dig. Det här är dock något helt frivilligt.

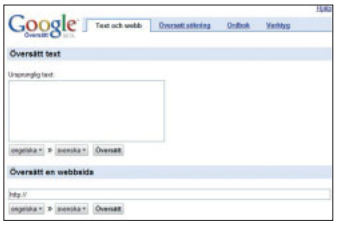
SURFTIPS NYTTA

Martin Appel, *martin.appel@idg.se*

TIPSA OSS! Har du hittat någon bra sajt? Mejla till *martin.appel@idg.se*

Låt datorn bli din översättare!

Här är 20 sajter för dig som vill ha nytta av datorn

GOOGLE FATTAR SVENSKA

Din dator är en fri översättare. Med den nya webbplatsen från Google kan du översätta text till och från 20 språk – även svenska. Skriv bara texten och tryck på Översätt! Efter några sekunder kommer du att se texten på till exempel svenska. Du kan även översätta en hel webbsida till svenska om du vill.

Hela denna text skrevs ursprungligen på engelska, och som du kan se, resultatet är förvånansvärt bra!

Om du inte gillar Google Translate kan du välja Babelfish. Den fungerar på samma sätt, men klarar inte svenska.

www.google.se/translate
babelfish.altavista.com

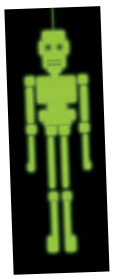
TV FRÅN MOBILEN

Glöm hd-tv! Bambuser är en sajt för video av riktigt dålig kvalitet! Det spännande är att du filmar med mobilkameran och lägger ut resultatet direkt. Det går förstås även att titta i efterhand om du föredrar det. För att kunna sända via Bambuser krävs en modern mobiltelefon, men för att bara titta kan du använda valfri webbläsare.

www.bambuser.com

KONSUMENTKUNSKAP SOM ETT HÄFTIGT SPEL

Konsumentskydd, marknadsföringslagen, ångerrätt... Konsumentkunskap kanske inte är världens roligaste ämne, men det kan faktiskt bli spännande. Galactor är ett interaktivt spel där du lär dig mer om dina rättigheter.

Målgruppen är framför allt ungdomar, men även vuxna kan förstås ha nytta av att lära sig mer om sina rättigheter.

www.galactor.org/se

NYHETER FRÅN ÖST

Nyfiken på vad som händer i vårt östra grannland? Finlands rundradio har, precis som Sveriges Radio, en mobilsajt. På den svenskspråkiga avdelningen hittar du nyheter i form av radio, tv och text samt några musiksändningar.

sv.yle.mobi

HITTA DIN SLÄKT!

Släktforskare har stor nytta av internet, och på svenska Ancestry finns de verktyg du behöver. Att skapa egna släktträd online är gratis, och om du betalar får du även tillgång till några av världens största släktdatabaser.

www.ancestry.se

KOLL PÅ PILLREN

Kan gravida äta Ipren? Går det att köra bil om jag går på Bafucin? Den här typen av frågor får du svar på i läkemedelskatalogen Fass. Du hittar den förstås på nätet, men om du saknar tillgång till dator kan du använda mobilen och gå in på deras mobilsajt. Sök efter en medicin så får du läsa mer om biverkningar och effekter.

mobil.fass.se

HUR MÅR DIN DATOR – EGENTLIGEN?

Det är inte bara bilen som behöver tusenmilaservice. Även datorns status bör kontrolleras ibland. De båda säkerhetsföretagen F-Secure och Symantec har varsin gratistjänst där du kan kolla din dator direkt via webbläsaren. Du får också tips om hur du fixar eventuella problem.

www.f-secure.se/healthcheck
security.symantec.com

FOTOALBUM I MOBILEN

Du som använder bildprogrammet Picasa kan publicera dina fotoalbum på nätet utan kostnad. Vill du titta på fotografierna via mobilen går det också bra. Picasa har även en mobilsajt där du ser bilderna i ett format som är anpassat för mobiltelefonens lilla skärm.

picasaweb.google.com/m

SNOKA PÅ GRANNEN

Nyfiken på vad grannen tjänar? Hos nystartade Extrakoll är det enkelt att kolla. Leta upp en person genom att söka på namn och adress. Du får då se en kod som du skickar via sms. Efter några sekunder får du se hans eller hennes taxerade årsinkomst i mobilen. Det här kostar fem kronor, och du betalar via din mobilräkning.

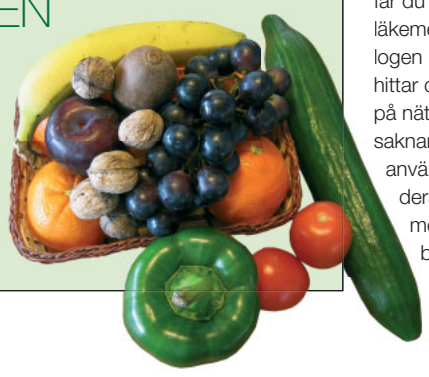
Extrakoll påminner om Ratsit, men är betydligt enklare. Hos Ratsit kan du få veta mycket mer än bara årsinkomsten, men då får du å andra sidan också betala mer.

www.extrakoll.se
www.ratsit.se

RECEPT I PODDEN

Matjätten Arla har inte bara en gigantisk receptdatabas på sin hemsida. De gör även egna matlagningsprogram som du kan lyssna på via datorn. Har du Itunes kan du prenumerera på dem som poddradio och lyssna när du vill.

www.arla.se/Default____19643.

Symbolen visar att sajten är anpassad för mobiltelefoner.

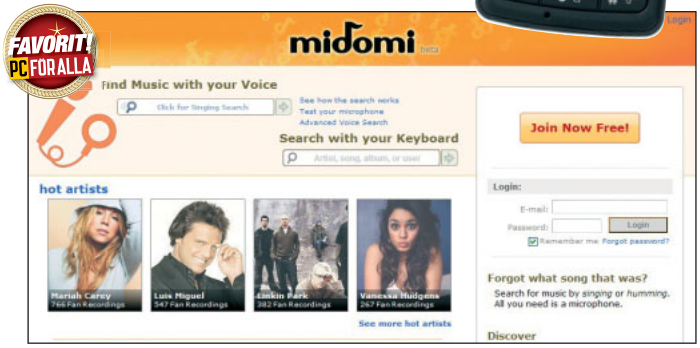
5 SMARTA PROGRAM

WIKIPEDIA I NALLEN

Du behöver inte någon dator för att komma åt världens största uppslagsverk Wikipedia. Via Wapedia kan du söka via mobiltelefonen. Du når samma information som när du söker via datorn, men inmatningen och presentationen är skräddarsydd för att passa mobiltelefonen.

wapedia.mobi/sv/

SJUNG FRAM LÅTEN

Ibland minns man hur en sång låter, men kommer inte ihåg titeln. Med Midomi kan du få hjälp. Koppla bara en mikrofon till datorn och sjung eller humma en stund. Om du sjunger tillräckligt rent berättar Midomi vad det var för sång du sjöng – och vem som har skrivit den.

Har du ingen mikrofon kan du i stället använda sajten Songtapper. Här knackar du helt enkelt sångens rytm på mellanslagstangenten, och sajten kan sedan (förhoppningsvis) identifiera den.

www.midomi.com
www.songtapper.com

SKRIV EN ARTIKEL

Internet har ökat yttrandefriheten. I dag kan vem som helst hitta potentiella läsare i hela världen. Artiklar.se är en nystartad sajt där alla kan skriva egna artiklar eller läsa vad andra skriver. Det är gratis både att läsa och skriva artiklar.

artiklar.se

ÄGGKLOCKA ONLINE

Det finns många sajter som både är enkla och genialiska. Online Stopwatch är, precis som namnet avslöjar, ett stoppur på nätet. Här finns funktioner för att räkna ned tiden likt en äggklocka. Om du vill kan du låta den symboliseras av ett animerat timglas.

www.online-stopwatch.com

VAD ÄR DET PÅ TV?

Vad är det på tv i kväll? Sajten Dagens tv har en wap-tjänst där du kan få svar på den frågan via mobilen. Du kan även göra en fritextsökning om du letar efter ett visst program.

wap.dagenstv.com

BLONDINBELLA SÄLJER SIG

Det gäller att dra nytta av sitt kändisskap. Bloggaren Blondinbella har en välbesökt sajt där hon tipsar om coola prylar, och nu har hon även startat en webbutik. Här går det varje dag att köpa en ny pryl inom området mode, design, skönhet och kläder.

bellme.se

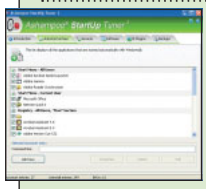
FIREFOX LÄGGER I 3:AN

Världens mest älskade webbläsare Firefox har kommit i en ny version. Förändringar under ytan gör att det inte tar lika lång tid att ladda en sida, och det uppfräschade gränssnittet ser bättre ut och är lättare att använda. Du kan exempelvis lagra bokmärken med ett enda klick, och det går att sätta ”taggar” på dem så att de blir lättare att hitta.

www.mozilla.com

STARTA DATORN SNABBARE

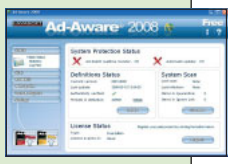

Ju längre du har använt din dator, desto längre tid tar den att starta. Förklaringen är att program du installerar startas automatiskt när du kör i gång datorn. Med programmet Ashampoo Startup Tuner får du kontroll över dina program. Det visar vilka program som autostartar – och ger dig en chans att ta bort dem.

www.ashampoo.com

BÄTTRE SKYDD MOT SPIONER

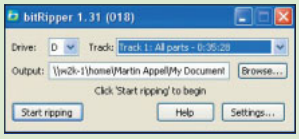
Spionprogram är ett otyg. Precis som virus installeras de i hemlighet på din dator, och de kan sedan skapa stora problem.

Alla stora antivirusprogram skyddar dig numera mot spionprogram, men vill du vara extra säker kan du även kolla datorn med Ad-Aware. Programmet, som precis har kommit i en ny version, hittar ofta spionprogram som antivirusprogrammen missar.

www.lavasoft.com

RIPPA DVD-FILMER

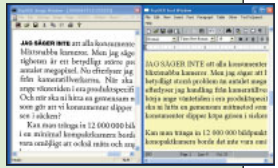

För att kunna se en dvd-film på datorn måste du ”rippa” den. Det här betyder att filmen kopieras från dvd-skivan till hårddisken så att du kan se den på skärmen. Bitripper är ett gratisprogram som klarar av detta. Stoppa bara in dvd-filmen i datorn och klicka på ***Start ripping*** så sparas filmen som en avi-fil.

bitripper.com

LÄS IN TEXT

1. Ta fram digitalkameran eller mobiltelefonen. 2. Fotografera en tidningssida eller någon annan text. 3. För över bilden till datorn. 4. Slå igång programmet Topocr.

Ja, så här enkelt är det att göra om ett pappersdokument till en text som går att redigera i exempelvis Word eller Openoffice.

Topocr är ett så kallat ocr-program (optical text recognition), som gör om bilder till text. Programmet, som är gratis, klarar bland annat av svenska.

www.topocr.com/download.html

SURFTIPS NÖJE

Joakim Bergström, *joakim.bergstrom@idg.se*

TIPSA OSS! Har du hittat någon bra sajt? Mejla till *joakim.bergstrom@idg.se*

En dag på jobbet med Star Wars

luttrade rymdpoliser

och 19 andra sköna länkar som blandar högt och lågt

TROOPS – LIVET SOM STORMTROOPER

När stormtrupperna får ett nödsamtal om familjebråk anar de knappast att det är hem till deras chefs fosterföräldrar som Land Speeder-resan ska gå. Häng med på en dag på jobbet hos Stormtroopers på avkroken Tatooine. En makalös Cops-parodi, förlagd till Star Wars universum.

www.youtube.com/watch?v=gO6rqAJ3mGc

KERSTIN VÄGRAR BINGOLOTTO

Vilka är oddsen att Rickard från Bingolotto skulle ringa hem till dig? Kerstin har gjort en sannolikhetskalkyl à la Tage Danielsson och Harrisburg och bestämt sig: Om det ringer en typ som heter Rickard och påstår att jag vunnit en massa pengar på Binglotto så är det en bedragare. Oavsett vad galningen i rutan står och säger!

www.idiot.se/2008/06/13/bingolotto

PUBERTALT RESENÖJE

För vissa är det ett trick, för andra en konst. Så inleder ollningsmästarna på Ollning.com beskrivningen av sin verksamhet. En makalös massa ollning, från Gotlandsfärjan till Titan Televisions huvudentré.

www.ollning.com

EN MENINGSFULL SYSSELSÄTTNING

Ibland krävs det inte så mycket för att en webbsida ska förtrolla. Ta Colorflip till exempel. Det enda du gör är att vända blad, vända blad och vända blad … och vända blad.

www.colorflip.com

MONSTER SVARAR PÅ DINA FRÅGOR

Nu för tiden ska det göras pratshow för alla, oavsett vem du är. För dig som gillar HP Lovecrafts skräcknoveller och kallt räknar med att de gamla gudarna snart ska återta makten på jorden har en halvslumrande Cthulhu dragit igång ”ring-in-programmet” Calls for Cthulhu. Här är ingen fråga för dum.

www.youtube.com/watch?v=-DsgZ4JXXB8

JONGLERING MED NÄRKONTAKT

Ibland undrar jag hur folk kommer på nya sporter. I fallet fullkontaktjonglering misstänker jag att det är någon som till slut ledsnat på att aldrig få fatt i de vanliga jonglerbollarna och helt sonika bestämt sig för att se till att bollarna aldrig lämnar kroppen. Resultatet: makalöst häftigt!

www.break.com/index/another-amazing-contact-juggler.html

MISSLYCKAD UPPKÖRNING

Det finns många sätt att få underkänt på körskoleprovet. Killen i det här klippet övar intensivt på flera sådana under sina körlektioner. Som till exempel att prata i mobiltelefon och att kryssa runt i staden utan att hålla händerna på ratten.

www.break.com/index/messing-with-drivers-ed-instructors.html

VA SA DÖINGEN SA DU?

Att hitta en fastbunden, förmodad död, hjort på motorhuven på grannbilen när du parkerar på stormarknaden måste räknas som udda. Ännu värre blir det när det visar sig att hjorten inte alls är död – och dessutom kan prata. Hur skulle du reagera? Förmodligen som någon av dem i filmsnuttarna här.

www.videosnuttar.se/humor/talande-hjort.html

SITTA BLIR SNUSKIGT I SPY-EVAS TV

Visst känner du igen Eva? Du vet hon som blev rikskändis genom att kräkas i tv. Här gör hon bort Stefan rätt hårt genom att anklaga honom för att kasta ur sig könsord i direktsänd tv. Trots att Stefan bara säger ”sitta” – och

nog vunnit en massa pengar om bara Eva lyssnat riktigt noga.

www.youtube.com/watch?v=312SNhdzvYo

HUR MAN TVÅLAR TILL STÄDERSKAN

Herr Berman råkar ut för riktigt jobbiga tvålproblem när den ordinarie städerskan är sjukskriven. Det enda han vill är att bli kvitt hotelltvålen. Men det ska visa sig vara svårare än han trodde.

humour.200ok.com.au/soap.htm

GE MIG EN ÖL, BITCH

Ölet Bierbitzch har ett snudd på kriminellt namn. Det lär i alla fall alla kvinnliga bartenders i den engelskspråkiga världen tycka.

www.youtube.com/watch?v=5w1H2Y2Kyx4

Här finns tipsen som klickbara länkar: ***pcforalla.se/extra***

ENHÖRNING FUNNEN

Trodde du att enhörningar var sagodjur? Glöm det. Här är bildbeviset på att en enhörning lever och har det bra i Italien.
news.yahoo.com/s/ap/20080611/ap_on_fe_st/italy_unicorn

DOLLAR MÖTER VERKLIGHETEN

När en turist av en slump jämförde huset på endollarssedeln med kåken han stod framför trodde han knappt sina ögon: Presidenten hade använt en dollarsedel som förebild när han byggt sitt hus.
incredimazing.com/page/Bills_in_Context

SÅ FUNKAR POLISEN

Smart guidebok i fickformat där du kan lära dig själv allt om livet som polisman. Här lär du dig att du ibland kan råka på landsortspoliser som hamnat långt från hembyn. Detta eftersom polisen alltid förföljer misstänkta och nervösa typer.
seorant.ath.cx/police/ladybird.html

SKITSMART TOALETT

Japanerna visar upp sin senaste skitsmarta uppfinning. En toalett som inte bara tar hand om dina spillprodukter, utan också mäter sockerhalter, blodfetter och annat för att direkt kunna ge dig en färsk rekommendation på vad du ska käka härnäst.
www.cracked.com/article_16352_10-most-innovative-bathrooms-from-around-world.html

VÄRLDENS MEST SKUMMA NAMN

Förra månaden tog vi upp världens häftigaste ”superhjälte” Batman bin Suparman. Nu kommer resten av topplistan över världens sjukaste namn. På listan finns bland annat svenska Brfxxccxxmnpccc-clllmmnprxvclmnckssqlbb11116 och Dick Assman från Kanada.
www.neatorama.com/2008/05/19/10-strangest-names-evar

SE UPP – EN GETING!

Han är välklädd, artikulerar tydligt för att tittarna ska hänga med och jobbar på en välkänd nyhetskanal. Men då – just där i livekamerans ljus – dyker en geting upp.
www.break.com/index/bug-in-mouth-brings-out-the-street-in-reporter.html

JUDAS PRIEST ROCKAR SOM ALDRIG FÖRR

Aldrig förut har metallgudarna i Judas Priest gett oss hårdrockare sådan gåshud när de framträtt. Aldrig har de sjungiit så… underligt. Ett varningens ord bara: Älskar du Judas Priest musik bör du ta på dig ett par ordentliga hörselkåpor.

www.youtube.com/watch?v=v60lOLD0OPA

BENNY HILL-HUMOR I CONANS VÄRLD

Inspelningen på snabbspolning funkade utmärkt i Benny Hill. Och varför inte också i hypade onlinespelet Age of Conan? Här är en kille som bestämt sig för att ge sina medspelare en riktig hästspark när de minst anar det.
www.youtube.com/watch?v=s-rl3RPC_Mw

5 ROLIGA GRATISSPEL

BYGG EN FÄSTNING I VECTOR TD 2

Ytterligare en variant på ”bygg upp din fästning och stoppa horder av anfallare”. Vector TD 2 är dock riktigt klurigt redan från start vilket uppskattas. Dessutom finns en hel drös coola tillägg att köpa till dina försvarsinstallationer.
www.candystand.com/uk/play.do?id=18281

ZOMBIESLAKT I THE LAST STAND

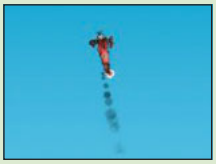
Du som inte fått nog av filmer som 28 dagar senare och I am Legend. Här kommer The Last Stand som tar dig direkt till barrikaderna med både puffror och automatkarbiner till din hjälp. Riktigt kul sidpangare som snabbt blir rätt svårt. Nedan hittar du förresten både ettan och tvåan i serien för dig som verkligen vill skjuta loss.
www.9mine.com/play/game_2325_The%20Last%20Stand.html
armorgames.com/play/1443/the-last-stand-2

DU KAN BLI EN LITEN UBÅT DU MED

Du är en liten ubåt. Havets invånare gillar dig inte. Du vill råna havet på alla dess skatter. Scenen är satt – och spelet är ditt. Uboat är mer gulligt än coolt, men definitivt något som passar de yngre spelarna mycket bra!
www.freshnewgames.com/uboat.html

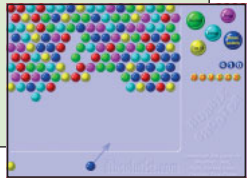
NEDSKJUTEN HELA TIDEN

Vi har sett spelet förut, men i Dogfight är både grafik och ljud riktigt bra. Styr upp din gamla kärra och ta dig an bombare, stridsplan och markinstallationer i spännande dogfights. Någonstans kring level 10 började jag lite väl ofta bli nedskjuten för mitt eget självförtroendes bästa.
www.rocksolidarcade.com/games/dogfight

TRE SMÅ BUBBLOR I EN RAD

Inget spel har räddat mig från trista möten så många gånger som Bubble Shooter. Visserligen lirade jag det mest på min handdator förr om åren men med mobilt bredband och en bärbar dator är mötet räddat även i dag. Bygg rader av minst tre – i samma färg – och försök rensa hela brädet. Det tar rätt lång tid att spela – men är samtidigt en riktig utmaning.
se.t45ol.com/spel/1985/bubble-shooter.html

VÄRLDENS BÄSTA FAMILJERÅD

På familjerådsklinikerna i USA behöver man ibland inte ens träffa familjerådgivarna. Det räcker med att ta sig till byggnaden och där strosa omkring och läsa smarta råd på skyltar och lappar. Som det här till exempel:
www.collegehumor.com/picture:1818898

FRÅGOR OCH SVAR

Martin Appel, *martin.appel@idg.se*

FRÅGA OSS! Skicka dina frågor och tips till *martin.appel@idg.se*

Varför får jag en massa verktygsfält?

Mitt Internet Explorer har börjat se jättekonstigt ut. Under de vanliga menyerna har det dykt upp konstiga fält. Det står Toolbar i dem, men jag har inte valt att lägga dem där. Har jag någon nytta av dem?

Finns det något sätt att ta bort dem om jag inte vill ha dem?

YVONNE

SVAR. En toolbar, eller ett verktygsfält som det heter på svenska, är ett litet tilläggsprogram till din webbläsare. Vad verktygsfältet gör är att ge Internet Explorer eller Firefox en del extra funktioner.

BYE, BYE! **Högerklicka på ett verktygsfält om du vill gömma det.**

Installerar du exempelvis Google Toolbar får du ett fönster för att söka. Du behöver alltså inte gå till ***www.google.se***, utan du kan söka när du vill. En annan fördel är att du kan få ditt sökord markerat på sajten. Du kan även spara genvägar till dina favoritsajter (bokmärken) så att du kommer åt dem på alla datorer. Har du mejl via Googles e-posttjänst Gmail kan du få en ikon som visar när du har fått ny post.

Marknadsföringen av verktygsfält är ganska aggressiv, och ibland packas de ihop med andra program och tjänster. Om du råkar glömma att kryssa bort en ruta kan det hända att det installeras ett verktygsfält utan att du vet om det. Det här är förklaringen till att du plötsligt kan ha fått massor med olika fält som du inte känner igen.

Om du inte vill ha kvar ett verktygsfält kan du ta bort det på två olika sätt. Om du högerklickar på något av dina verktygsfält och tar bort krysset blir verktygsfältet dolt, men finns fortfarande kvar på datorn. Vill du helt ta bort det klickar du på ***Start***, ***Kontrollpanelen***, ***Lägg till eller ta bort program***. Du ser nu ditt verktygsfält tillsammans med övriga program – och kan ta bort det genom att välja ***Ändra/ta bort***.

MARTIN APPEL

5 nyttiga tillägg

- **Google Toolbar.** Sök med Google, använd samma bokmärken på alla datorer, kontrollera stavningen och läs mejl. ***toolbar.google.se***
- **Windows Live Toolbar.** Sök med Microsoft Search, blockera popupfönster, läs mejl från Hotmail/Windows Live Mail och blogga på Microsofttjänsten Live Spaces. ***live.toolbar.com***
- **Lexmark Toolbar.** Gör det enklare att skriva ut webbsidor på din skrivare. ***toolbar.lexmark.com***.
- **Hitta.** Sök telefonnummer och adresser direkt i det här verktygsfältet. ***www.hitta.se/Info/HelpToolbar.aspx***
- **Firefox.** Här hittar du fler populära verktygsfält för Firefox. Vissa fungerar även för Internet Explorer. ***addons.mozilla.org*** (klicka på ***Toolbars***).

Hur mycket el drar datorn?

Det vore intressant att se hur mycket el hemelektronik drar och vad det kostar. Vet ni om det generellt är någon skillnad på plasma-tv och lcd-tv vad gäller elförbrukning? Och hur mycket betyder standby-funktionen?

ISAAC KEREN

SVAR. Vi har gjort precis ett sådant test där vi räknade ut hur mycket el vanliga prylar drar, och vad det kostar. Du hittar det på ***pcforalla.se/extra***.

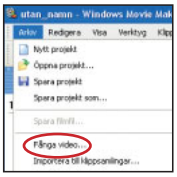
Generellt kan man säga att en plasma-tv drar mer ström än en motsvarande lcd-tv. Och prylar som står i standby drar mycket el, i synnerhet om du har massvis med prylar som står i standby hela dagarna.

PONTUS JEPPSSON

Filmöverföringen funkar inte

Jag har problem med att föra över video från min dv-kamera till en dators hårddisk. Det medföljande programmet Picture Package fungerar inte.

ULF STECKSEN

SVAR. De flesta videoredigeringsprogram har funktioner för att importera filmerna direkt från kameran. Om du exempelvis använder gratisprogrammet Windows Movie Maker så kan du välja att tanka in filmen direkt från kameran till det programmet. Då slipper du använda Picture Package.

Läs mer i vår Movie Maker-skola på ***pcforalla.se/extra***.

PONTUS JEPPSSON

IMPORTERA. Genom att välja Arkiv, Fånga video i Movie Maker för du över filmen från kamera till dator.

Läsarnas bästa lösningar – från pcforalla.se/smart

PC FÖR ALLA smart

På PC för Alla Smart hjälper medlemmarna varandra. Här är tre frågor som har fått svar:

MIN DATOR KÖR FELSÄKERT

Jag har en dator med Windows XP Pro som alltid startar i felsäkert läge. Den försöker starta normalt, men återgår hela tiden till felsäkert läge. Varför blir det så?

DUMBURKEN

SVAR. Om du har installerat något på datorn kan det vara orsaken till att den går över till felsäkert läge. Prova att starta ***Systemåterställningen*** och välj en punkt då det fungerade. Du hittar ***Systemåterställningen*** under ***Program***, ***Tillbehör***, ***Systemverktyg***.

ALEXA

KAN EN STÄNGD DATOR VARA PÅ?

Jag vill använda min bärbara som ”stationär” med en extern skärm. Kan jag ställa datorn med stängt lock på en hylla, eller måste locket vara öppet?

KATTUGGLAN

SVAR. Gå in i ***Kontrollpanelen*** som du hittar i ***Start***-menyn och klicka på ikonen ***Energialternativ***. Här kan du välja att datorn inte ska stängas av när locket stängs på datorn.

HOLIDAYEVENT

AUTOMATISK. Din dator stängs av när du stänger locket – men bara om du själv vill det.

VAD ÄR T1?

Jag ska hämta Windows Vista Service Pack 1 och då måste jag ange min bredbandshastighet. Jag har 24 megabit per sekund via telejacket, men vilket ska jag välja: *Fjärranslutning 56 k*, *DSL Cable 256 k*, *Dsl Cable 768 k* eller *T1 1,5 m*?

HULDA SVENSSON

SVAR. Välj T1 om de fyra alternativen du nämnde är de du har att välja på. T1 är en signalstandard för tal och data och motsvarar i ditt exempel 1,5 megabit per sekund.

Standarden är gammal och var vanlig i Nordamerika innan bredband fanns till konsumenter. På den tiden var 1,5 megabit per sekund mycket bandbredd, men det var i princip då internet var tillgängligt för universiteten och bilder på några kilobyte var det största man laddade hem på webbsidorna.

JOAR

Vi skyddar din webbplats,
dygnet runt
– www.fsdata.se

BÄST I TEST internetworld 2/08

FS DATA
Webbhotell – Serverdrift
www.fsdata.se • Tel 020-91 75 00

Stjäl Visa mina pengar?

Jag fick det här mejlet (se bilden), och vill bara visa att nu är det något lurt på gång igen! Jag har inte rört mitt Visa-kort de senaste tolv månaderna. Gillar Master Card bättre! **BERTIL**

SVAR. Du har råkat ut för något som kallas för nätfiske (”phishing” på engelska). Tricket går ut på att brottslingarna skickar ut en massa mejl som ser ut att komma från Visa (eller Nordea, Paypal eller något annat företag som har konton med pengar).

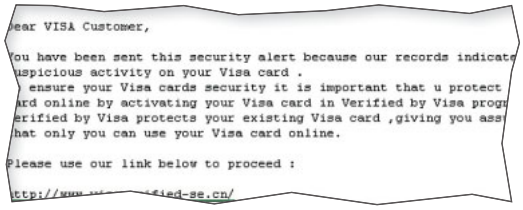
I mejlet talar man om något diffust problem och uppmanar dig som kund att klicka på en länk för att fylla i användarnamn och lösenord till ditt konto. Länken leder till en falsk sida, och du som fyller i dina personliga uppgifter här ger på så sätt brottslingarna tillgång till ditt konto.

Det är naturligtvis väldigt få kunder som låter sig luras, men eftersom brottslingarna skickar ut miljontals mejl räcker det med att en oerhört liten andel svarar för att attacken ska fungera.

Lösningen är ganska enkel: Kasta alla mejl direkt. Inget kreditkortsföretag och ingen bank kräver inloggning via mejl. Om du är osäker, logga in på banken/företaget via din ”vanliga” inloggningssida. Du kan förstås också ringa banken och fråga vad det handlar om.

Med andra ord: Visa är i det här fallet helt oskyldigt. Det är bara brottslingar som har använt deras namn. Det kunde precis lika gärna ha drabbat Master Card.

MARTIN APPEL

NÄTFISKE. Mejl som handlar om lösenord och utger sig från att komma från banken, Visa eller liknande företag är alltid fejk. Släng dem!

LÄSARTIPSET

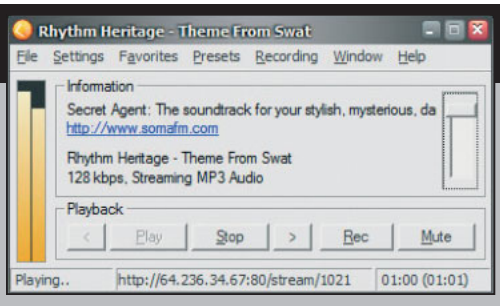
”Så spelar vi in på datorn”

SVAR. I nummer 5/08 frågade Lars Närvall hur han gör för att spela in från internetradiostationer. Mitt råd är att ladda ned gratisprogrammet Screamer Radio (***www.screamer-radio.com***).

Där finner han alla radiokanaler i hela världen och med den fina lilla knappen inspelning kan han spela in musik som sparas i mp3-format. **JAKOB**

SVAR. Kan inte låta bli att berätta om min ”uppfinning” för 8-10 år sedan. Jag kopplade in en sladd till högtalarna, som jag sedan anslöt till en kassettbandspelare.

Jag kunde nu spela in det jag hörde med godtagbar ljudkvalitet. Sedan kunde jag avnjuta min favoritmusik i bilen. Hade flera favoritstationer på nätradiosajten Live 365 (***www.live365.com***). **CS**

GRATISMUSIK. Med Screamer Radio spelar du in musik från nätet.

Mina svenska tecken har rymt

Min dator var pinsamt l[ngsam och jag f;rs;kte rensa bort on;diga filer och typsnitt. Jag lyckades tydligen f;r bra, alla svenska tecken f;rsvann. Kan ni ge mig ett tips hur jag f[r tillbaka svenska tecken. **MATS**

SVAR. Jag tror inte att dina svenska tecken försvunnit, jag tror att det bara handlar om en inställning.

1. Gå till ***Start***, ***Kontrollpanelen*** och dubbelklicka på ***Nationella inställningar och språkinställningar***.

2. I det fönster som öppnas petar du på fliken ***Språk***. I rutan om ***Textjänster och inmatningsspråk*** finns en knapp där det står ***Information***. Klicka på den.

3. Du ser nu allra överst en ruta om ***Standardinmatningsspråk***. Via pilen till höger om raden i det vita fältet kan du välja olika språk. Se till att det står ***Svenska - Svensk*** i den och klicka sedan på ***Verkställ*** längst ned till höger. Sedan startar du om datorn – och därefter bör det finnas å, ä och ö i din dator.

LINA OTTERDAHL

BLÅGULT! Det är lätt att fixa svenska tecken.

LÄSARTIPSET

Vad är MSN för någonting?

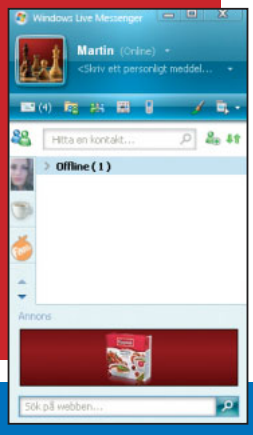
Jag har förlorat all mejlkontakt med en vän i USA. Denne har hunnit meddela att ”I don’t use MSN any longer.” Vad betyder MSN? **BROR HOLM**

SVAR. MSN är en förkortning för Microsoft Network, och det är ett samlat begrepp för massor av tjänster på nätet. Går du in på ***www.msn.se*** hittar du exempelvis MSN Music, MSN Video och MSN Hälsa.

I normalt tal har dock MSN blivit synonymt med Microsofts chattprogram Messenger. Det är världens mest populära program för att prata med varandra på internet.

Min gissning är att ”I don’t use MSN any longer” betyder att din vän tidigare var uppkopplad på Messenger, men inte är det längre. Det är dock mycket möjligt att personens mejladress fortfarande finns kvar.

MARTIN APPEL

OMDÖPT. Microsofts chattprogram heter Windows Live Messenger, men kallas för MSN.

Varför ringer de inte tillbaka?

VÄNTANS TIDER. Många datorbutiker är dåliga på att ringa tillbaka.

Jag har köpt en dator hos en datorbyggare i Stockholm. Efter några veckor pajade högtalarna. Det var inget problem att byta högtalarna, men jag glömde kvittobunten på disken. Jag sände ett mejl och bad dem skicka kvittona till mig. Det hände inget och nu har jag ringt sex gånger till dem. De lovar att sända kvittona, men inget händer. **ALF**

SVAR. Det låter som om du kanske måste ringa dem en sjunde gång eller skicka ett nytt mejl ... Tyvärr är många datorbyggare dåliga på att svara i telefon och på mejl, så många gånger tvingas man vara uthållig och tjatig. Ibland kan det vara bra att testa att ringa vid olika tider. Det kan till exempel vara smart att ringa precis när butiken har öppnat, eftersom det många gånger är ganska lugnt.

Ett annat alternativ är ju förstås att gå in i butiken om du har möjlighet. En fysisk kund är ju svårare att ignorera än en ringande telefon.

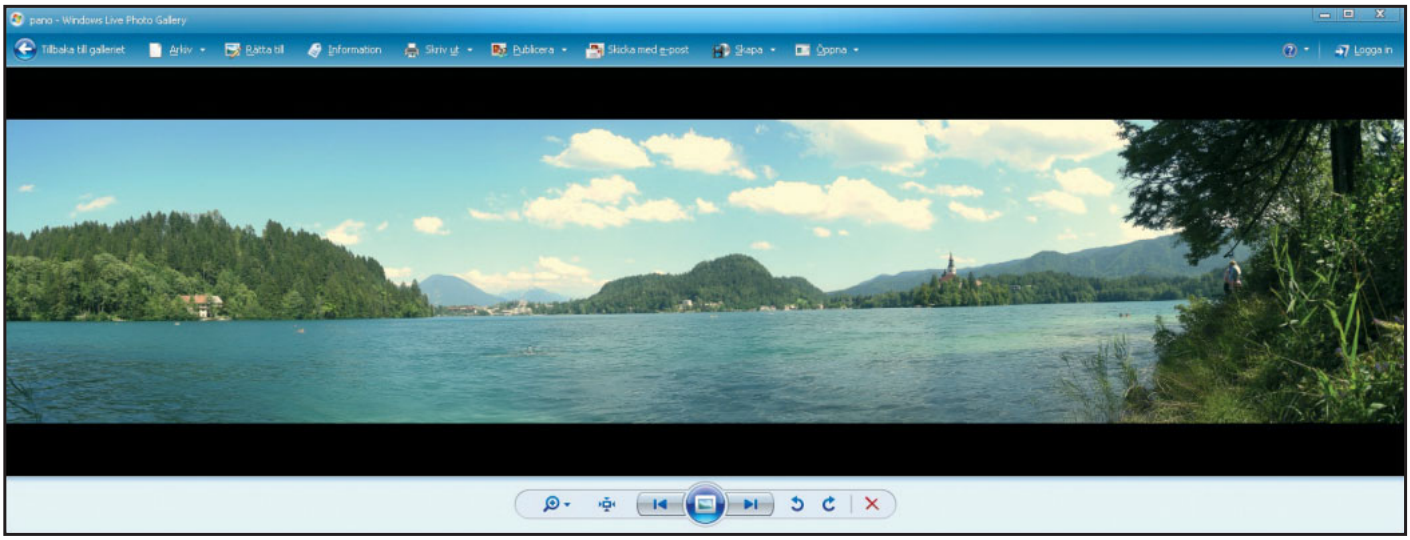
Om du har andra problem med din datorbutik kan du få hjälp av din konsumentvägledare. En sådan finns i de flesta kommuner, och du hittar dem via ***konsumentvagledare.konsumentverket.se.***

MARTIN APPEL

Hos oss drivs din webbplats av miljövänlig energi
– www.fsdata.se

BÄST I TEST internetworld 2/08

FS DATA
Webbhotell – Serverdrift
www.fsdata.se • Tel 020-91 75 00

BREDBILD. **Sy ihop flera olika bilder i gratisprogrammet Photo Gallery. Sjön på bilden heter för övrigt Bled och ligger i soliga Slovenien...**

Hur gör jag snygga panoramabilder?

Jag har hört att jag kan använda datorn för att göra snygga panoramabilder. Jag ska alltså kunna slå ihop flera bilder till en. Kan ni inte förklara hur jag ska göra och vad jag behöver? **FOTOFREAKET**

SVAR. Det händer ofta att kameran inte räcker till. Du kanske står uppe på ett berg och vill fotografera utsikten över en stad eller ett vackert landskap, och sedan märker du att du bara får med en bråkdel.

Lösningen är, precis som du säger, en panoramabild. Det du gör är alltså att ta flera olika bilder när du står där och fotograferar. De här bilderna ska vara plåtade så att de överlappar varandra, och de bör ha samma höjd.

När du sedan kommer hem låter du datorn ”pussla ihop” bilderna. Resultatet blir förvånansvärt bra. Det ser verkligen ut som en enda bild, och skarvarna har helt försvunnit.

Den här tekniken för hoplappning kan förstås inte bara användas på panoramabilder. Du kan precis lika gärna fotografera ett högt torn och skapa en extrem höjdarbild.

Tidigare har det varit lite krångligt att göra panoramabilder. Du har fått ta till programmet Autostitch som fungerar utmärkt, men som är lite svårt att använda. I den senaste versionen av Microsofts bildprogram Photo Gallery finns det dock en otroligt enkel panoramafunktion.

För att använda den behöver du bara markera de bilder som ingår i ditt panorama, och sedan klicka på ***Skapa***, ***Panoramabilder***. Nu sköter programmet automatiskt själva hoplappningen, och när den är klar får du spara den nya bilden.

Photo Gallery ingår i Windows Vista, men om du har Windows XP kan du hämta programmet gratis på ***get.live.com***. **MARTIN APPEL**

Vad är egentligen en ip-adress?

Jag undrar vilken funktion ip-adressen har? Används den för att spåra en dator?

En vän till mig drabbades av lite hotfulla mejl från okänd person. Endast avsändaradress syntes. Vi kunde endast förstå att någon suttit vid en dator och via mejl kontaktat min vän, först i vänlig ton, sedan en allt mer irriterad och aggressiv ton som svar på min väns svar. Det kom svar som min vän tolkade som förtäckta hot, sedan tydliga hot.

Kan i sådant fall ip-adressen användas för att spåra avsändaren?

LASSE

SVAR. Alla datorer, mobiltelefoner och andra apparater som är anslutna till internet har en ip-adress. Ip-adressen är unik för varje enhet, och används för att den information som skickas hit och dit på nätet ska komma rätt, ungefär som ditt telefonnummer används för att samtalen ska komma till just dig och ingen annan.

Som privatperson går det inte att använda ip-adressen för att spåra någon, eftersom bara internetoperatörerna vet vilken ip-adress som hör ihop med vilken kund. Däremot kan polisen begära ut uppgifterna, och de används ofta som bevisning i olika mål som rör brottslighet på internet.

Om din vän har blivit hotad tycker jag att ni ska polisanmäla det omgående, eftersom det är brottsligt. Spara alla mejl ni har fått, eftersom de kan behövas som bevismaterial om polisen skulle lyckas få tag på den som ligger bakom hoten. **PONTUS JEPPSSON**

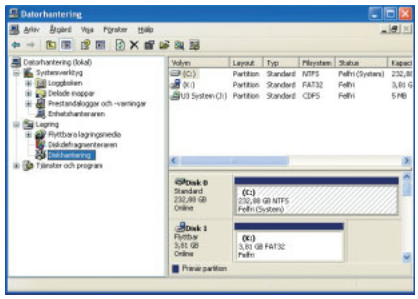
Så får du liv i ditt struliga usb-minne

Jag kan inte läsa mitt usb-minne i datorn på jobbet. I andra datorer dyker det upp automatiskt när jag stoppar in det, men inte när jag gör det på min jobb-pc. Vad är fel? **UNDRANDE**

SVAR. Vanligen kan du inte läsa usb-minnet eftersom den bokstav (enhet) som usb-minnet tror att det ska använda, redan är upptagen i din dator. Du ska alltså byta så att ditt usb-minne kallar sig något annat.

Högerklicka på ***Den här datorn*** i ***Start***-menyn och välj ***Hantera***, ***Lagring***, ***Diskhantering***. Klicka på ***Uppdatera***, så dyker din minnespinne upp som en ikon och en bokstav. Högerklicka på den och välj ***Ändra enhetsbeteckning och sökvägar***. Klicka på ***Ändra*** och byt till en ledig bokstav (enhet). Klicka på ***OK***.

Du kan kolla under ***Den här datorn*** vilka enheter som används i just din pc. Klicka på ***OK*** och klicka ***Ja*** på varningsrutan. Nu har usb-minnet bytt namn, och ska hädanefter fungera. **HELENA REISTAD**

DÖP OM. **Om du ger ditt usb-minne ett nytt namn minskar krånglet.**

PC FÖR ALLA

Helårsprenumerant?

Du vet väl att alla helårsprenumeranter har tillgång till kostnadsfri datorsupport!

Datorsupport

När du får problem med din dator, ring Datakompisen!

Här får du kostnadsfritt hjälp via telefon med att lösa problem med din dator och kringutrustning.

Öppettider 9-22 alla dagar!

Exempel på vad du kan få hjälp med:

- ✓Trådlösa nätverk
- ✓Bredbandsuppkopplingar, Internet och mail
- ✓Office och programvaruanvändning
- ✓Installationshjälp och rådgivning
- ✓Mediacenter och det digitala hemmet

DATAKOMPISEN

Så här får du tillgång till förmånerna

Gå in på:

www.pcforalla.se/formanspaketet

Här kan du också teckna en helårsprenumeration om du inte redan har gjort det.

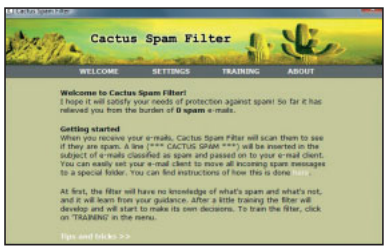

PÅ MÅNADENS CD

Jan Sandbladh, *jan.sandbladh@idg.se*

25 PROGRAM FÖR EN SÄKRARE DATOR

Här är de bästa gratisprogrammen för att göra arbetet vid datorn säkrare. Du får allt från antivirusprogram och spionprogramsstoppare till lösenordshanterare och program för att sudda ut spåren av ditt surfande.

SPAMFRITT. **Cactus Spam Filter håller din inkorg ren från oönskad skräppost.**

INGEN MER SKRÄPPOST I INKORGEN

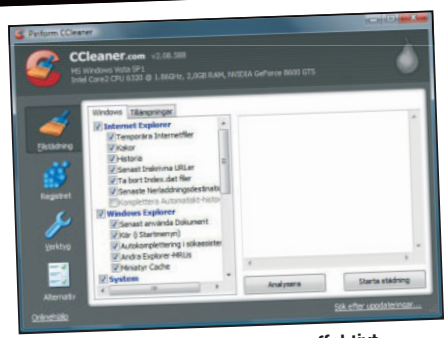
Spam ökar lavinartat i antal och hotar att dränka din inkorg i mejlprogrammet du använder. Cactus Spam Filter hjälper dig att stoppa dessa störande spam. Fungerar med de flesta vanliga mejlprogram.
Namn: Cactus Spam Filter 2.13.
Programtyp: Stoppar spam.

SKYDD MOT VIRUS

AVG Antivirus ser till att skydda din dator från alla kända virus. Fria uppdateringar hämtas automatiskt när du är uppkopplad. Registrering på företagets hemsida krävs dock för att du ska få serienummer till AVG.
Namn: AVG Antivirus Free Edition 8.0.1.
Programtyp: Antivirusprogram.

STÄDA BORT ALLA SPÅR!

Ett litet program som städar ur temporära internetfiler som samlas i datorn. Rensningen gör att andra inte kan se vart du har surfat.
Namn: Ccleaner 2.08.588.
Programtyp: Städar bort temporära internetfiler.

SURFA LUGNT. **Ccleaner rensar effektivt bort spåren av ditt surfande på nätet.**

Enkelt göra egna trycksaker

Med Serif Pageplus 8 PDF Edition kan du enkelt skapa inbjudningar, broschyrer eller hela tidningar.

SERIF PAGEPLUS 8 PDF Edition är ett kraftfullt men ändå lättanvänt så kallat dtp-program (desktop publishing-program). Det är med andra ord ett program du kan använda dig av för att skapa trycksaker av olika slag där du kombinerar text och bilder, allt från enkla kort och inbjudningar till mer avancerade saker som broschyrer eller hela tidningar.

Den här versionen av programmet låter dig även spara dina alster som pdf-filer, vilket gör det enklare för dig att distribuera dem elektroniskt, exempelvis via e-post eller för nedladdning på en hemsida.

TIDNINGSSKAPANDE. **Med lite övning kan du göra din egen PC för Alla.**

Så installerar du Serif Pageplus 8 PDF Edition

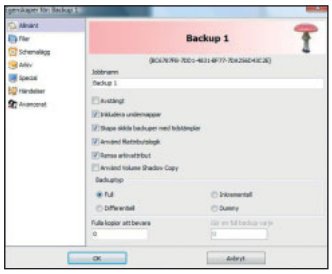
FULLVERSION

Klicka på knappen ***Fullversioner*** på skivans startsida. Klicka sedan på knappen ***Installera*** i faktarutan intill programmet. Om du hellre vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen ***Setup.exe*** i mappen ***Fullversioner/Pageplus*** på skivan.

Serif Pageplus 8 PDF Edition

Programtyp: Skapa trycksaker.
Utgivare: Serif.
Kontakt: wwww.serif.com
Systemkrav: Windows 98SE/2000/XP/Vista, internetuppkoppling.

Psst! På cd-skivan ser du systemkraven för de olika programmen.

SÄKERT. **Med automatisk backup är dina viktiga filer skyddade.**

SÄKRA KOPIOR AV DINA FILER

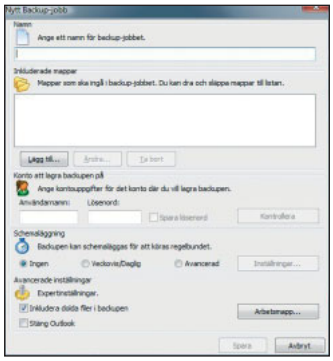
Att regelbundet säkerhetskopiera filer är det bästa sättet att undvika en total katastrof om datorn eller hårddisken kraschar. Cobian Backup är ett lättanvänt program för att regelbundet skapa kopior av alla dina viktiga filer.

Namn: Cobian Backup 9.1.1.178.
Programtyp: Säkerhetskopiering.

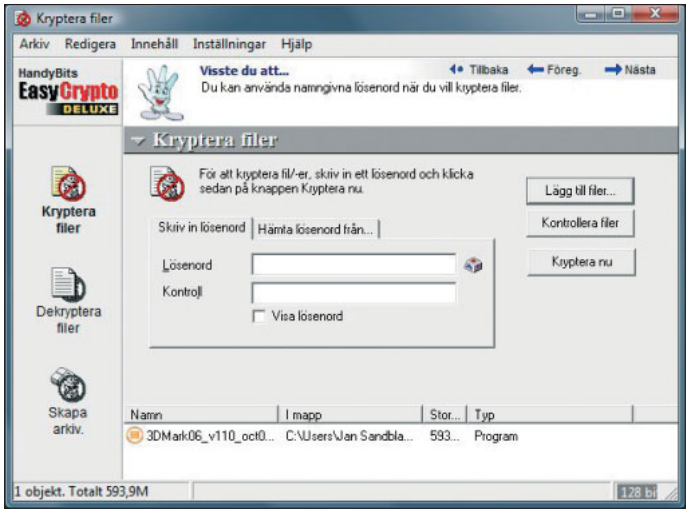
BACKUP PÅ NÄTET

Diino är ett smidigt program som låter dig göra en automatisk backup av dina viktigaste filer och spara dem på nätet. Du kan lagra upp till två gigabyte utan att det kostar dig något. Behöver du mer utrymme kan du betala antingen månadsvis eller årsvis.

Namn: Diino 4.2.2.
Programtyp: Säkerhetskopiering.

NÄTDISK. **Med Diino förvaras kopior av dina viktiga filer utanför huset.**

LÖSENORDSSKYDD. **Kryptera filerna så kommer ingen obehörig åt dem.**

KRYPTERING SKYDDAR DIN INFORMATION

Ett smart program för att kryptera och skydda dina filer. Du kan kryptera både enstaka filer och hela mappar, och även skapa självuppackande krypterade filer som du kan skicka till andra.

Namn: Easycrypto Deluxe 5.5.
Programtyp: Krypteringsprogram.

BRANDVÄGG SOM STOPPAR HACKARNA

Det viktigaste skyddet när du är uppkopplad mot internet är en väl fungerande brandvägg. En sådan är Firewall Plus. Visserligen finns det en inbyggd brandvägg i Windows, men den är inte lika avancerad som Firewall Plus.

Namn: Firewall Plus.
Programtyp: Personlig brandvägg.

STOPPA INKRÄKTAREN MED LÅSTA MAPPAR

Ett litet program som på ett enkelt sätt skyddar dina hemliga filer genom att lösenordsskydda en mapp och allt innehåll i den. Se bara till att inte glömma bort lösenordet!

Namn: Folder Latch 4.
Programtyp: Låser mappar.

SKYDDA BARNEN FRÅN OLÄMPLIGT INNEHÅLL

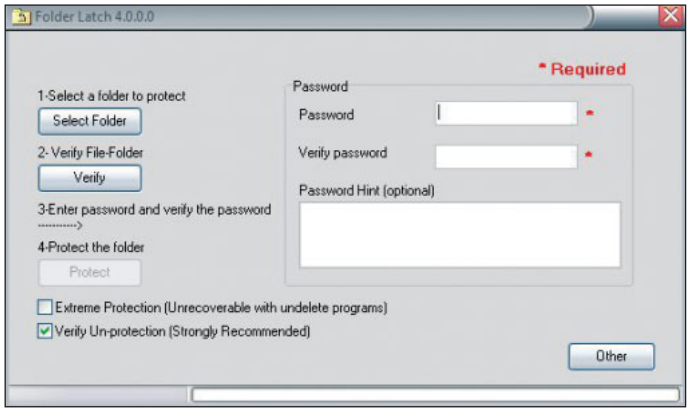
Vill du hålla koll på vilka sajter dina barn surfar till och hindra dem från att besöka sidor med olämpligt innehåll så är det här programmet för dig.

Namn: K9 Web Protection 3.2.36.
Programtyp: Stoppar olämpliga webbsidor.

RÄDDAR FILERNA NÄR OLYCKAN ÄR FRAMME

Om katastrofen skulle vara framme och du av misstag raderar viktiga filer på din dator behöver du inte oroa dig! PC Inspector Smart Recovery hjälper dig nämligen att återställa dem.

Namn: PC Inspector File Recovery 4.
Programtyp: Återställer förlorade filer.

HEMLIGT. **Folder Latch låter dig låsa hela mappar och deras innehåll.**

Stoppa spionerna!

Ashampoo Antispyware letar upp och raderar eventuella spionprogram på din dators hårddisk.

FÖRUTOM RENA VIRUS finns det gott om ohyra och otyg din dator kan råka ut för, exempelvis obehagliga spionprogram. Ashampoo Antispyware är ett program som hjälper dig att leta upp och radera dessa spionprogram om du har blivit drabbad. Programmet kan även hjälpa till att skydda dig i realtid så du inte drabbas igen.

Ashampoo Antispyware 2

Programtyp: Stoppar spionprogram.
Utgivare: Ashampoo.
Kontakt: www.ashampoo.com
Systemkrav: Windows 2000/XP/Vista, internetuppkoppling.

FULLVERSION

Så installerar du Ashampoo Antispyware 2

Klicka på knappen ***Fullversioner*** på skivans startsida. Klicka sedan på knappen ***Installera*** i faktarutan intill programmet. Om du hellre vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen ***antispyware.exe*** i mappen ***Fullversioner/antispyware*** på skivan.

För att kunna använda programmet som en fullversion måste du registrera det. Det gör du genom att klicka på ***Get Full Version*** i rutan som visas när du startar programmet. Fyll i din e-postadress i webbläsarfönstret som öppnas och klicka på ***send***. Du får nu ett mejl där du ska klicka på länken ungefär mitt i mejlet. När du gjort det får du ett nytt mejl med ditt registreringsnummer.

PÅ MÅNADENS CD

Fler program hittar du i Programbanken **pcforalla.se/program**

LÖSENORDSKOLL. **Samla alla dina lösenord i ett digitalt kassaskåp.**

HÅLLER KOLL PÅ ALLA DINA LÖSENORD

Med enkla och smidiga Password Safe sparar du alla dina lösenord i en krypterad databas. Då slipper du ha dina lösenord nedskrivna på olika ställen, och det räcker att du kommer ihåg ett enda – det till programmet.

Namn: Password Safe 3.13.
Programtyp: Hanterar lösenord.

SE VILKA PROGRAM SOM KÖRS

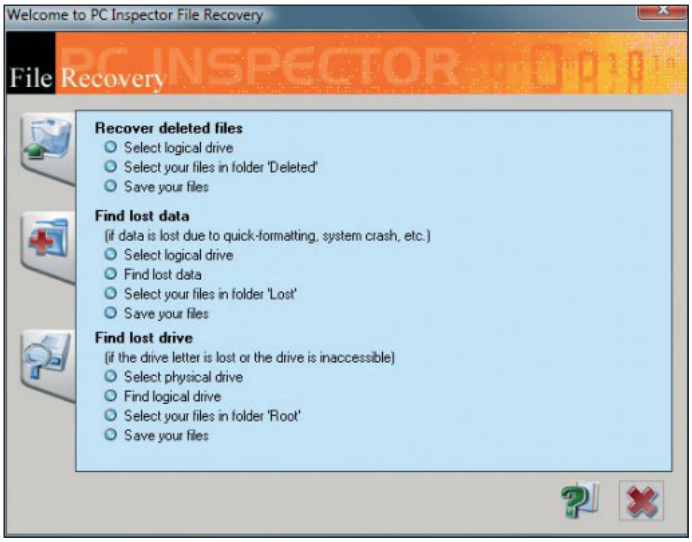
Visar detaljerad information om vilka program och filer som för tillfället är igång på datorn, vilket gör att du lättare kan upptäcka spionprogram och dylikt. För att kunna använda programmet måste du först packa upp det på din dators hårddisk.

Namn: Process Viewer 5.2.15.1.
Programtyp: Processvisare.

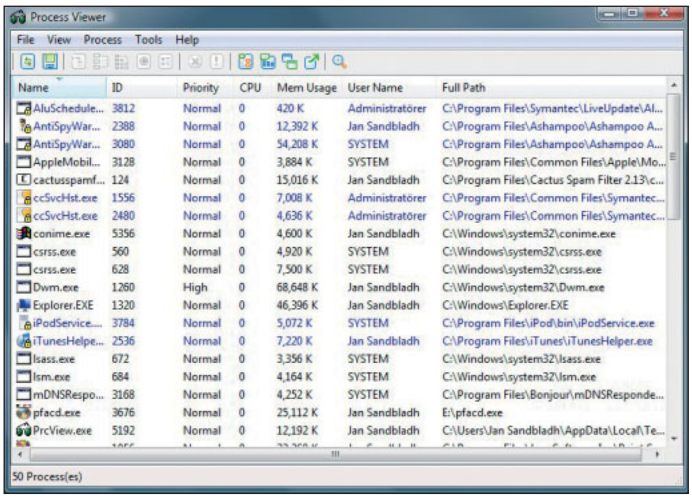
LISTAR PROGRAM SOM STARTAS AUTOMATISKT

Utan att du vet om det startar en mängd program och processer varje gång du drar igång Windows. Dessa tar upp värdefulla systemresurser, men kan i värsta fall även vara spionprogram. Startup Inspector listar alla dessa program och processer, samt jämför med en databas på internet hur viktiga de är. Du kan sedan välja vilka program du inte vill ska starta automatiskt. Det i sin tur förbättrar datorns prestanda.

Namn: Startup Inspector for Windows 2.21.
Programtyp: Processvisare.

ÅTERSTÄLLARE. **PC Inspector File Recovery kan bli din räddare i nöden.**

PROGRAMKOLL. **Process Viewer visar vilka program som körs i din dator.**

ÅNGRA TÖMNINGEN AV PAPPERSKORGEN

Ibland går det lite för snabbt när man tömmer papperskorgen och filer som egentligen inte skulle raderas är plötsligt borta. Med Undelete Plus kan du återskapa filer även om du redan har tömt papperskorgen.

Namn: Undelete Plus 2.92.
Programtyp: Återskapar raderade filer.

STOPPAR ANDRAS KLÅFINGRIGA HÄNDER

Ett program som skyddar din dator från andras klåfingriga händer. Du kan skydda datorns inställningar så att ingen kan ändra dem, hindra att vissa program körs och neka åtkomst till viktiga filer.

Namn: Winguard Pro 2007 Free Edition 6.5.
Programtyp: Skyddar datorn.

...PLUS 10 ANDRA PROGRAM

Programmen ovan är bara ett urval av dem som följer med på cd-skivan. Du ser hela listan på nästa sida. På cd-skivan kan du också läsa mer om programmen.

Snyggare bilder i ett svep

Så här gör du automatiskt dina digitalbilder bättre.

FULLVERSION

SNYGGT. **Photo Optimizer förbättrar automatiskt dina bilder.**

ÄVEN OM DET ÄR kul att fotografera med en digitalkamera är den bistra sanningen att de flesta av oss inte är särskilt bra fotografer.

Med Ashampoo Photo Optimizer installerat gör det inget att bilderna inte är perfekta, programmet kan nämligen korrigera detta i efterhand. Mörka bilder kan ljusas upp och kontrasten i bilden kan förbättras. Det bästa av allt är att programmet gör detta helt automatiskt och att du kan förbättra många bilder i ett svep.

Så installerar du Photo Optimizer

Klicka på knappen ***Fullversioner*** på skivans startsida. Klicka sedan på knappen ***Installera*** i faktarutan intill programmet.

För att kunna använda programmet som en fullversion måste du registrera det: Klicka på ***Obtain a FREE full version key*** i rutan som visas när du startar programmet. Fyll i din e-postadress i webbläsarfönstret som öppnas och klicka på ***send***. Du får nu ett mejl där du ska klicka på länken ungefär mitt i mejlet. När du gjort det får du ett nytt mejl med ditt registreringsnummer.

Ashampoo Photo Optimizer

Programtyp: Korrigera dina bilder.
Utgivare: Ashampoo.
Kontakt: www.ashampoo.com
Systemkrav: Windows XP/2000/Vista, internetuppkoppling.

Psst! På cd-skivan ser du systemkraven för de olika programmen.

Säker med komplett PC-SKYDD

F-Secure Internet Security 2008 är ett komplett antivirusprogram som uppdaterar sig automatiskt i bakgrunden så snart det känner att du är ute på internet. Och tack vare F-Secures dagliga uppdateringar är du maximalt skyddad mot virus och andra elakheter. F-Secure Internet Security 2008 innehåller även en brandvägg som stoppar hackare från att förstöra eller stjäla din information.

TRE MÅNADERS UPPDATERINGAR

Innan du installerar programmet måste du avinstallera ditt gamla antivirusprogram från din dator. Gör du inte detta finns risken att din dator inte startar över huvud taget!

För att få tre månaders gratis uppdateringar måste du registrera programmet. Det gör du genom att skriva in prenumerationsnumret ***Z32Q-M9H5-BM69-VQLM-32CL*** när du installerar programmet. Denna version av F-Secure fungerar med fria uppdateringar fram till 25 december 2008.

Har du problem med installation, registrering eller programmet kan du få hjälp på ***www.f-secure.se***. Välj först ***Privat*** och därefter ***Support & Nedladdning***. Du kan även nå företagets supportavdelning på mejladressen ***support@f-secure.se***.

Om du vill ha support via telefon ska du ringa ***08-507 440 11***. Observera att PC för Allas redaktion tyvärr inte kan svara på några frågor om programmet, vare sig per mejl eller telefon.

Så kommer du igång med PC för Allas cd

Stoppa in cd:n i din cd-läsare. Om du har funktionen Autostart i Windows påkopplad startar skivan direkt.

I annat fall får du gå in via Utforskaren och leta reda på din cd-läsare. Dubbelklicka på filen ***pfacd.exe*** så startar cd-skivan.

Godkänn villkoren genom att klicka på knappen ***Ja, jag godkänner***, så kommer du till skivans startsida. Du når alla avdelningar genom att klicka på motsvarande knapp överst i menyn. Du kan också klicka direkt på texten om avdelningen på skivans startsida.

För att komma tillbaka till startsidan klickar du på knappen ***Huvudmeny*** längst upp till vänster.

39 PROGRAM PÅ CD:N

FULLVERSIONER

Serif Pageplus 8 PDF Edition. Skapa trycksaker.

Ashampoo Antispyware 2. Skydda din dator från spionprogram.

Ashampoo Photo Optimizer. Korrigera dina bilder.

TEMA: SÄKRARE DATOR

AVG Antivirus Free Edition 8.0.1. Antivirusprogram.

Cactus Spam Filter 2.13. Stoppar spam.

Ccleaner 2.08.588. Städar bort temporära internetfiler.

Cobian Backup 9.1.1.178. Säkerhetskopiering.

Cyber Defender Free 2. Säkerhetsprogram.

Diino 4.2.2. Backup på nätet.

Easycrypto Deluxe 5.5. Krypteringsprogram.

Erunt 1.1j. Återställer Windows register.

Folder Latch 4. Låser mappar.

K9 Web Protection 3.2.36. Stoppar olämpliga webbsidor.

Password Safe 3.13. Hanterar lösenord.

PC Inspector File Recovery 4. Återställer förlorade filer.

Process Viewer 5.2.15.1. Se vilka program och filer som är igång.

Simply Safe Backup 2005.0.1.706. Gör säkerhetskopior.

Spybot Search & Destroy 1.5.2. Tar bort spionprogram.

Startup Inspector for Windows 2.21. Listar program som startas automatiskt.

Superantispyware 4.15.1. Tar bort spionprogram.

Syncback 3.2.18. Synkroniserar filer mellan diskar.

Truecrypt 5.1a. Krypteringsprogram.

Undelete Plus 2.92. Återskapar raderade filer.

Winguard Pro 2007 Free Edition 6.5. Skyddar datorn.

Firewall Plus. Personlig Brandvägg.

PC Tools Antivirus. Antivirusprogram.

Threatfire. Ta bort skadliga program.

Ad-Aware 2008. Gör surfandet säkrare.

VERKTYGSLÅDAN

Xnview 1.93.6. Enkelt bildbehandlingsprogram.

Filezilla. Ftp-program.

Zipgenius 6. Packprogram.

Winzip 11.2. Packprogram. (Shareware, $ 29)

Windows Live Messenger. Chattprogram.

Firefox 3. Webbläsare.

Mozilla Thunderbird 2. E-postprogram.

Microsoft Internet Explorer 7. Webbläsare.

PDF 995 8.4s. Skapa pdf-filer.

F-Secure Internet Security 2007. Gratis fullversion med tre månaders fria uppdateringar.

EXTRA

Norton 360 v2.0. Säkerhetsprogram. 90 dagars demo.

MP3-MUSIK

Rimsky-Korsakov. Sheherazade.

CLIPART

200 fria bilder. Tema: Verktyg.

ANNONS

Norman Security Suite. Gratis fullversion med sex månaders fria uppdateringar.

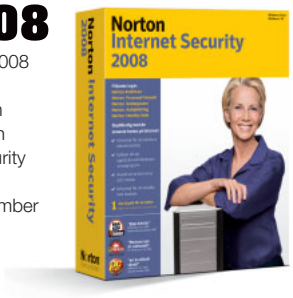
Observera att vissa program kräver internetuppkoppling och e-postadress.

= program på svenska

KORSORD 8-2008

Skicka in lösningen senast 22 september 2008 till **PC för Alla, 106 78 Stockholm**.
Märk kuvertet **"korsord 8-2008"**. Den som skickar in den först öppnade rätta lösningen vinner ett exemplar av Norton Internet Security 2008 (svensk version) från Symantec.
Den rätta lösningen hittar du efter 23 september på ***www.pcforalla.se/tavling***.
Lycka till!

❒ Jag vill passa på att prenumerera på PC för Alla. För endast 695 kronor inklusive moms får jag 12 nummer med tillhörande cd-skivor. **PFA049**

Namn:

Gatuadress:

Postadress:

Telefon:

E-post: **Ålder:**

❒ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

"BRUTALT ÄRLIGT! JAG ÄLSKAR DET!" Lars 32 *"OJ, VAD LÅNG DEN VAR"* Birgitta 47 *"MAN VILL SE OM DEN DIREKT"* Lisa 25

"BIBELN FÖR PRYLFRÄLSTA" Sven-Åke 56 *"SEMESTERN ÄR RÄDDAD"* Kenneth 38 *"FULLPROPPAT MED PRYLACTION"* Jonas 27

Snabbhetspremie!
Köp den direkt och
få en fräck t-shirt!

Äntligen är den här!

Med över 4000 recensioner har svenska folket sagt sitt. Vilken mobiltelefon är bäst? Vilken stavmixer är sämst? Här finns svaren som ger dig det bästa utgångsläget för ett lyckat köp. Missa inte denna unika möjlighet att ta del av Sveriges största samling av videorecensioner. Köp DVD-boxen eller gå in på pricerunner.se och se klippen gratis redan idag.

PriceRunner.se
JÄMFÖR INNAN DU HANDLAR

VINN EN BÄRBAR MINIDATOR!

TOTALT VÄRDE 20 000 KRONOR!

TÄVLA OM 5 EEE PC 901 FRÅN ASUS

Nu har du chansen att vinna den smidiga bärbara datorn Eee PC 901 från Asus. Med sitt behändiga format och sin minimala vikt är den perfekt för dig som ofta är på språng. Ssd-hårddisken gör också datorn mer stöttålig.

Hela fem datorer står på spel. Allt du behöver göra för att vara med och tävla är att svara på frågorna nedan och skicka in ditt svar senast 22 september.

Fakta om Asus Eee PC 901

Processor: Intel Atom.
Minne: 1 GB ram.
Skärm: 8,9 tum, 1024 x 600 punkters upplösning.
Hårddisk: 20 GB ssd.
Storlek: 22,5 x 17 x 3,1 cm
Anslutningar: Wlan 802.11n, 100 Mbit/s ethernet, bluetooth, 3 st usb 2-portar, minneskortsläsare för sd- och mmc-kort.
Operativsystem: GNU Linux.
Övrigt: Inbyggd 1,3-megapixels webbkamera.

Fotnot: Modellen på bilden har engelskt tangentbord. Den dator du kan vinna har dock svensk tangentuppsättning.

Skicka in talongen, mejla ditt svar till ***pfatavling@idg.se*** eller tävla på ***pcforalla.se/tavling***. **Svara senast 22 september 2008.**

Psst! Ledtrådar hittar du på ***eeepc.asus.com/se/product.htm***

1. Hur lång batteritid har Eee PC 901?
❒ Upp till 4,2 timmar
❒ Upp till 5,5 timmar
❒ Upp till 7,8 timmar

2. Vad väger Asus Eee PC 901?
❒ 1,1 kg
❒ 1,3 kg
❒ 1,5 kg

3. Utslagsfråga: Motivera med högst 25 ord varför just du skulle behöva en Asus Eee PC 901.

.....

.....

.....

NAMN: _____

GATUADRESS: _____

POSTADRESS: _____

TELEFON: _____

E-POST: _____

ÅLDER: _____

❒ Jag prenumererar.
❒ Jag köper lösnummer.
❒ Jag vill börja prenumerera på PC för Alla. (12 nummer inklusive cd-skivor för 695 kronor) PFA049
❒ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

SKICKA SVARET TILL:

PC för Alla,
"Asus Eee",
106 78 Stockholm.
Du kan också mejla ***pfatavling@idg.se.***
Skriv "Asus Eee" i ämnesraden. På webbsidan ***pcforalla.se/tavling*** kan du också skicka in ditt svar.

Senast 22 september 2008 vill vi ha ditt svar.

Juryn består av PC för Allas marknadsavdelning. Eventuell vinstskatt betalas av vinnaren.

Vinnarna presenteras på PC för Allas hemsida: ***pcforalla.se***

FREDDAS FAVORITER

Fredrik Claesson, *fredrik.claesson@idg.se*

HOPPSAN!

100 värsta missarna i Photoshop

Att retuschera bilder så att de blir snyggare är en självklarhet i tidningar och på webben nu för tiden. Programmet som utför de här ”förbättringarna” är ofta Photoshop. Men när klåpare eller stressade typer är i farten kan det bli alla möjliga löjliga fel. Kolla in de bästa på bloggen Photoshop Disasters. Kameran kanske inte ljuger, men Photoshop gör det definitivt.

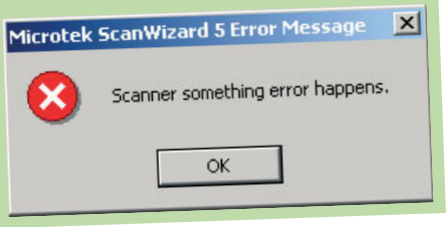
photoshopdisasters.blogspot.com

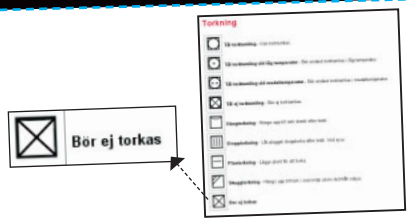

Pråket är fårt

Det kan bli riktigt jobbigt att författa felmeddelanden på engelska när du inte har fullständig koll på språket. Här är 16 härliga exempel på det från Engrish.com:

www.engrish.com/category_index.php?category=Computer

Snacka om torr humor

Det är något skumt med ett av de här tvättråden från Klädvård.se. Kan du inte se det direkt ska vi ge ett litet tips: Följer du det rådet kommer du att känna dig rysligt obehaglig när du klär på dig.

www.kladvard.se/web/40?what=symbol

TACK TILL ADDE

DATORN SOM FÖRSVANN:

”Är det en dammsugare?”

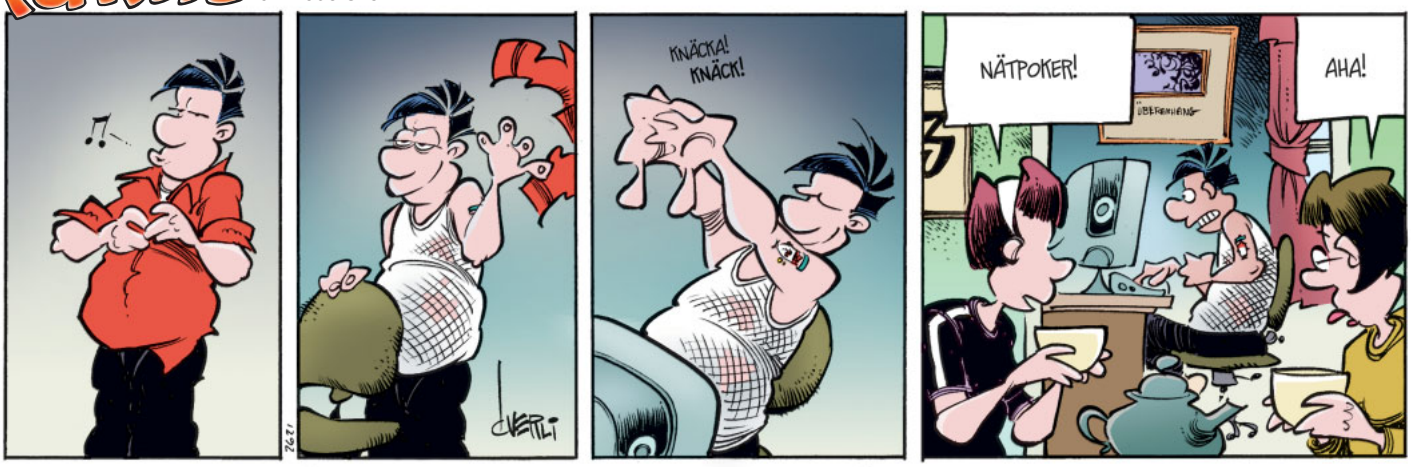
1996 var sötebrödsdagarna över för den tidigare populära datorn Commodore Amiga. I ett sista desperat försök att göra datorn mer attraktiv byggdes den upphottade Commodore Walker. Men den nådde aldrig längre än till prototypstadiet. Inte konstigt: Folk jämförde den med en dammsugare, Darth Vaders hjälm och till och med soptunnor. Ändå hade den idéer som senare gjorde succé i Imac. Se video här:

www.retrothing.com/2006/10/amiga_demo_vide.html

POPULUS

av Frode Överli

PC FÖR ALLA

Helårsprenumerant?

Du vet väl att alla helårsprenumeranter får ett komplett säkerhetspaket!

Säkerhet

Du får ett komplett säkerhets-paket från F-Secure som är lätt att installera och använda.

- Antivirus
- Brandvägg
- Anti-spam
- Föräldrakontroll
- Fullversion

F-SECURE®

Så här får du tillgång till förmånerna

Gå in på:

www.pcforalla.se/formanspaketet

Här kan du också teckna en helårsprenumeration om du inte redan har gjort det.

Argentina; Computerworld Argentina, NetworkWorld Argentina, PC World Argentina Australien; Australian Macworld, Australian PC World, Australian Reseller News, Channel X Australia, CIO Australia, CIO Government Review - Australia, Computerworld Australia, Information Age - Australia, WebBusiness- Australia, WebBusiness- Australia Bangladesh; PC World Bangladesh Belgien; Network & Telecom, PC World Belgium Brasilien; Annuario de Informatico - Brazil, Computerworld Brazil, Microsoft Business Journal, PC World Brazil, Publish Brazil, Solutions Integrator Brazil, Super Game Power Brazil, World Telecom Brazil Bulgarien; CAD/CAM/GIS World Annual - Bulgaria, Computerworld Bulgaria, Information Technologies in Banking Bulgaria, Network World Bulgaria, PC-World Bulgaria Chile; Computerworld Chile, Informatica Chile, PC World Chile Colombia; Computerworld Colombia, PC World Colombia Costa Rica; Computerworld Central America, Computerworld Puerto Rico, PC World Centro America Danmark; Computerworld Danmark, Computerworld Danmark Annual Issue, IT-Branchen Denmark, IT-Partner Denmark, IT Top 100, Networld Denmark, PC World Danmark, Teknik & Net Ecuador; Computerworld Ecuador, PC World Ecuador Egypten; PC World Egypt Filippinerna; Computerworld Philippines, PC World Philippines, The Web Philippines Finland; MikroPC, Tietoviikko Frankrike; Create France, Développeur Référence, Distributique, Grande Ecoles LMI, Info PC, Le Monde Informatique, Macworld France, Reseaux & Telecoms, Univers Macworld Förenade Arabemiraten; ComputerNews Middle East, Network World Middle East, Reseller World Middle East Grekland; GamePro Greece Hong Kong; Computerworld Hong Kong, IT for SME Indien;, CIO India, IS Computerworld India, PC World India Indonesien; Info Komputer Indonesia Irland; ComputerScope, Computerscope Channels Ireland, PC Live! Ireland Island; PC World-Iceland Italien; Computerworld Italia, Macworld Italia, Network World Italia, PC World Italia Japan; CIO Japan, Computer Graphics World Japan, Enterprise Servers World- Japan, Java World Japan, Linux World - Japan, Sunworld Japan, Windows 2000 World-Japan Jugoslavien; Mikro PC World Yugoslavia Kanada; CIO Canada, ComputerWorld Canada, CXO.Ca-Canada, IT World Canada, Lac Carling Governments Review, Network World Canada Kenya; PC World East Africa Kina; CEO&CIO China, China Computerworld, China Internet Times, China Networkworld, Computer Business News - China, Digital Fortune - China, Electronic and Computer Design World China, Electronics Products China, Home PC World China, PC World China, Telecom Product World China Lettland; PC World e-Pasaule - Latvia Libanon; Gamepro Middle East Litauen; PC World Lithuania Malaysia; Computerworld Malaysia Malta; PC World Malta Marocko; PC World Morocco Mexiko; Computerworld Mexico, PC World Mexico Myanmar (Burma); PC World Myanmar, Nederländerna; ComputerPartner Netherlands, Computer! Totaal, Computer!Totaal Tips & Tricks Netherlands, Infosecurity-Netherlands, InfoWorld Netherlands, Internetworking Buyers Guide, LAN internetworking Magazine, Net Magazine Netherlands Nepal PC World Nepal Nigeria; PC World Nigeria Norge; CAD/CAM World Norge, Computerworld Norge, Computerworld Norge E-Business, Computerworld Norge Mobiz, IT Kurs - Norway, IT.bransjen Norway, Nettverk & Kommunikasjon Norway, PC World Ekspress Norge, PC World Norge, PC World ProduktGuide Norge, The Business Standard-Norway Nya Zeeland; CIO New Zealand, Computer Industry Directory New Zealand, Computerworld New Zealand, Internet Magazine New Zealand, IT Contractors Handbook, New Zealand Reseller News, PC World New Zealand, unlimited / New Zealand, WebBusiness New Zealand Pakistan; Computerworld Pakistan Panama; PC World Panama Peru; Computerworld Peru, PC World Professional Peru, PC World (SOHO) Peru Polen; Computerworld Poland, Digit Poland, Informator IT (IT Directory) Poland, Kino Domowe - Magazyn DVD - Poland, Networld Poland, PC World Komputer Portugal; Cerebro/PC World Portugal, Computerworld /Correio Informatico Portugal, Dealer World Portugal, Network World Portugal, Publish Portugal Rumänien; Computerworld Romania, Network World Romania, PC World Romania Ryssland; Computerworld Russia, Mir PK Russia, Publish Russia, Sety Russia Schweiz; Computerworld Schweiz, PCtip Switzerland, Top 500 Swiss IT Singapore; CIO Asia, Computerworld Singapore, PC World Malaysia, PC World Singapore, Planet e Singapore, SME Guide, The Web Malaysia Spanien; Computerworld Espana, Comunicaciones World Espana, Dealer World 15, Dealer World Espana, i-world Espana, lideres.com Espana, Macworld Espana, PC World Espana Sri Lanka Infolink/PC World Sri Lanka Storbritannien; Ch@nnel 2001-UK, Computer Trade Shopper, ComputerWeekly, ComputerWeekly E-Business Review UK, Digit UK, Freelance Informer UK, IBM Computer Today-UK, Macworld UK, MicroScope UK, PC Advisor U.K.
Sverige: Biotech Sweden, CAP&Design, CIO Sweden, Computer Sweden, Miljöaktuellt, Executive Report, Internetworld, IT.Branschen, Level, M3 - Maxi Mobile Magazine, MacWorld, PC för Alla, Studio, TechWorld.
Sydafrika; Cable Talk SA, Computing SA, Network World SA, The Channel SA Sydkorea; CIO Korea, Hi-Tech Information S. Korea Taiwan; CIO - Taiwan, Computerworld Taiwan, Macworld Chinese, New Economy Weekly - Taiwan, New Vision e-Publishing Taiwan, PC World Taiwan Thailand Thai Computerworld Tjeckien; Business World Czech Republic, Computerworld Czech & Slovak Republic, GameStar Magazine Czech Republic, PC World Czech & Slovak Republic Turkiet; ComputerLife-Turkey, GamePro - Turkey, Macworld Turkey, PCLife-Turkey Tyskland; CIO - Germany, Computer Partner Germany, Computerwoche, Computerwoche - Spezial, Cool Companies Hot Products -Germany, Freiberufler Info, Gamestar - Germany, Macwelt, NetworkWorld Germany, PC WELT Germany, PC Welt Special Issue, Young Professional - Germany Ukraina; Computerworld Kiev, PC World Ukraine Ungern; Computerworld Szamitastechnika, Gamestar - Hungary, IDG HungaryAnniversary Issue, PC World Hungary USA; CIO US, Computerworld US, CTO Magazine - US, Darwin Magazine -US, GamePro, InfoWorld US, Macworld US, Network World US, PC World US, Publish US Venezuela; Computerworld Venezuela, CW Canales / Venezuela, PC World Venezuela, SystemWorld-Venezuela Vietnam; PC World Vietnam Vitryssland; PC World Belarus Zimbabwe; PC World Zimbabwe Österrike; ComputerPartner Austria, Computerwelt Österreich, Top 500 Austria, Young Professional Austria

STOR PRYLFROSSA!
PC för Alla är på plats på IFA – Europas största hemelektronikmässa

Äntligen lugn och ro!

6 KNÄPPTYSTA DATORER TESTAS

Har du datorn påslagen dygnet runt? Står den kanske i sovrummet och bullrar? Då vill du att den ska vara tyst! I nummer 9/08 avslöjar vi vilka av de nya tysta datorerna som presterar bäst.

TEST!

Höstens bästa surfmobil utsedd

FLERA INTRESSANTA mobilmodeller har släppts som har wifi och turbo-3g och därmed passar dig som gärna vill surfa med telefonen. Vi testar sex modeller och utser den bästa mobilen för surf och mejl.

TIPS!

Här är nätets 101 bästa sajter och gratistjänster

NÄTET VIMLAR AV SMARTA SAJTER som du – när du väl har hittat dem – inte förstår hur du har kunnat klara dig utan. Musikkonvertering, valutaomräknare, översättningssajter, utländska telefonkataloger och mycket mer. Martin Appel tipsar dig om de allra bästa sajterna.

SKOLA!

Så sätter du upp en egen ftp-server hemma

STEG FÖR STEG-guide om hur du gör – från första sladden till sista tangenttryckningen. Och förstås tips om vad du sedan kan använda din nya ftp-server till.

OROANDE TREND!

Därför ökar nätmobbing – och så skyddar du dig!

FÖRR VAR HEMMET EN FRIZON för mobbingoffer. Det gäller inte längre. Mobbarna förföljer sina offer på nätet, på MSN, via sms, Playahead, Lunarstorm med mera. Trakasserier och hot på forum och chattsajter är vanliga, men lagen hindrar polisen att ingripa.

DESSUTOM: Nyheter och trender ■ Snabbguider ■ Här är kläderna som laddar mobilen! ■ Köpguide: Bästa råden för dig som ska handla digitalkamera ■ Surftips ■ Månadens nya produkter ■ Så gör du när olyckan drabbat din dator ■ Kul korsord ■ Test av datorspel ■ Cd full med program ■ Tävling ■ Frågor & svar ■ Steg för steg-guider och mycket mer...

Här beställer du hem PC för Alla!

Klipp till och beställ en prenumeration du också. Du kan även mejla beställningen till ***kundservice@idg.se***

☐ Självklart vill jag genast ha en prenumeration på tidningen. Jag får 12 nummer med tillhörande cd-rom-skivor för endast 695 kronor inklusive moms. (Ordinarie lösnummerpris: 724 kronor)
PFA049

Namn
Adress
Postadress
Telefon

☐ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

Frankeras ej. PC för Alla betalar portot

PC FÖR ALLA
Svarspost
110 316 205
110 00 Stockholm

DUSTIN home

Hemelektronik på Internet

Nyhet!

6795:-

12 mån. räntefritt 670:-

4995:-

12 mån. räntefritt 506:-

Design för affärsanvändaren

htc Touch Pro

HTC Touch Pro är utrustad med 5 raders Qwerty-tangentbord och har precis som lillebror Diamond lika tilltalande yttre som inre. Touch Pro är utrustad med HTC:s senaste version Touch-FLO, Touch-FLO 3D, som gör att menyerna får en riktigt 3D-känsla. Den 2,8" stora touchskärmen med VGA-upplösning ger en oöverträffad upplevelse när du tittar på film eller bilder.

5010150081 HTC TOUCH PRO 6795:-

Design och teknik som tar ett gigantiskt steg framåt

htc Touch Diamond

Elegans och innovation. HTC Touch Diamond är en fullmatad Windows-mobil med en enastående design. Förutom den fulländade yttre designen så är HTC Diamond utrustad med HTC:s senaste version av Touch-FLO - Touch-FLO 3D - som gör att menyerna får en riktig 3D-känsla. Den 2,8" stora touchskärmen med VGA-upplösning ger en oöverträffad upplevelse när du tittar på film eller bilder.

5010144392 HTC TOUCH DIAMOND 4995:-

Dubbel bandbredd för jämn HD-video!

LINKSYS® A Division of Cisco Systems, Inc. WRT610N

1495:-

Linksys WRT610N är en ny Wireless-N-router som arbetar med Wireless-N-hastigheter på både 2,4 och 5 GHz-banden. Detta innebär att du kan onlinespela eller streama HD-video och musik via ena bandet medan du läser e-post och surfar på Internet via det andra bandet. WRT610N innehåller en 4-portars 10/100/1000 switch, SPI-brandvägg och den helt nya nätverksmjukvaran LELA, Linksys Easylink Advisor.

5010153986 LINKSYS WRT610N DUAL-N BAND WIRELESS ROUTER 1495:-

Reservation för prisändringar och slutförsäljning. Vid faktura tillkommer avgift på 39 kr.

Stolt sponsor av Idol 2008

TRYGG E-HANDEL

14 dagars faktura!

Årets e-handlare 2007
Ljud och Bild
PriceRunner

2990:-

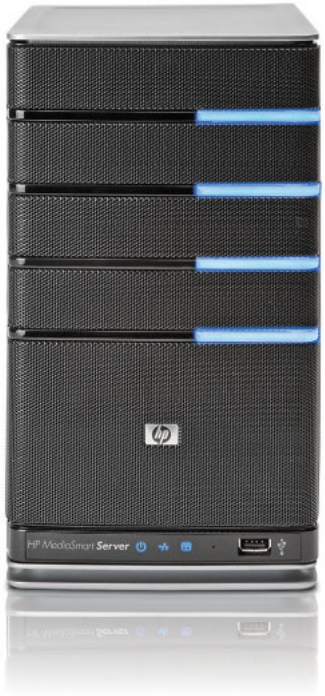
12 mån. räntefritt 324:-

Nätverksansluten lagring med möjlighet till RAID-säkerhet

NETGEAR® ReadyNAS Duo

ReadyNAS Duo är perfekt för hem med fler än en dator. Till skillnad från en USB-enhet så är ReadyNAS-enheten uppkopplad till ditt nätverk, vilket ger alla användarna på nätverket (Windows & Macintosh-datorer) samtidig access till lagringsenheten. Om användaren har bredbandsuppkoppling till Internet och en router, så kan ReadyNAS-enheten enkelt och säkert, ge access till all lagrad media utifrån via Internet.

5010135322 NETGEAR READYNAS DUO 500GB GIGABIT LAN 2990:-

4675:-

12 mån. räntefritt 477:-

En kraftfull hemmaserver som du kan nå oavsett var du befinner dig

HP MediaSmart Server

HP MediaSmart Server kan lagra och dela digital underhållning över ett hemmanätverk eller över internet, vilket gör den perfekt för hushåll med flera datorer. Därmed behöver man bara en dator med internetanslutning för att nå sina personliga filer, oavsett var man befinner sig.

HP MediaSmart innehåller Microsoft Windows Home Server och en AMD Sempron-processor och är framtagen för att stora mängder av digital underhållning ska kunna lagras på den, istället för på datorn.

5010142475 HP MEDIA SMART SERVER EX470 SERVER 512MB/500GB LAN 4675:-

Priser inkl. moms. 30 dagars öppet köp! Frakt 49:- tillkommer. Vid faktura tillkommer avgift på 39 kr.

www.dustinhome.se | ring 08 - 553 44 900 | maila order@dustinhome.se

POSTTIDNING B ECONOMIQUE
IDG AB 106 78 STOCKHOLM

Microsoft®

Office för hela familjen
Nu kraftigt prissänkt!

Passa på att förse familjens datorer med de senaste versionerna av Word, Excel, PowerPoint och OneNote. Ni får de rätta verktygen för allt ni vill göra för skolan, hemma och under fritiden. Licensen gäller för tre datorer i hemmet.

Hitta ditt köpställe på
www.microsoft.se/officekampanj

Microsoft® Office

Hultén & Vase